

Brussell, 27 ta' Mejju 2021
(OR. en)

**Fajl Interistituzzjonali:
2018/0243 (COD)**

6879/1/21
REV 1

CADREFIN 123	CORLX 134
FIN 175	COHOM 48
POLGEN 38	ECOFIN 230
ACP 11	ASIM 16
COEST 57	MIGR 52
MAMA 40	ATO 15
DEVGEN 39	PE 19
COLAC 19	CODEC 341
COAFR 61	PARLNAT 118
COASI 29	

ATTI LEGISLATTIVI U STRUMENTI OĦRA

Suġġett: Pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari bil-ħsieb tal-adozzjoni ta' **REGOLAMENT TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL** li jstabbilixxi l-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali – Ewropa Globali, li jemenda u li jħassar id-Deċiżjoni Nru 466/2014/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u jħassar ir-Regolament (UE) 2017/1601 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u r-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 480/2009
- Adottata mill-Kunsill fis-26 ta' Mejju 2021

REGOLAMENT (EU) 2021/...
TAL-PARLAMENT EWROPEW U TAL-KUNSILL

ta' ...

li jstabbilixxi l-Istrument ta' Viċinat,
ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali – Ewropa Globali,
li jemenda u li jhassar id-Deċizzjoni Nru 466/2014/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill
u jhassar ir-Regolament (UE) 2017/1601 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill
u r-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 480/2009

(Test b'rilevanza għaż-ŻEE)

IL-PARLAMENT EWROPEW U L-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidraw it-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 209 u 212 u l-Artikolu 322(1) tiegħu,

Wara li kkunsidraw il-proposta tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li l-abbozz tal-att leġislattiv intbagħat lill-parlamenti nazzjonali,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew¹,

---

¹ ĠU L 110, 22.3.2019, p. 163.

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Kumitat tar-Regjuni¹,

Wara li kkunsidraw l-opinjoni tal-Qorti tal-Awdituri²,

Filwaqt li jaġixxu skont il-proċedura legiżlattiva ordinarja³,

---

¹ ĠU L 86, 7.3.2019, p. 295.

² ĠU L 45, 4.2.2019, p. 1.

³ Il-pożizzjoni tal-Parlament Ewropew tas-27 ta' Marzu 2019 (għadha ma ġietx ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali) u l-pożizzjoni tal-Kunsill fl-ewwel qari tas-26 ta' Mejju 2021 (għadha ma ġietx ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali). Il-pożizzjoni tal-Parlament Ewropew ta' ... (għadha mhijiex ippubblikata fil-Ġurnal Uffiċjali).

Billi:

- (1) Jenhtieg li l-objettiv generali tal-"Istrument ta' Vicinat, ta' Kooperazzjoni għall-Izvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali – Ewropa Globali (l-"Istrument"), li huwa programm għall-finijiet tal-qafas finanzjarju pluriennali, ikun li jsostni u jippromwovi l-valuri u l-interessi tal-Unjoni madwar id-dinja sabiex jiġu segwiti l-objettivi u l-prinċipji tal-azzjoni esterna tal-Unjoni, kif stabbiliti fl-Artikolu 3(5) u fl-Artikoli 8 u 21 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE).
- (2) Skont l-Artikolu 21 tat-TUE, l-Unjoni trid tiżgura li jkun hemm konsistenza bejn l-oqsma differenti tal-azzjoni esterna tagħha u bejn dawn u l-politiki l-oħra tagħha, kif ukoll taħdem lejn grad għoli ta' kooperazzjoni fl-oqsma kollha tar-relazzjonijiet internazzjonali. Jenhtieg li l-firxa wiesgħa ta' azzjonijiet appoġġjati skont l-Istrument tikkontribwixxi għall-objettivi stabbiliti fl-Artikolu 21(1) u (2) TUE.
- (3) Jenhtieg li l-azzjoni tal-Unjoni tippromwovi r-rispett għad-dritt internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem u jenhtieg li tkun imsejsa fuqu, inkluż id-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem, u fuq id-dritt umanitarju internazzjonali, u jenhtieg li tkun iggwidata mill-universalità u l-indivizibbiltà tad-drittijiet tal-bniedem.
- (4) Skont l-Artikolu 8(1) TUE, l-Unjoni trid tiżviluppa mal-pajjizi vicini tagħha relazzjonijiet speċjali, bl-għan li tistabbilixxi zona ta' prosperità u ta' vicinat tajjeb, ibbażata fuq il-valuri tal-Unjoni u kkaratterizzata minn relazzjonijiet mill-qrib u paċifiċi bbażati fuq il-kooperazzjoni. Jenhtieg li l-Istrument jikkontribwixxi għal dak l-objettiv.

- (5) L-objettiv primarju tal-politika tal-Unjoni ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp, kif stabbilit fl-Artikolu 208 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE), huwa li jitnaqqas il-faqar u, fuq terminu twil, il-qerda tiegħu. Il-politika ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp tal-Unjoni tikkontribwixxi wkoll għall-objettivi tal-azzjoni esterna tal-Unjoni, b'mod partikolari li jitrawwem l-iżvilupp ekonomiku, soċjali u ambjentali sostenibbli ta' pajjiżi li qed jiżviluppaw, bil-għan primarju li jinqered il-faqar, kif stabbilit fil-punt (d) tal-Artikolu 21(2) TUE.
- (6) L-Unjoni trid tiżgura l-koerenza politika fil-kooperazzjoni għall-iżvilupp kif meħtieġ mill-Artikolu 208 TFUE. Jenħtieġ li l-Unjoni tqis l-objettivi tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp fil-politiki li x'aktarx jolqtu lill-pajjiżi li qed jiżviluppaw, li ser ikun element kruċjali tal-istrategija biex jitwettqu l-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli (“Sustainable Development Goals” (SDGs)) definiti fl-Agenda 2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli (l-"Agenda 2030") adottati min-Nazzjonijiet Uniti (NU) f'Settembru 2015. L-iżgurar tal-koerenza politika fl-iżvilupp sostenibbli, kif inkorporat fl-Agenda 2030, jirrikjedi li jitqies l-impatt tal-politiki kollha dwar l-iżvilupp sostenibbli fil-livelli kollha nazzjonali, fl-Unjoni, f'pajjiżi oħra u fil-livell dinji.
- (7) Jenħtieġ li dan l-Istrument jikkontribwixxi għall-preservazzjoni tal-paċi, il-prevenzjoni tal-konflitti u t-tisħiħ tas-sigurtà internazzjonali kif stabbilit fil-punt (c) tal-Artikolu 21(2) TUE.
- (8) Jenħtieġ li l-Istrument jiġi stabbilit għal perjodu ta' seba' snin sabiex it-tul taż-żmien tiegħu jiġi allinjat ma' dak tal-qafas finanzjarju pluriennali 2021-2027 stabbilit fir-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2093¹ (il-“QFP 2021-2027”).

---

¹ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE, Euratom) 2020/2093 tas-17 ta' Dicembru 2020 li jistabbilixxi l-qafas finanzjarju pluriennali għas-snin mill-2021 sal-2027 (ĠU L 433I, 22.12.2020, p. 11).

- (9) L-Istrument jenhtieg li jipprevedi azzjonijiet li jappoġġaw dawk l-oġġettivi tal-Unjoni u dawk il-politiki ta' azzjoni esterna tal-Unjoni u jibni fuq l-azzjonijiet li qabel kienu appoġġati permezz tar-Regolament (UE) Nru 230/2014¹, (UE) Nru 232/2014², (UE) Nru 233/2014³, (UE) Nru 234/2014⁴, (UE) Nru 235/2014⁵, (UE) Nru 236/2014⁶ u (UE) 2017/1601⁷ tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, Deċiżjoni Nru 466/2014/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁸,

---

¹ Ir-Regolament (UE) Nru 230/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2014 li jistabbilixxi strument li jikkontribwixxi għall-istabbiltà u l-paċi (ĠU L 77, 15.3.2014, p. 1).

² Ir-Regolament (UE) Nru 232/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2014 li jistabbilixxi Strument Ewropew ta' Viċinat (ĠU L 77, 15.3.2014, p. 27).

³ Ir-Regolament (UE) Nru 233/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2014 li jistabbilixxi strument ta' finanzjament tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp għall-perijodu 2014-2020 (ĠU L 77, 15.3.2014, p. 44).

⁴ Ir-Regolament (UE) Nru 234/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2014 li jistabbilixxi Strument ta' Sħubija għal kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi (ĠU L 77, 15.3.2014, p. 77).

⁵ Ir-Regolament (UE) Nru 235/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2014 li jistabbilixxi strument ta' finanzjament għad-demokrazija u d-drittijiet tal-bniedem madwar id-dinja (ĠU L 77, 15.3.2014, p. 85).

⁶ Ir-Regolament (UE) Nru 236/2014 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Marzu 2014 li jistabbilixxi regoli u proċeduri komuni għall-implimentazzjoni tal-istrumenti tal-Unjoni għall-finanzjament tal-azzjoni esterna (ĠU L 77, 15.3.2014, p. 95).

⁷ Ir-Regolament (UE) 2017/1601 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-26 ta' Settembru 2017 li jistabbilixxi l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Sostenibbli (EFSD), il-Garanzija tal-EFSD u l-Fond ta' Garanzija tal-EFSD (ĠU L 249, 27.9.2017, p. 1).

⁸ Id-Deċiżjoni Nru 466/2014/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' April 2014 li tagħti garanzija tal-UE lill-Bank Ewropew tal-Investment kontra telf minn operazzjonijiet ta' finanzjament li jappoġġaw proġetti ta' investment barra mill-Unjoni Ewropea (ĠU L 135, 8.5.2014, p. 1).

Regolamenti tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 480/2009¹, (Euratom) Nru 237/2014² u (UE) 2015/322³ u l-Ftehim Intern tal-11-il Fond Ewropew għall-Iżvilupp (FEŻ)⁴.

-
- ¹ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 480/2009 tal-25 ta' Mejju 2009 li jistabbilixxi Fond ta' Garanzija għall-azzjonijiet esterni (ĠU L 145, 10.6.2009, p. 10).
- ² Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 237/2014 tat-13 ta' Dicembru 2013 li jistabbilixxi Strument għall-Kooperazzjoni fis-Sikurezza Nukleari (ĠU L 77, 15.3.2014, p. 109).
- ³ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2015/322 tat-2 ta' Marzu 2015 dwar l-implimentazzjoni tal-11-il Fond Ewropew għall-Iżvilupp (ĠU L 58, 3.3.2015 p. 1).
- ⁴ Il-Ftehim intern bejn ir-Rappreżentanti tal-Gvernijiet tal-Istati Membri tal-Unjoni Ewropea, imlaqqgħin fil-Kunsill, dwar l-iffinanzjar ta' għajjnuna mill-Unjoni Ewropea taht il-Qafas Finanzjarju Pluriennali għall-perijodu mill-2014 sal-2020, skont il-ftehim ta' sħubija AKP-UE, u dwar l-allokkazzjoni ta' assistenza finanzjarja għall-pajjiżi u territorji extra-Ewropej li għalihom tapplika r-Raba' Parti tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (ĠU L210, 6.8.2013, p. 1).

- (10) Il-kuntest globali għall-azzjoni huwa li tinkiseb ordni dinji bbażat fuq ir-regoli u fuq il-valuri, bil-multilateralizmu bħala l-prinċipju ewlieni tiegħu u bin-NU fil-qalba tiegħu. L-Aġenda 2030, flimkien mal-Ftehim ta' Pariġi adottat skont il-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet dwar it-Tibdil fil-Klima¹ (il-"Ftehim ta' Pariġi") u l-Aġenda ta' Azzjoni ta' Addis Ababa tat-Tielet Konferenza Internazzjonali dwar il-Finanzjament għall-Iżvilupp (l-"Aġenda ta' Azzjoni ta' Addis Ababa") hija r-rispons tal-komunità internazzjonali għall-isfidi u x-xejriet dinjija fir-rigward tal-iżvilupp sostenibbli. Bl-SDGs fil-qalba tagħha, l-Aġenda 2030 hija qafas trasformattiv biex jeqred il-faqar u jikseb żvilupp sostenibbli fuq livell dinji. Hija għandha kamp ta' applikazzjoni universali, billi tipprovdi qafas komprensiv kondiviż għal azzjonijiet li japplikaw għall-Unjoni, l-Istati Membri tagħha u s-sħab tagħha. Hija tibbilanċja d-dimensjonijiet ekonomiċi, soċjali, u ambjentali tal-iżvilupp sostenibbli, filwaqt li tirrikonoxxi l-interkonnessjonijiet essenzjali bejn l-għanijiet u l-miri tagħha. L-Aġenda 2030 għandha l-għan li hadd ma jithalla lura u li l-ewwel tfittex li tilhaq lil dawk li l-aktar baqgħu lura. L-implimentazzjoni tal-Aġenda 2030 ser tkun koordinata mill-qrib mal-impenji internazzjonali rilevanti l-oħra tal-Unjoni. Jenhtieg li l-azzjonijiet appoġġjati skont l-Istrument ikunu ggwidati mill-prinċipji u l-oġettivi stabbiliti fl-Aġenda 2030, il-Ftehim ta' Pariġi u l-Aġenda ta' Azzjoni ta' Addis Ababa u jenhtieg li jikkontribwixxu għat-twettiq tal-SDGs. Jenhtieg li tingħata attenzjoni partikolari lill-interkonnessjonijiet bejn l-SDGs u lill-azzjonijiet integrati li jistgħu joħolqu kobenefiċċji u jilhq u oġettivi multipli b'mod koerenti mingħajr ma jdgħajfu oġettivi oħra.

---

¹ ĠU L 282, 19.10.2016, p. 4.

- (11) Jenħtieg li l-implimentazzjoni tal-Istrument tkun iggwidata mill-ħames prijoritajiet stabbiliti fl-Istrateġija Globali għall-Politika Eстера u ta' Sigurtà tal-Unjoni Ewropea (Ġunju 2016) (l-"Istrateġija Globali"), approvata mill-Kunsill fil-konkluzjonijiet tiegħu tas-17 ta' Ottubru 2016, li tirrappreżenta l-viżjoni u l-qafas tal-Unjoni għal involviment estern magħqud u responsabbli fi sħubija ma' oħrajn, biex tmexxi 'l quddiem il-valuri u l-interessi tagħha. Jenħtieg li l-Unjoni ssahħaħ is-sħubijiet, tippromwovi d-djalogu dwar il-politika u r-rispons kollettiv għall-isfidi ta' tħassib dinji. Jenħtieg li l-azzjoni tagħha tappoġġa l-interessi, il-prinċipji u l-valuri fundamentali tal-Unjoni fl-aspetti kollha tagħhom. Meta tagħmel dan, jenħtieg li l-Unjoni tuża approċċ integrat u tikkonforma mal-prinċipji tar-rispett għal standards soċjali, tax-xogħol u ambjentali għolja u tippromwovi dawn il-prinċipji, inkluż fir-rigward tat-tibdil fil-klima, għall-istat tad-dritt u għad-dritt internazzjonali, inkluż fir-rigward tad-dritt umanitarju internazzjonali u d-dritt internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem.
- (12) Jenħtieg li l-implimentazzjoni tal-Istrument tkun iggwidata wkoll mill-Kunsens Ewropew għall-Iżvilupp tat-8 ta' Ġunju 2017 (il-'Kunsens') li jipprevedi l-qafas għal approċċ komuni dwar il-kooperazzjoni għall-iżvilupp mill-Unjoni u mill-Istati Membri tagħha biex jimplimentaw l-Aġenda 2030 u l-Aġenda ta' Azzjoni ta' Addis Ababa. Il-qerda tal-faqar, l-indirizzar tad-diskriminazzjoni u l-inugwaljanzi, li ħadd ma jithalla jibqa' lura, il-protezzjoni tal-ambjent u l-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima, u t-tiħiħ tar-reziljenza jinsabu fil-qalba tal-politika ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp u jenħtieg li jirfdu l-implimentazzjoni tal-Istrument.

- (13) L-Istrument jenħtieg li jieħu kont ta' dokumenti ta' politika rilevanti, inkluż revizjonijiet futuri tagħhom bħal: il-Konvenzjoni tan-NU dwar l-Istatus tar-Refuġjati, il-Konvenzjoni tan-NU dwar l-Eliminazzjoni ta' Kull Forma ta' Diskriminazzjoni kontra n-Nisa, il-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet tat-Tfal, il-Programm ta' Azzjoni tal-Konferenza Internazzjonali dwar il-Popolazzjoni u l-Iżvilupp (ICPD, *International Conference on Population and Development*), il-Pjattaforma għal Azzjoni ta' Beijing, il-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Diżabilità, il-Kuncett tal-UE għal Appoġġ għad-Diżarm, id-Demobilizzazzjoni u r-Reintegrazzjoni, l-Approċċ Komprensiv għall-implimentazzjoni min-naħa tal-UE tar-Riżoluzzjonijiet 1325 (2000) u 1820 (2009) tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti (UNSCRs) dwar in-nisa, il-paċi u s-sigurtà, il-Kuncett dwar it-Tiżni tal-Kapaċitajiet ta' Medjazzjoni u ta' Djalogu tal-UE, il-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-20 ta' Ġunju 2011 dwar il-prevenzjoni ta' konflitti, il-Qafas Strategiku tal-UE dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokrazija u l-Pjanijiet ta' Azzjoni bbażati fuq, il-konklużjonijiet tal-Kunsill tal-14 ta' Novembru 2016 dwar qafas strategiku madwar l-UE għall-appoġġ ta' Riforma fis-Settur tas-Sigurtà li japprovaw il-komunikazzjoni kongunta dwar "Elementi għal qafas strategiku madwar l-UE għall-appoġġ ta' Riforma fis-Settur tas-Sigurtà", l-istrategija tal-UE kontra l-armi hfief, l-armi ta' kalibru żgħir u l-armi tan-nar illeċiti u l-munizzjon tagħhom, il-linji gwida tal-UE dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, konvenzjonijiet rilevanti oħra tan-NU u l-Konvenzjoni tal-Aġenzija Internazzjonali tal-Energija Atomika dwar is-Sikurezza Nukleari.
- (14) Jenħtieg li l-Istrument jimmira li jżid il-koerenza u jiżgura l-effettività tal-azzjoni esterna tal-Unjoni biex b'hekk itejjeb l-implimentazzjoni tal-politiki ta' azzjoni esterna differenti.

- (15) Skont l-Istrateġija Globali, il-Kunsens u l-Qafas ta' Sendai adottat fit-18 ta' Marzu 2015 għat-Tnaqqis tar-Riskju ta' Diżastri 2015-2030, jenħtieġ li jingħata rikonoxximent lill-ħtieġa li nimxu lil hinn mir-rispons għall-kriżijiet u l-konteniment tagħhom u nersqu lejn approċċ aktar strutturali u fuq terminu twil li jindirizza b'mod aktar effettiv is-sitwazzjonijiet ta' fraġilità, id-diżastri naturali u dawk magħmula mill-bniedem, u l-kriżijiet fit-tul. Huma meħtieġa enfasi akbar u approċċi kollettivi fuq it-tnaqqis tar-riskju, il-prevenzjoni, il-mitigazzjoni u t-tnejn, u huma meħtieġa sforzi ulterjuri biex jissahħaħ ir-rispons rapidu u l-irkupru durabbli. Jenħtieġ, għalhekk, li l-Istrument jikkontribwixxi għat-tishih tar-reziljenza u biex jorbot l-għajnuna umanitarja u l-azzjoni ta' żvilupp, b'mod partikolari permezz ta' azzjonijiet ta' rispons rapidu kif ukoll programmi ġeografici u tematici rilevanti, filwaqt li jiżgura r-rispett tal-prinċipji umanitarji.
- (16) F'konformità mal-impenji internazzjonali tal-Unjoni fir-rigward tal-Ftehim ta' Shubija ta' Busan għal Kooperazzjoni Effettiva għall-Iżvilupp, affermat mill-ġdid fil-Forum ta' Livell Għoli ta' Nairobi fl-2016 u mfakkra fil-Kunsens, jenħtieġ li l-Unjoni tapplika, fil-kuntest tal-Assistenza Uffiċjali għall-Iżvilupp ("Official Development Assistance" (ODA)) tagħha u fil-modalitajiet ta' għajnuna kollha, il-prinċipji tal-effettività tal-iżvilupp, jiġifieri s-sjieda tal-prijoritajiet għall-iżvilupp mill-pajjiżi li qed jiżviluppaw, fokus fuq ir-riżultati, shubijiet inklużivi għall-iżvilupp, trasparenza u akkontabbiltà reċiproċi, kif ukoll allinjament u armonizzazzjoni. F'dak ir-rigward, huwa importanti li l-istrateġiji nazzjonali għall-iżvilupp jinkludu proċessi konsultattivi wiesgħa f'konformità mal-prinċipji tad-Dikjarazzjoni ta' Pariġi dwar Effettività tal-Għajnuna, b'mod partikolari meta dawk iservu bħala bażi għall-programmazzjoni.

- (17) Skont l-SDGs, jenħtieg li l-Istrument jikkontribwixxi għall-monitoraġġ u għar-rapportar imtejba b'enfasi fuq ir-riżultati, li jkopru l-outputs, l-eżiti u l-impatti f'pajjizi sħab li jibbenefikaw mill-assistenza finanzjarja esterna tal-Unjoni.
- (18) Jenħtieg li l-Kummissjoni tiżgura li jkun hemm fis-seħh mekkaniżmi ċari ta' monitoraġġ u ta' evalwazzjoni biex jiġu pprovduti akkontabbiltà u trasparenza effettivi fl-implimentazzjoni tal-baġit tal-Unjoni, u biex tkun żgurata valutazzjoni effettiva tal-progress lejn it-twettiq tal-oġġettivi tal-Istrument. Kull meta jkun possibbli u xieraq, jenħtieg li r-riżultati tal-azzjoni esterna tal-Unjoni jiġu mmonitorjati u evalwati fuq il-bażi ta' indikaturi predefiniti, trasparenti, speċifiċi għall-pajjizi u miżurabbli, adattati għall-ispeċifitàjiet u l-oġġettivi tal-Istrument u preferibbilment ibbażati fuq il-qafas tar-riżultati tal-pajjiż sieħeb.

- (19) Jenħtieg li l-Kummissjoni timmonitorja regolarment l-azzjonijiet iffinanzjati skont l-Istrument u tirrieżamina il-progress li jkun sar lejn il-kisba ta' riżultati mistennija, li jkopru l-outputs u l-eżiti. Kull fejn ikun possibbli, jenħtieg li jintużaw oqfsa ta' riżultati eżistenti. Jenħtieg li l-indikaturi użati biex jitkejjel il-progress ikunu konformi mal-SDGs u jkunu ċari, rilevanti u jkollhom metodoloġiji robusti. Jenħtieg li d-data għall-indikaturi tkun faċilment disponibbli u ta' kwalità tajba. Jenħtieg li l-valuri tal-indikaturi fl-1 ta' Jannar 2021 jintużaw bhala bażi għall-valutazzjoni ta' kemm intlaħqu l-oġettivi tal-Istrument u ser iservu ta' kontribut għar-rapporti annwali kif ukoll għall-evalwazzjonijiet ta' nofs it-terminu u dawk finali tal-Istrument. Jenħtieg li l-Kummissjoni tagħmel ukoll użu xieraq mill-evalwazzjonijiet esterni indipendenti. F'dak ir-rigward, jenħtieg li l-Kummissjoni tiżgura, fejn rilevanti, l-involviment xieraq tal-Parlament Ewropew, tal-Kunsill kif ukoll ta' partijiet ikkonċernati oħra, inkluż l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili.
- (20) Jenħtieg li l-Kummissjoni tibgħat ir-rapporti ta' evalwazzjoni tagħha lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Istati Membri. L-evalwazzjonijiet jistgħu jiġu diskussi fuq talba tal-Istati Membri skont dan ir-Regolament.

- (21) L-Istrument jenħtieg li jikkontribwixxi għall-objettiv kollettiv tal-Unjoni li tipprovdi 0,7 % tad-Dhul Nazzjonali Gross (“Gross National Income” (GNI)) bħala ODA fil-perijodu ta' żmien tal-Aġenda 2030, billi jappoġġa azzjonijiet realistiċi u verifikabbli biex jiġi ssodisfat dan l-impenn, li dwaru jenħtieg li l-progress ikompli jiġi mmonitorjat u rrapportat. F'dak ir-rigward, mill-anqas 93 % tal-finanzjament skont l-Istrument jenħtieg li jikkontribwixxi għal azzjonijiet imfassla b'mod li jissodisfaw il-kriterji għall-ODA kif stabbiliti mill-Kumitat ta' Għajnuna għall-Iżvilupp tal-Organizzazzjoni għall-Kooperazzjoni u l-Iżvilupp Ekonomiċi (OECD).
- (22) Sabiex ikun żgurat li jiġu pprovduti riżorsi fejn hemm l-akbar ħtieġa, speċjalment lill-Pajjiżi l-Anqas Żviluppati (LDCs, *Least Developed Countries*) u lill-pajjiżi f'sitwazzjonijiet ta' fragilità u kunflitt, l-Istrument jenħtieg li jikkontribwixxi għall-mira kollettiva tal-Unjoni li jintlaħqu bejn 0,15 u 0,20 % tal-GNI tal-Unjoni bħala ODA għal- LDCs fit-terminu qasir, u li jintlaħaq 0,20 % tal-GNI bħala ODA fi ħdan l-iskeda ta' żmien tal-Aġenda 2030, billi jiġu appoġġati azzjonijiet realistiċi u verifikabbli biex jiġi ssodisfat dan l-impenn, li fuqu jenħtieg li jitkompla jiġi mmonitorjat u rrapportat il-progress. Kif miftiehem fil-Kunsens, l-azzjonijiet taħt l-Istrument huma mistennija li jikkontribwixxu mill-inqas 20 % tal-ODA ffinanzjata taħt l-Istrument għall-inkluzjoni soċjali u l-iżvilupp tal-bniedem, inkluz is-servizzi soċjali bażiċi, bħas-saħħa, l-edukazzjoni, in-nutrizzjoni, l-ilma, is-sanità u l-igjene, u l-protezzjoni soċjali, b'mod partikolari għal dawk l-aktar marginalizzati.
- (23) Jenħtieg li l-Istrument jappoġġa lit-tfal u liż-żgħażaġh bħala aġenti ewlenin tal-bidla u bħala kontributori għat-twettiq tal-Aġenda 2030, b'attenzjoni partikolari għall-ħtiġijiet tagħhom u t-tisħiħ tal-pożizzjoni tagħhom.

- (24) L-Istrument jenħtieg li jirrifletti l-ħtiegħa ta' koncentrazzjoni fuq prijoritajiet strateġiċi, kemm ġeografikament – il-Viċinat Ewropew u l-Afrika, kif ukoll pajjiżi li huma f' sitwazzjoni ta' fragilita' u li huma l-aktar fil-bżonn – iżda wkoll tematikament – is-sigurtà, il-migrazzjoni, it-tibdil fil-klima u l-ambjent, u d-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija.
- (25) Jenħtieg li l-Istrument jikkontribwixxi għall-ħolqien ta' reżiljenza tal-istat u tas-soċjetà fil-qasam tas-saħħa pubblika globali billi jindirizza t-treddid għas-saħħa pubblika globali, is-saħħa is-sistemi tas-saħħa, jikseb kopertura tas-saħħa universali, jipprevjeni u jgħegħged il-mard li jittiehed u jgħin biex jiġu żgurati mediċini u vaċċini affordabbli għal kulhadd.
- (26) Il-pakketti finanzjarji previsti għall-programmi ġeografiċi tal-Viċinat u tal-Afrika sub-Saħarjana jenħtieg li jiżiedu biss, minhabba l-prijorità partikolari li l-Unjoni tagħti lil dawk ir-regjuni.
- (27) Jenħtieg li l-Istrument jappoġġa l-implimentazzjoni tal-Politika Ewropea tal-Viċinat, kif rieżaminata fl-2015 u approvata mill-Kunsill fil-konkluzjonijiet tiegħu tal-14 ta' Diċembru 2015, filwaqt li jinżamm bilanċ ġeografiku adegwat, u l-implimentazzjoni ta' oqfsa ta' kooperazzjoni reġjonali, bħall-kooperazzjoni transfruntiera, il-kooperazzjoni tranżnazzjonali u marittima kif ukoll l-aspetti esterni tal-istrateġiji u l-politiki makroreġjonali u tal-baċiri tal-baħar rilevanti fil-viċinat tal-Lvant u tan-Nofsinhar, inkluż id-Dimensjoni tat-Tramuntana u l-kooperazzjoni reġjonali tal-Baħar l-Iswed, kif ukoll il-politika integrata tal-Unjoni dwar l-Artiku. Dawk l-inizjattivi joffru oqfsa supplementari politiċi għall-approfondiment tar-relazzjonijiet mal-pajjiżi sħab u bejniethom, fuq il-bażi tal-prinċipji tal-akkontabbiltà reċiproka, is-sjeda komuni u r-responsabbiltà kondiviza.

(28) Il-Politika Ewropea tal-Viċinat timmira lejn l-approfondiment tad-demokrazija, il-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u rispett tal-istat tad-dritt, l-istabbilizzazzjoni tal-pajjiżi ġirien u t-tiżiħ tar-reżiljenza tagħhom, b'mod partikolari billi tippromwovi riformi politiċi, ekonomiċi u soċjali, bħala l-prijoritajiet politiċi ewlenin tal-Unjoni. Sabiex tilhaq l-oġettiv tagħha, il-Politika Ewropea tal-Viċinat, li kienet rieżaminata fl-2015, tiffoka fuq l-oqsma ta' prijorità li ġejjin: il-governanza tajba, id-demokrazija, l-istat tad-dritt u d-drittijiet tal-bniedem, b'enfasi partikolari fuq involviment akbar mas-soċjetà ċivili; l-iżvilupp soċjo-ekonomiku, inkluża l-ġlieda kontra l-qgħad fost iż-żgħażaġħ, kif ukoll l-edukazzjoni u s-sostenibbiltà ambjentali u konnettività mtejba; is-sigurtà; u l-migrazzjoni u l-mobilità, inkluż l-indirizzar tal-kawzi fundamentali tal-migrazzjoni irregolari u tal-ispostament furzat. Id-differenzazzjoni u s-sjieda reċiproka akbar, inkluż permezz tal-implimentazzjoni ta' approċċ ibbażat fuq l-inċentivi li jirrispondi għall-prestazzjoni f'oqsma ewlenin, huma l-karatteristika distintiva tal-Politika Ewropea tal-Viċinat, li tirrikonoxxi l-livelli differenti ta' involviment, u tirrifletti l-interessi ta' kull pajjiż fir-rigward tan-natura u l-fokus tas-shubija tiegħu mal-Unjoni. L-Istrument jenhtieg li jappoġġa l-implimentazzjoni tal-ftehimiet ta' assoċjazzjoni, shubija u kooperazzjoni, aġendi ta' assoċjazzjoni maqbula b'mod kongunt u prijoritajiet ta' shubija u dokumenti oħra rilevanti, eżistenti u futuri, maqbula b'mod kongunt mal-pajjiżi fiż-żona tal-Viċinat. Il-viżibbiltà tal-assistenza tal-Unjoni fiż-żona tal-Viċinat jenhtieg li tissaħħaħ.

- (29) L-Istrument jenħtieg li jappoġġa l-implimentazzjoni ta' Ftehim ta' Shubija bejn il-membri tal-Grupp ta' Stati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku, minn naħa waħda, u l-Komunità Ewropea u l-Istati Membri tagħha, min-naħa l-oħra¹ ("il-Ftehim ta' Shubija AKP-UE"), iffirmit f'Cotonou fit-23 ta' Ġunju 2000 u li daħal fis-seħħ fl-1 ta' April 2003, u ftehimiet sussegwenti mal-pajjiżi mill-Grupp ta' Stati Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku (AKP) u jippermetti lill-Unjoni u lis-sħab tagħha tal-AKP biex ikomplu jiżviluppaw alleanzi b'saħħithom dwar sfidi dinjija ewlenin. B'mod partikolari, jenħtieg li l-Istrument jappoġġa l-kontinwazzjoni tal-kooperazzjoni stabbilita bejn l-Unjoni u l-Unjoni Afrikana f'konformità mal-Istrateġija Kongunta UE-Afrika u jibni fuq il-Ftehim ta' Shubija bejn l-AKP-UE, inkluż permezz ta' approċċ kontinentali lejn l-Afrika, u shubija ta' benefiċċju reċiproku bejn partijiet ugwali bejn l-Unjoni u l-Afrika.
- (30) L-Unjoni jenħtieg ukoll li tfittex tiżviluppa aktar ir-relazzjonijiet u tibni shubiji ma' pajjiżi terzi fl-Asja u fil-Kontinent Amerikan. Il-programmi ġeografiċi jenħtieg li jappoġġaw lill-Paċifiku u lill-Karibew b'ammont indikattiv ta' mill-inqas EUR 500 000 000 u mill-inqas EUR 800 000 000, rispettivament.
- (31) Jenħtieg li l-Istrument jikkontribwixxi wkoll għall-aspetti relatati mal-kummerċ tar-relazzjonijiet esterni tal-Unjoni inkluż id-diligenza dovuta tal-katina tal-provvista sabiex jiġu żgurati l-konsistenza u l-appoġġ reċiproku bejn il-politika kummerċjali tal-Unjoni u l-għanijiet u l-azzjonijiet ta' żvilupp.

---

¹ ĠU L 317, 15.12.2000, p. 3. Il-Ftehim ta' Shubija AKP-UE ġie emendat permezz tal-Ftehim iffirmit fil-Lussemburgu fil-25 ta' Ġunju 2005 (ĠU L 209, 11.8.2005, p. 27) u permezz tal-Ftehim iffirmit f'Ouagadougou fit-22 ta' Ġunju 2010 (ĠU L 287, 4.11.2010, p. 3).

(32) Jenħtieg li l-Unjoni tfittex l-aktar użu effiċjenti tar-riżorsi disponibbli biex tottimizza l-impatt tal-azzjoni esterna tagħha. Dak jenħtieg li jinkiseb permezz ta' koerenza, konsistenza u komplementarjetà bejn l-istrumenti ta' finanzjament estern tal-Unjoni, b'mod partikolari l-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni stabbilit permezz ta' Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li jistabbilixxi l-Istrument għall-Assistenza ta' Qabel l-Adeżjoni (IPA III) (ir-‘Regolament IPA III’), l-Istrument tal-Għajnuna Umanitarja stabbilit bir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1257/96¹, l-assoċjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej stabbilita minn Deciżjoni tal-Kunsill dwar l-Assoċjazzjoni tal-Pajjiżi u t-Territorji Extra-Ewropej mal-Unjoni Ewropea inklużi r-relazzjonijiet bejn l-Unjoni Ewropea, minn naħa waħda, u l-Greenland u r-Renju tad-Danimarka, min-naħa l-oħra (id-“Deciżjoni dwar l-Assoċjazzjoni Extra-Ewropea, inkluża Greenland”), l-Istrument Ewropew għal Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari stabbilit bir-Regolament tal-Kunsill (Euratom) 2021/...²⁺, il-politika estera u ta' sigurtà komuni inkluż, fejn rilevanti, il-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiza Komuni, u l-Faċilità Ewropea għall-Paċi stabbilita bid-Deciżjoni tal-Kunsill (PESK) 2021/509³ li hija ffinanzjata lil hinn mill-baġit tal-Unjoni, kif ukoll il-ħolqien ta' sinerġiji ma' politiki u Programmi oħra tal-Unjoni.

---

¹ Ir-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1257/96 tal-20 ta' Ġunju 1996 rigward l-għajnuna umanitarja (ĠU L 163, 2.7.1996, p. 1).

² Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom) 2021/... ta' ... li jistabbilixxi l-Istrument Ewropew għal Kooperazzjoni Internazzjonali fil-qasam tas-Sikurezza Nukleari li jikkomplementa l-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali – Ewropa Globali fuq il-bażi tat-Trattat li jistabbilixxi l-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika, u li jhassar ir-Regolament (Euratom) Nru 237/2014 (ĠU L ...).

⁺ ĠU: Jekk jogħġbok dahhal fit-test in-numru tar-Regolament li jinsab fid-dokument ST 12568/20 [2018/0245 (NLE)] u dahhal in-numru, id-data, u r-referenza tal-ĠU ta' dak ir-Regolament fin-nota ta' qiegħ il-paġna.

³ Id-Deciżjoni tal-Kunsill (PESK) 2021/509 tat-22 ta' Marzu 2021 li tistabbilixxi Faċilità Ewropea għall-Paċi, u li thassar id-Deciżjoni (PESK) 2015/528 (ĠU L102, 24.3.2021, p. 14).

Dan jinkludi koerenza u komplementarjetà mal-assistenza makrofinanzjarja, fejn rilevanti. Sabiex jiġi massimizzat l-impatt tal-interventi mhallta biex jintlaħaq objettiv komuni, jenħtiegħ li l-Istrument jippermetti t-tahlit ta' finanzjament ma' programmi oħra tal-Unjoni, dment li l-kontribuzzjonijiet ma jkoprox l-istess kostijiet.

- (33) Abbażi tas-suċċess tiegħu, jenħtiegħ li l-Istrument jippermetti lill-Unjoni tkompli ssaħħaħ id-dimensjoni esterna tal-programm Erasmus+. Jenħtiegħ li ammont indikattiv ta' EUR 1 800 000 000 minn programmi ġeografici skont l-Istrument jintuża biex jiffinanzja azzjonijiet taħt id-dimensjoni internazzjonali tal-programm Erasmus+ implimentat skont ir-Regolament (UE) 2021/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁺ u d-dokument ta' programmazzjoni adottat taħt l-Istrument. Jenħtiegħ li l-programmazzjoni taħt l-Istrument issaħħaħ bis-siġħ il-potenzjal tal-programm Erasmus+.
- (34) Jenħtiegħ li l-finanzjament tal-Unjoni skont l-Istrument jintuża biex jiġu ffinanzjati azzjonijiet skont id-dimensjoni internazzjonali tal-programm Ewropa Kreattiva stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁺⁺ sabiex jingħata kontribut għat-trawwim tar-relazzjonijiet kulturali internazzjonali u jingħaraf ir-rwol tal-kultura fil-promozzjoni tal-valuri Ewropej.

---

¹ Ir-Regolament (UE) 2021/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill li ... jistabbilixxi "Erasmus+": il-programm tal-Unjoni għall-edukazzjoni, taħriġ, żgħażaġħ u sport u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 1288/2013 (ĠU ...).

⁺ ĠU: Jekk jogħġbok dahħal fit-test in-numru tar-Regolament li jinsab fid-dokument PE-CONS 32/21 [2018/0191 (COD)] u dahħal in-numru, id-data, u r-referenza tal-ĠU ta' dak ir-Regolament fin-nota ta' qiegħ il-paġna.

² Ir-Regolament (UE) 2021/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ... li jistabbilixxi l-Programm Ewropa Kreattiva (mill-2021 sal-2027) u li jħassar ir-Regolament (UE) Nru 1295/2013 (ĠU ...).

⁺⁺ ĠU: Jekk jogħġbok dahħal fit-test in-numru tar-Regolament li jinsab fid-dokument ST PE-CONS 31/21 [2018/0190 (COD)] u dahħal in-numru, id-data, u r-referenza tal-ĠU ta' dak ir-Regolament fin-nota ta' qiegħ il-paġna.

- (35) Jenħtieg li l-approċċ ewlieni għall-azzjonijiet iffinanzjati skont l-Istrument ikun permezz ta' programmi ġeografiċi, sabiex jiġi massimizzat l-impatt tal-assistenza tal-Unjoni u l-azzjoni tal-Unjoni tingieb eqreb tal-pajjiżi u l-popolazzjonijiet sħab. Jenħtieg li dak l-approċċ prinċipali jiġi kkomplementat, fejn rilevanti, minn programmi tematiċi u minn azzjonijiet ta' rispons rapidu, filwaqt li jiġu żgurati l-konsistenza u l-koerenza tal-programmi u l-azzjonijiet kollha.
- (36) L-awtoritajiet lokali jinkludu varjetà kbira ta' livelli subnazzjonali u friegħi tal-gvern, inkluż municipalitajiet, komunitajiet, distretti, kontej, provinċji, reġjuni u l-assoċjazzjonijiet tagħhom. F'konformità mal-Kunsens, jenħtieg li l-Unjoni trawwem konsultazzjoni mill-qrib u assoċjazzjoni tal-awtoritajiet lokali, kif ukoll il-partecipazzjoni tagħhom fil-kontribut għall-iżvilupp sostenibbli u għall-implimentazzjoni tal-SDGs fil-livell lokali, b'mod partikolari fir-rigward tad-demokrazija, l-istat tad-dritt, id-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, il-ġustizzja soċjali u bħala fornituri ta' servizzi soċjali bażiċi. L-Unjoni jenħtieg li tirrikonoxxi r-rwoli multipli tal-awtoritajiet lokali bħala promoturi ta' approċċ territorjali għall-iżvilupp lokali, inkluż proċessi ta' deċentralizzazzjoni, partecipazzjoni u akkontabbiltà. L-Unjoni jenħtieg li tkompli ssaħħaħ l-appoġġ tagħha għall-bini tal-kapaċità tal-awtoritajiet lokali sabiex issaħħaħ il-vuċi tagħhom fil-proċess ta' żvilupp sostenibbli u tavvanza d-djalogu politiku, soċjali u ekonomiku, kif ukoll tippromwovi l-kooperazzjoni deċentralizzata. Jenħtieg li l-appoġġ lill-awtoritajiet lokali skont il-programmi ġeografiċi jammonta għal mill-inqas EUR 500 000 000 b'mod indikattiv.

(37) Jenħtieg li l-politiki ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp tal-Unjoni u tal-Istati Membri jikkomplementaw u jsaħħu lil xulxin. Jenħtieg li l-Unjoni u l-Istati Membri tagħha jkunu magħquda fid-diversità u jaħdmu aħjar flimkien, bl-użu ta' varjetà ta' esperjenzi u approċċi, filwaqt li jqisu l-vantaġġi komparattivi rispettivi tagħhom. Għalhekk, jenħtieg li l-Unjoni trawwem l-inklużività u l-kollaborazzjoni mal-Istati Membri li jfittxu li jimmassimizzaw il-valur miżjud u li jieħdu kont tal-esperjenza u l-kapaċitajiet, biex b'hekk jissahħu l-interessi, il-valuri u l-għanijiet komuni kondiviżi. F'dak ir-rigward, jenħtieg li l-Unjoni u l-Istati Membri tagħha jfittxu wkoll li jippromwovu l-iskambju tal-aħjar prattiki, il-kondiviżjoni tal-għarfien u t-tisħiħ tal-kapaċitajiet fosthom. F'kazijiet ta' forom ta' finanzjament tal-Unjoni fejn huma involuti l-amministrazzjonijiet pubbliċi tal-Istati Membri, bħal ġemellaġġ, jenħtieg li dispozizzjonijiet simplifikati ta' implimentazzjoni u oħrajn kuntrattwali jiġu diskussi mal-Istati Membri u jiġu applikati f'konformità mar-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ (ir-‘Regolament Finanzjarju’).

---

¹ Ir-Regolament (UE, Euratom) 2018/1046 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-18 ta' Lulju 2018 dwar ir-regoli finanzjarji applikabbli għall-baġit ġenerali tal-Unjoni, li jemenda r-Regolamenti (UE) Nru 1296/2013, (UE) Nru 1301/2013, (UE) Nru 1303/2013, (UE) Nru 1304/2013, (UE) Nru 1309/2013, (UE) Nru 1316/2013, (UE) Nru 223/2014, (UE) Nru 283/2014, u d-Deċiżjoni Nru 541/2014/UE u li jhassar ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 966/2012 (ĠU L 193, 30.7.2018, p. 1).

- (38) F'konformità mal-Kunsens, jenħtieg li l-Unjoni u l-Istati Membri tagħha jtejbju l-programmazzjoni kongunta sabiex iżidu l-impatt kollettiv tagħhom billi jiġbru flimkien ir-rizorsi u l-kapaċitajiet tagħhom. Jenħtieg li l-programmazzjoni kongunta tiġi promossa u msahħa, filwaqt li tithalla volontarja, flessibbli, inkluziva u mfasla apposta skont il-kuntest tal-pajjiż u jenħtieg li tippermetti li d-dokumenti ta' programmazzjoni tal-Unjoni u tal-Istati Membri jiġu sostitwiti minn dokumenti tal-programmazzjoni kongunta tal-Unjoni. Jenħtieg li l-Programmazzjoni kongunta tibni fuq l-involviment, l-appropriazzjoni u s-sjieda tal-pajjiżi sħab. L-Unjoni u l-Istati Membri tagħha jenħtieg li jfittxu li jappoġġaw lill-pajjiżi sħab permezz ta' implimentazzjoni kongunta, kull meta xieraq. Jenħtieg li l-implimentazzjoni kongunta tkun inkluziva u miftuħa għas-sħab kollha tal-Unjoni li jaqblu u li jistgħu jikkontribwixxu għal vizjoni komuni, inkluż l-aġenziji tal-Istati Membri u l-istituzzjonijiet finanzjarji ta' żvilupp tagħhom kif ukoll l-awtoritajiet lokali, is-settur privat, is-soċjetà ċivili u l-akkademja tagħhom.
- (39) Jenħtieg li l-kriterji użati biex jiġu stabbiliti l-ħtiġijiet tas-sħab fl-approċċ tal-programmazzjoni jkunu konsistenti mal-prinċipji ta' trasparenza stabbiliti f'dan ir-Regolament.
- (40) Peress li r-rispett għad-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt huma essenzjali għal ġestjoni finanzjarja tajba u finanzjament effettiv tal-Unjoni kif imsemmi fir-Regolament Finanzjarju, l-assistenza tista' tiġi sospiża f'każ ta' degradazzjoni fid-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem jew l-istat tad-dritt f'pajjiżi terzi.

- (41) L-Unjoni hija impenjata li tiffacilita l-objettivi tal-kooperazzjoni dwar is-sikurezza nukleari speċifikati fir-Regolament (Euratom) 2021./...⁺. Għalhekk, jenħtieg li r-rekords dimostrabbli tal-pajjiżi sħab fl-implimentazzjoni tal-obbligi u l-impenji li jikkonċernaw is-sikurezza nukleari jitqiesu u jiġu kkunsidrati fid-djalogu politiku regolari ma' daww il-pajjiżi. Fejn pajjiż sieheb b'mod persistenti jonqos milli jirrispetta l-istandards bażiċi tas-sikurezza nukleari u d-dispożizzjonijiet tal-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti, ikun jenħtieg li l-Unjoni tiehu l-passi xierqa.
- (42) Taht l-Istrument, jenħtieg li l-Unjoni tindirizza l-kwistjonijiet dwar id-drittijiet tal-bniedem u d-demokratizzazzjoni fil-livelli kollha. Filwaqt li d-demokrazija u d-drittijiet tal-bniedem, fosthom l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-ġhoti tas-setgħa lin-nisa jenħtieg li jiġu riflessi u integrati matul l-implimentazzjoni kollha tal-Istrument, l-assistenza tal-Unjoni permezz tal-programm tematiku għad-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokrazija u l-programm tematiku għall-Organizzazzjonijiet tas-Soċjetà Ċivili jenħtieg li jkollha rwol speċifiku komplementari u addizzjonali minhabba n-natura dinjija tagħha, u l-indipendenza tal-azzjoni tagħha mill-kunsens tal-gvernijiet u tal-awtoritajiet pubbliċi tal-pajjiżi terzi kkonċernati. Jenħtieg li dak ir-rwol jippermetti kooperazzjoni u sħubija mas-soċjetà ċivili, speċjalment dwar kwistjonijiet sensittivi b'rabta mad-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija. Jenħtieg li l-Unjoni tagħti attenzjoni partikolari, b'mod flessibbli, lill-pajjiżi u s-sitwazzjonijiet ta' urġenza fejn id-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali huma l-aktar friskju u fejn id-dizrispett għal daww id-drittijiet u l-libertajiet huwa partikolarment qawwi u sistematiku.

⁺ ĠU: Jekk jogħġbok dahhal fit-test in-numru tar-Regolament li jinsab fid-dokument ST 12568/20 [2018/0245(NLE)].

- (43) Jenħtieg li l-missjonijiet ta' osservazzjoni elettorali tal-UE jikkontribwixxu biex jiżdedu t-trasparenza u l-fiduċja fil-proċessi elettorali, u jenħtieg li jipprovdu valutazzjoni informata tal-elezzjonijiet kif ukoll rakkomandazzjonijiet għat-titjib ulterjuri tagħhom, fil-kuntest ta' kooperazzjoni u djalogu politiku tal-Unjoni ma' pajjiżi shab. Ammont indikattiv li ma jeċċedix l-25 % tar-riżorsi inizjalment allokatati għall-programm tematiku għad-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokrazija jenħtieg li jiġi ddedikat għall-finanzjament tal-missjonijiet ta' osservazzjoni elettorali tal-UE.
- (44) L-implimentazzjoni tal-Istrument jenħtieg li tkun iggwidata mill-prinċipji tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri, l-għoti tas-setgħa lin-nisa u l-bniet u tal-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-vjolenza fuq in-nisa u l-vjolenza domestika, u jenħtieg li tfittex li tippoteġi u tippromwovi d-drittijiet tan-nisa f'konformità mal-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-UE dwar il-Ġeneru u l-konkluzjonijiet tal-Kunsill u l-konvenzjonijiet internazzjonali rilevanti, inkluż il-konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar in-Nisa, il-Paċi u s-Sigurtà tal-10 ta' Diċembru 2018. It-tiżiħ tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tiżiħ tal-pożizzjoni tan-nisa fl-azzjoni esterna tal-Unjoni u ż-żieda fl-isforzi biex jintlahqu l-istandards minimi ta' prestazzjoni indikati mill-Pjanijiet ta' Azzjoni tal-UE dwar l-Ugwaljanza bejn il-Ġeneri jenħtieg li jwasslu għal approċċ sensittiv għall-ġeneru u trasformattiv fl-azzjoni esterna u l-kooperazzjoni internazzjonali kollha tal-Unjoni. Mill-inqas 85 % tal-azzjonijiet godda implimentati skont l-Istrument jenħtieg li jkollhom l-ugwaljanza bejn il-ġeneri bħala objettiv prinċipali jew sinifikanti, kif definit mill-indikatur tal-politika tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri tal-Kumitat ta' Għajnuna għall-Iżvilupp tal-OECD. Mill-inqas 5 % ta' dawk l-azzjonijiet jenħtieg li jkollhom l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u d-drittijiet u t-tiżiħ tal-pożizzjoni tan-nisa u l-bniet bħala objettiv prinċipali.

- (45) L-Istrument jirrikonoxxi li t-tkabbir demografiku u l-bidliet demografici jista' jkollhom impatt sinifikanti fuq il-kisbiet fil-qasam tal-iżvilupp u fuq il-progress ekonomiku. Sabiex jiġi żgurat li l-ġenerazzjonijiet attwali u futuri jkunu jistgħu jilħqu l-potenzjal sħiħ tagħhom b'mod sostenibbli, jenħtieġ li l-Istrument jappoġġa l-isforzi tas-sħab lejn approċċ integrat li jimminimizza l-isfidi relatati mat-tkabbir tal-popolazzjoni u li jimmassimizza l-benefiċċji ta' dividend demografiku, filwaqt li jirrispetta d-dritt ta' kull pajjiż li jiddeċiedi dwar il-politika demografika tiegħu u filwaqt li jirrispetta, jipproteġi u jissodisfa d-drittijiet tal-bniedem kif ukoll l-ugwaljanza bejn il-ġeneri.
- (46) L-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jinkludu firxa wiesgħa ta' atturi bi rwoli u mandati multipli li jinkludu l-istrutturi kollha mhux Statali, mhux għall-profitt, indipendenti u mhux vjolenti, li permezz tagħhom persuni jorganizzaw t-twettiq tal-oġettivi u ideali kondiviżi, kemm jekk politiċi, kulturali, reliġjużi, ambjentali, soċjali jew ekonomiċi. Huma joperaw mil-livell lokali, nazzjonali, reġjonali u internazzjonali, u jinkludu organizzazzjonijiet urbani u rurali, formali u informali. L-Unjoni tapprezza d-diversità u l-ispeċificitajiet tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, u tinvolve ruħha ma' organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili responsabbli u trasparenti li jikkondividu l-impenn tagħha għall-iżvilupp sostenibbli u għall-valuri fundamentali tal-paċi, il-libertà, id-drittijiet ugwali u d-dinjità tal-bniedem.

Jenħtieg li l-Istrument jipprovdi appoġġ mill-Unjoni lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili sabiex jintlaħqu l-valuri, l-interessi u l-oġettivi tal-Unjoni. Jenħtieg li l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili jiġu kkonsultati kif xieraq u jkollhom aċċess f'waqtu għal informazzjoni rilevanti li tippermettilhom li jkunu involuti b'mod adegwat u li jkollhom rwol sinifikanti matul it-tfassil, l-implimentazzjoni u l-proċessi assoċjati ta' monitoraġġ tal-programmi. Jenħtieg li taħt l-Istrument jiġi appoġġat ir-rwol tal-organizzazzjonijiet li jappoġġaw id-demokrazija, l-elezzjonijiet ħielsa, is-soċjetà ċivili, id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt madwar id-dinja, bħall-Fond Ewropew għad-Demokrazija, kif ukoll organizzazzjonijiet ta' osservazzjoni elettorali taċ-ċittadini u l-pjattaformi Ewropej u l-pjattaformi reġjonali u globali l-oħra tagħhom.

- (47) Jenħtieg li l-Istrument irawwem il-partecipazzjoni tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili fl-għoti ta' kontribut għall-iżvilupp sostenibbli u għall-implimentazzjoni tal-SDGs, fost l-oħrajn fl-oqsma tad-demokrazija, l-istat tad-dritt, id-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, il-ġustizzja soċjali u s-servizzi soċjali bażiċi.
- (48) Dan ir-Regolament jistabbilixxi pakkett finanzjarju għall-Istrument, li għandu jikkostitwixxi l-ammont ta' referenza primarja, skont it-tifsira tal-punt 18 tal-Ftehim Interistituzzjonali tas-16 ta' Diċembru 2020 bejn il-Parlament Ewropew, il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea u l-Kummissjoni Ewropea dwar dixxiplina baġitarja, dwar kooperazzjoni f'materji ta' baġit u dwar ġestjoni finanzjarja tajba kif ukoll dwar riżorsi proprji godda, inkluż pjan direzzjonali lejn l-introduzzjoni ta' riżorsi proprji godda¹, għall-Parlament Ewropew u l-Kunsill matul il-proċedura baġitarja annwali.

---

¹ ĠU L 433 I, 22.12.2020, p. 28.

(49) Filwaqt li jirrifletti l-importanza li jiġi indirizzat it-tibdil fil-klima skont l-impenji tal-Unjoni li jimplementaw il-Ftehim ta' Pariġi u li jiksbu l-SDGs tan-NU, jenħtieġ li l-Istrument jikkontribwixxi biex l-azzjoni klimatika tiġi integrata fil-politiki tal-Unjoni u biex tintlaħaq il-mira ġenerali li 30 % tan-nefqa tal-baġit tal-Unjoni jkun b'appoġġ għal objettivi tal-klima. L-azzjonijiet skont l-Istrument huma mistennija li jikkontribwixxu 30 % tal-pakkett finanzjarju kumplessiv tiegħu favur objettivi klimatiċi. Azzjonijiet rilevanti ser jiġu identifikati matul l-implimentazzjoni tal-Istrument, u l-kontribuzzjoni kumplessiva mill-Istrument jenħtieġ li tkun parti mill-monitoraġġ, l-evalwazzjonijiet u l-proċessi ta' rieżami rilevanti. Bil-ħsieb li jikkontribwixxi għat-twaqqif u t-treġġiġħ lura tat-tnaqqis tal-bijodiversità, l-Istrument jenħtieġ li jikkontribwixxi għall-ambizzjoni li jiġi pprovdut 7,5 % tal-infiq annwali taħt il-qafas finanzjarju pluriennali għall-objettivi tal-bijodiversità fis-sena 2024 u 10 % tal-infiq annwali taħt il-qafas finanzjarju pluriennali għall-objettivi tal-bijodiversità fl-2026 u l-2027, filwaqt li jitqiesu s-sovrappożizzjonijiet eżistenti bejn il-miri tal-klima u tal-bijodiversità. Jenħtieġ li l-azzjoni tal-Unjoni f'dan il-qasam tiffavorixxi l-aderenza mal-Ftehim ta' Pariġi u mal-Konvenzjonijiet tan-NU dwar id-Diversità Bijoloġika, mal-Konvenzjoni Qafas tan-NU dwar it-Tibdil fil-Klima u mal-Konvenzjoni tan-NU għall-Ġlieda kontra d-Deżertifikazzjoni u jenħtieġ li ma tikkontribwix għad-degradazzjoni ambjentali jew tikkawża ħsara lill-ambjent jew lill-klima. B'mod partikolari, il-finanzjament allokat fil-kuntest tal-Istrument jenħtieġ li jkun koerenti mal-mira fit-tul dwar it-temperatura li ż-żieda fit-temperatura medja globali tinzamm sew taħt iż-2°C 'il fuq mil-livelli preindustrijali u li jitkomplew l-isforzi biex iż-żieda fit-temperatura tiġi limitata għal 1,5 °C. Jenħtieġ li dan ikun ukoll koerenti mal-objettiv li tiżdied il-kapaċità ta' adattament għall-effetti negattivi tat-tibdil fil-klima u titrawwem ir-reżiljenza għall-klima. Jenħtieġ li tingħata attenzjoni partikolari lill-azzjonijiet li jgħallqu kobenefiċċji u li jilhqnu objettivi multipli, inkluż għall-klima, il-bijodiversità u l-ambjent.

(50) Jenħtieg li l-Unjoni tiffavorixxi impenn kostruttiv dwar il-mobbiltà u l-aspetti kollha tal-migrazzjoni, li jaħdmu biex jiżguraw li l-migrazzjoni sseħħ b'mod sikur u regolat sew. Huwa essenzjali li tiżdied il-kooperazzjoni dwar il-migrazzjoni ma' pajjiżi shab filwaqt li jiġu rispettati l-kompetenzi tal-Istati Membri, halli jitgawdew il-benefiċċji ta' migrazzjoni b'mod ordnat, sigura, regolari u responsabbli u li effettivament tindirizza l-migrazzjoni irregolari u l-ispostament furzat. Tali kooperazzjoni jenħtieg li tikkontribwixxi biex jiġi żgurat l-aċċess għall-protezzjoni internazzjonali, l-indirizzar tal-kawżi fundamentali tal-migrazzjoni irregolari u l-ispostament furzat, it-titjib tal-ġestjoni tal-fruntieri u li jsiru sforzi li jipprevjenu l-migrazzjoni irregolari u l-ispostament furzat, il-ġlieda kontra t-traffikar tal-bnedmin u l-faċilitazzjoni tad-dħul klandestin ta' migranti, u ssir ħidma fuq ir-ritorn, ir-riammissjoni u r-riintegrazzjoni dinjitużi u sostenibbli fejn rilevanti, fuq il-bażi tal-akkontabbiltà reċiproka u r-rispett shiħ tal-obbligi umanitarji u tad-drittijiet tal-bniedem skont il-liġi internazzjonali u tal-Unjoni, u b'kollaborazzjoni mad-dijaspori u l-appoġġ tal-perkorsi tal-migrazzjoni legali. Għalhekk, jenħtieg li l-kooperazzjoni effettiva tal-pajjiżi terzi mal-Unjoni f'dan il-qasam ikun element integrali tal-Istrument. Aktar koerenza bejn il-migrazzjoni u l-politiki tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp u politiki esterni oħrajn hija importanti biex jiġi żgurat li l-assistenza esterna tal-Unjoni tappoġġa lill-pajjiżi shab jimmaniġġaw il-migrazzjoni b'mod aktar effettiv lejn żvilupp sostenibbli. L-Istrument jenħtieg li jikkontribwixxi għal approċċ koordinat, olistiku u strutturat għall-migrazzjoni, billi jimmassimizza sinerġiji u japplika l-*leverage* meħtieġ.

(51) Jenħtieg li l-Istrument jippermetti lill-Unjoni, li f'kooperazzjoni mal-Istati Membri, tirrispondi b'mod komprensiv għall-isfidi, il-ħtiġijiet u l-opportunitajiet relatati mal-migrazzjoni u l-ispostament furzat b'mod li tkun koerenti u komplementari mal-politika tal-Unjoni dwar il-migrazzjoni. Biex jikkontribwixxi għal dak il-għan, u mingħajr preġudizzju għal ċirkostanzi mhux previsti, b'mod indikattiv 10 % tal-pakkett finanzjarju għall-Istrument jenħtieg li jkun iddedikat b'mod partikolari għal azzjonijiet li jappoġġaw il-ġestjoni u l-governanza tal-migrazzjoni u l-ispostament furzat fi hdan l-oġġettivi tal-Istrument. Barra minn hekk, dik il-mira jenħtieg li tinkludi wkoll azzjonijiet li jindirizzaw il-kawżi fundamentali tal-migrazzjoni irregolari u l-ispostament furzat meta dawn jindirizzaw direttament l-isfidi speċifiċi relatati mal-migrazzjoni u l-ispostament furzat. L-azzjonijiet relatati mal-migrazzjoni skont l-Istrument, kif meħtieg permezz tal-programmi ġeografici u tematiċi tiegħu u l-azzjonijiet ta' rispons rapidu, jenħtieg li jibnu fuq l-esperjenza miksuba matul l-implimentazzjoni tal-Aġenda Ewropea dwar il-Migrazzjoni u l-qafas finanzjarju pluriennali 2014-2020, biex jinbnew sħubijiet komprensivi. L-appoġġ tal-Unjoni jenħtieg li jqis il-benefiċċji tal-iżvilupp tal-migrazzjoni regolari. L-azzjonijiet relatati mal-migrazzjoni skont l-Istrument jenħtieg li jikkontribwixxu għall-implimentazzjoni effettiva tal-ftehimiet u d-djalogi tal-UE dwar il-migrazzjoni ma' pajjizi terzi billi jinkoraġġixxu l-kooperazzjoni li tiddependi fuq approċċ incitattiv flessibbli u appoġġata minn mekkaniżmu ta' koordinazzjoni taħt l-Istrument. Il-mekkanizmu ta' koordinazzjoni jenħtieg li jippermetti li l-isfidi tal-migrazzjoni attwali u emergenti jiġu indirizzati taħt l-Istrument, bl-użu tal-komponenti xierqa kollha permezz ta' finanzjament flessibbli, filwaqt li jirrispetta l-pakketti finanzjarji tiegħu u jiddependi fuq l-implimentazzjoni flessibbli tagħhom. Dawk l-azzjonijiet jenħtieg li jiġu implimentati b'rispett sħiħ tad-dritt internazzjonali, inkluż id-drittijiet internazzjonali tal-bniedem u l-ligi dwar ir-refuġjati u l-kompetenzi tal-Unjoni u dawk nazzjonali. Il-Kummissjoni jenħtieg li tiżviluppa u tuża sistema ta' traċċar robusta u trasparenti biex tkejjel tali nefqa u tirrapporta dwarha.

- (52) Jenhtieg li l-Istrument jikkunsidra soluzzjonijiet digitali u teknoloġiji tal-informazzjoni u l-komunikazzjoni bħala faċilitaturi b'saħħithom għall-iżvilupp sostenibbli u t-*tkabbir* inklużiv, u jenhtieg li jikkontribwixxi għal promozzjoni akbar tad-digitalizzazzjoni.
- (53) L-azzjonijiet adottati skont l-Istrument fir-rigward tal-*għlieda* kontra t-terroriżmu u l-kriminalità organizzata, iċ-*ċibersigurtà* u l-*għlieda* kontra ċ-*ċiberkriminalità*, u t-*tishiħ* tal-kapaċitajiet ta' atturi militari b'appoġġ għall-iżvilupp u s-*sigurtà* għall-iżvilupp jenhtieg li jkollhom l-*għan* li jiġġeneraw benefiċċji diretti għas-*sigurtà* tal-*bniedem* għall-popolazzjoni, ikun fihom prattiki tajba rilevanti biex jiġu *żgurati* s-*sostenibbiltà* u l-*akkontabbiltà* fil-*perijodu* medju u dak fit-tul, inkluż sorveljanza demokratika effettiva, u jenhtieg li jipromwovu l-*istat tad-dritt*, it-*trasparenza* u l-*prinċipji* stabbiliti tad-*dritt internazzjonali*.
- (54) L-*aġenda 2030* tenfasizza l-*importanza* tal-*promozzjoni* ta' soċjetajiet paċifiċi u inklużivi kemm bħala *SDG 16* kif ukoll sabiex jinkisbu eżiti oħra tal-*politika* tal-*iżvilupp*. L-*SDG 16.a* jitlob speċifikament "It-*tishiħ* tal-*istituzzjonijiet* nazzjonali rilevanti, inkluż permezz tal-*kooperazzjoni* internazzjonali, għat-*tishiħ* tal-*kapaċitajiet* fil-*livelli* kollha, b'mod partikolari fil-*pajjiżi* li qed jiżviluppaw, biex tiġi evitata l-*vjolenza* u jiġu missielta t-*terroriżmu* u l-*kriminalità*".
- (55) Fil-*Communiqué* tal-*Laqgħa* ta' Livell Għoli tad-19 ta' Frar 2016, il-*Kumitat* ta' Għajjnuna għall-*Iżvilupp* tal-*OECD* aġġorna d-*direttivi* ta' rapportar dwar l-*ODA* fil-*qasam* tal-*paċi* u s-*sigurtà*. Il-*finanzjament* tal-*azzjonijiet* taħt l-Istrument jikkostitwixxi *ODA* meta jissodisfa l-*kriterji* stabbiliti f'dawk id-*direttivi* ta' rapportar jew kwalunkwe direttiva ta' rapportar sussegwenti, li l-*Kumitat* ta' Għajjnuna għall-*Iżvilupp* ikun jista' jaqbel dwarha.

- (56) Jenħtieg li t-tishih tal-kapaċitajiet b'appoġġ għall-iżvilupp u s-sigurtà għall-iżvilupp jintuza f'kazijiet eċċezzjonali biss, meta l-oġġettivi tal-Istrument ma jkunux jistgħu jitwettqu permezz ta' rikors għal atturi mhux militari.
- (57) Jenħtieg li l-Istrument jibni fuq l-esperjenza miksuba u l-lezzjonijiet meħuda minn azzjonijiet dwar it-tishih tal-kapaċitajiet għall-iżvilupp u s-sigurtà għall-iżvilupp, b'mod partikolari minn konsultazzjonijiet u evalwazzjonijiet rilevanti, imwettqa fil-qafas tar-Regolament (UE) 2017/2306 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹. F'dak il-kuntest, jenħtieg li l-Kummissjoni tqis ukoll, fejn xieraq, evalwazzjonijiet kongunti mal-Istati Membri.
- (58) Jenħtieg li l-Unjoni tippromwovi wkoll approċċ sensittiv għall-konflitti u sensittiv għall-kwistjonijiet tal-ġeneru fl-azzjonijiet u l-programmi kollha skont l-Istrument.
- (59) Ir-regoli finanzjarji orizzontali adottati mill-Parlament Ewropew u mill-Kunsill skont l-Artikolu 322 TFUE japplikaw għal dan ir-Regolament. Dawk ir-regoli huma stipulati fir-Regolament Finanzjarju u b'mod partikolari jiddeterminaw il-proċedura għall-istabbiliment u l-implimentazzjoni tal-baġit permezz ta' għotjiet, premji, akkwist, ġestjoni indiretta, strumenti finanzjarji, garanziji baġitarji, assistenza finanzjarja u rimborzi lil esperti esterni, u jipprevedu kontrolli dwar ir-responsabbiltà tal-atturi finanzjarji. Ir-regoli adottati skont l-Artikolu 322 TFUE jinkludu wkoll reġim ġenerali ta' kondizzjonalità għall-protezzjoni tal-baġit tal-Unjoni.

---

¹ Ir-Regolament (UE) 2017/2306 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Diċembru 2017 li jemenda r-Regolament (UE) Nru 230/2014 li jstabbilixxi strument li jikkontribwixxi għall-istabbiltà u l-paċi (ĠU L 335, 15.12.2017, p. 6).

- (60) It-tipi ta' finanzjament u l-metodi ta' implimentazzjoni skont dan ir-Regolament jenhtieg li jintgħażlu fuq il-bażi tal-kapaċità tagħhom li jiksbu l-oġġettivi speċifiċi tal-azzjonijiet u li jagħtu r-rizultati, filwaqt li b'mod partikolari jitqiesu l-kostijiet tal-kontrolli, il-piż amministrattiv u r-riskju mistenni ta' nuqqas ta' konformità. Meta tkun qed issir tali għażla, l-użu ta' ammonti f'daqqa, kostijiet unitarji u rati fissi, kif ukoll finanzjament mhux marbut ma' kostijiet tal-operazzjoni rilevanti kif imsemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 125(1) tar-Regolament Finanzjarju, jenhtieg li jiġu kkunsidrati.
- (61) F'konformità mal-Artikolu 193(2) tar-Regolament Finanzjarju, tista' tingħata għotja għal azzjoni li tkun diġà bdiet, dment li l-applikant ikun jista' juri l-htieġa li jibda l-azzjoni qabel l-iffirmar tal-ftehim ta' għotja. Madankollu, l-ispejjeż imġarrba qabel id-data tas-sottomissjoni tal-applikazzjoni għal għotja mhumiex eliġibbli, hlief f'każijiet eċċezzjonali debitament ġustifikati. Sabiex jiġi evitat kwalunkwe tfixkil fl-appoġġ tal-Unjoni li jista' jkun ta' preġudizzju għall-interessi tal-Unjoni, jenhtieg li jkun possibbli li fid-deċizjoni ta' finanzjament, matul perijodu limitat ta' żmien fil-bidu tal-QFP 2021-2027, u f'każijiet debitament ġustifikati biss, tkun prevista l-eliġibbiltà ta' azzjonijiet u spejjeż mill-1 ta' Jannar 2021, anki jekk dawk l-azzjonijiet ġew implimentati u dawk l-ispejjeż imġarrba qabel ma ġiet ipprezentata l-applikazzjoni għal għotja.

(62) Il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Sostenibbli (EFSD+) il-ġdid, li nbena fuq il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Sostenibbli (EFSD) kif stabbilit bir-Regolament (UE) 2017/1601, jenħtieġ li jikkostitwixxi pakkett finanzjarju integrat li jipprovdi kapacià ta' finanzjament fil-forom ta' għotjiet, assistenza teknika, strumenti finanzjarji, garanziji baġitarji u operazzjonijiet ta' taħlit madwar id-dinja. L-EFSD+, ikkomplementat bi sforzi biex tittejjeb il-klima tal-investment tas-shab, jenħtieġ li jsir parti mill-Pjan ta' Investment Estern u jikkombina operazzjonijiet ta' taħlit u ta' garanziji baġitarji koperti mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, inkluż dawk li jkopru r-riskji sovrani assoċjati ma' operazzjonijiet ta' self, preċedement imwettqa taħt il-mandat ta' self estern tal-Bank Ewropew tal-Investment (BEI). L-allokazzjoni tal-fondi li għandhom jintużaw għall-operazzjonijiet tal-EFSD+ jenħtieġ li tkun ibbazata fuq id-dokumenti ta' programmazzjoni rilevanti, b'mod partikolari l-prijoritajiet definiti fihom, u jenħtieġ li tqis, fost l-oħrajn, ir-realtajiet u l-htigijiet speċifiċi ta' kull pajjiż sieheb jew reġjun u l-piż relattiv tal-allokazzjoni tal-fondi għal kull zona ġeografika stabbilita f'dan ir-Regolament. Jenħtieġ li l-programmazzjoni twassal għal bilanċ adatt bejn l-operazzjonijiet ta' taħlit u ta' garanzija baġitarja taħt l-EFSD+ kif ukoll forom oħra ta' finanzjament tal-Unjoni previsti f'dan ir-Regolament. Jenħtieġ li l-EFSD+ jiġi implimentat permezz ta' arkitettura ta' investment miftuħa u kollaborattiva biex jiġi żgurat l-aħjar użu tal-għarfien espert settorjali u ġeografiku tal-kontropartijiet eligibbli u jiġi massimizzat l-impatt tiegħu fuq l-iżvilupp. Jenħtieġ li l-EFSD+ ikun magħmul minn pjattaformi ta' investment reġjonali fl-oqsma reġjonali koperti minn dan ir-Regolament u, fejn rilevanti, mir-Regolament IPA III.

Sabiex tiġi żgurata li ġestjoni tar-riskji tal-EFSD+ tkun indipendenti, imparzjali, inklużiva u trasparenti jenħtieġ li jiġi stabbilit grupp tekniku ta' valutazzjoni tar-riskju , miftuħ għal esperti mill-BEI, kontropartijiet eliġibbli oħra u Stati Membri interessati, organizzat u mmexxi mill-Kummissjoni. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tiżgura li l-informazzjoni u l-analizi jiġu kondiviżi f'waqthom, b'mod trasparenti u inklużiv mal-Istati Membri kollha, bir-rispett dovut għal kwistjonijiet ta' kunfidenzjalità. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tikkonkludi ftehimiet ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna mal-kontropartijiet eliġibbli kollha magħżula, inkluż il-BEI, wara li tikkonsulta u tqis il-parir tal-grupp tekniku ta' valutazzjoni tar-riskji u jenħtieġ li tipprezenta l-elementi ewlenin ta' dawk il-ftehimiet lill-bord strateġiku kkonċernat.

(63) Minhabba r-rwol tiegħu skont it-Trattati u l-esperjenza tiegħu matul dawn l-aħħar deċennji fl-appoġġ għall-politiki tal-Unjoni, il-BEI jenħtieġ li jibqa' sieħeb naturali tal-Kummissjoni għall-implimentazzjoni ta' operazzjonijiet taħt il-Garanzija għall-Azzjoni Esterna. Jenħtieġ li l-BEI u l-Kummissjoni jsaħħu l-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni tagħhom matul l-implimentazzjoni tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna taħt l-EFSD+, inkluż matul il-proċess ta' programmazzjoni u fuq il-post. Jenħtieġ li l-BEI jiġi fdat bl-implimentazzjoni ta' tieqa ta' investment iddedikata li tkopri kopertura komprensiva tar-riskju għal operazzjonijiet ma' kontropartijiet sovrani u kontropartijiet sottosovrani mhux kummerċjali, li jenħtieġ li jkunu esklużivi ħlief għal operazzjonijiet li l-BEI ma jistax iwettaq jew jiddeċiedi li ma jwettaqx. Jenħtieġ li jiġu stabbiliti twieqi ta' investment iddedikati u mhux esklużivi, addizzjonali, għall-BEI, jekk ikun xieraq, sabiex jipprovdur kopertura komprensiva tar-riskju għal operazzjonijiet ma' kontropartijiet sottosovrani kummerċjali, u operazzjonijiet għall-promozzjoni tal-investment dirett barrani, il-kummerċ u l-internazzjonalizzazzjoni tal-ekonomiji tal-pajjiżi sħab, inkluż permezz ta' investimenti diretti barranin eżoġeni, kif ukoll prijoritajiet tematiċi oħra tal-Unjoni b'appoġġ għall-oġettivi tal-Istrument u f'konformità mal-SDGs, inkluż ma', iżda mhux limitat għal, Istituzzjonijiet ta' Finanzjament għall-Iżvilupp Ewropej u entitajiet tas-settur privat tal-Unjoni. Jenħtieġ li l-garanzija tal-UE tipprovdur biss kopertura tar-riskju politiku għall-operazzjonijiet tas-settur privat, li jenħtieġ li tkun koerenti ma' dawk tal-aġenziji ta' kreditu għall-esportazzjoni tal-Istati Membri.

Jenħtieg li dawk it-twieqi ta' investment, li jenħtieg li jikkostitwixxu l-mandati ddedikati meħtiega mill-BEI għal ħidma barra mill-Unjoni, japplikaw l-istess regoli u kundizzjonijiet bħal kwalunkwe tieqa ta' investment oħra taħt l-EFSD+, inkluż ir-regoli ta' governanza, u, hlief għat-tieqa ta' investment esklużiva, jenħtieg li jiġu stabbiliti f'konformità mal-proċedura għal eliġibbiltà u selezzjoni ta' operazzjonijiet u kontropartijiet għall-Garanzija għall-Azzjoni Esterna taħt l-EFSD+ prevista f'dan ir-Regolament. Għal dawk it-tliet twieqi ta' investment iddedikati għall-BEI, jenħtieg li l-ammont indikattiv globali jkun ta' EUR 26 725 000 000. Jenħtieg li l-ammonti għal kull waħda mit-twieqi taż investment jiġu sostanzjati u kkonfermati bħala riżultat tal-proċess ta' programmazzjoni fil-bidu tal-qafas finanzjarju pluriennali u matul ir-rieżamijiet tal-programmazzjoni. Jenħtieg li l-objettivi, il-prijoritajiet u l-ammonti għal kull waħda mit-twieqi ta' investment u l-implimentazzjoni tagħhom jiżguraw allinjament sħiħ tal-politika mal-prijoritajiet tal-Unjoni u jikkonformaw ma' dan ir-Regolament u l-programmi indikattivi pluriennali rilevanti, inkluż il-prijoritajiet ġeografiċi u tematiċi tiegħu. Jenħtieg li l-metodoloġija għall-valutazzjoni tar-riskju u r-rimunerazzjoni taħt l-EFSD+ jiġu applikati b'mod konsistenti għat-twieqi ta' investment kollha, inkluż dawk iddedikati għall-BEI, sabiex ikunu żgurati kondizzjonijiet ekwi. It-twieqi ta' investment implimentati mill-BEI jenħtieg li jkunu jistgħu jkopru kwalunkwe wieħed mill-pajjiżi eliġibbli għall-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, b'mod partikolari fejn l-aktar meħtiega u f'konformità mal-prijoritajiet ġeografiċi tal-Istrument u, fejn rilevanti, ir-Regolament IPA III. Jenħtieg li l-garanziji tal-EFSD+ għall-operazzjonijiet tal-BEI ma' kontropartijiet sottosovrani kummerċjali u operazzjonijiet tas-settur privat jitwettqu skont termini simili għal garanziji pprovduti lil kontropartijiet eliġibbli oħra.

Jenhtieg li jkun possibbli li l-garanziji tal-EFSD+ għal operazzjonijiet ma' kontropartijiet sovrani u ma' kontropartijiet sottosovrani mhux kummerċjali u operazzjonijiet ma' kontropartijiet sottosovrani kummerċjali li ma jiggenerawx dħul sostanzjali, imwettqa mill-BEI jew kontropartijiet eliġibbli oħra, ikunu jistgħu ma jgħux remunerati biex jgħinu fit-tnaqqis tal-kost tal-finanzjament għal investimenti tas-settur pubbliku mwettqa minn pajjiżi sħab. F'konformità mal-oġettivi u l-prinċipji ġenerali tal-Istrument, mad-dokumenti ta' programmazzjoni indikattivi rilevanti kif ukoll, fejn rilevanti, mar-Regolament IPA III, jenhtieg li l-Kummissjoni u l-BEI jikkonkludu ftehimiet ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna ddedikati għat-twieqi ta' investiment ddedikati tal-BEI.

(64) Jenħtieg li l-EFSD+ jimmira li jappoġġa l-investimenti bħala mezz ta' kontribut għat-twettiq tal-SDGs billi jrawwem it-tranzizzjoni tal-iżvilupp ekonomiku, ambjentali u soċjali sostenibbli u inkluziv, għal ekonomija b'valur miżjud sostenibbli u ambjent tal-investment stabbli, u lejn il-promozzjoni ta' reżiljenza soċjo-ekonomika u ambjentali fil-pajjiżi sħab b'enfasi partikolari fuq il-qerda tal-faqar, filwaqt li jikkontribwixxi għat-tnaqqis tal-inugwaljanzi soċjo-ekonomiċi, it- tkabbir sostenibbli u inkluziv, il-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima f'konformità mal-Ftehim ta' Pariġi, il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih, il-ħarsien u l-ġestjoni tal-ambjent, il-ħolqien ta' impjiegi decenti abbazi tal-istandards bażiċi tax-xogħol tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO), l-opportunitajiet ekonomiċi, il-ħiliet u l-intraprenditorija, is-setturi soċjo-ekonomiċi, inkluz l-intrapriżi soċjali u l-kooperattivi, l-intrapriżi mikro, żgħar u dawk ta' daqs medju ('SMEs'), il-konnettività sostenibbli, l-appoġġ lill-gruppi vulnerabbli, ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tiżni tal-pożizzjoni tan-nisa u taż-żgħażaġħ, kif ukoll jindirizza l-kawżi sottostanti soċjo-ekonomiċi speċifiċi tal-migrazzjoni irregolari u l-kawżi sottostanti tal-ispostament furzat, f'konformità mad-dokumenti ta' programmazzjoni indikattiva rilevanti.

Jenħtieg li l-implimentazzjoni tal-EFSD+ tikkonforma mal-obiettivi, il-principji generali u l-qafas ta' politika tal-Istrument u, fejn rilevanti, ir-Regolament IPA III, b'mod partikolari l-linji gwida, il-principji u l-konvenzjonijiet applikabbli maqbula internazzjonalment dwar l-investiment, inkluż il-Principji tan-NU għall-Investiment Responsabbli, il-Principji Gwida tan-NU dwar in-Negozju u d-Drittijiet tal-Bniedem, il-Linji Gwida tal-OECD għall-Intraprizi Multinazzjonali, il-Principji tal-Organizzazzjoni tal-Ikel u l-Agrikoltura tan-NU għal Investiment Responsabbli fis-Sistemi Agrikoli u Alimentari, il-konvenzjonijiet tal-ILO, id-dritt internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem u l-principji għall-effettività tal-iżvilupp kif stabbiliti fis-Shubija ta' Busan għal Kooperazzjoni Effettiva għall-Iżvilupp u affermati mill-ġdid fil-Forum ta' Livell Għoli f'Nairobi fl-2016, inkluż is-sjeda, l-allinjament, l-attenzjoni fuq ir-riżultati, it-trasparenza u l-akkontabbiltà reċiproka, kif ukoll l-obiettiv tan-nonkondizzjonalità tal-ghajnuna. Jenħtieg li tingħata attenzjoni speċjali lill-pajjiżi identifikati bhala li jinsabu f'sitwazzjoni ta' fragilità jew konflitt, l-LDCs, gzejjer żgħar stati li qed jiżviluppaw, il-pajjiżi mingħajr kosta li qed jiżviluppaw u pajjiżi fqar b'hafna dejn.

(65) Jenħtieg li l-EFSD+ jimmassimizza l-addizzjonalità tal-finanzjament, jindirizza l-fallimenti tas-suq u s-sitwazzjonijiet ta' investiment subottimali, jappoġġa l-entitajiet pubbliċi lokali biex iżidu u jiffinanzjaw b'mod awtonomu l-investiment tagħhom, irendi prodotti innovattivi u jattira fondi mis-settur privat. L-addizzjonalità għandha tiġi applikata f'konformità mal-objettivi u l-prinċipji tal-Istrument u ma' politiki rilevanti oħra tal-Unjoni. Jenħtieg li l-involviment tas-settur privat, inkluż l-SMEs, fil-kooperazzjoni tal-Unjoni mal-pajjiżi shab permezz tal-EFSD+ iħalli impatt addizzjonali u li jista' jitkejjel fuq l-iżvilupp mingħajr ma jfixkel is-suq lokali u jikkompeti b'mod ingust mal-atturi ekonomiċi lokali. Jenħtieg li dan ikun kosteffettiv, trasparenti, ibbażat fuq l-akkontabbiltà reċiproka u l-kondivizjoni tar-riskju u l-kostijiet. Jenħtieg li l-EFSD+ jopera bħala "one-stop-shop", billi jirċievi proposti ta' finanzjament mingħand istituzzjonijiet finanzjarji u investituri pubbliċi jew privati u li jagħti firxa wiesgħa ta' appoġġ finanzjarju għall-investimenti eliġibbli. Jenħtieg li l-effett tal-*leverage* tal-EFSD+ jiġi evalwat billi titkejjel il-mobilizzazzjoni ta' finanzjament addizzjonali għall-iżvilupp sostenibbli permezz tal-użu tal-appoġġ finanzjarju tal-EFSD+. Jenħtieg li l-effett ta' ingranaġġ jitkejjel skont id-definizzjoni stabbilita fil-punt 38 tal-Artikolu 2 tar-Regolament Finanzjarju u r-regoli u l-prattiki internazzjonali għall-kejl tal-ammonti mobilizzati mis-settur privat permezz ta' interventi uffiċjali għall-finanzjament tal-iżvilupp, bħall-metodoloġiji tal-Kumitat ta' Għajnuna għall-Iżvilupp tal-OECD. Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jenħtieg li jkunu jistgħu jstiednu lill-kontropartijiet eliġibbli u lis-soċjetà ċivili għal skambju ta' fehmiet dwar l-operazzjonijiet ta' finanzjament u investiment koperti minn dan ir-Regolament.

(66) Jenhtieg li tigi stabbilita Garanzija għall-Azzjoni Esterna, li tibni fuq il-Garanzija tal-EFSD eżistenti stabbilita permezz tar-Regolament (UE) 2017/1601 u fuq il-garanziji appoġġati mill-Fond ta' Garanzija għall-azzjonijiet esterni stabbilit mir-Regolament (KE, Euratom) Nru 480/2009. Jenhtieg li l-Garanzija għall-Azzjoni Esterna tappoġġa l-operazzjonijiet tal-EFSD+ koperti minn garanziji baġitarji, assistenza makrofinanzjarja u self lil pajjiżi terzi abbazi tad-Deciżjoni tal-Kunsill 77/270/Euratom¹. Jenhtieg li dawk l-operazzjonijiet ikunu appoġġati minn approprjazzjonijiet taht l-Istrument, flimkien ma' dawk taht ir-Regolament IPA III u r-Regolament (Euratom) 2021/...⁺, li jenhtieg li jkopru wkoll l-approviżjonament u l-obbligazzjonijiet li jirriżultaw minn self ta' assistenza makrofinanzjarja u minn self lil pajjiżi terzi msemmi fl-Artikolu 10(2) tar-Regolament (Euratom) 2021/...⁺, rispettivament. Meta jiġu ffinanzjati l-operazzjonijiet tal-EFSD+, jenhtieg li tingħata prijorità lil dawk li jimmassimizzaw l-addizzjonalità u l-impatt fuq l-iżvilupp, inkluż dawk li għandhom impatt kbir fuq il-ħolqien ta' impjiegi decenti u li l-bilanċ bejn il-kostijiet u l-benefiċċji tagħhom isaħħaħ is-sostenibbiltà tal-investment u li jipprevedu s-sostenibbiltà u l-impatt fuq l-iżvilupp fit-tul. Jenhtieg li l-operazzjonijiet appoġġati bil-Garanzija għall-Azzjoni Esterna jkunu akkumpanjati b'valutazzjoni *ex ante* dettaljata tal-aspetti ambjentali, finanzjarji u soċjali, kif ikun xieraq u f'konformità mar-rekwiziti għal Regolamentazzjoni Aħjar.

---

¹ Id-Deciżjoni tal-Kunsill 77/270/Euratom tad-29 ta' Marzu 1977 li tagħti l-jedd lill-Kummissjoni li toħroġ self tal-Euratom sabiex tikkontribwixxi għall-finanzjament ta' power stations nukleari (ĠU L 88, 6.4.1977, p. 9).

⁺ ĠU: Jekk jogħġbok dahhal fit-test in-numru tar-Regolament li jinsab fid-dokument ST 12568/20 [2018/0245(NLE)].

Il-garanziji baġitarji u l-istrumenti finanzjarji jenħtieġ li jaderixxu mal-politika tal-Unjoni dwar ġurisdizzjonijiet li ma jikkooperawx għal finijiet ta' taxxa u mal-aġġornamenti tagħha, kif stabbilit fl-atti legali rilevanti tal-Unjoni u l-konklużjonijiet tal-Kunsill, b'mod partikolari l-konklużjonijiet tal-Kunsill tat-8 ta' Novembru 2016 u l-Anness għalihom kif ukoll il-prinċipji stabbiliti fid-Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹. Id-dispożizzjonijiet rilevanti kollha tar-Regolament Finanzjarju japplikaw, b'mod partikolari dawk dwar il-ġestjoni indiretta stabbiliti fit-Titolu VI tar-Regolament Finanzjarju. Jenħtieġ li l-forniment ta' servizzi pubbliċi essenzjali jibqa' responsabbiltà tal-gvern.

- (67) Sabiex tiġi prevista l-flessibbiltà, tiżdied l-attrazzjoni għas-settur privat u jiġi mmassimizzat l-impatt tal-investimenti, jenħtieġ li tingħata deroga mir-regoli relatati mal-metodi tal-implimentazzjoni tal-baġit tal-Unjoni, kif stipulat fir-Regolament Finanzjarju, fir-rigward tal-kontropartijiet eliġibbli. Dawk il-kontropartijiet eliġibbli jistgħu jkunu wkoll korpi li ma jkunux fdati bl-implimentazzjoni ta' xi sħubija pubblika privata jew korpi regolati b'liġi privata ta' pajjiż sieheb.
- (68) Sabiex jiżdied l-impatt tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, jenħtieġ li l-Istati Membri u l-partijiet kontraenti tal-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea² jkollhom il-possibbiltà jipprovdu kontribuzzjonijiet fil-forma ta' flus jew garanzija. Jenħtieġ li l-kontribuzzjoni fil-forma ta' garanzija ma taqbiżx il-50 % tal-ammont tal-operazzjonijiet iggarantiti mill-Unjoni. Jenħtieġ li l-obbligazzjonijiet finanzjarji li jirriżultaw minn dik il-garanzija ma jiġux proviżjonati u jenħtieġ li r-rizerva ta' likwidità tiġi proviżjonata mill-fond komuni ta' proviżjonament stabbilit permezz tal-Artikolu 212 tar-Regolament Finanzjarju.

---

¹ Direttiva (UE) 2015/849 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Mejju 2015 dwar il-prevenzjoni tal-użu tas-sistema finanzjarja għall-finijiet tal-ħasil tal-flus jew il-finanzjament tat-terroriżmu, li temenda r-Regolament (UE) Nru 648/2012 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, u li tħassar id-Direttiva 2005/60/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u d-Direttiva tal-Kummissjoni 2006/70/KE (ĠU L 141, 5.6.2015, p. 73)

² ĠU L 1, 3.1.1994, p. 3.

- (69) L-azzjonijiet esterni huma ta' spiss implimentati f'ambjent volatili ħafna li jkun jeħtieġ adattament kontinwu u rapidu għall-ħtiġijiet li jevolvu tas-shab tal-Unjoni u għall-isfidi dinjija għad-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija u l-governanza tajba, is-sigurtà u l-istabbiltà, it-tibdil fil-klima u l-ambjent u l-oċeani, u għall-isfidi marbuta mal-migrazzjoni u l-ispostament furzat u l-kawżi fundamentali tagħhom. Ir-rikonċiljazzjoni tal-prinċipju tal-prevedibbiltà mal-ħtieġa ta' reazzjoni rapida għal ħtiġijiet godda konsegwentement ifisser l-adattament tal-implimentazzjoni finanzjarja tal-programmi. Biex tiżdied il-kapaċità tal-Unjoni li tirispondi għal ħtiġijiet mhux previsti, u billi jibni fuq l-esperjenza ta' suċċess tal-Fond Ewropew għall-Iżvilupp, ammont jenħtieġ li jithalla mhux allokat bħala riżerva għall-isfidi u l-prijoritajiet li jinholqu. Jenħtieġ li din ir-riżerva tiġi mobilizzata skont il-proċeduri stabbiliti f'dan ir-Regolament.
- (70) Ir-riżerva għall-isfidi u l-prijoritajiet emergenti jenħtieġ tiggarrantixxi r-riżorsi addizzjonali li ġejjin: EUR 200 000 000 għall-programm tad-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokrazija tematika, EUR 200 000 000 għall-programm tematiku tal-Organizzazzjonijiet tas-Socjeta' Ċivili u EUR 600 000 000 għall-programm tematiku Sfidi Globali.
- (71) Jenħtieġ li l-Kummissjoni tinforma fid-dettall lill-Parlament Ewropew qabel ma timmobilizza l-fondi tar-riżerva għall-isfidi u l-prijoritajiet emergenti u jenħtieġ li tqis bis-sħiħ l-osservazzjonijiet tiegħu dwar in-natura, l-oġettivi u l-ammonti finanzjarji previsti.

- (72) Għalhekk, filwaqt li jirrispetta l-prinċipju li l-baġit tal-Unjoni jiġi stabbilit kull sena, jenħtieġ li dan ir-Regolament jippreserva l-possibbiltà li l-flessibbiltajiet li diġà huma permessi mir-Regolament Finanzjarju jiġu applikati għal politiki oħra, jiġifieri r-riporti u l-impenn mill-ġdid ta' fondi, sabiex jiġi żgurat l-użu effiċjenti tal-fondi tal-Unjoni kemm għaċ-ċittadini tal-Unjoni kif ukoll għall-pajjiżi sħab, u b'hekk jiġu mmassimizzati l-fondi tal-Unjoni disponibbli għall-interventi tal-azzjoni esterna tal-Unjoni.
- (73) Jenħtieġ li t-tishih tal-kapaċitajiet tal-atturi militari f'pajjiżi terzi jitwettaq bħala parti mill-politika ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp tal-Unjoni, meta din prinċipalment taħdem għal objettivi fil-qasam tal-iżvilupp u bħala parti mill-Politika Estera u ta' Sigurtà Komuni (PESK) tal-Unjoni meta prinċipalment taħdem għal objettivi fil-qasam tal-paċi u s-sigurtà, f'konformità mal-Artikolu 40 TUE. Dan ir-Regolament jirrispetta l-applikazzjoni tal-proċeduri u l-portata tas-setgħat tal-istituzzjonijiet skont il-politika tal-Unjoni ta' kooperazzjoni għall-iżvilupp u l-PESK tal-Unjoni.

(74) Jenħtieg li l-azzjonijiet skont l-Istrument li jinvolve l-forniment jew il-finanzjament ta' tagħmir, servizzi jew teknoloġija jkunu konformi mad-dispożizzjonijiet rilevanti tal-Unjoni, nazzjonali u internazzjonali, b'mod partikolari mar-regoli stabbiliti fil-Pozizzjoni Komuni tal-Kunsill 2008/944/PESK¹, mal-miżuri restrittivi tal-Unjoni kif ukoll mar-Regolament (UE) .../... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²⁺. Il-valutazzjonijiet tar-riskju mwettqa mill-Kummissjoni taħt l-Istrument huma mingħajr preġudizzju għall-valutazzjoni tal-applikazzjonijiet għal licenzji tal-esportazzjoni mwettqa mill-Istati Membri. Jenħtieg li kull Stat Membru jivvaluta l-applikazzjonijiet għal licenzji tal-esportazzjoni magħmula lilu, inkluż dawk relatati ma' trasferimenti minn gvern għal gvern, għal oġġetti fuq il-Lista Militari Komuni tal-UE, abbażi ta' każ b'każ skont il-kriterji stabbiliti fil-Pozizzjoni Komuni 2008/944/PESK. Skont ir-Regolament (UE) 2019/125 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³ jenħtieg li dawn l-azzjonijiet ma jiffinanzjawx il-forniment ta' xi tip ta' tagħmir li jista' jintuża għat-tortura jew għal trattamenti jew pieni krudili, inumani jew degradanti oħra.

---

¹ Il-Pozizzjoni Komuni tal-Kunsill 2008/944/PESK tat-8 ta' Dicembru 2008 li tiddefinixxi regoli komuni li jirregolaw il-kontroll ta' esportazzjonijiet ta' teknoloġija u tagħmir militari (ĠU L 335, 13.12.2008, p. 99).

² Ir-Regolament (UE) 2021/... tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill ta' ... li jistabbilixxi reġim tal-Unjoni għall-kontroll tal-esportazzjonijiet, is-senserija, l-assistenza teknika, it-transitu u t-trasferiment ta' oġġetti b'użu doppju (ĠU ...).

⁺ ĠU: Jekk jogħġbok dahhal fit-test in-numru tar-Regolament li jinsab fid-dokument PE-CONS No 54/20 [2016/0295] (COD) u dahhal in-numru, id-data, u r-referenza tal-ĠU ta' dak ir-Regolament fin-nota ta' qiegħ il-paġna.

³ Ir-Regolament (UE) 2019/125 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Jannar 2019 dwar il-kummerç ta' ċerti oġġetti li jistgħu jintużaw għall-piena kapitali, it-tortura jew trattament jew pieni krudili, inumani jew degradanti oħra (ĠU L 30, 31.1.2019, p. 1).

- (75) Id-Deciżjoni dwar l-Assoċjazzjoni Extra-Ewropea, inkluża Greenland, tistabbilixxi l-pakkett finanzjarju għall-assoċjazzjoni tal-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej mal-Unjoni. Dak il-pakkett finanzjarju huwa s-sors ewlieni ta' finanzjament għall-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej. Skont id-Deciżjoni dwar l-Assoċjazzjoni Extra-Ewropea, inkluża Greenland, persuni u entitajiet stabbiliti f'pajjiżi u territorji extra-Ewropej jenhtieg li jkunu eligibbli għal finanzjament taht dik id-Deciżjoni, soġġett għar-regoli u għall-objettivi tiegħu u għall-arranġamenti possibbli applikabbli għall-Istat Membru li miegħu l-pajjiż jew territorju extra-Ewropew rilevanti jkun marbut. Barra minn hekk, il-kooperazzjoni bejn il-pajjiżi sħab u l-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropew kif ukoll ir-regjuni ultraperiferiċi tal-Unjoni skont l-Artikolu 349 TFUE jenhtieg li tiġi mhegga f'oqsma ta' interess komuni.
- (76) Sabiex jissahħu s-sjieda tal-proċessi ta' żvilupp min-naħa tal-pajjiżi sħab u s-sostenibbiltà tal-assistenza esterna, jenhtieg li l-Unjoni, fejn ikun rilevanti, tiffavorixxi l-użu tal-istituzzjonijiet, il-kapaċitajiet u l-għarfien espert proprji tal-pajjiżi sħab u tas-sistemi u l-proċeduri tal-pajjiżi sħab għal kull aspett taċ-ċiklu tal-proġett għall-kooperazzjoni filwaqt li tiżgura l-involvement sħiħ tal-gvernijiet lokali u tas-soċjetà ċivili. Jenhtieg li l-Unjoni tagħmel disponibbli informazzjoni u taħriġ dwar kif issir applikazzjoni għal finanzjament tal-Unjoni għall-benefiċjarji potenzjali ta' finanzjament mill-Unjoni.

- (77) Il-komunikazzjoni trawwem dibattitu demokratiku, issaħħaħ il-kontroll u l-iskrutinju istituzzjonali fuq il-finanzjament tal-Unjoni, u tikkontribwixxi għat-tishiħ tal-kredibilità tal-Unjoni. Jenħtieg li l-Unjoni u l-benefiċjarji tal-finanzjament tal-Unjoni jtejbu l-vizibbiltà tal-azzjoni tal-Unjoni, u jikkomunikaw b'mod adegwat il-valur miżjud tal-appoġġ tal-Unjoni. F'dak ir-rigward, f'konformità mar-Regolament Finanzjarju, jenħtieg li l-ftehimiet konkluzi mar-riċevituri ta' finanzjament tal-Unjoni jkun fihom obbligi li jiżguraw vizibbiltà xierqa u jenħtieg li l-Kummissjoni taġixxi b'mod xieraq u f'waqtu fejn ma jitwettqux dawn l-obbligi.
- (78) Il-pjanijiet ta' azzjoni annwali jew pluriennali u miżuri msemmija f'dan ir-Regolament jenħtieg li jikkostitwixxu programmi ta' hidma skont ir-Regolament Finanzjarju. Pjanijiet ta' azzjoni annwali jew pluriennali jenħtieg li jikkonsistu f'sett ta' miżuri miġbura f'dokument wieħed.

(79) F'konformità mar-Regolament Finanzjarju, ir-Regolament (UE Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ u r-Regolamenti tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95², (Euratom, KE) Nru 2185/96³ u (UE) 2017/1939⁴, l-interessi finanzjarji tal-Unjoni jridu jiġu protetti permezz ta' miżuri proporzjonati, inkluż miżuri relatati mal-prevenzjoni, is-sejbien, il-korrezzjoni u l-investigazzjoni ta' irregolaritajiet, inkluż frodi, mal-irkupru ta' fondi mitlufa, imħallsa bi żball jew użati b'mod mhux korrett, u, fejn xieraq, mal-impożizzjoni ta' penali amministrattivi. B'mod partikolari, f'konformità mar-Regolamenti (Euratom, KE) Nru 2185/96 u (UE, Euratom) Nru 883/2013, l-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) għandu s-setgħa li jwettaq investigazzjonijiet amministrattivi, inkluż kontrolli u spezzjonijiet fuq il-post, bil-għan li jiġi stabbilit jekk kienx hemm frodi, korruzzjoni jew kwalunkwe attività illegali oħra li taffettwa l-interessi finanzjarji tal-Unjoni. L-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE) għandu s-setgħa, skont ir-Regolament (UE) 2017/1939, li jinvestiga u jressaq għall-prosekuzzjoni reati kriminali li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni kif previst fid-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill⁵.

---

¹ Ir-Regolament (UE, Euratom) Nru 883/2013 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-11 ta' Settembru 2013 dwar investigazzjonijiet immexxija mill-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) u li jhassar ir-Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill (KE) Nru 1073/1999 u r-Regolament tal-Kunsill (Euratom) Nru 1074/1999 (ĠU L 248, 18.9.2013, p. 1).

² Ir-Regolament tal-Kunsill (KE, Euratom) Nru 2988/95 tat-18 Dicembru 1995 dwar il-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea (ĠU L 312, 23.12.95, p. 1).

³ Ir-Regolament tal-Kunsill (Euratom, KE) Nru 2185/96 tal-11 ta' Novembru 1996 dwar il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post imwettqa mill-Kummissjoni sabiex tippoteġi l-interessi finanzjarji tal-Komunità Ewropea kontra l-frodi u irregolaritajiet oħra (ĠU L 292, 15.11.1996, p. 2).

⁴ Ir-Regolament tal-Kunsill (UE) 2017/1939 tat-12 ta' Ottubru 2017 li jimplementa kooperazzjoni msahha dwar l-istabbiliment tal-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew ("l-UPPE") (ĠU L 283, 31.10.2017, p. 1).

⁵ Id-Direttiva (UE) 2017/1371 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-5 ta' Lulju 2017 dwar il-għieda kontra l-frodi tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni permezz tal-liġi kriminali (ĠU L 198, 28.7.2017, p. 29).

F'konformità mar-Regolament Finanzjarju, kwalunkwe persuna jew entità li tirċievi fondi mill-Unjoni trid tikkoopera bis-sħiħ fil-protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni, tagħti d-drittijiet u l-aċċess neċessarji lill-Kummissjoni, lill-OLAF, lill-Qorti tal-Awdituri u, fir-rigward ta' dawk l-Istati Membri li jipparteċipaw fil-kooperazzjoni msahha skont ir-Regolament (UE) 2017/1939, lill-UPPE, u tiżgura li kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni ta' fondi tal-Unjoni tagħti drittijiet ekwivalenti. Għal dik ir-raġuni, ftehimiet ma' pajjiżi u territorji terzi u ma' organizzazzjonijiet internazzjonali, u kwalunkwe kuntratt jew ftehim li jirriżulta mill-implimentazzjoni tal-Istrument, jenħtieġ li jinkludu dispożizzjonijiet li espliċitament jagħtu s-setgħa lill-Kummissjoni, lill-Qorti tal-Awdituri u lill-OLAF biex iwettqu dawn l-awditi, il-verifiki u l-ispezzjonijiet fuq il-post, skont il-kompetenzi rispettivi tagħhom u jiżguraw li kwalunkwe parti terza involuta fl-implimentazzjoni tal-finanzjament tal-Unjoni tagħti drittijiet ekwivalenti.

- (80) Jenħtieġ li l-Istrument jikkontribwixxi għall-ġlieda internazzjonali kontra l-frodi tat-taxxa, l-evażjoni tat-taxxa, il-frodi, il-korruzzjoni u l-ħasil tal-flus.

(81) Sabiex jiġu s-supplimentati jew emendati l-elementi mhux essenzjali ta' dan ir-Regolament, jenħtiegħ li tiġi delegata lill-Kummissjoni s-setgħa li tadotta atti skont l-Artikolu 290 TFUE fir-rigward tal-fatt li jiġu emendati l-ammont ta' azzjonijiet għat-tishih tal-kapaċitajiet ta' atturi militari b'appoġġ għall-iżvilupp u s-sigurtà għall-iżvilupp, l-ammont massimu għall-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, ir-rati ta' proviżjonament u l-ammont massimu ta' proviżjonament għall-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, l-oqsma ta' kooperazzjoni u l-intervent elenkati fl-Annessi II, III u IV, l-oqsma ta' prijorità tal-operazzjonijiet tal-EFSD+ elenkati fl-Anness V, l-indikaturi fl-Anness VI, kif ukoll fir-rigward tal-fatt li jiġi s-supplimentat dan ir-Regolament b'objettivi speċifiċi u b'oqsma ta' prijorità tal-kooperazzjoni misluti mill-oqsma ta' kooperazzjoni għall-programmi ġeografiċi stabbiliti fl-Anness II, inkluż prijoritizzazzjoni għal kull sottoreġjun, miri tematiċi u allokkazzjonijiet finanzjarji indikattivi għal ċerti sottoreġjuni, u fir-rigward tal-fatt li jiġi s-supplimentat dan ir-Regolament b'dispożizzjonijiet dwar l-istabiliment ta' qafas ta' monitoraġġ u evalwazzjoni. Huwa partikolarment importanti li l-Kummissjoni twettaq konsultazzjonijiet xierqa matul ix-xogħol tagħha ta' thejjija, ukoll ma' partijiet ikkonċernati rilevanti bħas-soċjetà ċivili u l-esperti, u li daww il-konsultazzjonijiet jiġu mwettqa f'konformità mal-principji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet¹. B'mod partikolari, biex tiġi żgurata parteċipazzjoni ugwali fit-thejjija ta' atti delegati, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill jirċievu d-dokumenti kollha fl-istess hin li jirċevuhom l-esperti tal-Istati Membri, u l-esperti tagħhom ikollhom aċċess sistematiku għal-laqgħat tal-gruppi tal-esperti tal-Kummissjoni li jittrattaw it-thejjija ta' atti delegati.

---

¹ ĠU L 123, 12.5.2016, p. 1.

- (82) Sabiex ikunu żgurati kundizzjonijiet uniformi għall-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet rilevanti ta' dan ir-Regolament, jenħtieġ li jingħataw setgħat ta' implimentazzjoni lill-Kummissjoni. Jenħtieġ li dawk is-setgħat ikunu eżerċitati f'konformità mar-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹.
- (83) Skont il-paragrafi 22 u 23 tal-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Aħjar tal-Liġijiet, jenħtieġ li dan l-Istrument jiġi evalwat abbażi tal-informazzjoni miġbura f'konformità ma' rekwiżiti speċifiċi ta' monitoraġġ, filwaqt li jiġi evitat piż amministrattiv, b'mod partikolari fuq l-Istati Membri, kif ukoll ir-regolamentazzjoni żejda. Jenħtieġ li dawk ir-rekwiżiti, fejn xieraq, jinkludu indikaturi li jistgħu jitkejlu bhala bażi għall-evalwazzjoni tal-effetti tal-Istrument fil-prattika.
- (84) Ir-referenzi tal-Unjoni għall-istrumenti ta' assistenza esterna fl-Artikolu 9 tad-Deċiżjoni tal-Kunsill 2010/427/UE², li huma sostitwiti b'dan ir-Regolament, jenħtieġ li jinqraw bhala referenzi għal dan ir-Regolament. Jenħtieġ li l-Kummissjoni tiżgura li dan ir-Regolament jiġi implimentat skont ir-rwol tas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna kif previst f'dik id-Deċiżjoni.

---

¹ Ir-Regolament (UE) Nru 182/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Frar 2011 li jistabbilixxi r-regoli u l-prinċipji ġenerali dwar il-modalitajiet ta' kontroll mill-Istati Membri tal-eżerċizzju mill-Kummissjoni tas-setgħat ta' implimentazzjoni (ĠU L 55, 28.2.2011, p. 13).

² Id-Deċiżjoni tal-Kunsill 2010/427/UE tas-26 ta' Lulju 2010 li tistabbilixxi l-organizzazzjoni u l-funzjonament tas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (ĠU L 201, 3.8.2010, p. 30).

- (85) Jenħtieg li l-azzjonijiet u l-mizuri previsti f'dan ir-Regolament, fejn ikun rilevanti, jikkomplementaw, ikunu konsistenti ma' u jirrispettaw il-mizuri adottati mill-Unjoni sabiex jitwettqu l-objettivi tal-PESK fi hdan il-qafas tal-Kapitolu 2 tat-Titolu V TUE u l-mizuri adottati fi hdan il-qafas tat-Titolu IV tal-Parti Hamsa TFUE.
- (86) Minħabba li l-għanijiet ta' dan ir-Regolament ma jistgħux jinkisbu b'mod suffiċjenti mill-Istati Membri iżda jistgħu pjuttost jinkisbu aħjar fil-livell tal-Unjoni, l-Unjoni tista' tadotta mizuri, f'konformità mal-prinċipju ta' sussidjarjetà kif stabbilit fl-Artikolu 5 tat-TUE. F'konformità mal-prinċipju ta' proporzjonalità kif stabbilit f'dak l-Artikolu, dan ir-Regolament ma jmurx lil hinn minn dak li huwa meħtieg sabiex jinkisbu dawk l-għanijiet.
- (87) Jenħtieg li d-Deċiżjoni Nru 466/2014/UE tiġi emendata u mhassra, u jenħtieg li r-Regolamenti (UE) 2017/1601 u (KE, Euratom) Nru 480/2009 jithassru.
- (88) Sabiex tiġi żgurata l-kontinwità fl-għoti ta' appoġġ fil-qasam ta' politika rilevanti u biex l-implimentazzjoni tkun tista' tibda mill-bidu tal-QFP 2021-2027, jenħtieg li dan ir-Regolament jidhol fis-seħh b'urġenza u jenħtieg li japplika, b'effett retroattiv, mill-1 ta' Jannar 2021.

ADOTTAW DAN IR-REGOLAMENT:

TITOLU I

DISPOŻIZZJONIJIET ĠENERALI

Artikolu 1

Suġġett

Dan ir-Regolament jistabbilixxi l-Istrument ta' Vicinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali - Ewropa Globali (l-"Istrument"), inkluż il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Sostenibbli Plus (l-"EFSD +", *European Fund for Sustainable Development Plus*) u l-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, għall-perijodu tal-QFP 2021-2027.

Huwa jistabbilixxi l-objettivi tal-Istrument, il-baġit għall-perijodu mill-2021 sal-2027, il-forom ta' finanzjament tal-Unjoni u r-regoli għall-forniment ta' tali finanzjament.

Artikolu 2

Definizzjonijiet

Għall-finijiet ta' dan ir-Regolament, japplikaw id-definizzjonijiet li ġejjin:

- (1) 'programm indikattiv għall-pajjiż' tfisser programm indikattiv li jkopri pajjiż wieħed;

- (2) ‘programm indikattiv għal diversi pajjiżi’ tfisser programm indikattiv li jkopri aktar minn pajjiż wiehed;
- (3) ‘programm indikattiv reġjonali’ tfisser programm indikattiv għal diversi pajjiżi li jkopri aktar minn pajjiż terz wiehed fl-istess zona ġeografika kif stabbilit fl-Artikolu 4(2);
- (4) ‘programm indikattiv transreġjonali’ tfisser programm indikattiv għal diversi pajjiżi li jkopri aktar minn pajjiż terz wiehed minn zoni ġeografiċi differenti kif stabbilit fl-Artikolu 4(2);
- (5) ‘kooperazzjoni transfruntiera’ tfisser il-kooperazzjoni bejn Stat Membru wiehed jew aktar, u pajjiż terz u territorju wiehed jew aktar tul il-fruntieri esterni fuq l-art u marittimi kontigwi tal-Unjoni u għandha tinftiehem li tkopri wkoll il-kooperazzjoni tranżnazzjonali fuq territorji tranżnazzjonali akbar jew madwar il-baċiri tal-baħar u l-kooperazzjoni interreġjonali kif stipulat f’Regolament tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill dwar dispożizzjonijiet speċifiċi għall-mira tal-kooperazzjoni territorjali Ewropea (Interreg) appoġġata mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali u mill-istrumenti ta' finanzjament estern (ir-“Regolament Interreg”);

- (6) ‘entità ġuridika’ tfisser persuna fiżika jew persuna ġuridika maħluqa u rikonoxxuta bħala tali skont il-liġi tal-Unjoni, nazzjonali jew internazzjonali, li għandha personalità ġuridika u l-kapaċità li taġixxi fisimha stess, teżercita drittijiet u tkun soġġetta għal obbligi, jew entità li ma għandhiex personalità ġuridika kif imsemmi fil-punt (c) tal-Artikolu 197(2) tar-Regolament Finanzjarju;
- (7) ‘organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili’ tfisser firxa wiesgħa ta’ atturi bi rwoli u mandati multipli, li jistgħu jvarjaw maż-żmien u bejn l-istituzzjonijiet u l-pajjiżi, u tinkludi l-istrutturi indipendenti u mhux vjolenti kollha mhux Statali, mingħajr skop ta' qligħ, li permezz taġġhom persuni jorganizzaw it-twettiq tal-oġġettivi u ideali kondiviżi, inkluż dawk politiċi, kulturali, reliġjużi, ambjentali, soċjali jew ekonomiċi, u li joperaw fil-livelli lokali, nazzjonali, reġjonali jew internazzjonali, u li jinkludu organizzazzjonijiet urbani u rurali, formali u informali;
- (8) ‘awtorità lokali’ tinkludi istituzzjonijiet pubbliċi b'personalità ġuridika, li huma komponenti tal-istruttura tal-Istat, taħt il-livell tal-gvern ċentrali, bħal irħula, municiċipalitajiet, distretti, kontej, provinċji jew reġjuni, u li jagħtu kont ta' xogħolhom liċ-ċittadini u normalment magħmula minn korp deliberattiv jew tat-tfassil tal-politika, bħal kunsill jew assemblea, u korp eżekuttiv, bħal sindku jew uffiċjal eżekuttiv ieħor, li jkunu eletti jew magħżulin direttament jew indirettament fil-livell lokali;

- (9) 'tieqa ta' investiment' tfisser qasam immirat għall-appoġġ mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna taħt l-EFSD+ għal portafolji ta' investimenti f'reġjuni, pajjizi jew setturi speċifiċi;
- (10) 'addizzjonalità' tfisser il-prinċipju bbażat fuq l-Artikolu 209(2) tar-Regolament Finanzjarju, li skontu, fil-kuntest ta' dan ir-Regolament u tar-Regolament IPA III, l-appoġġ tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna taħt l-EFSD+ jikkontribwixxi għall-iżvilupp sostenibbli b'operazzjonijiet li ma setgħux jitwettqu mingħajr dik il-Garanzija, jew li jiksbu riżultati pożittivi akbar u lil hinn minn dak li seta' jinkiseb mingħajrha. Il-prinċipju ta' addizzjonalità jfisser ukoll li l-operazzjonijiet appoġġati mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandhom jattiraw il-finanzjament mis-settur privat u jindirizzaw il-fallimenti tas-suq jew sitwazzjonijiet subottimali ta' investiment kif ukoll itejbu l-kwalità, is-sostenibbiltà, l-impatt jew l-iskala ta' investiment. Il-prinċipju jiżgura wkoll li l-operazzjonijiet tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna ma jissostitwixxux l-appoġġ ta' Stat Membru, il-finanzjament privat jew intervent finanzjarju ieħor mill-Unjoni jew internazzjonali, u jevitaw li jeskludu investimenti pubbliċi jew privati oħra sakemm mhux debitament ġustifikati f'konformità mal-oġġettivi u l-prinċipji tal-Istrument. Il-proġetti appoġġati mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna tipikament ikollhom profil ta' riskju oghla mill-portafoll tal-investimenti appoġġat mill-kontropartijiet eliġibbli fil-qafas tal-politiki ta' investiment normali tagħhom mingħajr il-Garanzija għall-Azzjoni Esterna;

- (11) ‘operazzjoni ma' kontropartijiet sovrani u kontropartijiet sottosovrani mhux kummerċjali’ tfisser kwalunkwe operazzjoni fejn il-kontroparti tkun jew direttament Stat jew entità pubblika appoġġata bis-sħiħ minn garanzija esplicita tal-Istat minhabba li ma jkollhiex il-kapaċità ġuridika jew l-awtonomija finanzjarja jew il-kapaċità li tibbenefika mill-finanzjament dirett meħtieġ;
- (12) ‘operazzjonijiet ma' kontropartijiet sottosovrani kummerċjali’ tfisser kwalunkwe operazzjoni fejn il-kontroparti hija entità pubblika li mhux appoġġata minn garanzija esplicita ta' Stat u li hija finanzjarjament kapaci tissellef għar-riskju proprju tagħha u għandha l-kapaċità ġuridika li tagħmel dan;
- (13) ‘kontributor’ tfisser istituzzjoni ta’ finanzjament internazzjonali, Stat Membru jew istituzzjoni pubblika ta' Stat Membru, aġenzija pubblika jew entità pubblika jew privata li tikkontribwixxi għall-fond komuni ta' proviżjonament;
- (14) ‘pajjiż sħab’ tfisser pajjiż jew territorju li jista’ jibbenefika mill-appoġġ tal-Unjoni taht l-Istrument skont l-Artikolu 4.

Għall-finijiet ta’ dan ir-Regolament, fejn issir referenza għad-drittijiet tal-bniedem, din għandha tinftehem li tinkludi l-libertajiet fundamentali.

Artikolu 3
Objettivi tal-Istrument

1. L-objettivi generali tal-Istrument huma li:
  - (a) jsostni u jippromwovi l-valuri, il-prinċipji u l-interessi fundamentali tal-Unjoni madwar id-dinja sabiex jiġu segwiti l-objettivi u l-prinċipji tal-azzjoni esterna tal-Unjoni, kif stabbiliti fl-Artikolu 3(5) u fl-Artikoli 8 u 21 tat-TUE, u b'hekk jikkontribwixxi għat-tnaqqis u, fuq perijodu fit-tul, għall-qerda tal-faqar, għall-konsolidazzjoni, l-appoġġ u l-promozzjoni tad-demokrazija, għall-istat tad-dritt u għar-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, għall-iżvilupp sostenibbli u għall-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima u għall-indirizzar tal-migrazzjoni irregolari u ċ-ċaqliq sfurzati, inkluż il-kawżi fundamentali tagħhom.
  - (b) jikkontribwixxi għall-promozzjoni tal-multilateralizmu, it-twettiq tal-impenji u l-objettivi internazzjonali li l-Unjoni qablet magħhom, b'mod partikolari l-SDGs, l-Aġenda 2030 u l-Ftehim ta' Pariġi;
  - (c) jippromwovi shubiji aktar b'saħħithom ma' pajjiżi terzi, inkluż mal-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat ibbażati fuq interessi u sjieda reċiproċi bil-ħsieb li jitravmu l-istabbilizzazzjoni, il-governanza tajba u t-tiġid tar-reziljenza.

2. L-objettivi speċifiċi tal-Istrument huma li :

- (a) jappoġġa u jipromwovi d-djalogu u l-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi u reġjuni fil-Viċinat, fl-Afrika sub-Saħarjana, fl-Asja u fil-Paċifiku, u fil-Kontinent Amerikan u fil-Karibew;
- (b) jiżviluppa sħubijiet imsaħħa speċjali u kooperazzjoni politika mtejba mal-pajjiżi tal-Politika Ewropea tal-Viċinat, imsejsa fuq il-kooperazzjoni, il-paċi u l-istabbiltà u impenn kondiviż għall-valuri universali tad-demokrazija, l-istat tad-dritt u r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, u li jimmiraw lejn demokrazija profonda u sostenibbli u integrazzjoni soċjo-ekonomika progressiva kif ukoll kuntatti bejn il-persuni;
- (c) fil-livell globali:
  - (i) jipprotegi, jipromwovi u javvanza d-demokrazija, l-istat tad-dritt, inkluż il-mekkanizmi ta' responsabbiltà, u d-drittijiet tal-bniedem, inkluż l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-protezzjoni tad-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem, inkluż fl-aktar ċirkostanzi diffiċli u sitwazzjonijiet urġenti;
  - (ii) jappoġġa lill-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili;

- (iii) iġedded l-istabbiltà u l-paċi u jevita l-kunflitt, u b'hekk jikkontribwixxi għall-protezzjoni tal-popolazzjoni ċivili; u
  - (iv) jindirizza sfidi globali oħra bħat-tibdil fil-klima, il-protezzjoni tal-bijodiversità u l-ambjent, kif ukoll il-migrazzjoni u l-mobbiltà;
- (d) jirrispondi b'heffa għal:
- (i) sitwazzjonijiet ta' kriżi, instabbiltà u kunflitt, inkluż dawk li jistgħu jirriżultaw minn flussi migratorji, spostament furzat u theddid ibridu;
  - (ii) sfidi ta' reżiljenza, inkluż diżastri naturali u dawk ikkawżati mill-bniedem, u r-rabta bejn l-għajjnuna umanitarja u l-azzjoni għall-iżvilupp; u
  - (iii) ħtiġijiet u l-prijoritajiet tal-politika estera tal-Unjoni.
3. It-twettiq tal-objettivi msemmija fil-paragrafi 1 u 2 ta' dan l-Artikolu għandu jitkejjel permezz ta' indikaturi rilevanti kif imsemmi fl-Artikolu 41.
4. Mill-anqas 93 % tan-nefqa skont l-Istrument għandha tissodisfa l-kriterji għall-ODA, stabbiliti mill-Kumitat ta' Għajjnuna għall-Iżvilupp tal-OECD, biex b'hekk tikkontribwixxi għal impenji kollettivi ta' ODA, inkluż favur l-LDCs. L-ispeċifità tan-nefqa relatata mal-pajjiżi shab u territorji elenkati fl-Anness I għandha tiġi kkunsidrata.

Artikolu 4
Kamp ta' applikazzjoni u struttura

1. Il-finanzjament tal-Unjoni skont l-Istrument għandu jiġi implimentat permezz ta':
  - (a) programmi ġeografiċi;
  - (b) programmi tematiċi;
  - (c) azzjonijiet ta' rispons rapidu.

2. Il-programmi ġeografiċi għandhom jinkludu kooperazzjoni ma' pajjiż wieħed u ma' diversi pajjiżi fiż-żoni li ġejjin:
  - (a) il-Viċinat;
  - (b) l-Afrika sub-Saħarjana;
  - (c) l-Asja u l-Paċifiku;
  - (d) il-Kontinent Amerikan u l-Karibew.

Il-programmi ġeografiċi jistgħu jkopru l-pajjiżi terzi kollha, ħlief il-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali kif definiti fir-Regolament (UE) 2021/....⁺ u l-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej.

⁺ ĠU: Jekk jogħġbok dahhal fit-test in-numru tar-Regolament li jinsab fid-dokument ... [2018/0247(COD)].

Jistgħu jiġu stabbiliti programmi ġeografiċi b'kamp ta' applikazzjoni kontinentali jew transreġjonali, b'mod partikolari programm pan-Afrikan li jkopri l-pajjiżi Afrikani skont il-punti (a) u (b) tal-ewwel subparagrafu u programm li jkopri l-pajjiżi Afrikani, tal-Karibew u tal-Paċifiku skont il-punti (b), (c) u (d) tal-ewwel subparagrafu.

Il-programmi ġeografiċi fiż-żona tal-Viċinat jistgħu jkopru kwalunkwe pajjiż jew territorju elenkat fl-Anness I.

Sabiex jitwettqu l-oġġettivi stabbiliti tal-Istrument, il-programmi ġeografiċi għandhom ikunu bbażati fuq l-oqsma ta' kooperazzjoni stabbiliti fl-Anness II.

3. Il-programmi tematiċi għandhom jinkludu azzjonijiet marbuta mat-twettiq tal-SDGs fuq livell dinji, fl-oqsma li ġejjin:

- (a) id-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokrazija;
- (b) Organizzazzjonijiet tas-Socjeta' Ċivili;
- (c) il-Paċi, l-Istabbiltà u l-Prevenzjoni ta' Konflitti;
- (d) l-Isfidi Dinjija.

Il-programmi tematiċi jistgħu jkopru l-pajjiżi terzi kollha kif ukoll il-pajjiżi u territorji extra-Ewropej.

Sabiex jitwettqu l-objettivi tal-Istrument, il-programmi tematiċi għandhom ikunu bbażati fuq l-oqsma ta' intervent stabbiliti fl-Anness III.

4. L-azzjonijiet ta' rispons rapidu għandhom jippermettu azzjoni bikrija biex:
- (a) jikkontribwixxu għall-paċi, l-istabbiltà u l-prevenzjoni ta' konflitti f'sitwazzjonijiet ta' urġenza, ta' kriżi emergenti, ta' kriżi u wara kriżi, inkluż dawk li jistgħu jirriżultaw minn flussi migratorji u spostament sfurzat;
  - (b) jikkontribwixxu għat-tisħih tar-reżiljenza tal-istati, tas-soċjetajiet, tal-komunitajiet u tal-individwi u għall-kollegament tal-azzjoni tal-għajnuna umanitarja u tal-iżvilupp u, fejn rilevanti, il-konsolidazzjoni tal-paċi;
  - (c) jindirizzaw il-ħtiġijiet u l-prijoritajiet tal-politika estera tal-Unjoni.

L-azzjonijiet ta' rispons rapidu jistgħu jkopru l-pajjiżi terzi kollha kif ukoll il-pajjiżi u territorji extra-Ewropej.

Sabiex jitwettqu l-objettivi tal-Istrument, l-azzjonijiet ta' rispons rapidu għandhom ikunu bbażati fuq l-oqsma ta' intervent stabbiliti fl-Anness IV.

5. L-azzjonijiet taħt l-Istrument għandhom jiġu implimentati primarjament permezz ta' programmi ġeografici.

L-azzjonijiet implimentati permezz ta' programmi tematiċi għandhom ikunu komplementari għall-azzjonijiet iffinanzjati skont il-programmi ġeografiċi u għandhom jappoġġaw inizjattivi globali u transreġjonali li huma mmirati lejn l-ilħuq ta' għanijiet miftiehma internazzjonalment, b'mod partikolari l-SDGs u l-Ftehim ta' Pariġi, kif ukoll lejn il-protezzjoni ta' beni pubbliċi globali jew l-indirizzar ta' sfidi globali. L-azzjonijiet implimentati permezz ta' programmi tematiċi jistgħu jitwettqu wkoll fejn:

- (a) ma jkun hemm l-ebda programm ġeografiku;
- (b) il-programm ġeografiku jkun ġie sospiż;
- (c) ma jkun hemm l-ebda ftehim dwar l-azzjoni mal-pajjiż sieħeb ikkonċernat; jew
- (d) l-azzjoni ma tkunx tista' tiġi indirizzata adegwatament mill-programmi ġeografiċi.

L-azzjonijiet ta' rispons rapidu għandhom ikunu komplementari għall-programmi ġeografiċi u tematiċi. Azzjonijiet ta' rispons rapidu għandhom jiġu mfassla u implimentati biex jippermettu, fejn rilevanti, il-kontinwità tagħhom taħt programmi ġeografiċi jew tematiċi.

6. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 44 fir-rigward ta' emendi fl-Annessi II, III u IV.

7. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta att delegat skont l-Artikolu 44 sal-31 ta' Diċembru 2021, biex tissupplimenta dan ir-Regolament b'dispożizzjonijiet li jistabbilixxu:
- (a) objettivi speċifiċi u oqsma prijoritarji ta' kooperazzjoni meħuda mill-oqsma ta' kooperazzjoni għall-programmi ġeografiċi fl-Anness II, inkluż prijoritizzazzjoni, għas-sottoreġjuni li ġejjin: Il-Viċinat tan-Nofsinhar, il-Viċinat tal-Lvant, l-Afrika tal-Punent, l-Afrika tal-Lvant u l-Afrika Ċentrali, l-Afrika tan-Nofsinhar u l-Oċean Indjan, il-Lvant Nofsani, l-Asja Ċentrali, l-Asja tan-Nofsinhar, l-Asja tat-Tramuntana u tax-Xlokk, il-Paċifiku, il-kontinent Amerikan u l-Karibew;
  - (b) miri tematiċi indikattivi għall-pilastru ġeografiku; u
  - (c) allokkazzjonijiet finanzjarji indikattivi għall-Afrika tal-Punent, l-Afrika tal-Lvant u l-Afrika Ċentrali, l-Afrika tan-Nofsinhar u s-sottoreġjuni tal-Oċean Indjan.

L-att delegat imsemmi fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu għandu jiġi rieżaminat fl-evalwazzjoni ta' nofs it-terminu msemmija fl-Artikolu 42(2).

Artikolu 5

Konsistenza, koerenza, sinerġiji u komplementarjetà

1. Fl-implimentazzjoni tal-Istrument, għandhom jiġu żgurati l-konsistenza, il-koerenza, is-sinerġiji u l-komplementarjetà mal-oqsma kollha tal-azzjoni esterna tal-Unjoni, inkluż strumenti oħra ta' finanzjament esterni, u ma' politiki u programmi rilevanti oħra tal-Unjoni, kif ukoll il-koerenza tal-politiki għall-iżvilupp.

Għal dak il-għan, l-Unjoni għandha tiegħu kont tal-impatt tal-politiki interni u esterni kollha dwar l-iżvilupp sostenibbli u għandha tfittex li tippromwovi aktar sinerġiji u komplementarjetajiet b'mod partikolari mal-politika kummerċjali, il-kooperazzjoni ekonomika u kooperazzjoni settorjali oħra.

2. Azzjonijiet li jaqgħu fil-kamp ta' applikazzjoni tar-Regolament (KE) Nru 1257/96 ma għandhomx ikunu ffinanzjati taħt l-Istrument.
3. Fejn xieraq, azzjoni li tkun irċeviet kontribuzzjoni taħt l-Istrument tista' tircievi wkoll kontribuzzjoni minn programm ieħor tal-Unjoni, dment li l-kontribuzzjonijiet ma jkoprox l-istess kostijiet. L-Istrument jista' jikkontribwixxi wkoll għall-mizuri stabbiliti taħt programmi oħra tal-Unjoni, dment li l-kontribuzzjonijiet ma jkoprox l-istess kostijiet. Ir-regoli tal-programm rilevanti tal-Unjoni għandhom japplikaw għall-kontribuzzjoni korrispondenti għall-azzjoni. Il-finanzjament kumulattiv ma għandux jaqbeż il-kostijiet eligibbli totali tal-azzjoni. L-appoġġ mill-programmi differenti tal-Unjoni jista' jiġi kkalkulat fuq bażi pro rata f'konformità mad-dokumenti li jistabbilixxu l-kondizzjonijiet għall-appoġġ.

Artikolu 6

Baġit

1. Il-pakkett finanzjarju għall-implimentazzjoni tal-Istrument għall-perijodu mill-1 ta' Jannar 2021 sal-31 ta' Diċembru 2027 għandu jkun ta' EUR 79 462 000 000 fi prezzijiet attwali.
2. Il-pakkett finanzjarju msemmi fil-paragrafu 1 għandu jkun magħmul minn:
  - (a) EUR 60 388 000 000 għall-programmi ġeografici:
    - Il-viċinat: mill-inqas EUR 19 323 000 000,
    - l-Afrika sub-Saħarjana: mill-inqas EUR 29 181 000 000,
    - l-Asja u l-Paċifiku: EUR 8 489 000 000,
    - il-kontinent Amerikan u l-Karibew: EUR 3 395 000 000;
  - (b) EUR 6 358 000 000 għall-programmi tematiċi:
    - Drittijiet tal-Bniedem u Demokrazija: EUR 1 362 000 000,
    - Organizzazzjonijiet tas-Socjeta' Ċivili: EUR 1 362 000 000,

- Paċi, Stabbiltà u Prevenzjoni tal-Konflitti: EUR 908 000 000,
- Sfidi Dinjija: EUR 2 726 000 000;

(c) EUR 3 182 000 000 għal azzjonijiet ta' rispons rapidu.

3. Ir-riżervi ta' EUR 9 534 000 000 għall-isfidi u l-prijoritajiet emergenti għandhom iżidu l-ammonti msemmija fil-punti (a), (b) u (c) tal-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu f'konformità mal-Artikolu 17.
4. Il-pakkett finanzjarju msemmi fil-punt (a) tal-paragrafu 2 għandu jikkorrispondi għal mill-inqas 75 % tal-pakkett finanzjarju msemmi fil-paragrafu 1.
5. L-azzjonijiet skont l-Artikolu 9 għandhom jiġu ffinanzjati sal-ammont ta' EUR 270 000 000. Il-Kummissjoni hija mogħtija s-setgħa li tadotta atti delegati skont l-Artikolu 44 sabiex temenda dak l-ammont.

Artikolu 7
Qafas tal-politika

Il-ftehimiet ta' assoċjazzjoni, il-ftehimiet ta' sħubija u ta' kooperazzjoni, il-ftehimiet multilaterali li l-Unjoni hija parti fihom, u ftehimiet oħra li jstabilixxu relazzjoni legalment vinkolanti bejn l-Unjoni u l-pajjiżi sħab, kif ukoll il-konklużjonijiet tal-Kunsill Ewropew, il-konklużjonijiet tal-Kunsill, id-dikjarazzjonijiet ta' summits jew il-konklużjonijiet ta' laqgħat ma' pajjiżi sħab fil-livell tal-kapijiet ta' stat jew ta' gvern jew ministri, ir-riżoluzzjonijiet rilevanti tal-Parlament Ewropew, il-komunikazzjonijiet tal-Kummissjoni u tar-Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà (ir-“Rappreżentant Għoli”), għandhom jikkostitwixxu l-qafas kumplessiv ta' politika għall-implimentazzjoni tal-Istrument.

Artikolu 8
Prinċipji generali

1. L-Unjoni għandha tfittex li tippromwovi, tiżviluppa u tikkonsolida l-prinċipji tad-demokrazija, il-governanza tajba, l-istat tad-dritt, ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, inkluż l-universalità u l-indivizibbiltà tagħhom, u l-libertajiet fundamentali u r-rispett għad-dinjità tal-bniedem, il-prinċipji tal-ugwaljanza u tas-solidarjetà li fuqhom hija mibnija, permezz ta' djalogu u kooperazzjoni mal-pajjiżi sħab, ir-regjuni u s-soċjetà ċivili, inkluż permezz ta' azzjoni fil-fora multilaterali.

2. L-Istrument għandu japplika approċċ ibbażat fuq id-drittijiet li jinkludi d-drittijiet kollha tal-bniedem, kemm ċivili kif ukoll politiċi jew ekonomiċi, soċjali u kulturali sabiex jiġu integrati l-prinċipji tad-drittijiet tal-bniedem, biex jiġu appoġġati d-detenturi tad-dritt fil-pretensjoni tad-drittijiet tagħhom, b'enfasi fuq persuni u gruppi aktar foqra, marginalizzati u vulnerabbli, inkluż persuni b'diżabilità, u biex jiġu meġġjuna l-pajjiżi sħab fl-implimentazzjoni tal-obbligi internazzjonali tagħhom dwar id-drittijiet tal-bniedem. Dak l-approċċ għandu jkun iggwidat mill-prinċipji li “hadd ma jithalla jibqa' lura”, l-ugwaljanza u n-nondiskriminazzjoni fuq kwalunkwe bażi.
3. L-Istrument għandu jippromwovi l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, id-drittijiet tan-nisa u tal-bniet u t-tiġħ tal-pożizzjoni tagħhom u n-nondiskriminazzjoni fuq kwalunkwe bażi, permezz ta' azzjonijiet immirati u integrati. Huwa għandu jagħti wkoll attenzjoni partikolari lid-drittijiet tat-tfal u lit-tiġħ tal-pożizzjoni taż-żgħażaġħ.
4. L-Istrument għandu jiġi implimentat f'konformità sħiħa mal-impenn tal-Unjoni għall-promozzjoni, il-protezzjoni u r-rispett tad-drittijiet kollha tal-bniedem u għall-implimentazzjoni sħiħa u effettiva tal-Pjattaforma ta' Azzjoni ta' Beijing u l-Programm ta' Azzjoni tal-ICPD u l-eżiti tal-konferenzi ta' reviżjoni tagħhom u għadu impenjat lejn is-saħħa sesswali u riproduttiva u d-drittijiet, f'dan il-kuntest. Filwaqt li jittiehed kont ta' dan, l-Istrument għandu jappoġġa l-impenn tal-Unjoni għall-promozzjoni, il-protezzjoni u r-rispett tad-dritt tal-individwi kollha li jkollhom kontroll sħiħ fuq kwistjonijiet relatati mas-sesswalità u s-saħħa sesswali u riproduttiva tagħhom, u li jiddeċiedu b'mod liberu u responsabbli dwarhom, filwaqt li jkunu ħielsa mid-diskriminazzjoni, il-koerċizzjoni u l-vjolenza. Għandu wkoll jappoġġa l-ħtieġa għal aċċess universali għal informazzjoni u edukazzjoni affordabbli, komprensivi u ta' kwalità dwar is-saħħa sesswali u riproduttiva, inkluż edukazzjoni komprensiva dwar is-sesswalità, u servizzi tal-kura tas-saħħa.

5. L-Unjoni għandha tappoġġa, kif xieraq, l-implimentazzjoni ta' kooperazzjoni u djalogu bilaterali, reġjonali u multilaterali, il-ftehimiet ta' assoċjazzjoni u ta' kummerċ, il-ftehimiet ta' sħubija u l-kooperazzjoni triangolari.

L-Unjoni għandha tippromwovi approċċ multilaterali bbażat fuq ir-regoli u bbażat fuq il-valuri għall-beni globali u l-isfidi u għandha tikkoopera mal-Istati Membri, il-pajjiżi sħab, l-organizzazzjonijiet internazzjonali u donaturi oħra f'dak ir-rigward.

L-Unjoni għandha tippromwovi multilateralizmu effettiv fit-trawwim tal-kooperazzjoni ma' organizzazzjonijiet internazzjonali u donaturi oħra.

L-Unjoni għandha tiehu inkunsiderazzjoni u għandhom jiġu diskussi fid-djalogu politiku regolari ma' pajjiżi sħab ir-rekord tagħhom fl-implimentazzjoni ta' obbligi u impenji, inkluż l-Aġenda 2030, il-konvenzjonijiet internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem, u konvenzjonijiet oħrajn, inkluż dawk dwar standards tas-sigurtà nukleari, il-ftehimiet internazzjonali, b'mod partikolari il-Ftehim ta' Pariġi, u r-relazzjonijiet kuntrattwali mal-Unjoni, b'mod partikolari l-ftehimiet ta' assoċjazzjoni, il-ftehimiet ta' sħubija u ta' kooperazzjoni, u l-ftehimiet kummerċjali.

6. Il-kooperazzjoni bejn l-Unjoni u l-Istati Membri, minn naħa waħda, u l-pajjiżi sħab, min-naħa l-oħra, għandha tkun ibbażata fuq il-prinċipji tal-effettività tal-iżvilupp u għandha tippromwovihom, fejn applikabbli, fil-modalitajiet kollha, jiġifieri: is-sjieda ta' prijoritajiet tal-iżvilupp mill-pajjiżi sħab, enfasi fuq ir-rizultati, sħubiji inkluzivi għall-iżvilupp, it-trasparenza u l-akkontabbiltà reċiproka. L-Unjoni għandha tippromwovi mobilizzazzjoni u użu effettivi u effiċjenti tar-rizorsi.

Skont il-prinċipju tas-sħubija inkluziva u tat-trasparenza, fejn xieraq, il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-partijiet ikkonċernati rilevanti tal-pajjiżi sħab, inkluz organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u awtoritajiet lokali, jiġu kkonsultati kif dovut u jkollhom aċċess f'waqtu għall-informazzjoni rilevanti biex ikunu jistgħu jkunu involuti b'mod adegwat u jaqdu rwol sinifikanti fit-tfassil, l-implimentazzjoni u l-proċessi assoċjati ta' monitoraġġ tal-programmi. Fejn xieraq, il-Kummissjoni għandha tiżgura wkoll li jiġi segwit djalogu msahħaħ mas-settur privat.

Skont il-prinċipju tas-sjieda, il-Kummissjoni, fejn xieraq, għandha tiffavorixxi l-użu tal-istituzzjonijiet u s-sistemi tal-pajjiżi sħab għall-implimentazzjoni tal-programmi.

7. Sabiex jippromwovu l-komplementarjetà u l-effiċjenza tal-azzjoni u l-inizjattivi tagħhom, l-Unjoni u l-Istati Membri għandhom jiżguraw il-koordinazzjoni tal-politiki tagħhom u għandhom jikkonsultaw b'mod regolari lil xulxin dwar il-programmi tagħhom ta' għajnuna, inkluz f'organizzazzjonijiet internazzjonali u matul konferenzi internazzjonali.

L-Unjoni u l-Istati Membri għandhom jikkoordinaw il-programmi rispettivi tagħhom ta' appoġġ bil-ghan li jzidu l-effettività u l-effiċjenza.

L-Unjoni għandha trawwem l-inkluzività fl-implimentazzjoni tal-Istrument u l-kollaborazzjoni mal-Istati Membri li jfittxu li jimmassimizzaw il-valur miżjud u tiegħu kont tal-esperjenza u l-kapaċitajiet, biex b'hekk issaħħaħ l-interessi, il-valuri u l-għanijiet komuni kondiviżi. L-Unjoni għandha tinkoraġġixxi l-iskambju tal-aħjar prattiki u l-kondiviżjoni tal-għarfien bejn korpi u esperti tal-Istati Membri.

8. Il-programmi u l-azzjonijiet skont l-Istrument għandhom jintegraw il-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima, il-ħarsien tal-ambjent, id-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u, fejn rilevanti, it-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri u għandhom jindirizzaw l-interkonnessjonijiet bejn l-SDGs, biex jippromwovu azzjonijiet integrati li jistgħu jgħolqu kobenefiċċji u jissodisfaw diversi objettivi b'mod koerenti. Dawk il-programmi u l-azzjonijiet għandhom ikunu bbażati fuq analiżi komprensiva u multidixxiplinarja tal-kuntest, il-kapaċitajiet, ir-riskji u l-vulnerabbiltajiet, jintegraw approċċ ta' reziljenza u jkunu sensittivi għall-konflitti filwaqt li jieħdu kont tal-prevenzjoni tal-konflitti u l-konsolidazzjoni tal-paċi. Huma għandhom ikunu gwidati mill-prinċipji ta' "la tagħmilx ħsara" u ta' "hadd ma jithalla jibqa' lura".
9. L-Istrument għandu jippromwovi l-użu tad-digitalizzazzjoni bhala faċilitatur b'saħħtu għall-iżvilupp sostenibbli u t-tkabbir inkluziv.

10. Approċ aktar koordinat, olistiku u strutturat għall-migrazzjoni għandu jiġi segwit mas-sħab, b'kont meħud tal-importanza li jiġu indirizzati l-kawżi fundamentali tal-migrazzjoni irregolari u l-ispostament furzat. Hija għandha timmassimizza s-sinergiji u tibni sħubiji komprensivi, filwaqt li tagħti attenzjoni speċifika lill-pajjiżi ta' oriġini u ta' tranzitu. Dak l-approċ għandu jikkombina l-għodod xierqa kollha u l-*leverage* meħtieġ permezz ta' approċċ incitattiv flessibbli u, kif xieraq f'dan il-kuntest, bil-possibbiltà ta' bidliet fl-allokazzjoni ta' finanzjament relatat mal-migrazzjoni f'konformità mal-prinċipji ta' programmazzjoni tal-Istrument. Huwa għandu jqis il-kooperazzjoni u l-implimentazzjoni effettivi tal-ftehimiet u d-djalogi tal-Unjoni dwar il-migrazzjoni. Dawk l-azzjonijiet għandhom jiġu implimentati b'rispett sħiħ tad-dritt internazzjonali, inkluż id-drittijiet internazzjonali tal-bniedem u l-liġi dwar ir-refuġjati, il-kompetenzi tal-Unjoni u dawk nazzjonali. L-effettività ta' dak l-approċċ għandha tiġi vvalutata kull sena jew kif meħtieġ. L-azzjonijiet relatati mal-migrazzjoni skont l-Istrument għandhom jiġu implimentati b'appoġġ għall-oġettivi tal-politika tal-Unjoni dwar il-migrazzjoni permezz ta' mekkaniżmu ta' finanzjament flessibbli.
11. Il-Kummissjoni għandha tiżgura li l-azzjonijiet adottati skont l-Istrument fir-rigward tal-ġlieda kontra t-terroriżmu u l-kriminalità organizzata, iċ-ċibersigurtà u l-ġlieda kontra ċ-ċiberkriminalità, u t-tiżgura tal-kapaċitajiet ta' atturi militari b'appoġġ għall-iżvilupp u s-sigurtà għall-iżvilupp jiġu implimentati f'konformità mad-dritt internazzjonali, inkluż id-drittijiet internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem u id-dritt umanitarju. Għal dak il-għan il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi qafas xieraq għall-valutazzjoni u l-monitoraġġ tar-riskju. F'dak il-qafas, il-Kummissjoni għandha tiżviluppa gwida operazzjonali biex tiżgura li jitqiesu d-drittijiet tal-bniedem fit-tfassil u l-implimentazzjoni ta' dawk l-azzjonijiet.

Tali azzjonijiet għandhom ikunu bbażati fuq analiżi regolari u robusta tal-konflitti biex tiġi żgurata s-sensittività għall-konflitti u biex jiġi implimentat approċċ ta' riforma tas-settur tas-sigurtà li jikkontribwixxi għall-governanza demokratika, l-akkontabbiltà u s-sigurtà tal-bniedem, inkluż il-benefiċċji għall-popolazzjoni lokali. Dawk il-miżuri għandhom jiġu inkorporati, fejn rilevanti, fil-kuntest ta' għajjnuna aktar fit-tul bil-għan tar-riforma tas-settur tas-sigurtà.

12. Il-Kummissjoni għandha tinforma regolarment lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill u, fuq l-inizjattiva ta' kwalunkwe waħda minn dawk l-istituzzjonijiet, ikollha skambji ta' fehmiet magħhom, inkluż dwar l-approċċ ibbażat fuq l-inċentivi li jirreaġixxi għall-prestazzjoni f'oqsma ewlenin, imsemmija fl-Artikolu 20. Il-Parlament Ewropew jista' jkollu skambji regolari ta' fehmiet mal-Kummissjoni rigward il-programmi ta' assistenza tiegħu stess, dwar kwistjonijiet bħat-tishih tal-kapaċitajiet, inkluż il-medjazzjoni u d-djalogu relatati, u l-osservazzjoni tal-elezzjonijiet.
13. Il-Kummissjoni għandha tiskambja informazzjoni fuq bażi regolari mas-soċjetà ċivili.
14. Fejn xieraq, il-Kummissjoni għandha tiżviluppa u ssegwi oqfsa tal-ġestjoni tar-riskju, inkluż miżuri ta' valutazzjoni u ta' mitigazzjoni.
15. Il-finanzjament tal-Unjoni skont l-Istrument ma għandux jintuża biex jiġi ffinanzjat l-akkwist ta' armi jew ta' munizzjon, jew operazzjonijiet li jkollhom implikazzjonijiet militari jew ta' difiża.

Artikolu 9

Tishiĥ tal-kapaċitajiet ta' atturi militari b'appoġġ għall-iżvilupp u għas-sigurtà għall-iżvilupp

1. Sabiex tikkontribwixxi għal żvilupp sostenibbli, li jirrikjedi l-kisba ta' soċjetajiet stabbli, paċifiċi u inklużivi, l-assistenza tal-Unjoni skont l-Istrument tista' tintuża fil-kuntest ta' riforma aktar wiesgħa fis-settur tas-sigurtà jew biex tibni l-kapaċità tal-atturi militari fil-pajjiżi sħab, fiċ-ċirkostanzi eċċezzjonali stabbiliti fil-paragrafu 3, biex jitwettqu attivitajiet ta' żvilupp u sigurtà għall-attivitajiet ta' żvilupp.
2. L-għajnuna skont dan l-Artikolu tista' tkopri b'mod partikolari l-forniment ta' programmi ta' tishiĥ tal-kapaċitajiet b'appoġġ għall-iżvilupp u għas-sigurtà għall-iżvilupp, inkluż taħriġ, mentoragġ u pariri, kif ukoll il-forniment ta' tagħmir, titjib tal-infrastruttura u servizzi relatati direttament ma' dik l-għajnuna.
3. L-għajnuna skont dan l-Artikolu għandha tingħata biss:
  - (a) fejn ma jkunux jistgħu jiġu ssodisfati rekwiżiti b'rikors għal atturi mhux militari biex adegwatament jitwettqu objettivi tal-Unjoni skont l-Istrument u jkun hemm theddida għall-eżistenza ta' istituzzjonijiet Statali li jiffunzjonaw jew għall-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali u l-istituzzjonijiet Statali ma jkunux jistgħu jlaħħqu ma' dik it-theddida; kif ukoll

- (b) fejn jeżisti konsensus bejn il-pajjiż sieħeb ikkonċernat u l-Unjoni li l-atturi militari huma kruċjali għall-preservazzjoni, l-istabbiliment jew l-istabbiliment mill-ġdid tal-kundizzjonijiet essenzjali għall-iżvilupp sostenibbli, inkluż fi krizijiet u f'kuntesti u sitwazzjonijiet fragli jew destabilizzati.
4. L-għajnuna tal-Unjoni skont dan l-Artikolu ma għandhiex tintuża biex tiffinanzja t-tisħih tal-kapaċitajiet ta' atturi militari għal finijiet oħra għajr it-twettiq ta' attivitajiet ta' żvilupp u s-sigurtà għal attivitajiet ta' żvilupp. B'mod partikolari, ma għandhiex tintuża biex tiffinanzja kwalunkwe waħda minn dawn li ġejjin:
- (a) nefqa militari rikorrenti;
  - (b) l-akkwist ta' armi u ta' munizzjon, jew kwalunkwe apparat ieħor imfassal biex iwassal forza letali;
  - (c) taħriġ li huwa maħsub biex jikkontribwixxi speċifikament għall-kapaċità ta' ġlied tal-forzi armati.
5. Waqt it-tfassil u l-implimentazzjoni ta' miżuri skont dan l-Artikolu, il-Kummissjoni għandha tippromwovi s-sjieda tal-pajjiż sieħeb. Hija għandha tiżviluppa wkoll l-elementi neċessarji u l-prattiki tajbin meħtieġa biex ikunu żgurati s-sostenibbiltà u l-akkontabbiltà fit-terminu medju u dak twil u għandha tippromwovi l-istat tad-dritt u l-principji tad-dritt internazzjonali stabbiliti.

TITOLU II

IMPLIMENTAZZJONI TAL-ISTRUMENT

Kapitolu I

Programmazzjoni

Artikolu 10

Kamp ta' applikazzjoni tal-programmi ġeografici

1. Sabiex jitwettqu l-oġġettivi tal-Istrument, il-programmi ġeografici għandhom jitfasslu mill-oqsma ta' kooperazzjoni li ġejjin:
  - (a) il-governanza tajba, id-demokrazija, l-istat tad-dritt u d-drittijiet tal-bniedem, inkluż, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri;
  - (b) il-qerda tal-faqar, il-ġlieda kontra l-inugwaljanzi u d-diskriminazzjoni, u l-promozzjoni tal-iżvilupp tal-bniedem;
  - (c) migrazzjoni, spostament furzat tal-popolazzjoni u mobbiltà;
  - (d) ambjent u tibdil fil-klima;

- (e) tkabbir ekonomiku inkluziv u sostenibbli, kif ukoll impjieg decenti;
  - (f) paċi, stabbiltà u prevenzjoni ta' konflitti;
  - (g) sħubija.
2. Aktar dettalji fuq kull waħda mill-oqsma ta' kooperazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 huma stabbiliti fl-Anness II.

Artikolu 11

Kamp ta' applikazzjoni tal-programmi tematiċi

1. Sabiex ikunu jistgħu jinkisbu l-oġġettivi tal-Istrument, programmi tematiċi għandhom ikopru l-oqsma ta' intervent li ġejjin:
- (a) Drittijiet tal-Bniedem u Demokrazija: għall-avvanz ta':
    - (i) il-valuri fundamentali tad-demokrazija;
    - (ii) l-istat tad-dritt;
    - (iii) l-universalità, l-indivizibbiltà u l-interdipendenza tad-drittijiet tal-bniedem;
    - (iv) ir-rispett għad-dinjità tal-bniedem;

- (v) il-prinċipji tan-nondiskriminazzjoni, tal-ugwaljanza u s-solidarjetà;
  - (vi) ir-rispett għall-prinċipji tal-Karta tan-NU u tad-dritt internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem;
- (b) Organizzazzjonijiet tas-Soċjetà Ċivili:
- (i) soċjetà ċivili inklużiva, parteċipatorja, responsabbilizzata u indipendenti u spazju demokratiku fil-pajjiżi sħab;
  - (ii) dialogu inklużiv u miftuħ mal-atturi tas-soċjetà ċivili u bejniethom;
  - (iii) sensibilizzazzjoni, fehim, għarfien u involviment taċ-ċittadini Ewropej fir-rigward ta' kwistjonijiet ta' żvilupp;
- (c) Il-Paċi, l-Istabbiltà u l-Prevenzjoni ta' Konflitti:
- (i) assistenza għall-prevenzjoni ta' konflitti, il-konsolidazzjoni tal-paċi u t-tnejjja għal krizijiet;
  - (ii) assistenza fl-indirizzar ta' theddid u thedded emergenti globali u transreġjonali;
- (d) L-Isfidi Dinjija:
- (i) saħħa;
  - (ii) edukazzjoni;

- (iii) ugwaljanza bejn il-generi u tishih tal-pożizzjoni tan-nisa u l-bniet;
- (iv) tfal u żgħażaġh;
- (v) migrazzjoni, spostament furzat tal-popolazzjoni u mobbiltà;
- (vi) impjieg diċenti, protezzjoni soċjali, inugwaljanza u inklużjoni;
- (vii) kultura;
- (viii) żgurar ta' ambjent b'saħħtu u indirizzar tat-tibdil fil-klima;
- (ix) enerġija sostenibbli;
- (x) tkabbir sostenibbli u inklużiv, impjiegi deċenti u involviment tas-settur privat;
- (xi) sigurtà alimentari u tan-nutrizzjoni;
- (xii) tishih tar-rwol tal-awtoritajiet lokali bħala atturi tal-iżvilupp;
- (xiii) promozzjoni ta' soċjetajiet inklużivi u inizjattivi b'diversi partijiet ikkonċernati, governanza ekonomika tajba, inkluż mobilizzazzjoni ġusta u inklużiva tad-dhul domestiku;
- (xiv) appoġġ għall-valutazzjoni u d-dokumentazzjoni tal-progress fl-implimentazzjoni tal-prinċipji tas-sħubiji u tal-effettività.

2. Aktar dettalji fuq kull waħda mil-oqsma ta' kooperazzjoni msemmija fil-paragrafu 1 jinsabu fl-Anness III.

Artikolu 12

Approċċ ġenerali ta' programmazzjoni

1. Il-kooperazzjoni u l-interventi taħt l-Istrument għandhom jiġu pprogrammati, hlief l-azzjonijiet ta' rispons rapidu msemmija fl-Artikolu 4(4).
2. Fuq il-bażi tal-Artikolu 7, il-programmazzjoni taħt l-Istrument għandha tkun ibbażata fuq dan li ġej:
  - (a) id-dokumenti ta' programmazzjoni għandhom jipprovdu qafas koerenti għall-kooperazzjoni bejn l-Unjoni u l-pajjiżi sħab jew reġjuni, konsistenti mal-fini ġenerali u l-kamp ta' applikazzjoni, l-oġettivi u l-prinċipji stabbiliti f'dan ir-Regolament;
  - (b) waqt it-tfassil tad-dokumenti ta' programmazzjoni għall-pajjiżi sħab u r-reġjuni f' sitwazzjonijiet ta' kriżi, wara kriżi jew ta' fragilità u vulnerabbiltà, għandha titwettaq analiżi tal-konflitti biex tiġi żgurata s-sensittività għall-konflitti u għandu jittiehed kont debitu tal-ħtiġijiet u taċ-ċirkostanzi speċjali tal-pajjiżi sħab jew ir-reġjuni kkonċernati u tal-popolazzjoni tagħhom; fejn pajjiżi sħab jew reġjuni, ikunu direttament involuti fi, jew affettwati minn sitwazzjoni ta' kriżi, ta' wara kriżi jew ta' fragilità, għandha ssir enfasi speċjali fuq it-tisħiħ tal-koordinazzjoni fost l-atturi rilevanti kollha biex tiġi meġġuna t-tranżizzjoni minn sitwazzjoni ta' emerġenza għal żvilupp sostenibbli u paċi stabbli, inkluż il-prevenzjoni tal-vjolenza;

- (c) l-Unjoni u l-Istati Membri għandhom jiżguraw konsultazzjonijiet inklużivi ma' xulxin fi stadju bikri tal-proċess ta' programmazzjoni u matulu, sabiex jippromwovu l-koerenza, il-komplementarjetà u l-konsistenza bejn l-attivitajiet ta' kooperazzjoni tagħhom; il-programmazzjoni kongunta għandha tkun l-approċċ preferut għall-programmazzjoni tal-pajjiżi u l-implimentazzjoni tagħha għandha tkun flessibbli, inklużiva u mmexxija fil-livell ta' pajjiż. Il-programmazzjoni kongunta għandha tkun miftuħa għad-donaturi u l-atturi rilevanti l-oħra jekk l-Unjoni u l-Istati Membri jqisu li dan huwaa rilevanti; barra minn hekk, l-Unjoni u l-Istati Membri għandhom, kull fejn xieraq, ifittxu li jappoġġaw lill-pajjiżi shab permezz ta' implimentazzjoni kongunta;
- (d) l-Unjoni għandha, fi stadju bikri u matul il-proċess ta' programmazzjoni, tinkoraġġixxi djalogu regolari u inklużiv bejn diversi partijiet ikkonċernati u donaturi u atturi oħra, inkluż awtoritajiet lokali, rappreżentanti tas-soċjetà ċivili, fondazzjonijiet u s-settur privat, fejn rilevanti, sabiex tiffaċilita l-kontribuzzjonijiet rispettivi tagħhom, kif xieraq, u biex tiżgura li jaqdu rwol sinifikanti fil-proċess tal-programmazzjoni;
- (e) il-programm tematiku tad-Drittijiet tal-Bniedem u tad-Demokrazija u l-programm tematiku tal-Organizzazzjonijiet tas-Socjetà Ċivili msemmija fil-punti (a) u (b) tal-Artikolu 4(3) rispettivament għandhom jipprovdu assistenza independentement mill-kunsens tal-gvernijiet u awtoritajiet pubbliċi oħra tal-pajjiżi terzi kkonċernati: dawn il-programmi tematiċi għandhom fil-parti l-kbira jappoġġaw atturi tas-soċjetà ċivili fil-livelli kollha filwaqt li jieħdu kont tal-forom u l-metodi ta' implimentazzjoni, kif imsemmi fl-Artikolu 27(3).

Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill għandhom jiġu infurmati dwar l-eżitu tal-konsultazzjonijiet previsti skont il-punti (c) u (d) tal-ewwel subparagrafu.

3. Id-dokumenti ta' programmazzjoni għandhom ikunu bbażati fuq ir-riżultati u, jinkludu, kull fejn possibbli, miri u indikaturi ċari. Fejn xieraq, l-indikaturi għandhom ikunu bbażati fuq il-miri u l-indikaturi miftiehma internazzjonalment, b'mod partikolari daww stabbiliti għall-SDGs, kif ukoll l-oqfsa tar-riżultati fil-livell ta' pajjiż, biex jiġi valutat u komunikat il-kontribuzzjoni tal-Unjoni għar-riżultati, fil-livell ta' outputs, eżiti u impatt.

Artikolu 13

Prinċipji ta' programmazzjoni għal programmi ġeografiċi

1. Il-programmazzjoni ta' programmi ġeografiċi għandha tkun ibbażata fuq il-prinċipji li ġejjin:
  - (a) mingħajr preġudizzju għall-paragrafu 5, l-azzjonijiet għandhom ikunu bbażati, sa fejn possibbli, fuq dialogu bikri, kontinwu u inkluziv bejn l-Unjoni, l-Istati Membri u l-pajjiżi sħab ikkonċernati, inkluz awtoritajiet nazzjonali, reġjonali u lokali, li jinvolvi organizzazzjonijiet tas-socjetà ċivili, parlamenti nazzjonali, reġjonali u lokali u partijiet ikkonċernati oħra, sabiex tittejjeb is-sjieda demokratika tal-proċess u biex jiġi inkoraġġut l-appoġġ għall-istrateġiji nazzjonali u reġjonali;
  - (b) fejn xieraq, il-perijodu ta' programmazzjoni għandu jiġi sinkronizzat u allinjat maċċikli ta' strateġija ta' pajjiżi sħab;

(c) il-programmazzjoni tista' tipprevedi attivitajiet ta' kooperazzjoni ffinanzjati mill-allokazzjonijiet differenti stabbiliti fl-Artikolu 6(2) u minn programmi oħra tal-Unjoni skont l-atti bażiċi tagħhom.

2. Il-programmazzjoni ta' programmi ġeografici għandha tipprovdi qafas speċifiku u mfassal apposta għall-kooperazzjoni, ibbażat fuq:

- (a) il-ħtiġijiet tas-sħab, stabbiliti fuq il-bażi ta' kriterji speċifiċi, filwaqt li jittiehed kont tal-popolazzjoni, il-faqar, l-inugwaljanza, l-iżvilupp tal-bniedem, il-vulnerabbiltà ekonomika u ambjentali, u r-reżiljenza tal-istat u tas-soċjetà, u l-impatt ta' krizijiet fit-tul u rikorrenti;
- (b) il-kapaċità u l-impenn tas-sħab li jippromwovu l-valuri, il-prinċipji u l-interessi kondivizi, inkluż id-drittijiet tal-bniedem, il-libertajiet fundamentali, id-demokrazija, l-istat tad-dritt, il-governanza tajba, il-ġlieda kontra l-korruzzjoni, l-ispazju ċiviku miftuħ u l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u li jappoġġaw għanijiet komuni u alleanzi u kooperazzjoni multilaterali, sistema internazzjonali bbażata fuq ir-regoli, kif ukoll it-tmexxija 'l quddiem tal-prijoritajiet tal-Unjoni;
- (c) l-impenni tas-sħab, inkluż dawk miftiehma b'mod kongunt mal-Unjoni, u l-prestazzjoni stabbilita abbażi ta' kriterji bħar-riforma politika; u l-iżvilupp ekonomiku u soċjali, is-sostenibbiltà ambjentali, u l-użu effettiv tal-għajnuna, filwaqt li jittiehed kont tal-ispeċifiċitajiet u l-livell ta' żvilupp ta' pajjiżi sħab;

- (d) l-impatt potenzjali ta' finanzjament tal-Unjoni fil-pajjiżi sħab u r-regjuni;
  - (e) il-kapaċitajiet tas-sħab li jimmobilizzaw u jagħmlu użu effettiv mir-rizorsi domestiċi kif ukoll li jaċċessaw ir-rizorsi finanzjarji, jimmaniġġaw ir-rizorsi b'mod trasparenti b'appoġġ għall-prijoritajiet ta' żvilupp nazzjonali u l-kapaċitajiet ta' assorbiment tagħhom.
3. Il-pajjiżi l-aktar fil-bżonn, b'mod partikolari l-LDCs, il-pajjiżi b'introjtu baxx, il-pajjiżi f'sitwazzjoni ta' kriżi, wara kriżi jew fraġilita' u vulnerabbilta', inkluż stati gzejjer żgħar li qed jiżviluppaw u stati mingħajr kosta li qed jiżviluppaw, għandhom jingħataw prijorità fil-proċess ta' allokkazzjoni tar-rizorsi.
  4. Barra minn hekk, l-Unjoni għandha tindirizza l-isfidi speċifiċi tal-pajjiżi bi dħul medju u b'mod partikolari l-pajjiżi li jgħaddu minn status ta' introjtu aktar baxx għal wieħed aktar għoli.
  5. Il-kooperazzjoni ma' pajjiżi industrijalizzati għandha tiffoka fuq il-promozzjoni tal-Unjoni u ta' interessi u valuri reċiproċi, kif ukoll l-oġettivi miftiehma b'mod komuni u l-multilateralizmu.
  6. L-Istrument għandu jikkontribwixxi għall-azzjonijiet stabbiliti skont ir-Regolament (UE) 2021/...⁺. Minn dan ir-Regolament għandu jitfassal dokument wieħed ta' programmazzjoni għal seba' snin, li jinkludi fondi mir-Regolament IPA III. Ir-Regolament (UE) 2021/...⁺ għandu japplika għall-użu ta' dawk il-fondi.

⁺ ĠU: Jekk jogħġbok dahhal fit-test in-numru tar-Regolament li jinsab fid-dokument PE-CONS 32/21 [2018/0191(COD)].

Artikolu 14

Dokumenti ta' programmazzjoni għal programmi ġeografiċi

1. Fil-każ tal-programmi ġeografiċi, l-implimentazzjoni tal-Istrument għandha titwettaq permezz ta' programmi indikattivi pluriennali għall-pajjiż u għal diversi pajjiżi.
2. Il-programmi indikattivi pluriennali għandhom jistabbilixxu l-oqsma ta' prijorità magħzula għal finanzjament tal-Unjoni, l-oġettivi speċifiċi, ir-rizultati mistennija, indikaturi tal-prestazzjoni ċari u speċifiċi, u l-allokazzjonijiet finanzjarji indikattivi, kemm kumplessivament kif ukoll għal kull qasam ta' prijorità u, fejn applikabbli, il-metodi ta' implimentazzjoni.
3. Il-programmi indikattivi pluriennali għandhom ikunu mibnija fuq:
  - (a) strateġija nazzjonali jew reġjonali fil-forma ta' pjan nazzjonali ta' żvilupp jew dokument simili aċċettat mill-Kummissjoni bħala bażi għall-programm indikattiv pluriennali korrispondenti, meta jiġi adottat dan id-dokument tal-aħħar;
  - (b) dokument qafas li jistabbilixxi l-politika tal-Unjoni lejn is-sieħeb jew is-sħab ikkonċernati, li jinkludi dokument kongunt bejn l-Unjoni u l-Istati Membri;
  - (c) dokument kongunt bejn l-Unjoni u s-sieħeb jew is-sħab kkonċernati li jistabbilixxi l-prijoritajiet komuni u l-impenji reciproċi.

4. Sabiex jiżdied l-impatt tal-kooperazzjoni kollettiva tal-Unjoni, fejn possibbli u xieraq, dokument ta' programmazzjoni kongunta għandu jissostitwixxi d-dokumenti ta' programmazzjoni tal-Unjoni u tal-Istati Membri. Madankollu, tali dokument ta' programmazzjoni kongunta għandu jissostitwixxi biss il-programm indikattiv pluriennali tal-Unjoni, dment li dan ikun approvat f'att ta' implimentazzjoni adottat f'konformità mal-Artikolu 16, jikkonforma mal-Artikoli 12 u 13, ikun fih l-elementi elenkati stabbiliti fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu u jistabbilixxi t-tqassim tax-xogħol bejn l-Unjoni u l-Istati Membri.

Artikolu 15

Dokumenti ta' programmazzjoni għal programmi tematiċi

1. Fil-każ tal-programmi tematiċi, l-implimentazzjoni tal-Istrument għandha titwettaq permezz ta' programmi indikattivi pluriennali.
2. Il-programmi indikattivi pluriennali għall-programmi tematiċi għandhom jistabbilixxu l-istrateġija tal-Unjoni, il-prijoritajiet magħżula għall-finanzjament mill-Unjoni, l-għanijiet speċifiċi, ir-rizultati mistennija, indikaturi tal-prestazzjoni ċari u speċifiċi, is-sitwazzjoni internazzjonali, u l-attivitajiet tas-shab ewlenin għat-tema kkonċernata.

Fejn applikabbli, għandhom jiġu stipulati prijoritajiet fir-rigward tar-rizorsi u tal-interventi għall-partecipazzjoni finizjattivi globali.

3. Il-programmi indikattivi pluriennali għall-programmi tematiċi għandhom jistabbilixxu l-allokazzjoni finanzjarja indikattiva, kumplessivament, skont il-qasam ta' kooperazzjoni u skont il-prijorità. L-allokazzjoni finanzjarja indikattiva tista' tingħata fil-forma ta' firxa.

Artikolu 16

Adozzjoni u emendar ta' programmi indikattivi pluriennali

1. Il-Kummissjoni għandha tadotta, permezz ta' atti ta' implimentazzjoni, programmi indikattivi pluriennali msemmija fl-Artikoli 14 u 15. Dawn l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 45(2). Din il-proċedura għandha tapplika wkoll għar-rieżamijiet imsemmija fil-paragrafi 3 u 4 ta' dan l-Artikolu, li għandhom l-effett li jimmodifikaw b'mod sinifikanti l-kontenut tal-programm indikattiv pluriennali.
2. Meta jiġu adottati d-dokumenti ta' programmazzjoni pluriennali kongunta msemmija fl-Artikolu 14, id-Deciżjoni tal-Kummissjoni għandha tapplika biss għall-kontribut tal-Unjoni għad-dokument ta' programmazzjoni pluriennali kongunta.
3. Il-programmi indikattivi pluriennali għall-programmi ġeografici għandhom jiġu rieżaminati wara l-evalwazzjoni ta' nofs it-terminu msemmija fl-Artikolu 42(2), kif ukoll fuq bażi *ad hoc* kif meħtieġ għall-implimentazzjoni effettiva, b'mod partikolari fejn ikun hemm bidliet sostanzjali fil-qafas ta' politika msemmi fl-Artikolu 7 jew wara sitwazzjoni ta' kriżi jew ta' wara kriżi.

4. Il-programmi indikattivi pluriennali għall-programmi tematiċi għandhom jiġu rieżaminati wara l-evalwazzjoni ta' nofs it-terminu msemmija fl-Artikolu 42(2), kif ukoll fuq bażi *ad hoc* kif meħtieġ għall-implimentazzjoni effettiva, b'mod partikolari fejn ikun hemm bidliet sostanzjali fil-qafas ta' politika msemmi fl-Artikolu 7.
5. Għal raġunijiet imperattivi ta' urġenza debitament ġustifikati, bħal krizijiet jew theddid immedjat għall-paċi, id-demokrazija, l-istat tad-dritt, id-drittijiet tal-bniedem jew il-libertajiet fundamentali, il-Kummissjoni tista' temenda l-programmi indikattivi pluriennali msemmija fl-Artikoli 14 u 15 permezz ta' atti ta' implimentazzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' urġenza msemmija fl-Artikolu 45(4).

Artikolu 17

Riżervi għal sfidi u prijoritajiet emergenti

1. L-ammont imsemmi fl-Artikolu 6(3) għandu jintuża fejn l-aktar ikun meħtieġ u debitament ġustifikat, fost l-oħrajn:
  - (a) biex jiżgura rispons xieraq tal-Unjoni f'każ ta' ċirkostanzi mhux previsti;

- (b) biex jindirizza htigijiet ġodda jew sfidi emergenti, b'hal dawk fil-fruntieri tal-Unjoni jew tal-ġirien tagħha marbuta ma' sitwazzjonijiet ta' kriżi, kemm jekk naturali kif ukoll jekk ikkawżata mill-bniedem, konflitti vjolenti u sitwazzjonijiet ta' wara kriżi jew ta' pressjoni migratorja u spostament furzat;
  - (c) biex jippromwovi inizzjattivi jew prijoritajiet ġodda internazzjonali jew immexxija mill-Unjoni.
2. L-użu ta' dawk il-fondi għandu jiġi deċiż skont il-proċeduri stabbiliti fl-Artikoli 16 u 25.

Kapitolu II

Dispożizzjonijiet speċifiċi għaż-żona tal-Viċinat

Artikolu 18

Għanijiet speċifiċi għaż-żona tal-Viċinat

F'konformità mal-Artikoli 3 u 4, l-għanijiet speċifiċi tal-appoġġ tal-Unjoni taħt l-Istrument għaż-żona tal-Viċinat għandhom:

- (a) jippromwovu kooperazzjoni politika msaħħa u jsaħħu u jikkonsolidaw demokrazija profonda u sostenibbli, l-istabbiltà, il-governanza tajba, l-istat tad-dritt u r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem;

- (b) jappoġġjaw l-implimentazzjoni ta' ftehimiet ta' assoċjazzjoni, jew ftehimiet oħra eżistenti u futuri, kif ukoll ta' aġendi ta' assoċjazzjoni miftiehma b'mod kongunt u prijoritajiet ta' sħubija jew dokumenti ekwivalenti, inkluż permezz tal-kooperazzjoni istituzzjonali u t-tiżni tal-kapaċitajiet;
- (c) jippromwovu sħubija msahħa ma' soċjetajiet bejn l-Unjoni u l-pajjiżi sħab, u fost il-pajjiżi sħab, inkluż permezz ta' kuntatti bejn in-nies, u firxa wiesgħa ta' attivitajiet b'fokus speċifiku fuq iż-żgħażaġh;
- (d) isaħħu kooperazzjoni reġjonali u transkonfinali, b'mod partikolari fil-qafas tas-Sħubija tal-Lvant, l-Unjoni għall-Mediterran, il-kollaborazzjoni mal-Viċinat Ewropew kollu kif ukoll il-kooperazzjoni reġjonali tal-Baħar l-Iswed, il-kooperazzjoni dwar l-Artiku u d-Dimensjoni tat-Tramuntana, inkluż fl-oqsma tal-enerġija u s-sigurtà;
- (e) jiksbu integrazzjoni progressiva fis-suq intern tal-Unjoni u kooperazzjoni settorjali u transsettorjali msahħa, inkluż permezz ta' approssimazzjoni legiżlattiva u konverġenza regolatorja lejn in-normi u l-istandards tal-Unjoni u normi u standards internazzjonali rilevanti oħra, kif ukoll aċċess aħjar għas-suq inkluż permezz ta' oqsma profondi u komprensivi ta' kummerċ hieles, il-bini ta' istituzzjonijiet u l-investment relatati;

- (f) isaħħu sħubijiet dwar migrazzjoni u mobbiltà ġestiti tajjeb u sikuri u, fejn applikabbli u dment li jkunu fis-seħħ kondizzjonijiet għal mobbiltà ġestita tajjeb u sigura, jappoġġjaw l-implimentazzjoni ta' reġimi eżistenti mingħajr viża, f'konformità mal-mekkanizmu rivedut ta' sospensjoni tal-viża, djalogi dwar il-liberalizzazzjoni tal-viża u ftehimiet u arrangamenti bilaterali jew reġjonali ma' pajjiżi terzi, inkluż sħubiji ta' mobbiltà;
- (g) jappoġġjaw tishih tal-fiduċja u miżuri oħrajn li jikkontribwixxu għas-sigurtà, il-prevenzjoni u r-risoluzzjoni tal-konflitti, inkluż appoġġ lill-popolazzjonijiet milqutin u r-rikostruzzjoni.

Artikolu 19

Dokumenti ta' programmazzjoni u kriterji ta' allokazżjoni

1. Għall-pajjiżi sħab u għat-territorji elenkati fl-Anness I, l-oqsma ta' prijorità għall-finanzjament tal-Unjoni għandhom jintgħażlu prinċipalment minn dawk inklużi fil-ftehimiet ta' assoċjazzjoni, is-sħubija u kooperazzjoni, l-aġendi ta' assoċjazzjoni maqbula b'mod kongunt u l-prijoritajiet ta' sħubija jew id-dokumenti l-oħra rilevanti, eżistenti u futuri, maqbula b'mod kongunt imsemmija fil-punt (c) tal-Artikolu 14(3), bejn l-Unjoni u l-pajjiżi sħab f'formati bilaterali u multilaterali, inkluż, kif rilevanti, fi ħdan is-Sħubija tal-Lvant u d-dimensjoni tan-Nofsinhar tal-Politika Ewropea tal-Viċinat, f'konformità mal-għanijiet speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 18 u l-oqsma ta' kooperazzjoni għall-programmi ġeografiki stabbiliti fl-Anness II.

2. B'deroga mill-Artikolu 13(2) u (3), l-appoġġ tal-Unjoni skont il-programmi ġeografici fiż-żona tal-Vicinat għandu jiġi differenzjat fil-forma u fl-ammonti, filwaqt li jittiehed kont :
- (a) tal-ħtiġijiet tal-pajjiż sieħeb, bl-użu ta' indikaturi bħall-popolazzjoni, l-inugwaljanzi u l-livell ta' żvilupp;
  - (b) l-impenn lejn, u l-progress tal-pajjiż sieħeb fl-implimentazzjoni ta' objettivi ta' riforma politika, ekonomika u soċjali miftiehma b'mod kongunt;
  - (c) l-impenn lejn, u l-progress tal-pajjiż sieħeb fil-bini ta' demokrazija profonda u sostenibbli, l-istat tad-dritt, il-governanza tajba, id-drittijiet tal-bniedem, u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni;
  - (d) is-sħubija tal-pajjiż sieħeb mal-Unjoni, inkluż il-livell ta' ambizzjoni għal dik is-sħubija;
  - (e) il-kapaċità ta' assorbiment tal-pajjiż sieħeb u l-impatt potenzjali ta' appoġġ tal-Unjoni skont l-Istrument.
3. L-appoġġ tal-Unjoni msemmi fil-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandu jiġi rifless fid-dokumenti ta' programmazzjoni għall-programmi ġeografici msemmija fl-Artikolu 14.

Artikolu 20
Approċċ ibbażat fuq l-inċentivi

1. B'mod indikattiv, 10 % tal-pakkett finanzjarju stabbilit fl-ewwel inċiż tal-punt (a) tal-Artikolu 6(2) biex jissupplimenta l-allokazzjonijiet finanzjarji indikattivi għall-pajjiżi msemmija fl-Artikolu 14 għandu jiġi allokati lill-pajjiżi sħab u lit-territorji elenkati fl-Anness I bħala inċentiv għar-riformi. Tali allokazzjonijiet għandhom jiġu deċiżi fuq il-bażi tal-prestazzjoni u l-progress tagħhom fid-demokrazija, il-governanza tajba u l-istat tad-dritt inkluż il-kooperazzjoni mas-soċjetà ċivili, id-drittijiet tal-bniedem inkluż l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, il-kooperazzjoni dwar il-migrazzjoni, il-governanza ekonomika u r-riformi, b'mod partikolari dawk ir-riformi li kienu ġew miftiehma b'mod kongunt. Il-progress ta' pajjiżi sħab għandu jiġi valutat regolarment, b'mod partikolari permezz ta' rapporti ta' progress li jinkludu x-xejriet meta mqabbla mas-snin preċedenti.

2. Il-paragrafu 1 ma għandux japplika għall-appoġġ lis-soċjetà ċivili, il-prevenzjoni tal-konflitti u l-konsolidazzjoni tal-paċi, il-kuntatti bejn il-persuni, inkluż il-kooperazzjoni bejn awtoritajiet lokali, l-appoġġ għat-titjib tad-drittijiet tal-bniedem jew il-mizuri ta' appoġġ relatati mal-kriżijiet. F'każ ta' degradazzjoni serja jew persistenti tad-demokrazija, tad-drittijiet tal-bniedem u tal-istat tad-dritt, l-appoġġ għal dawk l-azzjonijiet għandu jiżded, fejn possibbli u xieraq.

Artikolu 21

Programmi indikattivi għal diversi pajjiżi

Programmi indikattivi għal diversi pajjiżi għandhom jindirizzaw sfidi komuni għall-pajjiżi shab kollha jew għadd minnhom, abbażi tal-prijoritajiet tas-Shubija tal-Lvant u d-dimensjoni tan-Nofsinhar tal-Politika Ewropea tal-Viċinat u b'kont meħud tal-ħidma mwettqa fil-kuntest tal-Unjoni għall-Mediterran, u kooperazzjoni reġjonali, transreġjonali u sottoreġjonali, primarjament bejn żewġ pajjiżi shab jew aktar, inkluż ukoll fil-qafas tad-Dimensjoni tat-Tramuntana u l-kooperazzjoni reġjonali tas-Sinergija tal-Baħar l-Iswed.

Artikolu 22

Kooperazzjoni Transfruntiera

1. Il-kooperazzjoni transfruntiera, kif definita fil-punt (5) tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2, għandha tkopri l-kooperazzjoni tul il-fruntieri esterni tal-art u tal-baħar biswit xulxin, il-kooperazzjoni tranżnazzjonali fuq territorji tranżnazzjonali akbar jew madwar baċiri tal-baħar, kif ukoll il-kooperazzjoni interreġjonali.
2. Iż-żona tal-Viċinat għandha tikkontribwixxi għall-programmi ta' kooperazzjoni transfruntiera kif imsemmija fil-paragrafu 1 kofinanzjati mill-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali fil-qafas tar-Regolament Interreg. Sa 5 % tal-pakkett finanzjarju għall-qasam tal-Viċinat għandu jiġi allokati b'mod indikattiv b'appoġġ għal dawg il-programmi.

3. Il-kontribuzzjonijiet għal programmi ta' kooperazzjoni transfruntiera għandhom jiġu determinati u użati skont l-Artikolu 10(3) tar-Regolament Interreg.
4. Ir-rata ta' kofinanzjament tal-Unjoni ma għandhiex tkun oġġla minn 90 % tan-nefqa eliġibbli ta' programm ta' kooperazzjoni transfruntiera.
5. Il-prefinanzjament għal programmi ta' kooperazzjoni transfruntiera jista' jaqbez il-perċentwal imsemmi fl-Artikolu 51 tar-Regolament Interreg. Fuq talba tal-awtorità manigerjali, għal kull sena finanzjarja, ir-rata ta' prefinanzjament tista' tkun sa 80 % tal-impenji annwali għall-programm.
6. Dokument ta' strateġija pluriennali għal kooperazzjoni transfruntiera, li jistabbilixxi l-elementi msemmija fl-Artikolu 14(2) ta' dan ir-Regolament, għandu jiġi adottat f'konformità mal-Artikolu 10(1) tar-Regolament Interreg.
7. Fejn il-programmi ta' kooperazzjoni transfruntiera ma jitkomplewx f'konformità mal-Artikolu 12 tar-Regolament Interreg, l-appoġġ mill-pakkett finanzjarju għaż-żona tal-Viċinat għall-programm li ma jitkompliex u li jibqa' disponibbli jista' jintuża primarjament biex jifinanzja programmi ta' kooperazzjoni transfruntiera ohra jew kwalunkwe attività ohra skont il-pakkett finanzjarju kif xieraq.

Kapitolu III

Pjanijiet ta' azzjoni, miżuri u metodi ta' implimentazzjoni

Artikolu 23

Pjanijiet ta' azzjoni u miżuri

1. Il-Kummissjoni għandha tadotta pjanijiet ta' azzjoni u miżuri annwali jew pluriennali. Il-miżuri jistgħu jiehdu l-forma ta' miżuri individwali, miżuri speċjali, miżuri ta' appoġġ jew miżuri ta' għajjnuna eċċezzjonali. Il-pjanijiet ta' azzjoni u l-miżuri għandhom jiehdu kont tal-kuntest speċifiku u għandhom jispeċifikaw għal kull azzjoni l-oġettivi segwiti, ir-riżultati mistennija u l-attivitajiet ewlenin, il-metodi ta' implimentazzjoni, il-monitoraġġ u l-evalwazzjoni kif ukoll il-baġit u kwalunkwe nefqa ta' appoġġ assoċjata.
2. Il-pjanijiet ta' azzjoni għandhom ikunu bbażati fuq id-dokumenti ta' programmazzjoni, ħlief għall-każijiet imsemmija fil-paragrafi 5 u 6. Il-pjanijiet ta' azzjoni għandhom jiġu mhejjija b'mod inkluziv, trasparenti u f'waqthom. Kull meta xieraq, il-pjanijiet ta' azzjoni għandhom jiġu diskussi b'mod kongunt mal-Istati Membri fil-kuntest ta' 'ħidma aħjar flimkien'.
3. Fejn meħtieġ, azzjoni tista' tiġi adottata bħala miżura individwali qabel jew wara l-adozzjoni tal-pjanijiet ta' azzjoni. Il-miżuri individwali għandhom ikunu bbażati fuq id-dokumenti ta' programmazzjoni, ħlief għall-każijiet imsemmija fil-paragrafu 5 u f'każijiet debitament ġustifikati oħra.

4. Fil-każ ta' htigijiet jew ċirkostanzi mhux previsti, u fejn ma jkunx possibbli finanzjament minn sorsi aktar xierqa, il-Kummissjoni tista' tadotta miżuri speċjali mhux previsti fid-dokumenti ta' programmazzjoni.
5. Jistgħu jintużaw pjanijiet ta' azzjoni annwali jew pluriennali u miżuri individwali biex jiġu implimentati l-azzjonijiet ta' rispons rapidu msemmija fil-punti (b) u (c) tal-Artikolu 4(4).
6. Il-Kummissjoni tista' tadotta miżuri ta' għajnuna eċċezzjonali għal azzjonijiet ta' rispons rapidu kif imsemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 4(4).

Miżura ta' assistenza eċċezzjonali jista' jkollha tul sa 18-il xahar, li jista' jiġi estiż darbtejn b'perijodu ieħor li ma jaqbiżx is-sitt xhur, sa żmien massimu ta' 30 xahar, fil-każ ta' ostakli oggettivi u mhux mistennija għall-implimentazzjoni tagħha, dment li ma jkun hemm l-ebda zieda fl-ammont finanzjarju tal-miżura.

F'każijiet ta' krizijiet u konflitti fit-tul, il-Kummissjoni tista' tadotta t-tieni miżura ta' għajnuna eċċezzjonali ta' durata sa 18-il xahar. F'każijiet debitament ġustifikati jistgħu jiġu adottati miżuri ulterjuri fejn il-kontinwità tal-azzjoni tal-Unjoni tkun essenzjali u ma tistax tiġi żgurata b'mezzi oħra.

Artikolu 24
Miżuri ta' sostenn

1. Il-finanzjament tal-Unjoni jista' jkopri n-nefqa ta' appoġġ għall-implimentazzjoni tal-Istrument u għat-twettiq tal-oġġettivi tiegħu, inkluż l-appoġġ amministrattiv assoċjat mal-attivitajiet ta' thejġija, segwitu, monitoraġġ, kontroll, awditjar u evalwazzjoni meħtieġa għal dik l-implimentazzjoni, kif ukoll in-nefqa fil-kwartieri ġenerali u fid-delegazzjonijiet tal-Unjoni fuq l-appoġġ amministrattiv u ta' koordinazzjoni meħtieġ għall-Istrument, u l-ġestjoni tal-operazzjonijiet iffinanzjati skont l-Istrument, inkluż l-azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni u s-sistemi korporattivi tat-teknoloġija tal-informazzjoni.
2. Fejn in-nefqa ta' appoġġ ma tkunx inkluża fil-pjanijiet ta' azzjoni jew fil-miżuri msemmija fl-Artikolu 23, il-Kummissjoni għandha tadotta miżuri ta' appoġġ, fejn xieraq. Il-finanzjament tal-Unjoni skont il-miżuri ta' appoġġ jista' jkopri:
  - (a) studji, laqgħat, informazzjoni, sensibilizzazzjoni, taħriġ, thejġija u skambju tat-tagħlimiet miksuba u tal-aħjar prattiki, attivitajiet ta' pubblikazzjoni u kwalunkwe nefqa amministrattiva u ta' għajnuna teknika oħra meħtieġa għall-programmazzjoni u l-ġestjoni ta' azzjonijiet, inkluż esperti esterni remunerati;

- (b) attivitajiet ta' riċerka u innovazzjoni u studji dwar kwistjonijiet rilevanti u d-disseminazzjoni tagħhom;
- (c) nefqa relatata mal-forniment ta' azzjonijiet ta' informazzjoni u ta' komunikazzjoni, inkluż l-iżvilupp ta' strateġiji ta' komunikazzjoni u l-komunikazzjoni u l-vizibbiltà korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni.

Artikolu 25

Adozzjoni tal-pjanijiet ta' azzjoni u tal-miżuri

1. Pjanijiet ta' azzjoni u miżuri għandhom jiġu adottati permezz ta' atti ta' implimentazzjoni. Dawk l-atti ta' implimentazzjoni għandhom jiġu adottati f'konformità mal-proċedura ta' eżami msemmija fl-Artikolu 45(2).
2. Il-proċedura msemmija fil-paragrafu 1 ma għandhiex tkun meħtieġa għal:
  - (a) miżuri individwali li għalihom il-finanzjament tal-Unjoni ma taqbiżx l-EUR 5 000 000;
  - (b) miżuri speċjali u ta' appoġġ kif ukoll pjanijiet ta' azzjoni adottati sabiex jiġu implimentati azzjonijiet ta' rispons rapidu li għalihom il-finanzjament tal-Unjoni ma jaqbiżx l-EUR 10 000 000;
  - (c) il-miżuri ta' assistenza eċċezzjonali msemmija fl-Artikolu 23(4) li għalihom il-finanzjament tal-Unjoni ma jaqbiżx EUR 20 000 000;

- (d) emendi tekniċi għall-pjanijiet ta' azzjoni u miżuri, dment li dawk l-emendi ma jaffettwawx b'mod sostanzjali l-għanijiet tal-pjan ta' azzjoni jew tal-miżura kkonċernata, bħalma huma:
- (i) bidla fil-metodu tal-implimentazzjoni;
  - (ii) estensjonijiet tal-perijodu tal-implimentazzjoni;
  - (iii) tqassim mill-ġdid tal-fondi bejn l-azzjonijiet kontenuti fi pjan ta' azzjoni;
  - (iv) żidiet jew tnaqqis tal-baġit tal-pjanijiet ta' azzjoni u tal-miżuri b'mhux aktar minn 20 % tal-baġit inizjali u li ma jaqbzux l-EUR 10 000 000.

Fil-każ ta' pjanijiet ta' azzjoni u miżuri pluriennali, il-livelli limiti msemmija fil-punti (a), (b) u (c) u punt (d)(iv) tal-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 2 għandhom ikunu applikabbli fuq bażi annwali.

Meta jiġu adottati skont dan il-paragrafu, il-pjanijiet ta' azzjoni u l-miżuri, hliet il-miżuri ta' assistenza eċċezzjonali u l-emendi tekniċi, għandhom jiġu kkomunikati lill-Parlament Ewropew u lill-Istati Membri permezz tal-komitati rilevanti msemmi fl-Artikolu 45 fi żmien xahar mill-adozzjoni tagħhom.

3. Qabel l-adozzjoni jew l-estensjoni ta' miżuri ta' assistenza eċċezzjonali li ma jaqbzux l-EUR 20 000 000, il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar in-natura u l-oġġettivi tagħhom u tal-ammonti finanzjarji previsti. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill qabel ma tagħmel bidliet sostantivi sinifikanti f'miżuri ta' assistenza eċċezzjonali diġà adottati. Il-Kummissjoni għandha tiegħu kont tal-approċċ ta' politika rilevanti għall-ippjanar u l-implimentazzjoni sussegwenti ta' tali miżuri, fl-interess tal-konsistenza tal-azzjoni esterna tal-Unjoni.
4. Fejn raġunijiet imperattivi ta' urġenza, debitament iġġustifikati, bħal krizijiet, inkluzi diżastri naturali jew magħmula mill-bniedem jew theddid immedjat għad-demokrazija, l-istat tad-dritt, id-drittijiet tal-bniedem jew il-libertajiet fundamentali jirrikjedu dan, il-Kummissjoni tista' tadotta pjanijiet ta' azzjoni u miżuri, bħal atti ta' implimentazzjoni applikabbli immedjatament, f'konformità mal-proċedura msemmija fl-Artikolu 45(4).

5. Għandu jitwettaq skrutinju ambjentali xieraq, fil-livell tal-azzjonijiet, inkluż għall-impatti fuq it-tibdil fil-klima u l-bijodiversità, f'konformità mal-atti legiżlattivi applikabbli tal-Unjoni, inkluż id-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹ u d-Direttiva tal-Kunsill 85/337/KEE², li jinkludi, fejn applikabbli, valutazzjoni tal-impatt ambjentali, inkluż l-impatt fuq it-tibdil fil-klima, l-ekosistemi u l-bijodiversità, għal azzjonijiet ta' sensitività ambjentali, b'mod partikolari għal infrastruttura ġdida maġġuri.

Valutazzjonijiet *ex-ante* xierqa oħra li huma proporzjonati għall-oġġettivi u l-ammonti tal-azzjonijiet u l-miżuri previsti għandhom jitwettqu, biex jiġu ddeterminati l-implikazzjonijiet u r-riskji possibbli ta' dawk l-azzjonijiet u miżuri fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem, l-aċċess għar-riżorsi naturali bħall-art, u l-istandards soċjali inkluż fil-forma ta' valutazzjonijiet tal-impatt għal azzjonijiet u miżuri maġġuri li huma mistennija li jkollhom impatt sinifikanti fuq dawk l-oqsma.

Fejn rilevanti, għandhom jintużaw valutazzjonijiet ambjentali strateġiċi, inkluż l-impatt fuq it-tibdil fil-klima, fl-implementazzjoni ta' programmi settorjali. Għandhom jiġu żgurati l-involviment tal-partijiet ikkonċernati fil-valutazzjonijiet ambjentali u l-aċċess pubbliku għar-riżultati ta' tali valutazzjonijiet.

---

¹ Id-Direttiva 2011/92/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-13 ta' Dicembru 2011 dwar il-valutazzjoni tal-effetti ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent (kodifikazzjoni) (ĠU L 26 28.1.2012, p.1).

² Id-Direttiva tal-Kunsill 85/337/KEE tas-27 ta' Ġunju 1985 dwar l-istima tal-effetti ta' ċerti proġetti pubbliċi u privati fuq l-ambjent (ĠU L 175, 5.7.1985. p. 40).

Artikolu 26

Metodi ta' kooperazzjoni

1. Kif previst mir-Regolament Finanzjarju, il-Kummissjoni għandha timplimenta l-finanzjament taħt l-Istrument - jew direttament mill-Kummissjoni, jew permezz ta' delegazzjonijiet tal-Unjoni jew ta' aġenziji eżekuttivi, jew indirettament permezz ta' kwalunkwe waħda mill-entitajiet elenkati fil-punt (c) tal-Artikolu 62(1) ta' dak ir-Regolament.
2. Il-finanzjament skont l-Istrument jista' jiġi pprovdut ukoll permezz ta' kontribuzzjonijiet għal fondi internazzjonali, reġjonali jew nazzjonali, bħal dawk stabbiliti jew ġestiti mill-BEI, mill-Istati Membri, mill-pajjiżi sħab u r-reġjuni, minn organizzazzjonijiet internazzjonali jew minn donaturi oħra.
3. L-entitajiet elenkati fil-punt (c) tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju u kontropartijiet eliġibbli msemmija fl-Artikolu 35(4) ta' dan ir-Regolament għandhom jissodisfaw l-obbligi ta' rapportar tagħhom skont l-Artikolu 155 tar-Regolament Finanzjarju annwalment. Ir-rekwiziti ta' rapportar għal kwalunkwe waħda minn dawk l-entitajiet huma stipulati fil-ftehim qafas ta' sħubija finanzjarja, fil-ftehim ta' kontribuzzjoni, fil-ftehim dwar il-garanziji baġitarji jew fil-ftehim ta' finanzjament.

4. L-azzjonijiet iffinanzjati skont l-Istrumenti jistgħu jiġu implimentati permezz ta' kofinanzjament parallel jew kongunt.
5. Fil-każ ta' kofinanzjament parallel, azzjoni tinqasam f'għadd ta' komponenti identifikabbli b'mod ċar li kull wieħed minnhom huwa ffinanzjat mis-sħab differenti li jipprovdu l-kofinanzjament b'tali mod li dejjem jista' jiġu identifikat l-użu finali tal-finanzjament u li tiġi evitata d-duplikazzjoni tal-finanzjament.
6. F'każ ta' kofinanzjament kongunt, il-kost totali ta' azzjoni għandu jinqasam bejn is-sħab li jipprovdu l-kofinanzjament u r-rizorsi jingabru flimkien b'tali mod li ma jibqax possibbli li jiġi identifikat is-sors ta' finanzjament għal kwalunkwe attività partikolari mwettqa bħala parti mill-azzjoni.
7. Il-kooperazzjoni bejn l-Unjoni u s-sħab tagħha tista' tiegħu l-forma, ta', pereżempju:
  - (a) arrangamenti triangolari li permezz tagħhom l-Unjoni tikkoordina ma' pajjiżi terzi l-finanzjament tagħha ta' għajjnuna lil pajjiż sieħeb jew reġjun;

- (b) mizuri ta' kooperazzjoni amministrattiva u teknika, kif ukoll it-tisħih tal-kapaċitajiet, inkluż biex jiġu kondivizi esperjenzi tal-implimentazzjoni ta' tranżizzjoni jew ta' riforma tal-Istati Membri, bħall-kooperazzjoni decentralizzata permezz ta' sħubiji jew gemellaġġ, bejn istituzzjonijiet pubbliċi, inkluż awtoritajiet lokali, korpi tal-liġi pubblika jew entitajiet tad-dritt privat responsabbli mill-kompiti ta' servizz pubbliku ta' Stat Membru u dawk ta' pajjiż sieħeb jew reġjun, kif ukoll mizuri ta' kooperazzjoni li jinvolvu esperti tas-settur pubbliku mibgħuta mill-Istati Membri u mill-awtoritajiet reġjonali u lokali tagħhom;
- (c) kontribuzzjonijiet għall-kostijiet meħtieġa għall-istabbiliment u l-amministrazzjoni ta' sħubija pubblika-privata, inkluż dawk għall-valutazzjoni u l-monitoraġġ indipendenti tagħhom, kull fejn ikun possibbli minn organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili;
- (d) programmi ta' appoġġ għall-politika tas-settur li permezz tagħhom l-Unjoni tipprovdi appoġġ għal programm tas-settur tal-pajjiż sieħeb;
- (e) kontribuzzjonijiet għall-kost tal-partecipazzjoni tal-pajjiżi fi programmi tal-Unjoni, u għall-azzjonijiet implimentati mill-aġenziji u l-korpi tal-Unjoni, kif ukoll għal korpi jew persuni responsabbli mill-implimentazzjoni ta' azzjonijiet speċifiċi fil-Politika Estra u ta' Sigurtà Komuni skont it-Titolu V TUE.

Artikolu 27

Forom ta' finanzjament tal-Unjoni

1. Finanzjament tal-Unjoni jista' jiġi pprovdut permezz tat-tipi ta' finanzjament previsti mir-Regolament Finanzjarju u b'mod partikolari:
  - (a) għotjiet;
  - (b) kuntratti ta' akkwist għal servizzi, provvisti jew xoghlijiet;
  - (c) appoġġ baġitarju;
  - (d) kontribuzzjonijiet għal fondi fiduċjarji stabbiliti mill-Kummissjoni, f'konformità mal-Artikolu 234 tar-Regolament Finanzjarju;
  - (e) strumenti finanzjarji;
  - (f) garanziji baġitarji;
  - (g) operazzjonijiet ta' tahlit;
  - (h) ħelsien mid-dejn fil-kuntest ta' programm miftiehem internazzjonalment dwar il-ħelsien mid-dejn;
  - (i) għajnuna finanzjarja;
  - (j) esperti esterni b'remunerazzjoni.

2. Fil-hidma mal-partijiet ikkonċernati tal-pajjiżi sħab bħal organizzazzjonijiet tas-socjeta` civili u awtoritajiet lokali, il-Kummissjoni għandha tiegħu kont tal-ispeċifitajiet tagħhom, inkluż il-htigijiet tagħhom u l-kuntest rilevanti, meta tiddefinixxi l-modalitajiet ta' finanzjament, it-tip ta' kontribuzzjoni, il-modalitajiet tal-għotja u d-dispożizzjonijiet amministrattivi għall-ġestjoni ta' għotjiet, bil-ħsieb li jinkiseb u li jingħata l-aħjar rispons għall-firxa l-aktar wiesgħa possibbli ta' tali partijiet ikkonċernati. Għandhom jiġu inkoraġġuti modalitajiet speċifiċi f'konformità mar-Regolament Finanzjarju, bħal ftehimiet ta' sħubija, awtorizzazzjonijiet ta' appoġġ finanzjarju lil partijiet terzi, għoti dirett jew sejhiet għal proposti ristretti għall-eligibbiltà, jew somom f'daqqa, kostijiet unitarji u finanzjament b'rata fissa kif ukoll finanzjament mhux marbut mal-kostijiet kif previst fl-Artikolu 125(1) tar-Regolament Finanzjarju.
3. Minbarra l-kazijiet imsemmija fl-Artikolu 195 tar-Regolament Finanzjarju, il-proċedura ta' għoti dirett tista' tintuża għal:
  - (a) għotjiet ta' valur baxx għal difensuri tad-drittijiet tal-bniedem biex jiffinanzjaw azzjonijiet u htigijiet ta' protezzjoni urgenti, inkluż permezz ta' mekkaniżmi għall-protezzjoni ta' difensuri tad-drittijiet tal-bniedem friskju, kif ukoll għal medjaturi u atturi oħra tas-socjeta` civili involuti fi krizi u konflitt armat relatati mad-djalogu, ir-risoluzzjoni ta' konflitti, ir-rikonċiljazzjoni u l-konsolidazzjoni tal-paċi, fejn xieraq mingħajr il-htieġa għall-kofinanzjament;

- (b) għotjiet, fejn xieraq mingħajr il-ħtieġa ta' kofinanzjament, biex jiffinanzjaw azzjonijiet fl-aktar kundizzjonijiet diffiċli fejn ma tkunx xierqa l-pubblikazzjoni ta' sejha għal proposti, inkluż sitwazzjonijiet fejn ikun hemm nuqqas serju ta' libertajiet fundamentali, inkluż ksur tad-drittijiet tal-bniedem, theddid għall-istituzzjonijiet demokratiċi, eskalazzjoni ta' kriżi jew konflitt armat, fejn is-sigurtà tal-bniedem tkun l-aktar friskju jew fejn organizzazzjonijiet u difensuri tad-drittijiet tal-bniedem, medjaturi u atturi oħra tas-soċjetà ċivili involuti fi djalogu relatat ma' kriżi u konflitt armat, ir-rikonċiljazzjoni u l-konsolidazzjoni tal-paċi joperaw fl-aktar kundizzjonijiet diffiċli; tali għotjiet ma għandhomx jaqbuż EUR 1 000 000 u d-durata tagħhom ma għandhiex tkun ta' aktar minn 18-il xahar, li tista' tiġi estiża bi 12-il xahar ulterjuri f'każ ta' ostakli oġġettivi u mhux previsti għall-implementazzjoni tagħhom;
- (c) għotjiet lill-Uffiċċju tal-Kummissarju Għoli tan-NU għad-Drittijiet tal-Bniedem kif ukoll lill-Kampus Globali dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, liċ-Ċentru Inter-Universitarju Ewropew għad-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokratizzazzjoni, li jipprovdi Lawrja Ewropea ta' Masters fid-Drittijiet tal-Bniedem u fid-Demokratizzazzjoni, u n-network assoċjat tiegħu ta' universitajiet li jipprovdu diplomi postgraduate dwar id-drittijiet tal-bniedem, inkluż boroż ta' studju lil studenti u difensuri tad-drittijiet tal-bniedem minn pajjiżi terzi;
- (d) għotjiet ta' valur baxx lil organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili li jużaw, sa fejn possibbli, forom simplifikati ta' finanzjament f'konformità mal-Artikolu 125 tar-Regolament Finanzjarju.

L-appoġġ baġitarju, inkluż permezz ta' kuntratti ta' prestazzjoni tar-riforma settorjali, għandu jkun ibbażat fuq is-sjieda tal-pajjiż, l-akkontabbiltà reċiproka u l-impenn ta' pajjiżi sħab, filwaqt li jittiehed kont tar-rekord u l-progress tagħhom fir-rigward tal-valuri universali, id-demokrazija, id-drittijiet tal-bniedem u l-istat tad-dritt, u għandu l-għan li jsaħħaħ is-sħubiji bejn l-Unjoni u l-pajjiżi sħab. Huwa għandu jinkludi djalogu dwar il-politika msahħaħ, tishih tal-kapaċitajiet u governanza mtejba, li jikkomplementa l-isforzi tas-sħab biex jiġbru aktar u biex jonfqu aħjar sabiex jappoġġaw it- tkabbir sostenibbli u inklużiv, u l-holqien tal-impjiegi decenti, inkluż għaż-żgħażaġh, il-qerda tal-faqar, it-tnaqqis tal-inugwaljanza, u jibnu u jikkonsolidaw id-demokraziji u s-soċjetajiet paċifiċi. L-appoġġ baġitarju għandu jikkontribwixxi wkoll għall-inugwaljanza bejn il-ġeneri.

Kwalunkwe deċiżjoni biex tipprovi l-appoġġ baġitarju għandha tkun ibbażata fuq politiki ta' appoġġ baġitarju miftiehma mill-Unjoni, sett ċar ta' kriterji ta' eligibbiltà u valutazzjoni bir-reqqa tar-riskji u tal-benefiċċji.

4. L-appoġġ baġitarju għandu jiġi differenzjat b'tali mod li jwieġeb aħjar għall-kuntest politiku, ekonomiku, soċjali u ambjentali tal-pajjiż sieheb, filwaqt li jittiehed kont tas-sitwazzjonijiet ta' fragilità.

Meta tipprovdi appoġġ baġitarju f'konformità mal-Artikolu 236 tar-Regolament Finanzjarju, il-Kummissjoni għandha tiddefinixxi b'mod ċar u timmonitorja l-kriterji għal kondizzjonalità tal-appoġġ baġitarju, inkluż il-progress fir-riformi u t-trasparenza, u għandha tappoġġa l-iżvilupp ta' kontroll parlamentari, il-kapaċitajiet nazzjonali ta' awditjar u ż-żieda fit-trasparenza u l-aċċess pubbliku għall-informazzjoni.

5. L-iżborż tal-appoġġ baġitarju għandu jkun ibbażat fuq l-indikaturi li juru li jkun qed isir progress sodisfaċenti biex jitwettqu l-oġettivi miftiehma mal-pajjiż sieħeb.
6. F'konformità mal-punt (a) tat-tieni subparagrafu tal-Artikolu 193(2) tar-Regolament Finanzjarju, fil-każijiet debitament ġustifikati speċifikati fid-deċiżjoni dwar il-finanzjament, l-attivitajiet appoġġati skont l-Istrument u l-kostijiet sottostanti li ngarrbu fl-2021 jistgħu jitqiesu eliġibbli mill-1 ta' Jannar 2021, saħansitra jekk dawk l-attivitajiet ikunu ġew implimentati u dawk il-kostijiet ikunu ġew imġarrba qabel ma giet ipprezentata l-applikazzjoni għal għotja.
7. L-istrumenti finanzjarji, il-garanziji baġitarji u l-operazzjonijiet ta' taħlit skont l-Istrument għandhom jiġu implimentati f'konformità mal-prinċipji stipulati fl-Artikolu 209(1) tar-Regolament Finanzjarju u kull meta possibbli taħt it-tmexxija tal-BEI, istituzzjoni ta' finanzjament Ewropea multilaterali, bħall-Bank Ewropew għar-Rikostruzzjoni u l-Iżvilupp, jew istituzzjoni ta' finanzjament Ewropea bilaterali, bħal banek tal-iżvilupp, possibbilment magħquda ma' forom oħra addizzjonali ta' appoġġ finanzjarju, kemm mill-Istati Membri kif ukoll minn partijiet terzi.

Il-kontribuzzjonijiet għal strumenti finanzjarji skont l-Istrument jistgħu jsiru mill-Istati Membri kif ukoll minn kwalunkwe entità msemmija fil-punt (c) tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju.

8. L-istrumenti finanzjarji msemmija fil-paragrafu 7 jistgħu jingabru f'faċilitajiet għall-finijiet tal-implimentazzjoni u tar-rapportar.
9. Il-finanzjament tal-Unjoni ma għandux jiġġenera jew jattiva l-ġbir ta' taxxi, dazji jew imposti speċifiċi.
10. Taxxi, dazji u imposti debitati mill-pajjiżi shab jistgħu jkunu eliġibbli għall-finanzjament skont l-Istrument.

Artikolu 28

Persuni u entitajiet eliġibbli

1. Il-partecipazzjoni fi proċeduri ta' akkwist, ta' għotjiet u ta' għoti ta' premjijiet għall-azzjonijiet iffinanzjati skont programmi ġeografiċi u skont il-programm tematiku tal-Organizzazzjonijiet tas-Socjeta' Ċivili u l-programm tematiku tal-Isfidi Dinjija għandha tkun miftuħa għal organizzazzjonijiet internazzjonali u għall-entitajiet ġuridiċi l-oħra kollha, inkluż organizzazzjonijiet tas-socjeta' ċivili, li huma ċittadini tal-pajjiżi li ġejjin, u fil-każ ta' persuni ġuridiċi, li huma wkoll effettivament stabbiliti fihom:
  - (a) L-Istati Membri, il-benefiċjarji elenkati fl-Anness rilevanti tar-Regolament IPA III u l-partijiet kontraenti għall-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea;
  - (b) Pajjiżi shab tal-viċinat u l-Federazzjoni Russa meta l-proċedura rilevanti sseħħ fil-kuntest tal-programmi msemmija fl-Anness I li tipparteċipa fihom;
  - (c) pajjiżi u territorji li qed jiżviluppaw, kif inklużi fil-lista ta' riċevituri tal-ODA, ippubblikata mill-Kumitat ta' Għajnuna għall-Iżvilupp tal-OECD, li mhumiex membri tal-grupp G-20, u pajjiżi u territorji extra-Ewropej;

- (d) pajjiżi li qed jiżviluppaw, kif inkluzi fil-lista ta' riċevituri tal-ODA, li huma membri tal-grupp G-20, u pajjiżi u territorji oħra, meta l-proċedura rilevanti sseħħ fil-kuntest ta' azzjoni ffinanzjata mill-Unjoni taħt l-Istrument li jipparteċipaw fiha;
- (e) pajjiżi li għalihom ikun stabbilit aċċess reċiproku għall-finanzjament estern mill-Kummissjoni; dak l-aċċess jista' jingħata, għal perijodu limitat ta' mill-inqas sena, kull meta pajjiż jagħti l-eligibbiltà fuq termini ugwali lil entitajiet mill-Unjoni u minn pajjiżi eligibbli skont l-Istrument; il-Kummissjoni għandha tiddeċiedi dwar l-aċċess reċiproku u dwar id-durata tiegħu wara konsultazzjoni mal-pajjiż jew il-pajjiżi riċevituri kkonċernati;
- (f) membri sħab tal-OECD, fil-każ ta' kuntratti implimentati f'wieħed mil-LDCs jew f'pajjiż fqir b'ħafna dejn, kif inkluz fil-lista ta' riċevituri tal-ODA.

2. Mingħajr preġudizzju għal-limitazzjonijiet inerenti fin-natura u l-objettivi tal-azzjoni, il-parteeipazzjoni fi proċeduri ta' akkwist, għotja u għoti ta' premjijiet għall-azzjonijiet iffinanzjati skont il-programm tematiku tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-programm tematiku tad-Demokrazija u tal-Istabbiltà u tal-Paċi kif ukoll azzjonijiet ta' rispons rapidu, għandha tkun miftuħa mingħajr limitazzjonijiet.

3. Il-provvisti u l-materjali kollha ffinanzjati skont l-Istrument jistgħu joriġinaw minn kwalunkwe pajjiż.
4. Ir-regoli ta' eliġibbiltà stipulati f'dan l-Artikolu ma għandhomx japplikaw, u ma għandhomx johlqu restrizzjonijiet ta' nazzjonalità għal persuni fiżiċi impjegati jew b'xi mod ieħor ikkuntrattati legalment minn kuntrattur eliġibbli jew, fejn applikabbli, minn subkuntrattur.
5. Għall-azzjonijiet kofinanzjati konguntament minn entità, jew implimentati b'gestjoni diretta jew indiretta ma' entitajiet kif imsemmi fil-punti minn (c)(ii) sa (viii) tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju, għandhom japplikaw ukoll ir-regoli ta' eliġibbiltà ta' dawk l-entitajiet.
6. Fejn id-donaturi jipprovdu finanzjament għal fond fiduċjarju stabbilit mill-Kummissjoni jew permezz ta' dħul assenjat estern, għandhom japplikaw ir-regoli ta' eliġibbiltà fl-att kostitutiv tal-fond fiduċjarju jew, fil-każ ta' dħul assenjat estern, fil-ftehim mad-donatur.
7. Fil-każ ta' azzjonijiet iffinanzjati skont l-Istrument u taħt programm ieħor tal-Unjoni, l-entitajiet eliġibbli skont xi wieħed minn dawk il-programmi tal-Unjoni għandhom jitqiesu bħala eliġibbli.
8. Fil-każ ta' azzjonijiet minn diversi pajjiżi, l-entitajiet ġuridiċi li jkunu ċittadini ta', u fl-każ ta' persuni ġuridiċi, li jkunu wkoll effettivament stabbiliti fil-pajjiżi u t-territorji koperti mill-azzjoni, jistgħu jitqiesu bħala eliġibbli.
9. Ir-regoli tal-eliġibbiltà stabbiliti f'dan l-Artikolu jistgħu jkunu ristretti fir-rigward tan-nazzjonalità, il-pożizzjoni ġeografika jew in-natura tal-applikanti, fejn tali restrizzjonijiet ikunu meħtieġa min-natura u l-oġettivi speċifiċi tal-azzjoni u fejn ikunu neċessarji għall-implimentazzjoni effettiva tagħha.

10. Offerenti, applikanti u kandidati minn pajjizi mhux eligibbli jistgħu jiġu aċċettati bħala eligibbli f'każ ta' urġenza jew in-nuqqas ta' disponibbiltà ta' servizzi fis-swieq tal-pajjizi jew it-territorji kkonċernati, jew f'każijiet debitament sostanzjati oħra fejn l-applikazzjoni tar-regoli ta' eligibbiltà tirrendi t-twertiq ta' azzjoni impossibbli jew eċċessivament diffiċli.
11. Sabiex jiġu promossi kapaċitajiet, swieq u xiri lokali, fejn ir-Regolament Finanzjarju jipprevedi għotja fuq il-bażi ta' offerta waħda, għandha tingħata prijorità lill-kuntratturi lokali u reġjonali. Fil-każijiet l-oħra kollha, il-partecipazzjoni ta' kuntratturi lokali u reġjonali għandha tiġi promossa f'konformità mad-dispożizzjonijiet rilevanti ta' dak ir-Regolament. Għandhom jiġu promossi l-kriterji tas-sostenibbiltà u d-diligenza dovuta.
12. Skont il-programm tematiku tad-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokrazija, kwalunkwe entità li ma tkunx koperta mid-definizzjoni ta' entità ġuridika fil-punt 6 tal-ewwel paragrafu tal-Artikolu 2 għandha tkun eligibbli meta dan ikun neċessarju biex issir ħidma fl-oqsma ta' intervent ta' dan il-programm.

Artikolu 29

Attivitajiet esklużi

Il-finanzjament tal-Unjoni skont l-Istrument ma għandux jappoġġa azzjonijiet jew miżuri li:

- (a) jistgħu jirrizultaw fil-ksur tad-drittijiet tal-bniedem f'pajjizi shab;

- (b) huma inkompatibbli mal-Kontribut Stabbilit fil-Livell Nazzjonali (NDC, *Nationally Determined Contribution*) tal-pajjiż riċevitur taħt il-Ftehim ta' Pariġi, jew li jippromwovu investimenti fil-karburanti fossili, jew li, skont l-iskrinjar ambjentali u l-valutazzjoni tal-impatt, jikkawżaw effetti negattivi sinifikanti fuq l-ambjent jew il-klima, sakemm tali azzjonijiet jew miżuri ma jkunux strettament meħtieġa biex jitwettqu l-oġġettivi tal-Istrument u jkunu akkumpanjati minn miżuri xierqa biex jevitaw, jipprevjenu jew inaqqsu u, jekk possibbli, jikkumpensaw dawn l-effetti, inkluż appoġġ biex jiġu eliminati gradwalment is-sussidji għall-karburanti fossili li jagħmlu ħsara lill-ambjent.

Artikolu 30

Riporti, pagamenti akkont annwali, approprjazzjonijiet ta' impenn, pagamenti mill-ġdid u dħul iġġenerat minn strumenti finanzjarji u garanziji baġitarji

1. Minbarra l-Artikolu 12(4) tar-Regolament Finanzjarju, l-approprjazzjonijiet ta' impenn u ta' pagament li ma jintużawx skont l-Istrument għandhom jiġu riportati b'mod awtomatiku u jistgħu jiġu impenjati u użati, rispettivament, sal-31 ta' Diċembru tas-sena finanzjarja ta' wara. L-ammont riportat għandu jintuża l-ewwel fis-sena finanzjarja ta' wara.

Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-approprjazzjonijiet ta' impenn riportati skont l-Artikolu 12(6) tar-Regolament Finanzjarju.

2. Minn barra r-regoli stipulati fl-Artikolu 15 tar-Regolament Finanzjarju dwar li l-appropriazzjonijiet jerggħu isiru disponibbli, l-appropriazzjonijiet ta' impenn li jikkorrispondu għall-ammont ta' dizimpenji magħmula b'riżultat tan-nuqqas ta' implimentazzjoni totali jew parzjali ta' azzjoni skont l-Istrument, għandhom jerggħu jsiru disponibbli għall-benefiċċju tal-linja baġitarja tal-origini.
3. L-impenji baġitarji għall-azzjonijiet li jkunu ta' aktar minn sena finanzjarja waħda jistgħu jinqasmu fuq diversi snin f'pagamenti akkont annwali, skont l-Artikolu 112(2) tar-Regolament Finanzjarju.

It-tielet subparagrafu tal-Artikolu 114(2) tar-Regolament Finanzjarju ma għandux japplika għall-azzjonijiet pluriennali msemmija fl-ewwel subparagrafu ta' dan il-paragrafu. Il-Kummissjoni għandha tiddizimpenja b'mod awtomatiku kwalunkwe porzjon ta' impenn baġitarju għal azzjoni li, sal-31 ta' Diċembru tal-ħames sena wara dik tal-impenn baġitarju, ma jkunx intuża għall-fini ta' prefinanzjament jew biex isiru pagamenti interim, jew li għalih ma tkun giet ipprezentata l-ebda dikjarazzjoni ċertifikata tan-nefqa jew l-ebda talba għall-pagament.

Il-paragrafu 2 ta' dan l-Artikolu għandu japplika wkoll għal pagamenti akkont annwali.

4. B'deroga mill-Artikolu 209(3) tar-Regolament Finanzjarju, ir-ripagamenti u d-dhul iggenerati minn strument finanzjarju u garanziji bagitarji ghandhom jigu assenjati lil-linja bagitarja tal-origini bhala dhul assenjat intern wara li jitnaqqsu l-kostijiet u t-tariffi ta' gestjoni. Kull hames snin, il-Kummissjoni ghandha tezamina l-kontribut li jkun sar biex jitwettqu l-objettivi tal-Unjoni permezz tal-istrumenti finanzjarji ezistenti u l-effikaċja tal-istrumenti finanzjarji ezistenti.

Kapitolu IV

EFSD+, il-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, garanziji bagitarji u assistenza finanzjarja lil pajjiżi terzi

Artikolu 31

Kamp ta' applikazzjoni u finanzjament

1. Il-pakkett finanzjarju msemmi fil-punt (a) tal-Artikolu (6)(2) għandu jkopri l-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Sostenibbli Plus (EFSD+) u l-Garanzija għall-Azzjoni Esterna.

2. L-għan tal-EFSD+ bħala pakkett finanzjarju integrat li jipprovdi kapacià finanzjarja fil-forma ta' għotjiet, assistenza teknika, strumenti finanzjarji, garanziji baġitarji u operazzjonijiet ta' taħlit imsemmija fl-Artikolu 27(1) ta' dan ir-Regolament għandu jkun li jappoġġa l-investimenti u jżid l-aċċess għall-finanzjament, bħala mezz li jikkontribwixxi għat-twettiq tal-oġġettivi u tal-prinċipji generali stabbiliti fl-Artikoli 3 u 8 ta' dan ir-Regolament, u, fejn rilevanti, tal-oġġettivi ta' tar-Regolament IPA III filwaqt li jimmassimizza l-addizzjonalità u l-impatt tal-iżvilupp u jwassal għal prodotti innovattivi, inkluż lill-SMEs.

B'mod partikolari, l-EFSD+ għandu jrawwem żvilupp ekonomiku, ambjentali u soċjali sostenibbli u inkluziv, tranżizzjoni għal ekonomija b'valur miżjud sostenibbli u ambjent stabbli ta' investiment. Għandu wkoll jipromwovi reziljenza soċjo-ekonomika u ambjentali fil-pajjiżi sħab b'enfasi partikolari fuq il-qerda tal-faqar. L-EFSD+ għandu b'hekk jikkontribwixxi għat-tnaqqis tal-inugwaljanzi soċjo-ekonomiċi, it-tkabbir sostenibbli u inkluziv, il-mitigazzjoni tat-tibdil fil-klima u l-adattament għalih, il-protezzjoni u l-gestjoni tal-ambjent, il-ħolqien ta' impjiegi decenti abbażi tal-istandards fundamentali tax-xogħol tal-ILO, l-opportunitajiet ekonomiċi, il-ħiliet u l-intraprenditorija, is-setturi soċjo-ekonomiċi, inkluż l-intrapriżi soċjali u l-kooperattivi, l-SMEs, il-konnettività sostenibbli, l-appoġġ għal gruppi vulnerabbli, il-promozzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tiżiħ tal-pożizzjoni tan-nisa u taż-żgħażaġh, kif ukoll jindirizza l-kawżi fundamentali soċjo-ekonomiċi speċifiċi tal-migrazzjoni irregolari u l-kawżi fundamentali tal-ispostament furzat, f'konformità mal-oqsma ta' prijorità deskritti fl-Anness V u mad-dokumenti ta' programmazzjoni indikattiva rilevanti.

Għandha tingħata attenzjoni speċjali lil pajjiżi identifikati bhala li jinsabu f'sitwazzjoni ta' fragilità jew konflitt, lil-LDCs u lil pajjiżi foqra b'ħafna dejn, inkluż billi jingħataw appoġġ għat-tiżiħ tal-kapaċitajiet istituzzjonali, għall-governanza ekonomika u l-assistenza teknika.

3. Il-Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandha tappoġġa l-operazzjonijiet tal-EFSD+ koperti mill-garanziji baġitarji f'konformità mal-Artikoli 32 sa 39 ta' dan ir-Regolament. Il-Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandha tappoġġa wkoll l-assistenza makrofinanzjarja u s-self lill-pajjiżi terzi msemmija fl-Artikolu 10(2) tar-Regolament (Euratom) 2021/...⁺.

⁺ ĠU: Jekk jogħġbok dahhal fit-test in-numru tar-Regolament li jinsab fid-dokument ST 12568/20 [2018/0245(COD)].

4. Skont il-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, l-Unjoni tista' tiggarrantixxi operazzjonijiet, skont il-ftehimiet ta' Garanzija ffirmati bejn l-1 ta' Jannar 2021 u l-31 ta' Diċembru 2027, sa EUR 53 449 000 000.

Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegat f'konformità mal-Artikolu 44 biex jiġi emendat l-ammont massimu tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna sa 20 %.

5. Ir-rata ta' proviżjonament għandha tvarja bejn 9 % u 50 % skont it-tip ta' operazzjonijiet.

Ammont massimu ta' EUR 10 000 000 000 mill-baġit tal-Unjoni jista' jintuża għall-proviżjonament tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 44 biex jiġi emendat dan l-ammont massimu biex jiġi żgurat li l-ammont ta' proviżjonament jirrifletti l-ammont u r-rati ta' proviżjonament għall-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, filwaqt li jittiehed kont tat-tip ta' operazzjonijiet garantiti.

Ir-rata ta' proviżjonament għall-Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandha tkun ta' 9 % għall-assistenza makrofinanzjarja tal-Unjoni u għall-garanziji baġitarji li jkopru r-riskji sovrani assoċjati mal-operazzjonijiet ta' self.

Ir-rati ta' proviżjonament għandhom jiġu riezaminati mill-inqas kull tliet snin mid-data ta' applikazzjoni ta' dan ir-Regolament stipulata fl-Artikolu 51. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 44 biex jiġu emendati r-rati ta' proviżjonament.

6. Il-Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandha titqies bħala garanzija unika fil-fond komuni ta' proviżjonament stabbilit mill-Artikolu 212 tar-Regolament Finanzjarju.
7. L-EFSD+ u l-Garanzija għall-Azzjoni Esterna jistgħu jappoġġaw operazzjonijiet ta' finanzjament u ta' investiment f'pajjiżi shab fiż-żoni ġeografici msemmija fl-Artikolu 4(2). Il-proviżjonament tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandu jiġi ffinanzjat mill-baġit tal-programmi ġeografici rilevanti stabbiliti mill-punt (a) tal-Artikolu 6(2) u għandu jiġi ttrasferit fil-fond komuni ta' proviżjonament. L-EFSD+ u l-Garanzija għall-Azzjoni Esterna jistgħu jappoġġaw ukoll operazzjonijiet fil-benefiċjarji elenkati fl-Anness rilevanti tar-Regolament IPA III. Il-finanzjament għal dawk l-operazzjonijiet taħt l-EFSD+ u għall-proviżjonament tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandu jiġi ffinanzjat mir-Regolament IPA III. Il-proviżjonament tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna għal self lil pajjiżi terzi msemmija fl-Artikolu 10(2) tar-Regolament (Euratom) 2021/...⁺ għandu jiġi ffinanzjat minn dak ir-Regolament.
8. Il-proviżjonament imsemmi fl-Artikolu 211(2) tar-Regolament Finanzjarju għandu jiġi kostitwit abbażi tal-obbligazzjonijiet totali tal-Unjoni awtorizzati skont dan ir-Regolament. L-ammont annwali ta' proviżjonament meħtieġ jista' jiġi kostitwit matul perijodu li ma jeċċedix is-seba' snin. Il-proviżjonament ta' garanziji awtorizzati skont ir-Regolament (UE) 2017/1601 u tal-garanziji, l-assistenza finanzjarja u s-self tal-Euratom lil pajjiżi terzi awtorizzati skont l-atti bażiċi li l-proviżjonament tagħhom ikun irregolat mir-Regolament (KE, Euratom) Nru 480/2009, għandu jkompli jsegwi d-dispożizzjonijiet ta' dawk ir-Regolamenti.

⁺ ĠU: Jekk jogħġbok dahhal fit-test in-numru tar-Regolament li jinsab fid-dokument ST 12568/20 [2018/0245(NLE)].

9. L-assi netti fil-...[ĠU: daħħal id-data tal-aħħar jum tax-xahar wara x-xahar tad-dħul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament] tal-Fond ta' Garanzija tal-EFSD u tal-Fond ta' garanzija għall-azzjonijiet esterni stabbiliti mir-Regolament (UE) 2017/1601 u r-Regolament (KE, Euratom) Nru 480/2009 rispettivament, għandhom jiġi ttrasferiti fil-fond komuni ta' proviżjonament għall-fini ta' proviżjonament tal-garanziji baġitarji awtorizzati skont ir-Regolament (UE) 2017/1601 u l-garanziji, l-assistenza finanzjarja u s-self tal-Euratom lil pajjiżi terzi awtorizzati skont l-atti bażiċi li l-proviżjonament tagħhom ikun irregolat mir-Regolament (KE, Euratom) Nru 480/2009.

Artikolu 32

Struttura tal-EFSD+

1. L-EFSD+ għandu jkun magħmul minn pjattaformi ta' investiment reġjonali fiż-żoni reġjonali stipulati fl-Artikolu 4(2) ta' dan ir-Regolament u fir-Regolament IPA III u stabbiliti abbażi tal-metodi ta' ħidma, il-proċeduri u l-istrutturi tal-facilitajiet esterni ta' taħlit eżistenti tal-Unjoni, li jistgħu jikkombinaw l-operazzjonijiet ta' taħlit tagħhom u l-operazzjonijiet ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna skont il-EFSD+.
2. Il-Kummissjoni għandha tiżgura l-ġestjoni tal-EFSD+.

Artikolu 33

Il-bord strateġiku tal-EFSD+

1. Għall-finijiet li tiżgura l-ġestjoni tal-EFSD+, il-Kummissjoni għandha tingħata pariri minn bord strateġiku (il-“bord strateġiku tal-EFSD+”), hliet fil-każ tal-operazzjonijiet li jkopru l-benefiċjarji tal-Balkani tal-Punent elenkati fl-Anness rilevanti tar-Regolament IPA III, li għandu jkollhom il-bord strateġiku speċifiku tagħhom.
2. Il-bord strateġiku tal-EFSD+ għandu jagħti parir lill-Kummissjoni dwar l-orjentazzjoni strateġiku u l-prijoritajiet ta' investimenti tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna taht l-EFSD+, inkluż għat-twieqi ta' investiment imsemmija fl-Artikolu 36, u jikkontribwixxi għall-allinjament tagħhom mal-prinċipji gwida u l-objettivi tal-azzjoni esterna tal-Unjoni, tal-politika tal-iżvilupp, tal-Politika Ewropea tal-Viċinat, kif ukoll mal-objettivi stabbiliti fl-Artikolu 3 u mal-għan tal-EFSD+ kif stabbilit fl-Artikolu 31. Il-bord strateġiku tal-EFSD+ għandu jappoġġa wkoll lill-Kummissjoni fl-istabbiliment ta' miri ġenerali tal-investiment fir-rigward tal-użu tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna biex jiġu appoġġati l-operazzjonijiet tal-EFSD+ u tiġi monitorjata kopertura ġeografika u tematika xierqa u diversifikata għat-twieqi ta' investiment.
3. Il-bord strateġiku tal-EFSD+ għandu jappoġġa wkoll il-koordinazzjoni, il-komplementarjetà u l-koerenza ġenerali bejn il-pjattaformi ta' investiment reġjonali, bejn it-tliet pilastri tal-Pjan ta' Investiment Estern, bejn il-Pjan ta' Investiment Estern u l-isforzi l-oħra tal-Unjoni dwar il-migrazzjoni u dwar l-implimentazzjoni tal-Aġenda 2030, inkluż il-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima, kif ukoll ma' programmi esterni tal-Unjoni u strumenti ta' finanzjament.

4. Il-bord strateġiku tal-EFSD+ għandu jkun magħmul minn rappreżentanti tal-Kummissjoni u tar-Rappreżentant Għoli, tal-Istati Membri kollha u tal-BEI. Il-Parlament Ewropew għandu jkollu status ta' osservatur. Il-kontributori, il-kontropartijiet eligibbli, il-pajjizi sħab, l-organizzazzjonijiet reġjonali rilevanti u l-partijiet ikkonċernati l-oħra, jistgħu jingħataw status ta' osservatur, fejn xieraq. Il-bord strateġiku tal-EFSD+ għandu jiġi konsultat qabel l-inklużjoni ta' kwalunkwe osservatur ġdid. Il-bord strateġiku tal-EFSD+ għandu jkun kopresedut mill-Kummissjoni u mir-Rappreżentant Għoli.
5. Il-bord strateġiku tal-EFSD+ għandu jiltaqa' mill-inqas darbtejn fis-sena u, fejn possibbli, jadotta opinjonijiet b'kunsens. Laqgħat addizzjonali jistgħu jiġu organizzati fi kwalunkwe hin mill-president jew fuq it-talba ta' terz tal-membri tiegħu. Fejn ma jkunx jista' jintlaħaq kunsens, għandhom japplikaw id-drittijiet tal-vot kif maqbula matul l-ewwel laqgħa tal-bord strateġiku tal-EFSD+ u stipulat fir-regoli ta' proċedura tiegħu. Ir-regoli ta' proċedura għandhom jistabbilixxu l-qafas rigward ir-rwol ta' osservaturi. Il-minuti u l-aġendi tal-laqgħat tal-bord strateġiku tal-EFSD+ għandhom, wara l-adozzjoni tagħhom, isiru pubbliċi.
6. Il-Kummissjoni għandha tirrapporta kull sena lill-bord strateġiku tal-EFSD+ dwar il-progress li jkun sar fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-EFSD+. Il-bord strateġiku li jkopri l-Balkani tal-Punent għandu jinforma dwar il-progress li jkun sar fl-implimentazzjoni tal-istrument ta' garanzija għal dak ir-reġjun biex jikkomplementa r-rapportar imsemmi hawn fuq. Il-bordijiet strateġiċi għandhom jeżaminaw ir-rapporti ta' evalwazzjoni msemmija fl-Artikolu 42(5) u għandu jieħu kont tagħhom.

Il-bord strateġiku tal-EFSD+ għandu jorganizza b'mod regolari konsultazzjoni mal-partijiet ikkonċernati rilevanti dwar l-orjentazzjoni strateġika u l-implimentazzjoni tal-EFSD+.

7. L-eżistenza tal-bord strateġiku tal-EFSD+ u tal-bord strateġiku li jkopri l-Balkani tal-Punent ma għandhiex tinfluwenza l-hteġa li jkun hemm qafas ta' ġestjoni tar-riskju wieħed u unifikat tal-EFSD+.
8. Il-funzjoni tal-ġestjoni tar-riskji għall-garanziji taht l-EFSD+ għandha tiegħu kont tal-objettivi u tal-prinċipji tal-Istrument. Il-metodoloġiji tal-valutazzjoni tar-riskju u tar-remunerazzjoni taht l-EFSD+ għandhom jiġu applikati b'mod konsistenti għat-twieqi kollha ta' investimenti, inkluż dawk imsemmija fl-Artikolu 36. Għandu jiġi stabbilit grupp tekniku ta' valutazzjoni tar-riskju mill-Kummissjoni. Il-Kummissjoni għandha tiżgura l-funzjoni indipendenti, imparzjali u inklużiva ta' kwalità għolja tal-grupp tekniku ta' valutazzjoni tar-riskju. Il-Kummissjoni għandha wkoll tiżgura li l-informazzjoni u l-analiżi jiġu kondivizi f'waqthom, b'mod trasparenti u inklużiv mal-Istati Membri kollha, bir-rispett dovut għall-kunfidenzjalità. Il-kompożizzjoni, ir-regoli ta' proċedura u l-metodi ta' hidma tal-grupp tekniku ta' valutazzjoni tar-riskju għandhom ikunu inklużivi, miftuħa għal esperti mill-BEI, għal kontropartijiet eliġibbli oħra u għal Stati Membri interessati, u għandhom jiġu pprezentati lill-bord strateġiku tal-EFSD+. Il-Kummissjoni għandha tiżvela lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill il-kompożizzjoni, it-termini ta' referenza u r-regoli ta' proċedura tal-grupp tekniku ta' valutazzjoni tar-riskju u tiżgura l-imparzjalità u n-nuqqas ta' konflitt ta' interess tal-membri tiegħu.

9. Matul il-perijodu ta' applikazzjoni tal-EFSD+, il-bord strategiku tal-EFSD+ għandu, kemm jista' jkun malajr, jadotta u jippubblika linji gwida li jstabilixxu kif għandha tiġi żgurata l-konformità ta' operazzjonijiet tal-EFSD+ mal-għan, l-oġġettivi u l-kriterji ta' eliġibiltà stabbiliti fl-Artikoli 31 u 35.

Artikolu 34

Bordijiet operazzjonali reġjonali

Il-bordijiet operazzjonali tal-pjattaformi ta' investiment reġjonali, filwaqt li jittiehed kont tal-parir tal-bord strategiku kkonċernat u l-valutazzjonijiet tar-riskju rilevanti, għandhom jappoġġaw lill-Kummissjoni fil-livell ta' implimentazzjoni biex jiġu definiti l-miri ta' investiment reġjonali u settorjali u t-twieqi ta' investiment reġjonali, settorjali u tematiċi, u għandhom jifformulaw opinjonijiet dwar l-operazzjonijiet ta' taħlit u dwar l-użu tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna li tkopri l-programmi ta' investiment propost tal-EFSD+.

Artikolu 35

Eliġibiltà u għażla tal-operazzjonijiet u tal-kontropartijiet għall-Garanzija għall-Azzjoni Esterna taħt l-EFSD+

1. L-operazzjonijiet ta' finanzjament u ta' investiment eliġibbli għall-appoġġ permezz tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandhom ikunu konsistenti u allinjati mal-politiki tal-Unjoni, id-dokumenti ta' programmazzjoni rilevanti, kif ukoll mal-istrategiji u l-politiki ta' pajjiżi sħab. Għandhom jappoġġaw b'mod partikolari l-oġġettivi, il-prinċipji ġenerali u l-qafas ta' politika tal-Istrument u, fejn rilevanti, ir-Regolament IPA III, filwaqt li jittiehed kont debitu tal-oqsma ta' prijorità stipulati fl-Anness V ta' dan ir-Regolament.

2. Il-Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandha tappoġġa l-operazzjonijiet ta' finanzjament u ta' investiment li jikkonformaw mal-kondizzjonijiet stabbiliti fil-punti minn (a) sa (e) tal-Artikolu 209(2) tar-Regolament Finanzjarju fir-rigward b'mod partikolari tal-ħtieġa li tinkiseb addizzjonalità, inkluż billi jiġu indirizzati l-fallimenti tas-suq jew sitwazzjonijiet ta' investiment subottimali, l-allinjament ta' interessi tal-kontropartijiet eliġibbli, filwaqt li jiġu evitati t-tfixkil tal-kompetizzjoni, u, fejn xieraq, li jiġi massimizzat l-investiment privat, u li:
- (a) jgħaddu minn evalwazzjonijiet *ex ante*, skont l-Artikolu 34 tar-Regolament Finanzjarju, li għandhom ikunu proporzjonali għall-oġettivi u l-ammonti tal-operazzjonijiet previsti biex jiġu determinati l-implikazzjonijiet u r-riskji possibbli ta' dawn l-operazzjonijiet fir-rigward tad-drittijiet tal-bniedem u l-istandards ambjentali, tax-xogħol u dawk soċjali inkluż fil-forma ta' valutazzjonijiet tal-impatt għal programmi ewlenin li huma mistennija li jkollhom impatt sinifikanti fuq dawn l-oqsma, skont l-għan tal-EFSD+ stipulat fl-Artikolu 31(2) ta' dan ir-Regolament u filwaqt li jittiehed kont debitu tal-prinċipju ta' kunsens liberu u infurmat minn qabel ta' komunitajiet affettwati f'investimenti relatati mal-art;
  - (b) jiżguraw il-komplementarjetà fil-pilastri differenti tal-Pjan ta' Investiment Estern kif ukoll ma' inizjattivi oħra;

- (c) ikunu ekonomikament u finanzjarjament vijabbli, b'kont dovut tal-appoġġ u l-kofinanzjament possibbli mis-sħab pubbliċi u privati fil-proġett, filwaqt li jittiehed kont tal-ambjent operattiv u l-kapaċitajiet speċifiċi ta' pajjiżi identifikati bħala li jinsabu f'sitwazzjoni ta' fragilità jew konflitt, LDCs, stati gzejjer żgħar li qed jiżviluppaw, pajjiżi fil-fażi tal-iżvilupp mingħajr kosta u l-pajjiżi fqar b'hafna dejn li jistgħu jibbenefikaw minn termini aktar aġevolanti;
- (d) ikunu teknikament vijabbli u jkunu sostenibbli minn perspettiva ambjentali u soċjali u jimmassimizzaw l-impatt tal-iżvilupp;
- (e) ma jfixklux is-swieq fil-pajjiżi sħab u r-reġjuni u ma jikkompetux b'mod ingust ma' atturi lokali;
- (f) ikunu implimentati f'konformità mal-qafas ta' politika msemmi fl-Artikolu 7, l-obbligi u l-istandards applikabbli ambjentali, soċjali u tal-liġi tax-xogħol, u linji gwida, prinċipji u konvenzjonijiet maqbula internazzjonalment dwar investimenti, b'mod partikolari dawk adottati min-NU u mill-OECD, b'rispett shiħ għad-dritt internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem, kif ukoll f'konformità mal-oġettivi u mal-prinċipji generali stipulati fl-Artikoli 3 u 8.

3. Il-Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandha tintuża biex tkopri r-riskji għall-istrumenti li ġejjin:
- (a) self, inkluż self fil-munita lokali;
  - (b) garanziji;
  - (c) kontrogaranziji;
  - (d) strumenti tas-suq tal-kapital;
  - (e) kwalunkwe forma oħra ta' finanzjament jew titjib tal-kreditu, assigurazzjoni, u partecipazzjonijiet f'ekwità jew kwazi ekwità.
4. Il-kontropartijiet eliġibbli għall-finijiet tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandhom ikunu dawk identifikati fl-Artikolu 208(4) tar-Regolament Finanzjarju, inkluż dawk minn pajjiżi shab u pajjiżi terzi li jikkontribwixxu għall-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, soġġett għall-approvazzjoni mill-Kummissjoni f'konformità mal-Artikolu 37 ta' dan ir-Regolament. Barra minn hekk, u b'deroga mill-punt (c) tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju, korpi rregolati minn dritt privat ta' Stat Membru, pajjiż sieheb jew pajjiż terz li jkun ikkontribwixxa għall-Garanzija għall-Azzjoni Esterna f'konformità mal-Artikolu 37 ta' dan ir-Regolament, u li jipprovdu assigurazzjoni adegwata tal-kapaċità finanzjarja tagħhom għandhom ikunu eliġibbli għall-fini tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna.

5. Il-kontropartijiet eligibbli għandhom jikkonformaw mar-regoli u l-kondizzjonijiet previsti fil-punt (c) tal-Artikolu 62(1) tar-Regolament Finanzjarju. Fil-każ ta' korpi rregolati minn dritt privat ta' Stat Membru, pajjiż sieħeb jew pajjiż terz li jkun ikkontribwixxa għall-Garanzija għall-Azzjoni Esterna f'konformità mal-Artikolu 37 ta' dan ir-Regolament, għandha tingħata preferenza lil daww il-korpi li jizvelaw informazzjoni relatata mal-kriterji ambjentali, soċjali, tat-taxxa u tal-governanza korporattiva.

Il-Kummissjoni għandha tiżgura l-użu effettiv, effiċjenti u ġust tar-rizorsi disponibbli fost il-kontropartijiet eligibbli, inkluż il-kontropartijiet żgħar u ta' daqs medju, filwaqt li tippromwovi l-kooperazzjoni bejniethom u tiegħu kont debitu tal-kapaċitajiet, il-valur miżjud u l-esperjenza tagħhom.

Il-Kummissjoni għandha tiżgura trattament ekwu għall-kontropartijiet eligibbli kollha, f'konformità mal-Artikolu 27(7), u għandha tiżgura li l-konflitti ta' interess jiġu evitati matul il-perijodu ta' implimentazzjoni tal-EFSD+. Sabiex tiżgura l-komplementarjetà, il-Kummissjoni tista' titlob kwalunkwe informazzjoni rilevanti mill-kontropartijiet eligibbli dwar l-operazzjonijiet tagħhom li mhumiex tal-EFSD+.

6. Il-kondizzjoni stabbilita fl-Artikolu 219(4) tar-Regolament Finanzjarju dwar il-kontribuzzjonijiet bir-rizorsi proprji għandha tapplika għal kull kontroparti eligibbli allokata b'garanzija baġitarja skont l-Istrument fuq bażi ta' portafoll.

7. Il-Kummissjoni għandha tagħżel il-kontropartijiet eliġibbli f'konformità mal-Artikolu 154 tar-Regolament Finanzjarju, filwaqt li tiegħu kont debitu ta':
- (a) il-parir tal-bordijiet operazzjonali strateġiċi u reġjonali;
  - (b) l-oġġettivi tat-tieqa ta' investiment;
  - (c) l-esperjenza u l-kapaċità tal-ġestjoni tar-riskji tal-kontroparti eliġibbli;
  - (d) l-ammont ta' rizorsi proprji u addizzjonali, kif ukoll ta' kofinanzjament mis-settur privat, li l-kontroparti eliġibbli tkun lesta timmobilizza għat-tieqa ta' investiment filwaqt li jittiehed kont debitu tad-daqs tal-investiment;
  - (e) l-għarfien espert settorjali jew ġeografiku tal-kontropartijiet eliġibbli;
  - (f) il-benefiċċji tal-promozzjoni tal-kollaborazzjoni bejn il-kontropartijiet eliġibbli.
8. Abbażi tal-programmi indikattivi pluriennali u tal-parir mogħti mill-bord strateġiku tal-EFSD+ u mill-bord strateġiku li jkopri l-Balkani tal-Punent, il-Kummissjoni, wara li tikkonsulta mal-bordijiet operazzjonali reġjonali u tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, għandha tistabbilixxi twieqi ta' investiment għal reġjuni jew pajjiżi shab speċifiċi, jew it-tnejn li huma, għal setturi speċifiċi, jew għal proġetti speċifiċi jew kategoriji speċifiċi ta' benefiċjarji finali, jew it-tnejn li huma, li għandhom jiġu ffinanzjati taħt l-Istrument, li għandu jiġu koperti mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna sa ammont fiss. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar kif it-twieqi ta' investiment jikkonformaw ma' dan l-Artikolu u dwar il-prijoritajiet ta' finanzjament dettaljati tagħhom. It-talbiet kollha għal appoġġ finanzjarju fit-twieqi ta' investiment għandhom isiru lill-Kummissjoni.

L-għażla ta' twieqi ta' investiment għandha tkun debitament ġustifikata minn analiżi tal-falliment tas-suq jew sitwazzjonijiet ta' investiment subottimali u valutazzjoni tal-allinjament tagħha mal-prijoritajiet ta' dan ir-Regolament u, fejn rilevanti, ir-Regolament IPA III. Il-Kummissjoni għandha twettaq dik l-analiżi f'kooperazzjoni mal-kontropartijiet u l-partijiet ikkonċernati potenzjalment eliġibbli.

Il-kontropartijiet eliġibbli jistgħu jipprovdu l-istrumenti msemmija fil-paragrafu 3 taht tieqa ta' investiment jew proġett individwali amministrat minn kontroparti eliġibbli. Dawk l-istrumenti jistgħu jiġu pprovduti għall-benefiċċju ta' pajjiżi sħab, inkluż pajjiżi li jinsabu f' sitwazzjoni ta' fragilità jew konflitt, jew pajjiżi li qed jiffaċċjaw sfidi fir-rikostruzzjoni u fl-irkupru wara konflitt, għall-benefiċċju ta' dawk l-istituzzjonijiet tal-pajjiżi sħab, inkluż il-banek u l-istituzzjonijiet finanzjarji lokali pubbliċi nazzjonali u privati tagħhom, kif ukoll għall-benefiċċju ta' entitajiet fis-settur privat, inkluż SMEs, ta' dawk il-pajjiżi sħab. Kumpaniji kkontrollati mill-militar jew mis-settur tas-sigurtà statali ma għandhomx jibbenefikaw minn dawk l-istrumenti, hlief għal każijiet debitament ġustifikati.

9. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta l-operazzjonijiet appoġġati mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna skont il-kriterji ta' eliġibbiltà stabbiliti fil-paragrafi 1, 2 u 3, fejn possibbli tuża s-sistemi ezistenti għall-kejl tar-rizultati tal-Unjoni u tal-kontropartijiet eliġibbli. Il-Kummissjoni għandha tistabbilixxi lista ta' kontroll tal-kriterji ta' eliġibbiltà kif stabbiliti fl-Artikolu 31, l-Artikolu 35 (1) u (2) u għandha tivvaluta u tagħzel il-proposti kollha li għandhom jiġu appoġġati mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna skont din il-lista ta' kontroll, abbażi tal-informazzjoni pprovduta mill-kontropartijiet eliġibbli. Jekk meħtieġ, il-Kummissjoni għandha titlob lill-kontropartijiet eliġibbli sabiex jiċċaraw jew jemendaw l-informazzjoni pprovduta. Il-Kummissjoni għandha tippubblika fuq bażi annwali l-listi ta' kontroll u r-rizultati tal-valutazzjoni tagħha għal kull tieqa ta' investment imqassam skont il-pajjiż u s-settur.
10. Il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 44 biex jiġu emendati l-oqsma ta' prijorità fl-Anness V.

Artikolu 36

Rwol tal-BEI

1. Il-BEI għandu jimplimenta tieqa ta' investiment iddedikata esklużiva li tkopri kopertura komprensiva tar-riskju għal operazzjonijiet ma' kontropartijiet sovrani u kontropartijiet sottosovrani mhux kummerċjali b'ammont minimu indikattiv ta' EUR 11 000 000 000 li għandu jiġi pprogrammat f'konformità mal-proċeduri stipulati fil-Kapitoli I u III ta' dan it-Titolu.

Il-BEI għandu jkollu l-esklussività għal operazzjonijiet ma' kontropartijiet sovrani u kontropartijiet sottosovrani mhux kummerċjali skont it-tieqa ta' investiment iddedikata esklużiva. Skont it-tieqa ta' investiment iddedikata esklużiva, il-kontribuzzjoni tar-riżorsi proprji għandha tinftiehem bħala s-suppożizzjoni ta' riskju residwu u l-garanzija tal-UE għandha tkopri 65 % tal-ammont aggregat żborżat u garantit skont l-operazzjonijiet ta' finanzjament tal-BEI, bl-ammonti rimborżati mnaqqsa, flimkien mal-ammonti relatati kollha.

B'deroga mit-tieni subparagrafu, jekk il-BEI ma jkunx jista' jwettaq operazzjonijiet skont it-tieqa ta' investiment iddedikata esklużiva jew jiddeċiedi li ma jwettaqhomx, l-implimentazzjoni ta' dawn l-operazzjonijiet għandha tkun miftuħa għal kontropartijiet eliġibbli oħra, skont il-kondizzjonijiet li għandhom jiġu stipulati fil-ftehimiet rilevanti ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna rilevanti, li għandhom jieħdu kont tal-kondizzjonijiet offruti lill-BEI għall-istess tip ta' operazzjonijiet u l-ħtiġijiet, iċ-ċirkostanzi u n-natura speċifiċi tal-kontroparti eliġibbli li timplimenta dawn l-operazzjonijiet.

2. Il-BEI għandu jkun eliġibbli għall-implimentazzjoni ta' operazzjonijiet ma' kontropartijiet sottosovrani mhux koperti skont it-tieqa ta' investiment iddedikata esklużiva msemmija fil-paragrafu 1 u operazzjonijiet mas-settur privat. Il-proċedura msemmija fl-Artikolu 35 għandha tintuża biex jiġi fdat il-BEI, jekk xieraq, b'żewġ itwieqi ta' investiment iddedikati addizzjonali li jkopru:
- (a) kopertura komprensiva mhux esklussiva tar-riskju għal operazzjonijiet ma' kontropartijiet kummerċjali sottosovrani; u
  - (b) operazzjonijiet mhux esklussivi għall-promozzjoni tal-investiment dirett barrani, il-kummerċ u l-internazzjonalizzazzjoni tal-ekonomiji tal-pajjiżi shab, li jipprovdu kopertura tar-riskju politiku għall-operazzjonijiet tas-settur privat.
3. L-ammont indikattiv għat-twieqi ta' investiment iddedikati msemmija fil-paragrafi 1 u 2 għandu jkun ta' EUR 26 725 000 000.

Fl-implimentazzjoni tat-twieqi ta' investiment iddedikati msemmija fil-paragrafi 1 u 2, il-BEI għandu jikkonforma ma' dan ir-Regolament, inkluż l-oġettivi generali tiegħu u dawk tal-EFSD+ u, fejn rilevanti, tar-Regolament IPA III, kif ukoll mad-dokumenti ta' programmazzjoni rilevanti u mal-obbligi ta' rapportar.

4. Skont il-punt (f) tal-Artikolu 209(2) tar-Regolament Finanzjarju, minħabba n-natura u l-objettiv ta' politika tat-tieqa ta' investiment iddedikata esklużiva msemmija fil-paragrafu 1, il-ftehim ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna rilevanti jista' jipprevedi li l-Unjoni ma għandhiex tiġi remunerata għal operazzjonijiet skont dik it-tieqa ta' investiment.

5. Għall-fini ta' dan l-Artikolu, operazzjonijiet sottosovrani għandhom jitqiesu kummerċjali sakemm ma jkunx debitament ġustifikat mod ieħor mill-BEI u kkonfermat mill-Kummissjoni.

L-operazzjonijiet skont it-tieqa ta' investiment iddedikata msemmija fil-punt (b) tal-paragrafu 2 għandhom ikunu koerenti ma' dawk tal-aġenziji ta' kreditu għall-esportazzjoni tal-Istati Membri.

6. Il-BEI għandu jkun soġġett għall-opinjoni tal-bordijiet stipulati fl-Artikoli 33 u 34 rispettivament.

Għall-operazzjonijiet tal-BEI li jaqgħu taħt it-twieqi ta' investiment imsemmija f'dan l-Artikolu, il-valutazzjoni ta' eliġibbiltà stipulata fl-Artikolu 35(9) għandha tiġi ssodisfata fil-qafas tal-proċedura prevista fl-Artikolu 19 tal-Protokoll Nru 5 tal-Istatut tal-Bank Ewropew tal-Investiment anness mat-TFUE. Il-BEI għandu jipprovdi fil-hin l-informazzjoni kollha meħtieġa mill-Kummissjoni għal dak il-għan. L-operazzjonijiet ta' finanzjament tal-BEI li jaqgħu taħt dawk it-twieqi ta' investiment ma għandhomx ikunu koperti mill-garanzija tal-UE fejn il-Kummissjoni tagħti opinjoni sfavorevoli skont il-proċedura prevista fl-Artikolu 19 tal-Protokoll Nru 5 tal-Istatut tal-Bank Ewropew tal-Investiment anness mat-TFUE. Il-modalitajiet l-oħra kollha applikabbli għall-BEI għandhom jiġu stabbiliti fil-ftehimiet rilevanti ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna.

7. Il-BEI għandu jkun eliġibbli għall-implimentazzjoni ta' attivitajiet skont twieqi ta' investiment oħra stabbiliti skont l-Artikolu 35(8).
8. F'konformità ma' dan ir-Regolament, inkluż l-oġettivi u l-prinċipji tiegħu u d-dokumenti ta' programmazzjoni rilevanti kif ukoll, fejn rilevanti, ir-Regolament IPA III, il-Kummissjoni u l-BEI għandhom jikkonkludu ftehimiet dedikati ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna għat-twieqi ta' investiment iddedikati msemmija fil-paragrafi 1 u 2.

Artikolu 37

Kontribuzzjoni minn donaturi oħra għall-Garanzija għall-Azzjoni Esterna

1. Stati Membri, pajjiżi terzi u terzi persuni oħra jistgħu jikkontribwixxu għall-Fond ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna.

B'deroga mit-tieni subparagrafu tal-Artikolu 218(2) tar-Regolament Finanzjarju, il-partijiet kontraenti għall-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea jistgħu jipprovdu kontribuzzjonijiet jew fil-forma ta' garanziji jew flus kontanti.

Pajjiżi terzi għajr il-partijiet kontraenti tal-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea u partijiet terzi oħra għandhom jipprovdu kontribuzzjonijiet fil-forma ta' flus kontanti u soġġetta għall-opinjoni tal-bord strateġiku tal-EFSD+ u għall-approvazzjoni mill-Kummissjoni.

L-Istati Membri jistgħu jitolbu li l-kontribuzzjonijiet tagħhom jiġu allokat i għall-bidu ta' azzjonijiet freġjuni, pajjiżi, setturi jew twieqi ta' investiment eżistenti speċifiċi. Il-Kummissjoni għandha tinforma lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill mingħajr dewmien dwar il-kontribuzzjonijiet approvati.

2. Il-kontribuzzjonijiet fil-forma ta' garanzija ma għandhomx jaqbzu l-50 % tal-ammont imsemmi fl-Artikolu 31(4).

Il-kontribuzzjonijiet magħmula mill-Istati Membri u mill-partijiet kontraenti tal-Ftehim dwar iż-Żona Ekonomika Ewropea fil-forma ta' garanzija jistgħu jintużaw biss għal sejhiet għal pagament ta' garanzija wara li l-finanzjament mill-baġit ġenerali tal-Unjoni, miżjud bi kwalunkwe kontribuzzjoni oħra fi flus kontanti, ikun intuża fuq sejhiet għal pagamenti ta' garanziji.

Kwalunkwe kontribuzzjoni tista' tintuża biex tkopri sejhiet ta' garanzija irrispettivament mill-allokkazzjoni.

Għandu jiġi konkluż ftehim ta' kontribuzzjoni bejn il-Kummissjoni, fisem l-Unjoni, u l-kontributor, u għandu jinkludi, b'mod partikolari, dispożizzjonijiet li jikkonċernaw il-kondizzjonijiet ta' pagamenti.

Artikolu 38

Implimentazzjoni ta' ftehimiet ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna

1. F'isem l-Unjoni, il-Kummissjoni għandha tikkonkludi ftehimiet ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna mal-kontropartijiet eliġibbli magħzula skont l-Artikolu 35. Dawk il-ftehimiet jistgħu jiġu konklużi ma' konsorzju ta' żewġ kontropartijiet eliġibbli jew aktar. F'konformità mal-Artikolu 219(1) tar-Regolament Finanzjarju, il-garanziji baġitarji għandhom ikunu irrevokabbli, mhux kondizzjonali u mitluba għat-tipi ta' operazzjonijiet koperti skont il-Garanzija għall-Azzjoni Esterna. Meta tikkonkludi ftehimiet ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna, il-Kummissjoni għandha tiegħu kont debitu tal-pariri u l-gwida tal-bordijiet u tal-grupp tekniku ta' valutazzjoni tar-riskju.
2. Għandu jiġi konkluż ftehim ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna wieħed jew aktar għal kull tieqa ta' investiment bejn il-Kummissjoni u l-kontroparti eliġibbli jew il-kontropartijiet eliġibbli magħzula. Barra minn hekk, sabiex jiġu indirizzati htigijiet speċifiċi, il-Garanzija għall-Azzjoni Esterna tista' tingħata għal operazzjonijiet ta' finanzjament jew ta' investiment individwali.

Il-Parlament Ewropew u l-Kunsill għandhom jiġu notifikati dwar l-iffirmar tal-ftehimiet kollha ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna. Fuq talba tagħhom, dawk il-ftehimiet għandhom isiru disponibbli lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill, filwaqt li jittiehed kont tal-protezzjoni ta' informazzjoni kunfidenzjali u kummerċjalment sensittiva.

3. Il-ftehimiet ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandhom jinkludu, b'mod partikolari:
- (a) regoli dettaljati dwar il-kopertura, ir-rekwiziti, l-eligibbiltà, il-kontropartijiet eligibbli, u l-proċeduri;
  - (b) regoli dettaljati dwar l-għoti tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, inkluż l-arranġamenti tagħha dwar il-kopertura u l-kopertura definita tagħha ta' portafolli u ta' proġetti ta' tipi speċifiċi ta' strumenti, kif ukoll analiżi tar-riskju tal-proġetti u l-portafolli tal-proġetti, inkluż fil-livelli settorjali, reġjonali, u nazzjonali;
  - (c) referenza għall-oġettivi u l-għan tal-Istrument, valutazzjoni tal-htigijiet u indikazzjoni tar-riżultati mistennija, filwaqt li jittiehed kont tal-promozzjoni tar-responsabilità soċjali korporattiva u tal-kondotta kummerċjali responsabbli, inkluż b'mod partikolari permezz tar-rispett tal-linji gwida, il-prinċipji u l-konvenzjonijiet miftiehma internazzjonalment dwar l-investment imsemmija fil-punt (f) tal-Artikolu 35(2);
  - (d) ir-remunerazzjoni tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, li għandha tirrifletti l-livell ta' riskju, u l-possibbiltà li r-remunerazzjoni tiġi parzjalment sussidjata sabiex jingħataw termini aktar aġevolanti f'każijiet debitament ġustifikati; u, b'mod partikolari lil pajjiżi li jinsabu f' sitwazzjoni ta' fragilità jew konflitt, LDCs u pajjiżi fqar b'hafna dejn;

- (e) rekwiżiti għall-użu tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, inkluż il-kondizzjonijiet ta' pagamenti, bħall-oqfsa speċifiċi ta' żmien, l-imgħax li għandu jithallas fuq l-ammonti dovuti, l-ispejjeż u l-kostijiet ta' rkupru, u possibbilment, l-arrangamenti ta' likwidità meħtieġa;
  - (f) proċeduri tal-pretensjonijiet, inkluż, iżda mhux limitat għal, avvenimenti skattaturi u perijodi ta' stennija, u proċeduri rigward l-irkupru ta' pretensjonijiet;
  - (g) obbligi ta' monitoraġġ, rapportar, trasparenza, u evalwazzjoni;
  - (h) proċeduri ta' lmenti ċari u aċċessibbli għal partijiet terzi li jistgħu jigu affettwati mill-implimentazzjoni ta' proġetti appoġġati mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna.
4. Il-kontroparti eliġibbli għandha tapprova l-operazzjonijiet ta' finanzjament u ta' investiment skont ir-regoli u l-proċeduri tagħha stess u f'konformità mal-ftehim ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna.
5. Il-Garanzija għall-Azzjoni Esterna tista' tkopri:
- (a) għall-istrumenti tad-dejn, il-kapital u l-imgħax u l-ammonti dovuti kollha lill-kontroparti eliġibbli magħzula, iżda li din ma tkunx irċeviet f'konformità mat-termini tal-operazzjonijiet ta' finanzjament wara li jkun seħħ avveniment ta' inadempjenza;
  - (b) għall-investimenti ta' ekwità, l-ammonti investiti u l-kostijiet ta' finanzjament assoċjat tagħhom;

- (c) għall-operazzjonijiet ta' finanzjament u investiment l-oħra imsemmija fl-Artikolu 35(2), l-ammonti użati u l-kostijiet ta' finanzjament assoċjat tagħhom;
  - (d) l-ispejjeż u l-kostijiet ta' rkupru rilevanti kollha relatati ma' avveniment ta' inadempjenza, sakemm ma jkunux tnaqqsu mir-rikavati tal-irkupru.
6. Għall-finijiet tal-kontabbiltà tal-Kummissjoni u tar-rapportar tagħha dwar ir-riskji koperti mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, u skont l-Artikolu 209(4) tar-Regolament Finanzjarju, il-kontropartijiet eligibbli li magħhom ikun gie konkluż ftehim ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna għandhom jipprovdu lill-Kummissjoni u lill-Qorti tal-Awdituri kull sena r-rapporti finanzjarji dwar l-operazzjonijiet ta' finanzjament u ta' investiment koperti minn dan ir-Regolament, awditjati minn awditur estern indipendenti, li fihom, fost l-oħrajn, informazzjoni dwar:
- (a) il-valutazzjoni tar-riskju tal-operazzjonijiet ta' finanzjament u ta' investiment tal-kontropartijiet eligibbli, inkluż informazzjoni dwar l-obbligi tal-Unjoni mkejla f'konformità mar-regoli ta' kontabbiltà msemmija fl-Artikolu 80 tar-Regolament Finanzjarju u l-Istandards Internazzjonali tal-Kontabbiltà għas-Settur Pubbliku;
  - (b) l-obbligu finanzjarju pendenti għall-Unjoni li jirriżulta mill-operazzjonijiet EFSD+ ipprovduti lill-kontropartijiet eligibbli u l-operazzjonijiet ta' finanzjament u ta' investiment tagħhom, imqassma skont l-operazzjoni individwali.

7. Il-kontropartijiet eligibbli għandhom, fuq talba, jipprovdu lill-Kummissjoni bi kwalunkwe informazzjoni addizzjonali meħtieġa biex jissodisfaw l-obbligi tal-Kummissjoni skont dan ir-Regolament, b'mod partikolari fir-rigward tal-kriterji tal-għażla stabbiliti fl-Artikolu 35, inkluż il-konformità mad-drittijiet tal-bniedem, u l-istandards soċjali, tax-xogħol u tal-ambjent.
8. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta rapport annwali lill-bord strateġiku tal-EFSD+, lill-bordijiet operazzjonali reġjonali, lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-istrumenti finanzjarji, il-garanziji baġitarji, inkluż dawk implimentati mill-BEI, u l-assistenza finanzjarja f'konformità mal-Artikolu 41 (4) u (5) u l-Artikoli 241 u 250 tar-Regolament Finanzjarju. Għal dak il-għan, il-kontropartijiet eligibbli għandhom jipprovdu kull sena l-informazzjoni meħtieġa biex il-Kummissjoni tkun tista' tikkonforma ma' dawk l-obbligi tar-rapportar.

Artikolu 39

Mekkaniżmi ta' lmentar u ta' rimedju u protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni

1. Minhabba l-possibilità ta' lmentar minn partijiet terzi f'pajjizi sħab, inkluż komunitajiet u individwi affettwati minn proġetti appoggati mill-EFSD+ u mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, il-Kummissjoni u d-delegazzjonijiet tal-Unjoni għandhom jipubblikaw fuq is-siti web tagħhom referenzi diretti għall-mekkaniżmi ta' lmentar tal-kontropartijiet rilevanti li jkunu kkonkludew ftehimiet mal-Kummissjoni. Il-Kummissjoni għandha tipprovdi wkoll il-possibilità li tircievi direttament l-ilmenti relatati mal-indirizzar ta' ilmenti mill-kontropartijiet eliġibbli. Il-Kummissjoni għandha tieġu kont ta' dik l-informazzjoni bil-ħsieb ta' kooperazzjoni futura ma' dawk il-kontropartijiet.
2. Il-persuni u l-entitajiet li jimplimentaw l-istrumenti finanzjarji u l-garanziji baġitarji għandhom jikkonformaw mad-dritt u l-prinċipji applikabbli tal-Unjoni u mal-istandards maqbula internazzjonali u tal-Unjoni kif stipulati fl-Artikolu 155(2) u (3) tar-Regolament Finanzjarju. Il-Kummissjoni għandha tivvaluta jekk is-sistemi, ir-regoli u l-proċeduri ta' dawk il-persuni u l-entitajiet jiżgurawx protezzjoni tal-interessi finanzjarji tal-Unjoni ekwivalenti għal dik prevista fejn il-Kummissjoni timplimenta l-baġit tal-Unjoni, b'kont debitu tal-prinċipju ta' proporzjonalità, filwaqt li jittiehed kont tan-natura tal-azzjoni u l-kondizzjonijiet li skonthom din l-azzjoni tiġi implimentata.

Artikolu 40

Parteċipazzjoni kapitali f'istituzzjonijiet finanzjarji għall-iżvilupp

Il-pakkett għall-programmi ġeografiċi, imsemmi fil-punt (a) tal-Artikolu 6(2), jista' jintuża biex jikkontribwixxi għad-dotazzjoni kapitali ta' istituzzjonijiet tal-finanzi għall-iżvilupp Ewropej u oħrajn.

Kapitolu V

Monitoraġġ, rapportar u evalwazzjoni

Artikolu 41

Monitoraġġ u rapportar

1. L-indikaturi għar-rapportar tal-progress tal-Istrument lejn it-twettiq tal-oġġettivi speċifiċi stabbiliti fl-Artikolu 3(2) jinsabu fl-Anness VI. Dawk l-indikaturi, skont l-indikaturi tal-SDGs, għandhom jintużaw flimkien mad-data minn evalwazzjonijiet u rapportar ta' riżultati eżistenti ieħor, bħala bażi għall-valutazzjoni ta' sa fejn dawk l-oġġettivi speċifiċi jkunu ntlahqu.
2. Il-Kummissjoni għandha timmonitorja b'mod kontinwu l-azzjonijiet tagħha u, mill-inqas fuq bażi annwali, tirrieżamina l-progress li sar fit-twettiq tal-miri stabbiliti minn dan ir-Regolament, kif ukoll tar-riżultati mistennija, li jkopru l-outputs u l-eżiti.

Progress fir-rigward tar-rizultati mistennija għandu jiġi mmonitorjat b'mod trasparenti u fil-
hin, abbażi ta' data kwalitattiva u kwantitattiva li tkun rilevanti u li tista' titkejjel inkluża,
izda mhux limitata għal, dik li tinsab fl-Anness VI. Kull fejn possibbli, l-indikaturi
għandhom jiġu diżaggregati skont is-sess, l-età u fatturi rilevanti oħra.

3. L-oqfsa tar-rizultati kongunti inklużi u maqbula fi hdan dokumenti ta' programmazzjoni
kongunta li jissodisfaw il-kriterji stabbiliti fl-Artikolu 14(4) għandhom, fejn fattibbli,
jipprovdu l-bażi għall-monitoraġġ kongunt mill-Unjoni u mill-Istati Membri tagħha tal-
appoġġ kollettiv tagħhom lil pajjiż sieheb.

Is-sistema ta' rapportar dwar il-prestazzjoni għandha tiżgura li d-data għall-monitoraġġ tal-
implimentazzjoni u r-rizultati tal-Istrument jingabru b'mod effiċjenti, effettiv u fil-hin.
Għal dak il-għan, għandhom jiġu imposti rekwiżiti ta' rapportar proporzjonati fuq ir-
riċevituri ta' fondi tal-Unjoni.

4. Il-Kummissjoni għandha teżamina l-progress li sar fl-implimentazzjoni tal-Istrument. Mill-
2022 'il quddiem, il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-
Kunsill, fil-hin u qabel sat-30 ta' Novembru ta' kull sena, rapport annwali dwar il-progress
lejn it-twettiq tal-oġettivi tal-Istrument skont l-indikaturi, inkluż, izda mhux limitat għal
dawk li jinsabu fl-Anness VI, liema rapport ikun dwar l-attivitajiet, ir-rizultati miksuba u l-
effettività ta' dan ir-Regolament. Dak ir-rapport għandu jiġi ppreżentat ukoll lill-Kumitat
Ekonomiku u Soċjali Ewropew u lill-Kumitat tar-Regġuni.

5. Ir-rapport annwali għandu jkun fih:

- (a) informazzjoni relatata mas-sena preċedenti dwar il-miżuri ffinanzjati;
- (b) ir-riżultati tal-monitoraġġ u tal-eżerċizzji ta' evalwazzjoni;
- (c) l-involviment u l-livell ta' kooperazzjoni tas-sħab rilevanti, imqassma skont it-tip ta' entità kif imsemmi fl-Artikolu 62 tar-Regolament Finanzjarju kemm għall-ġestjoni diretta kif ukoll dik indiretta;
- (d) l-impenji baġitarji, inkluż l-ammonti kkuntrattati, u l-appropriazzjonijiet ta' pagament, imqassma skont il-pajjiż, ir-reġjun u s-settur ta' kooperazzjoni;
- (e) informazzjoni kwalitattiva u kwantitattiva inkluż dwar il-miżuri meħuda skont l-Artikolu 9, dwar l-użu tar-riżerva għall-isfidi u l-prijoritajiet emergenti msemmija fl-Artikolu 17 u dwar l-użu ta' fondi ddedikati għall-approċċ ibbażat fuq l-inċentivi abbażi tal-prestazzjoni fl-oqsma ewlenin imsemmija fl-Artikolu 20.

Ir-rapport annwali għandu jivvaluta r-riżultati tal-finanzjament tal-Unjoni billi juża, sa fejn possibbli, indikaturi speċifiċi li jistgħu jitkejlu biex juri l-progress lejn il-miri u l-oġettivi tal-Istrument, kif ukoll il-progress li sar lejn l-integrazzjoni tal-kwistjonijiet imsemmija fl-Artikolu 8(8). Għandu wkoll jippreżenta informazzjoni mqassma dwar il-forom ta' finanzjament tal-Unjoni kif stabbilit fl-Artikolu 27. Fil-każ tal-kooperazzjoni għall-izvilupp, ir-rapport għandu jivvaluta wkoll, fejn possibbli u rilevanti, l-aderenza għal prinċipji tal-effettività tal-izvilupp, inkluż għal strumenti finanzjarji innovattivi.

6. Ir-rapport annwali m'hejji fl-2021 għandu jkun fih informazzjoni konsolidata mir-rapporti annwali li jikkonċernaw il-perijodu mill-2014 sal-2020 dwar il-finanzjament kollu mir-Regolamenti msemmija fl-Artikolu 50(2) ta' dan ir-Regolament, inkluż id-dhul assenjat estern u l-kontribuzzjonijiet għal fondi fiduċjarji, il-garanziji u l-infiq imqassam skont il-pajjiż, il-forom ta' finanzjament tal-Unjoni, kif stabbiliti fl-Artikolu 27 ta' dan ir-Regolament, it-tip ta' entità kif imsemmi fl-Artikolu 62 tar-Regolament Finanzjarju kemm għall-ġestjoni diretta kif ukoll dik indiretta, l-impenji u l-pagamenti. Dak ir-rapport annwali għandu jirrifletti t-tagħlimiet meħuda ewlenin u s-segwitu għar-rakkomandazzjonijiet tal-eżerċizzji evalwattivi esterni mwettqa fis-snin preċedenti.
7. Il-Kummissjoni għandha tipprezenta bhala parti mir-rapport annwali rapportar dettaljat dwar l-operazzjonijiet ta' finanzjament u ta' investiment koperti mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, u l-funzjonament tal-EFSD+, il-ġestjoni tiegħu u l-kontribuzzjoni effettiva tiegħu għall-oġġettivi tagħha. Huwa għandu jinkludi l-elementi li ġejjin:
- (a) valutazzjoni tar-risultati li jikkontribwixxu għall-għan u l-oġġettivi tal-Istrument u, fejn rilevanti, strumenti ta' finanzjament ohra kif stipulati fl-Artikolu 31(7);

- (b) valutazzjoni, abbażi ta' indikaturi skont l-Artikoli 31(2) u 35(2), tal-addizzjonalità u tal-valur miżjud, il-mobilizzazzjoni ta' riżorsi tas-settur privat, inkluż mill-SMEs, it-tip ta' entitajiet tas-settur privat appoġġati, l-outputs u l-eżiti stamti u reali, u l-impatt tal-operazzjonijiet ta' finanzjament u ta' investiment koperti mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna taħt l-EFSD+ fuq bażi aggregata, inkluż l-impatt fuq il-ħolqien tal-impjiegi deċenti, il-qerda tal-faqar u fuq il-mod li bih jiġu indirizzati l-kawżi fundamentali soċjo-ekonomiċi speċifiċi tal-migrazzjoni irregolari u l-kawżi fundamentali tal-ispostament furzat; il-valutazzjoni għandha tinkludi analiżi tal-miżuri ta' riskju u l-impatt tagħhom fuq l-istabbiltà finanzjarja u ekonomika tas-shab u analiżi tal-ġeneru tal-operazzjonijiet koperti abbażi ta' evidenza u data mqassma skont il-ġeneru, il-pajjiż u s-settur fejn possibbli;
- (c) valutazzjoni tal-konformità tal-operazzjonijiet appoġġati mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna taħt l-EFSD+ mal-principji ta' effettività tal-iżvilupp maqbul internazzjonalment;
- (d) valutazzjoni tal-effett ta' *leverage* miksub mill-operazzjonijiet koperti;

- (e) valutazzjoni tas-sinergiji u l-komplementarjetà bejn l-operazzjonijiet koperti mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna taħt l-EFSD+ inkluż dawk imsemmija fl-Artikolu 36 u l-pilastri l-oħra tal-Pjan ta' Investiment Estern abbażi tar-rapporti ezistenti rilevanti, b'attenzjoni partikolari għall-progress li sar fil-governanza tajba, inkluż fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-flussi finanzjarji illeċiti, ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem, l-istat tad-dritt u l-politiki reattivi għal kwistjonijiet ta' ġeneru, kif ukoll l-ispinta lill-intraprenditorija, l-ambjent tan-negożju lokali u s-swieq finanzjarji lokali;
  - (f) valutazzjoni tar-remunerazzjoni tal-garanziji u tal-implimentazzjoni tal-Artikolu 155(2) u (3) tar-Regolament Finanzjarju;
8. Stima annwali tal-infiq globali relatat mal-azzjoni klimatika, id-deżertifikazzjoni u l-bijodiversità għandha ssir abbażi tad-dokumenti ta' programmazzjoni indikattiva adottati. Il-finanzjament allokat skont l-Istrument għandu jkun soġġett għal sistema ta' traċċabbiltà annwali bbażata fuq il-metodoloġija tal-OECD, jiġifieri l-indikaturi ambjentali u l-indikaturi Rio, mingħajr ma jkun eskluż l-użu ta' metodoloġiji aktar preċiżi fejn dawn ikunu disponibbli, integrati fil-metodoloġija ezistenti għal ġestjoni tal-prestazzjoni ta' programmi tal-Unjoni, biex tkun kwantifikata n-nefqa relatata mal-ġestjoni u l-protezzjoni ambjentali, mal-azzjoni klimatika, mad-deżertifikazzjoni u mal-bijodiversità fil-livell tal-pjanijiet ta' azzjoni u l-miżuri msemmija fl-Artikolu 23 u rreġistrata fl-evalwazzjonijiet u fir-rapporti annwali.

Il-Kummissjoni għandha tagħmel disponibbli l-informazzjoni dwar il-kooperazzjoni għall-iżvilupp f'konformità mal-istandards rikonoxxuti internazzjonalment bħal dawk tal-ILO u tal-OECD u billi tuża l-qafas għal standard komuni żviluppat mill-Inizjattiva Internazzjonali għat-Trasparenza tal-Għajnuna.

9. Biex tiżgura l-valutazzjoni effettiva tal-progress tal-Istrument lejn it-twettiq tal-objettivi tiegħu, il-Kummissjoni għandha s-setgħa li tadotta atti delegati f'konformità mal-Artikolu 44 biex temenda l-Anness VI biex tirrevedi jew tikkomplementa l-indikaturi fejn meqjus meħtieġ u tissupplementa dan ir-Regolament b'dispożizzjonijiet dwar l-istabbiliment ta' qafas ta' monitoraġġ u ta' evalwazzjoni.

Artikolu 42

Evalwazzjoni

1. Il-Kummissjoni għandha tevalwa l-impatt u l-effettività tal-azzjonijiet tagħha għal kull qasam ta' intervent, u l-effettività tal-programmazzjoni, fejn xieraq permezz ta' evalwazzjonijiet esterni indipendenti. Il-Kummissjoni għandha tiegħu kont debitu tal-proposti mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill għal evalwazzjonijiet esterni indipendenti. Fejn applikabbli, l-evalwazzjonijiet għandhom jużaw il-prinċipji ta' Prattika Tajba tal-Kumitat ta' Għajnuna għall-Iżvilupp tal-OECD, li jfittxu li jaċcertaw jekk ikunux intlaħqu l-objettivi speċifiċi u li jiffomulaw rakkomandazzjonijiet bil-ħsieb li jittejbu l-azzjonijiet futuri.

Il-Kummissjoni għandha tikkomunika s-sejbiet u l-konkluzjonijiet tal-evalwazzjonijiet flimkien mal-osservazzjonijiet u s-segwitu tagħha lill-Parlament Ewropew, lill-Kunsill u lill-Istati Membri. L-evalwazzjonijiet jistgħu jiġu diskussi fuq talba tal-Istati Membri skont l-Artikolu 45(7). Ir-riżultati għandhom jikkontribwixxu għat-thejjija tal-programmi u azzjonijiet u l-allokazzjoni ta' rizorsi. Dawk l-evalwazzjonijiet u s-segwitu għandhom ikunu disponibbli pubblikament.

Il-Kummissjoni għandha, sa fejn ikun xieraq, tassocja lill-partijiet ikkonċernati rilevanti kollha, inkluż il-benefiċjarji, l-atturi tas-soċjetà ċivili u l-awtoritajiet lokali fil-proċess ta' evalwazzjoni tal-finanzjament mill-Unjoni previst taħt l-Istrument, u tista', fejn xieraq, tfittex li twestaq evalwazzjonijiet kongunti mal-Istati Membri u ma' sħab oħra bl-involviment mill-qrib tal-pajjiżi sħab.

2. Sal-31 ta' Diċembru 2024, il-Kummissjoni għandha tippreżenta evalwazzjoni ta' nofs it-terminu tal-Istrument. Din għandha tkopri l-perijodu mill-1 ta' Jannar 2021 sat-tnedija ta' dik l-evalwazzjoni. Jekk ikun xieraq, mal-evalwazzjoni ta' nofs it-terminu għandu jkun hemm proposti legiżlattivi li jstabbilixxu l-emendi mehtieġa għal dan ir-Regolament.
3. Il-Kummissjoni għandha twestaq evalwazzjoni finali tal-Istrument fir-rieżami ta' nofs it-terminu tal-perijodu finanzjarju li jmiss. Dik l-evalwazzjoni għandha tanalizza u tivvaluta l-kontribuzzjoni tal-Unjoni biex jinkisbu l-oġettivi tal-Istrument, filwaqt li jittiehed kont tal-indikaturi li jkejlu r-riżultati miksuba u kwalunkwe sejba u konkluzjoni dwar l-impatt tal-Istrument.

4. L-evalwazzjonijiet ta' nofs it-terminu u dawk finali għandhom jindirizzaw l-effiċjenza, l-effettività, l-impatt, is-sostenibbiltà, il-valur miżjud, l-ambitu għas-simplifikazzjoni, il-koerenza interna u esterna, inkluż il-komplementarjetà u s-sinergiji, u r-rilevanza kontinwa tal-objettivi tal-Istrument. L-evalwazzjonijiet għandhom jidentifikaw it-tagħlimiet meħuda. L-evalwazzjonijiet għandhom jivvalutaw l-ammont massimu tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna stipulat fl-Artikolu 31(4) u jinkludu informazzjoni dwar il-valur miżjud tal-integrazzjoni ta' strumenti li qabel kienu separati fi strument wieħed simplifikat.

L-evalwazzjonijiet ta' nofs it-terminu u dawk finali għandu jkun fihom ukoll informazzjoni konsolidata minn rapporti annwali dwar il-finanzjament kollu rregolat minn dan ir-Regolament, inkluż dħul assenjat estern u kontribuzzjonijiet għal fondi fiduċjarji, joffru l-infiq imqassam skont il-pajjiż benefiċjarju, forom ta' finanzjament tal-Unjoni, u l-involviment tal-Istati Membri u s-sħab rilevanti, l-impenji u l-pagamenti, kif ukoll tqassim skont programmi ġeografici, programmi tematiċi u azzjonijiet ta' rispons rapidu, inkluż l-użu ta' fondi mmobilizzati mir-riżerva għall-isfidi u l-prijoritajiet emergenti, kif imsemmi fl-Artikolu 6.

L-evalwazzjonijiet ta' nofs it-terminu u dawk finali għandhom jitwettqu għall-għan speċifiku tat-titjib tal-finanzjament tal-Unjoni. Huma għandhom jinfurmaw decizjonijiet dwar it-tiġdid, il-modifika jew is-sospensjoni tat-tipi ta' azzjonijiet implimentati taħt l-Istrument.

5. Skont id-dispożizzjonijiet speċifiċi dwar ir-rapportar fir-Regolament Finanzjarju, sal-31 ta' Diċembru 2024 u kull tliet snin wara dik id-data, il-Kummissjoni għandha tevalwa, abbażi ta' evalwazzjoni esterna, l-użu u l-funzjonament tal-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, b'mod partikolari l-kontribut tagħha għall-oġġettivi globali, ir-riżultati miksuba u l-addizzjonalità. Il-Kummissjoni għandha tippreżenta dak ir-rapport tagħha ta' evalwazzjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill. Ma' dan ir-rapport ta' evalwazzjoni għandu jkun hemm opinjoni tal-Qorti tal-Awdituri. Ir-rapport ta' evalwazzjoni u l-opinjoni tal-Qorti tal-Awdituri għandhom jitqiegħdu għad-dispożizzjoni tal-pubbliku.

TITOLU III

DISPOŻIZZJONIJIET FINALI

Artikolu 43

Estensjoni tal-ambitu ġeografiku

1. F'każijiet debitament ġustifikati u fejn l-azzjoni li għandha tiġi implimentata tkun ta' natura dinjija, tranżreġjonali jew reġjonali, il-Kummissjoni tista' tiddeċiedi, fil-programmi indikattivi pluriennali rilevanti jew fil-pjanijiet ta' azzjoni jew il-miżuri rilevanti, li testendi l-ambitu ta' azzjonijiet għall-pajjiżi u t-territorji mhux koperti minn dan ir-Regolament skont l-Artikolu 4 sabiex tiżgura l-koerenza u l-effettività tal-finanzjament tal-Unjoni jew biex trawwem il-kooperazzjoni reġjonali jew tranżreġjonali.

2. Il-Kummissjoni tista' tinkludi allokkazzjoni finanzjarja speċifika biex tassisti pajjiżi sħab u reġjuni biex isaħħu l-kooperazzjoni tagħhom mar-reġjuni ultraperiferiċi tal-Unjoni ġirien tagħhom u mal-pajjiżi u t-territorji extra-Ewropej. Għal dak il-għan, l-Istrument jista' jikkontribwixxi, fejn xieraq u abbażi ta' reċiproċità u proporzjonalità fir-rigward tal-livell ta' finanzjament mid-Deciżjoni dwar l-Assoċjazzjoni Extra-Ewropea, inkluża Greenland, jew mir-Regolament Interreg, jew it-tnejn, għal azzjonijiet implimentati minn pajjiż sieheb jew reġjun jew kwalunkwe entità oħra taħt dan ir-Regolament, minn pajjiż, territorju jew kwalunkwe entità oħra taħt id-Deciżjoni dwar l-Assoċjazzjoni Extra-Ewropea, inkluża Greenland, jew minn reġjun ultraperiferiku tal-Unjoni fil-qafas ta' programmi operazzjonali kongunti jew għal programmi jew miżuri ta' kooperazzjoni interreġjonali stabbiliti u implimentati taħt ir-Regolament Interreg.

Artikolu 44

Eżercizzju tad-delega

1. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati hija mogħtija lill-Kummissjoni sugġett għall-kondizzjonijiet stabbiliti f'dan l-Artikolu.
2. Is-setgħa ta' adozzjoni ta' atti delegati msemmija fl-Artikolu 4(6) u (7), fl-Artikolu 6(5), fl-Artikolu 31(4) u (5), fl-Artikolu 35(10) u fl-Artikolu 41(9) għandha tingħata lill-Kummissjoni għall-perijodu ta' validità ta' dan ir-Regolament.

3. Id-delega ta' setgħa msemmiha fl-Artikolu 4(6) u (7), fl-Artikolu 6(5), fl-Artikolu 31(4) u (5), fl-Artikolu 35(10) u fl-Artikolu 41(9) tista' tiġi revokata fi kwalunkwe mument mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill. Deċiżjoni li tirrevoka għandha ttejjem id-delega ta' setgħa speċifikata f'dik id-deċiżjoni. Għandha ssir effettiva fil-jum wara l-pubblikazzjoni tad-deċiżjoni f'*Il-Gurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea* jew f'data aktar tard speċifikata fih. Ma għandha taffettwa l-validità tal-ebda att delegat li jkun diġà fis-sehħ.
4. Qabel ma tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tikkonsulta lill-esperti nnominati minn kull Stat Membru skont il-prinċipji stipulati fil-Ftehim Interistituzzjonali tat-13 ta' April 2016 dwar it-Tfassil Ahjar tal-Liġijiet.
5. Hekk kif tadotta att delegat, il-Kummissjoni għandha tinnotifikah simultanjament lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill.
6. Att delegat adottat skont l-Artikolu 4(6) u (7), l-Artikolu 6(5), l-Artikolu 31(4) u (5), l-Artikolu 35(10) u l-Artikolu 41(9) għandu jidhol fis-sehħ biss jekk ma tiġix espressa oġġezzjoni mill-Parlament Ewropew jew mill-Kunsill fi żmien xahrejn min-notifika ta' dak l-att lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill jew jekk, qabel ma jiskadi dak il-perijodu, il-Parlament Ewropew u l-Kunsill ikunu t-tnejn infurmaw lill-Kummissjoni li mhumiex se jrinjoggezzjonaw. Dak il-perijodu għandu jiġi estiz b'xahrejn fuq l-inizjattiva tal-Parlament Ewropew jew tal-Kunsill.

Artikolu 45
Proċedura ta' kumitat

1. Il-Kummissjoni għandha tkun assistita mill-kumitat tal-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali. Dak il-kumitat għandu jkun kumitat fis-sens tar-Regolament (UE) Nru 182/2011. Il-kumitat jista' jiltaqa' f'formati differenti inkarigati minn oqsma speċifiċi ta' kooperazzjoni u intervent, bħal azzjonijiet ġeografiċi, tematiċi u ta' rispons rapidu.
2. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 5 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011.
3. Fejn l-opinjoni tal-kumitat għandha tinkiseb permezz ta' proċedura bil-miktub, dik il-proċedura għandha tintemm mingħajr riżultat meta, sal-iskadenza taż-żmien għall-għoti tal-opinjoni, il-president tal-kumitat jiddeċiedi hekk jew jekk magġoranza sempliċi tal-membri tal-kumitat titlob li jsir dan.
4. Fejn issir referenza għal dan il-paragrafu, għandu japplika l-Artikolu 8 tar-Regolament (UE) Nru 182/2011, flimkien mal-Artikolu 5 tiegħu.
5. Id-deċiżjoni adottata għandha tibqa' fis-seħħ għat-tul ta' żmien tad-dokument, il-programm ta' azzjoni jew il-miżura adottata jew modifikata.

6. Osservatur mill-BEI għandu jieħu sehem fil-proċeduri tal-kumitat dwar kwistjonijiet li jikkonċernaw l-BEI.
7. L-Istati Membri jistgħu jitolbu l-eżami ta' kwalunkwe kwistjoni oħra li tikkonċerna l-implimentazzjoni tal-Istrument, b'mod partikolari fir-rigward ta' dokumenti ta' programmazzjoni pluriennali inkluż reviżjonijiet u evalwazzjonijiet ta' nofs it-terminu jew *ad hoc*.

Artikolu 46

Informazzjoni, komunikazzjoni u viżibbiltà

1. Ir-riċevituri ta' finanzjament mill-Unjoni għandhom jirrikonoxxu l-orijini ta' dawk il-fondi u jiżguraw il-viżibbiltà ta' finanzjament tal-Unjoni, b'mod partikolari meta jipromwovu u jirrapportaw dwar l-azzjonijiet, u r-riżultati tagħhom billi jenfasizzaw l-appoġġ li wasal mill-Unjoni b'mod viżibbli fuq materjal ta' komunikazzjoni relatat mal-azzjonijiet appoġġati skont l-Istrument, u billi jipprovdu informazzjoni mmirata koerenti, effettiv u proporzjonata lil diversi udjenzi, inkluż il-media u lill-pubbliku.

Ftehimiet konklużi mar-riċevituri ta' finanzjament mill-Unjoni għandhom jinkludu obbligi f'dak ir-rigward.

2. Il-Kummissjoni għandha timplimenta azzjonijiet ta' informazzjoni u komunikazzjoni relatati mal-Istrument, mal-azzjonijiet meħuda skont l-Istrument u mar-riżultati miksuba. Ir-riżorsi finanzjarji allokat i għall-Istrument għandhom jikkontribwixxu wkoll għall-komunikazzjoni korporattiva tal-prijoritajiet politiċi tal-Unjoni, u jirrapportaw dwarhom, sa fejn daw k il-prijoritajiet ikunu relatati mal-objettivi tal-Istrument.
3. L-Istrument għandu jappoġġa l-komunikazzjoni strateġika u d-diplomazija pubblika, inkluż il-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni, bil-ħsieb li jiġu kkomunikati l-valuri tal-Unjoni kif ukoll il-valur mizjud mill-azzjonijiet tal-Unjoni, u r-riżultati miksuba minnhom.
4. Il-Kummissjoni għandha tqiegħed għad-dispożizzjoni tal-pubbliku l-informazzjoni dwar azzjonijiet iffinanzjati taħt l-Istrument kif imsemmi fl-Artikolu 38 tar-Regolament Finanzjarju, inkluż kif xieraq permezz ta' sit web uniku komprensiv.
5. Is-sit web imsemmi fil-paragrafu 4 għandu jinkludi wkoll informazzjoni dwar operazzjonijiet ta' finanzjament u ta' investiment u l-elementi essenzjali tal-ftehimiet ta' Garanzija għall-Azzjoni Esterna kollha, inkluż informazzjoni dwar l-identità ġuridika tal-kontropartijiet eligibbli, il-benefiċċji mistennija tal-iżvilupp u l-proċeduri tal-ilmenti, f'konformità mal-punt (h) tal-Artikolu 38(3), filwaqt li jittiehed kont tal-protezzjoni ta' informazzjoni kunfidenzjali u kummerċjalment sensittiva.

6. Kontropartijiet eliġibbli tal-EFSD+, f'konformità mal-politiki tagħhom dwar it-trasparenza u r-regoli tal-Unjoni dwar il-protezzjoni tad-data u dwar l-aċċess għad-dokumenti u l-informazzjoni, għandhom proattivament u sistematikament iqegħdu għad-dispożizzjoni tal-pubbliku fuq is-siti web tagħhom l-informazzjoni relatata mal-operazzjonijiet kollha ta' finanzjament u investiment koperti mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna, b'mod partikolari relatati mal-mod li bih dawg l-operazzjonijiet jikkontribwixxu għat-twettiq tal-oġġettivi u r-rekwiżiti stabbiliti f'dan ir-Regolament. Fejn possibbli, tali informazzjoni għandha tiġi mqassma fil-livell ta' proġett. Tali informazzjoni għandha dejjem tiegħu kont tal-protezzjoni ta' informazzjoni kunfidenzjali u kummerċjalment sensittiva. Il-kontropartijiet eliġibbli tal-EFSD+ għandhom jipubblicizzaw ukoll l-appoġġ tal-Unjoni fl-informazzjoni kollha li jipubblikaw dwar l-operazzjonijiet ta' finanzjament u ta' investiment koperti mill-Garanzija għall-Azzjoni Esterna f'konformità ma' dan ir-Regolament.

Artikolu 47

Deroga mir-rekwiżiti ta' vizibbiltà

Fejn kwistjonijiet ta' sigurtà jew sensittivitajiet politiċi jistgħu jagħmluha preferibbli jew neċessarja li l-attivitajiet ta' komunikazzjoni u ta' vizibbiltà jiġu limitati f'ċerti pajjiżi jew żoni jew matul ċerti perijodi, l-udjenza mmirata u l-għodod, il-prodotti u l-kanali ta' vizibbiltà li għandhom jintużaw għall-promozzjoni ta' azzjoni partikolari għandhom jiġu determinati fuq bażi ta' każ b'każ, f'konsultazzjoni u qbil mal-Unjoni. Fejn ikun meħtieġ intervent rapidu b'reazzjoni għal kriżi għall-għarrieda, mhuwiex meħtieġ li jiġi prodott immedjatament pjan sħiħ ta' komunikazzjoni u ta' vizibbiltà. F'tali każijiet, madankollu, l-appoġġ tal-UE għandu xorta waħda jiġi indikat b'mod xieraq mill-bidu.

Artiklu 48

Klawsola tas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna

Dan ir-Regolament għandu jigi applikat f'konformità mad-Deċizjoni 2010/427/UE, b' mod partikolari l-Artikolu 9 tagħha.

Artikolu 49

Emendi għad-Deċizjoni Nru 466/2014/UE

Id-Deċizjoni Nru 466/2014/UE hija emendata kif ġej:

(1) fl-Artikolu 1, il-paragrafu 5 huwa sostitwit b'dan li ġej:

"5. Il-garanzija tal-UE għandha tkopri l-operazzjonijiet ta' finanzjament tal-BEI ffirmati matul il-perijodu mill-1 ta' Jannar 2014 sal-31 ta' Diċembru 2021.";

(2) fl-Artikolu 20, it-tieni paragrafu jinbidel b'li ġej:

"Sal-31 ta' Diċembru 2022, il-Kummissjoni għandha tippreżenta lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill rapport dwar l-applikazzjoni ta' din id-Deċizjoni.";

(3) fl-Anness I, l-aħħar tliet paragrafi tal-punt D huma sostitwiti b'dan li ġej:

"Fi hdan il-limitu massimu generali fiss, il-korpi governattivi tal-BEI jistgħu jiddeċiedu, wara li jikkonsultaw mal-Kummissjoni, li jirriallokaw ammonti fi hdan u bejn ir-regjuni.".

Artikolu 50

Thassir u dispozizzjonijiet tranzitorji

1. Mingħajr preġudizzju għall-Artikolu 31(8) ta' dan ir-Regolament, ir-Regolamenti (KE, Euratom) Nru 480/2009 u (UE) Nru 2017/1601 jithassru b'effett mill-...[ĠU irid idahħal: l-ewwel jum tat-tieni xahar wara d-dhul fis-seħħ ta' dan ir-Regolament] u d-Deċiżjoni Nru 466/2014/UE tithassar b'effett mill-1 ta' Jannar 2022. Il-pakkett finanzjarju għall-Istrument għandu jiffinanzja l-provizjonament tal-garanziji baġitarji awtorizzati skont ir-Regolament (UE) 2017/1601 u tal-garanziji u l-assistenza finanzjarja awtorizzati skont l-atti bażiċi li l-provizjonament tagħhom huwa rregolat mir-Regolament (KE, Euratom) Nru 480/2009. Il-provizjonament għal tali garanziji u assistenza finanzjarja lill-benefiċjarji elenkati fl-Anness rilevanti tar-Regolament IPA III għandu jiġu ffinanzjati minn dak ir-Regolament.
2. Il-pakkett finanzjarju għall-Istrument jista' jkopri wkoll in-nefġiet tal-assistenza teknika u amministrattiva meħtieġa biex tiġi żgurata t-tranzizzjoni bejn dan ir-Regolament u l-miżuri adottati taħt ir-Regolamenti (KE, Euratom) Nru 480/2009, (UE) Nru 230/2014, (UE) Nru 232/2014, (UE) Nru 233/2014, (UE) No 234/2014, (UE) Nru 235/2014, (UE) Nru 236/2014, (Euratom) Nru 237/2014 u (UE) 2017/1601 u d-Deċiżjoni Nru 466/2014/UE.
3. Il-pakkett finanzjarju għall-Istrument jista' jkopri n-nefġiet relatati mat-tnejn ta' kwalunkwe Regolament futur relatat.

4. Jekk meħtieg, jistgħu jiddaħħlu approprjazzjonijiet fil-bagħit lil hinn mill-2027 biex ikopru n-nefġiet previsti fl-Artikolu 24(1), ħalli tkun possibbli l-ġestjoni ta' azzjonijiet li ma jkunux tlestew sal-31 ta' Diċembru 2027.

Artikolu 51

Dħul fis-seħħ u applikazzjoni

Dan ir-Regolament għandu jidhol fis-seħħ fil-jum tal-pubblikazzjoni tiegħu f'*Il-Ġurnal Uffiċjali tal-Unjoni Ewropea*.

Huwa għandu japplika mill-1 ta' Jannar 2021.

Dan ir-Regolament għandu jorbot fl-intier tiegħu u japplika direttament fl-Istati Membri kollha.

Magħmul fi...

Għall-Parlament Ewropew
Il-President

Għall-Kunsill
Il-President

ANNEX I

LISTA TA' PAJJIŻI U TERRITORJI FIŻ-ŻONA ĠEOGRAFIKA TAL-VIĊINAT

Alġerija

Armenja

Ażerbajġan

Belarussja

Eġittu

Georgia

Iżrael

Ġordan

Libanu

Libja

Repubblika tal-Moldova

Marokk

Territorji Palestinjani Okkupati

Sirja

Tunezija

Ukrajna

L-appoġġ tal-Unjoni skont dan il-qasam jista' jintuża wkoll għall-fini biex jippermetti lill-Federazzjoni Russa tipparteċipa fi programmi ta' kooperazzjoni transfrontiera u fi programmi indikattivi multinazzjonali rilevanti oħra, inkluż kif imsemmi fl-Artikolu 13(6) u l-Artikolu 21.

ANNEX II

OQSMA TA' KOOPERAZZJONI GĦALL-PROGRAMMI ĠEOGRAFIĊI

Għar-regjuni ġeografici kollha

IN-NIES

1. Il-governanza tajba, id-demokrazija, l-istat tad-dritt u d-drittijiet tal-bniedem, inkluż, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri.
  - (a) It-tishiĥ u l-promozzjoni tad-demokrazija u ta' proċessi demokratiċi inklużivi, tal-istat tad-dritt, tal-ġlieda kontra l-korruzzjoni, tal-governanza u tas-sorveljanza, inkluż proċessi elettorali trasparenti, inklużivi u kredibbli kif ukoll istituzzjonijiet trasparenti, responsabbli, effettivi u inklużivi fil-livelli kollha, inkluż korpi legiżlattivi u ġudikatura indipendenti li jsaħħu parteċipazzjoni u rappreżentanza politika sinifikanti;
  - (b) It-tishiĥ tal-promozzjoni, il-protezzjoni u r-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u tal-libertajiet fundamentali f'konformità mad-dritt internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem, inkluż id-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem; l-appoġġ u l-protezzjoni għad-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem; l-appoġġ u l-monitoraġġ ta' mekkaniżmi tal-ilmenti u ta' rimedju fir-rigward tal-ksur u l-abbużi tad-drittijiet tal-bniedem fil-livell nazzjonali u lokali; il-kontribut għall-implimentazzjoni ta' strumenti u oqfsa globali u reġjonali, li jżidu l-kapaċitajiet tas-soċjetà ċivili bl-implimentazzjoni u l-monitoraġġ tagħhom;

- (c) Il-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni fil-forom kollha tagħha u l-promozzjoni tal-prinċipju tal-ugwaljanza u n-nondiskriminazzjoni, b'mod partikolari l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, id-drittijiet u t-tiżiħ tal-pożizzjoni tan-nisa u tal-bniet, id-drittijiet tat-tfal, tal-persuni b'diżabbiltà, tal-persuni li jagħmlu parti minn minoranzi, tal-persuni lezbjani, gay, bisesswali, transġeneru u intersesswali (LGBTI) u tal-popli indiġeni kif stabbilit fid-Dikjarazzjoni tan-Nazzjonijiet Uniti dwar id-Drittijiet tal-Popli Indiġeni (UNDRIP);
- (d) L-appoġġ, it-tiżiħ u t-tiżiħ tal-pożizzjoni ta' soċjetà ċivili ħajja bir-rwoli indipendenti, attivi u multipli tagħha fi tranżizzjonijiet politiċi, proċessi ta' riforma u trasformazzjonijiet demokratiċi, u l-promozzjoni ta' spazju miftuħ u abilitanti għas-soċjetà ċivili u l-impenn taċ-ċittadini fil-ħajja politika u fl-iskrutinju tat-teħid ta' deċizzjonijiet kif ukoll il-ġlieda kontra t-tnaqqis tal-ispazju demokratiku; l-appoġġ u l-promozzjoni tal-partecipazzjoni ta' kulhadd fil-proċessi politiċi u l-ħajja pubblika;
- (e) It-titjib tal-pluraliżmu, l-indipendenza u l-professjonalizmu ta' media ħielsa u indipendenti, kif ukoll it-tiżiħ tal-litteriżmu fil-media u l-ġlieda kontra d-dizinformazzjoni; it-tiżiħ tad-drittijiet diġitali, inkluż id-drittijiet għall-aċċess għal informazzjoni; it-tiżiħ tad-dritt għall-privatezza u l-protezzjoni tad-data;
- (f) It-tiżiħ tar-reziljenza ta' stati, soċjetajiet, komunitajiet u individwi għal pressjonijiet u xokkijiet politiċi, ekonomiċi, ambjentali, alimentari, demografiċi u soċjetali, għal diżastri naturali u diżastri kkawżati mill-bniedem u għal krizijiet tas-saħħa, inkluż pandemiji;

- (g) It-tiżni tal-iżvilupp ta' istituzzjonijiet pubbliċi demokratiċi u inkluzivi fil-livelli internazzjonali, nazzjonali u subnazzjonali, inkluż l-awtoritajiet lokali; it-tiżni tal-kapaċità għal ibbaġitjar u ppjanar sensittivi għal kwistjonijiet ta' ġeneru; kif ukoll sistema ġudizzjarja indipendenti, effettiva, effiċjenti u responabbli, il-promozzjoni tal-istat tad-dritt, ġustizzja internazzjonali, akkontabbiltà u aċċess għal kulhadd għal ġustizzja affordabbli;
- (h) L-appoġġ għal proċessi ta' riforma tal-amministrazzjoni pubblika fil-livelli nazzjonali u subnazzjonali, inkluż permezz tal-użu ta' sistemi ta' servizzi elettronici tal-gvern iffukati fuq iċ-ċittadini u soluzzjonijiet diġitali oħra għall-bini ta' sistemi b'saħħithom, responsabbli u trasparenti tal-amministrazzjoni pubblika u tal-ġħoti ta' servizzi, it-tiżni tal-oqfsa legali u tal-istruttura istituzzjonali, sistemi u kapaċitajiet nazzjonali tal-istatistika, inkluż fir-rigward tad-diżaggregazzjoni tad-data skont l-introjt, is-sess, l-età u fatturi oħra, il-ġestjoni tajba tal-finanzi pubbliċi inkluż awditjar estern, u l-kontribut għall-ġlieda kontra l-korruzzjoni, l-evitar tat-taxxa, l-evazzjoni tat-taxxa u l-ippjanar aggressiv tat-taxxa;
- (i) L-appoġġ għal gvernijiet u amministrazzjonijiet nazzjonali u lokali biex joħolqu l-infrastruttura meħtieġa li tippermetti li r-registrazzjonijiet ċivili kollha (mit-twelid sal-mewt) jiġu rreġistrati b'mod preċiż, u rikonnoxxuti b'mod uffiċjali, u li dokumenti duplikati jiġu ppubblikati meta jkun meħtieġ sabiex jiġi żgurat li i-ċittadini kollha jeżistu b'mod uffiċjali u jkunu jistgħu jeżerċitaw id-drittijiet fundamentali tagħhom;

- (j) Il-promozzjoni ta' politiki u żvilupp territorjali, rurali u urbani inklużivi, bilanċjati u integrati permezz tat-tiżni ta' istituzzjonijiet u korpi pubbliċi fil-livelli nazzjonali u subnazzjonali, l-appoġġ għat-tiżni tal-kapaċitajiet ta' awtoritajiet lokali u l-mobilizzazzjoni tal-għarfien espert tagħhom biex jiġi promoss approċċ territorjali għall-iżvilupp lokali inkluż deċentralizzazzjoni effiċjenti, deċentralizzazzjoni fiskali u proċessi ta' ristrutturar statali;
- (k) Iż-żieda tat-trasparenza u l-akkontabbiltà ta' istituzzjonijiet pubbliċi fil-livell nazzjonali u subnazzjonali u tal-intrapriżi bi sjieda pubblika u t-titjib tal-aċċess għal kulhadd għal informazzjoni dwar l-affarijiet pubbliċi, it-tiżni tal-akkwist pubbliku inkluż it-tteġġig tal-iżvilupp ta' kriterji u miri ta' sostenibbiltà ambjentali, soċjali u ekonomiċi u l-ġestjoni finanzjarja pubblika fil-livell reġjonali, nazzjonali u dak lokali, l-appoġġ għal żvilupp u użu tas-sistemi ta' servizzi elettronici tal-gvern u t-tiżni tal-għoti ta' servizzi;
- (l) L-appoġġ għall-ġestjoni sostenibbli, responsabbli, sensitiva għall-konflitti u trasparenti tas-setturi tar-riżorsi naturali u d-dhul relatat, kif ukoll riformi biex jiġu żgurati politiki tat-taxxa ġusti, effiċjenti u sostenibbli.

2. Il-qerda tal-faqar, il-ġlieda kontra l-inugwaljanzi u d-diskriminazzjoni, u l-promozzjoni tal-iżvilupp tal-bniedem
- (a) Il-qerda tal-faqar fid-dimensjonijiet kollha tiegħu, inkluż permezz ta' servizzi pubbliċi għas-saħħa, in-nutrizzjoni, l-edukazzjoni u l-protezzjoni soċjali, l-indirizzar tad-diskriminazzjoni u tal-inugwaljanzi u li hadd ma jithalla jibqa' lura;
  - (b) L-appoġġ għall-agrikoltura, il-forestrija u s-sajd biex tiżdied is-sigurtà tal-ikel, u jinholqu opportunitajiet ekonomiċi u impjiegi;
  - (c) It-tisħih tal-isforzi għall-adozzjoni ta' politiki u għal investiment xieraq biex jiġu promossi, protetti u sodisfati d-drittijiet tan-nisa u tal-bniet, taż-żgħażaġh u tat-tfal, u tal-persuni b'diżabbiltà, biex jiġu ffaċilitati l-involviment u l-partecipazzjoni sinifikanti tagħhom fil-ħajja soċjali, ċivika u ekonomika, u biex jiġi żgurat il-kontribut sħiħ tagħhom għal tkabbir inklużiv u żvilupp sostenibbli;
  - (d) Il-promozzjoni tar-rispett, il-protezzjoni u l-issodisfar tad-drittijiet tan-nisa u tal-bniet u t-tisħih tal-pożizzjoni tagħhom, inkluż drittijiet ekonomiċi, soċjali u tax-xogħol, drittijiet tad-dominju ta' art, kif ukoll id-drittijiet imsemmija fl-Artikolu 8(4), il-qerda tal-vjolenza sesswali u abbażi tal-ġeneru fil-forom kollha tagħha, inkluż prattiki dannużi bħaż-żwieġ tat-tfal, prekoċi u sfurzati u l-mutilazzjoni ġenitali femminili;

- (e) L-indirizzar tar-rabtiet tat-tkabbir demografiku globali u l-bidliet demografici għal żvilupp sostenibbli fid-dimensjonijiet rilevanti kollha inkluż l-ugwaljanza bejn il-generi, is-saħħa, il-protezzjoni soċjali, il-koeżjoni soċjali, l-edukazzjoni u l-impjiegi;
- (f) L-għoti ta' attenzjoni speċjali lil dawk żvantaġġati, vulnerabbli u emarginati, inkluż tfal u zgħażaġh, persuni akbar fl-età, persuni b'diżabbiltà, persuni LGBTI, persuni li jagħmlu parti minn minoranzi u popli indigeni, refuġjati, persuni spostati internament, persuni affettwati minn konflitt armat u persuni apolidi;
- (g) Il-promozzjoni ta' approċċ integrat għall-għoti ta' appoġġ għall-komunitajiet, b'mod partikolari l-persuni l-aktar emarginati u vulnerabbli, l-ifqar fosthom u dawk l-iktar diffiċli biex jintlaħqu, inkluż bit-titjib tal-aċċess universali għall-ħtiġijiet u s-servizzi bażiċi, inkluż fl-oqsma tas-saħħa, l-edukazzjoni, in-nutrizzjoni u l-protezzjoni soċjali;
- (h) L-għoti ta' appoġġ biex jinholoq ambjent sikur li jsostni lit-tfal bħala element importanti fit-trawwim ta' popolazzjoni żaġżuġha b'saħħitha li tkun kapaċi tilhaq il-potenzjal kollu tagħha. Dan jinkludi l-promozzjoni tat-tranzizzjoni minn kura tat-tfal istituzzjonali għal kura tat-tfal ibbażata fil-komunità. Dan jinkludi wkoll l-għoti lit-tfal, b'mod partikolari dawk l-aktar emarginati, l-aħjar bidu fil-hajja permezz ta' investiment fl-iżvilupp fit-tfulija bikrija u l-iżgurar li t-tfal li jesperjenzaw il-faqar jew l-inugwaljanza jkollhom aċċess għal servizzi bażiċi bħas-saħħa, in-nutrizzjoni, l-edukazzjoni u l-protezzjoni soċjali;

- (i) L-appoġġ għal aċċess universali għal biżżejjed ikel affordabbli, sikur u sustanzjuż u dieti tajbin għas-saħħa, b'mod partikolari għal dawk fis-sitwazzjonijiet l-aktar vulnerabbli, fost l-oħrajn tfal taħt l-età ta' hames snin, adoloxxenti, kemm tfajliet kif ukoll ġuvintur, u nisa, speċjalment waqt it-tqala u t-treddiġh, kif ukoll it-tishiġ tar-reżiljenza tal-ikel u tan-nutrizzjoni u tal-kontinwità tal-kura, b'mod partikolari f'pajjiżi li jiffaċċjaw krizijiet fit-tul jew rikorrenti; il-prevenzjoni ta' nuqqas ta' żvilupp, irquqija żejda u forom oħra ta' malnutrizzjoni; it-trawwim ta' approċċi multisettorjali għall-agrikoltura li huma sensittivi għan-nutrizzjoni;
- (j) L-appoġġ għal aċċess universali għal sanità sikura u suffiċjenti tal-ilma tax-xorb, kif ukoll igjene u ġestjoni tal-ilma sostenibbli u integrata, b'mod partikolari fil-livell lokali;
- (k) Il-kisba ta' kopertura universali tas-saħħa, b'aċċess ekwu għal kull individwu u għal kull komunità għal servizzi tas-saħħa ta' kwalità u affordabbli, inkluż servizzi tal-kura tas-saħħa sesswali u riproduttiva fil-kuntest tal-implimentazzjoni tal-Pjattaforma ta' Azzjoni ta' Beijing u l-Programm ta' Azzjoni tal-ICPD u l-eżiti tal-konferenzi ta' reviżjoni tagħhom, permezz tal-appoġġ għall-bini ta' sistemi tas-saħħa inklużivi, b'saħħithom, ta' kwalità u reżiljenti li huma aċċessibbli għal kulhadd, u t-tishiġ tal-kapaċitajiet għal twissija bikrija, tnaqqis tar-riskju, ġestjoni tar-riskju u rkupru; l-ikkomplementar tal-azzjoni permezz tal-programm qafas tal-Unjoni għar-riċerka u l-innovazzjoni biex jiġi indirizzat it-theddid globali għas-saħħa, jiġu żviluppati vaċċini, mediċini u trattamenti sikuri, effiċjenti u affordabbli kontra l-mard relatat mal-faqar u l-mard traskurat, u biex jitjiebu r-reazzjonijiet għall-isfidi tas-saħħa inkluż il-mard li jittiehed, ir-reżistenza għall-antimikrobiċi u l-mard u l-epidemiji emergenti;

- (l) L-appoġġ għal protezzjoni soċjali universali u ekwa kif ukoll it-tiżni ta' xbieki ta' sikurezza soċjali, networks u sistemi ta' appoġġ biex jiġi ggarantit introjtu bażiku, jiġi evitat il-faqar estrem u tinbena r-reziljenza;
- (m) Promozzjoni ta' żvilupp urban sostenibbli inkluziv biex tiġi indirizzata l-inugwaljanza urbana, b'fokus fuq dawk li jinsabu l-aktar fil-bżonn;
- (n) L-appoġġ għal awtoritajiet lokali, inkluz permezz tal-kooperazzjoni decentralizzata, l-iżvilupp ta' kapaċitajiet u l-mobilizzazzjoni ta' riżorsi, biex fiż-żoni urbani u rurali tittejjeb il-lokalizzazzjoni tal-SDGs permezz tal-għoti u r-rispons ta' servizzi bażiċi, l-aċċess ekwu għas-sigurtà tal-ikel u tan-nutrizzjoni, l-abitazzjoni aċċessibbli, deċenti u affordabbli u l-kwalità tal-ħajja, b'mod partikolari għal dawk li jgħixu f'insedjamenti informali u f'bassifondi, it-tiżni u l-promozzjoni ta' partecipazzjoni aċċessibbli u mekkaniżmi tal-ilmenti, speċjalment għal persuni u gruppi żvantaġġati u esklużi;
- (o) Il-promozzjoni tat-twertiq tal-għanijiet maqbula fuq il-livell internazzjonali fl-educazzjoni, b'fokus partikolari fuq it-tiżni tas-sistemi tal-educazzjoni mingħajr ħlas, permezz ta' educazzjoni ta' kwalità li tkun inkluziva u ekwa, formali, informali u mhux formali u l-promozzjoni ta' opportunitajiet ta' taġħlim tul il-ħajja għal kulhadd, u fil-livelli kollha, b'mod partikolari matul it-tfulija bikrija u s-snin tal-primarja, taħriġ tekniku u vokazzjonali, kif ukoll f'sitwazzjonijiet ta' emergenza u ta' krizi, u b'attenzjoni speċjali għan-nisa u l-bniet; u anki permezz ta' taħriġ u żvilupp professjonali għall-għalliema, u l-użu ta' teknoloġiji digitali biex jittejjbu t-taġħlim u l-apprendiment fl-educazzjoni;

- (p) L-appoġġ għal azzjonijiet tat-tiżni tal-kapaċitajiet, għall-mobilità fit-tagħlim bejn l-Unjoni u l-pajjiżi shab jew bejn il-pajjiżi shab stess, kif ukoll għall-kooperazzjoni u d-djalogu politiku ma' istituzzjonijiet, organizzazzjonijiet, korpi u awtoritajiet lokali ta' implimentazzjoni, minn dawk il-pajjiżi;
- (q) Il-promozzjoni tal-kooperazzjoni fl-oqsma tax-xjenza, it-teknoloġija u r-riċerka, li b'mod partikolari jindirizzaw it-tibdil relatat mal-faqar u t-tibdil tas-soċjetà, id-data miftuħa, il-big data, l-intelliġenza artifiċjali u l-innovazzjoni, filwaqt li jiġi evitat il-fenomeni tal-eżodu ta' mħuh;
- (r) L-intensifikazzjoni ta' koordinazzjoni fost l-atturi rilevanti kollha fil-livelli kollha biex tingħata għajnuna lit-tranzizzjoni minn sitwazzjoni ta' emerġenza naturali jew ikkawżata mill-bniedem għal fażi ta' żvilupp; l-iżgurar ta' ppjanar u programmazzjoni kongunti ta' interventi ta' kooperazzjoni, li jkunu koerenti mal-għajnuna umanitarja, u, fejn rilevanti, mal-azzjonijiet ta' konsolidazzjoni tal-paċi, abbażi ta' analiżi kongunta;
- (s) L-appoġġ għal libertà tal-hsieb, tal-kuxjenza u tar-religjon jew tat-twemmin, inkluż permezz ta' miżuri biex jiġu eliminati l-forom kollha ta' mibegħda, intolleranza u diskriminazzjoni bbażati fuq religjon jew twemmin u bit-trawwim tat-tolleranza u r-rispett tad-diversità reliġjuża u kulturali fi hdan u bejn is-soċjetajiet;

- (t) Il-promozzjoni ta' dialogu interkulturali u diversità kulturali fil-forom kollha tagħhom, u l-preservazzjoni u l-promozzjoni tal-wirt kulturali, u l-isfruttar tal-potenzjal tal-industriji kreattivi għal żvilupp soċjali u ekonomiku sostenibbli;
- (u) L-appoġġ għal azzjonijiet, u l-promozzjoni ta' kooperazzjoni, fil-qasam tal-isport li jikkontribwixxu għat-tiġid tal-pożizzjoni tan-nisa, taż-żgħażaġh, tal-individwi u tal-komunitajiet kif ukoll għall-objettivi tas-saħħa, tal-edukazzjoni u tal-inklużjoni soċjali tal-Aġenda 2030;
- (v) Il-promozzjoni tad-dinjità u tar-reziljenza ta' persuni spostati fit-tul, kif ukoll tal-inklużjoni tagħhom fil-ħajja ekonomika u soċjali tal-pajjiżi u tal-komunitajiet ospitanti, inkluż fil-livell lokali.

3. Il-migrazzjoni, l-ispostament furzat u l-mobbiltà

- (a) It-tiġid tas-sħubijiet bilaterali, reġjonali u internazzjonali dwar il-migrazzjoni, l-ispostament furzat u l-mobbiltà abbażi ta' approċċ integrat u bilanċjat, li jkopru l-aspetti kollha tal-migrazzjoni inkluż l-għajnuna fl-implimentazzjoni ta' ftehimiet bilaterali jew reġjonali tal-Unjoni, djalogi u arrangamenti, inkluż dawk dwar ir-ritorn u r-riammissjoni, perkorsi legali u sħubijiet ta' mobbiltà, b'rispett sħiħ għall-obbligi tad-dritt internazzjonali u tad-drittijiet tal-bniedem;
- (b) Sostenn għar-riintegrazzjoni sostenibbli tal-migranti li jirritornaw u l-familji tagħhom, kif ukoll ritorni sikuri u dinjitużi fost il-pajjiżi sħab b'rispett sħiħ tal-obbligi umanitarji u tad-drittijiet tal-bniedem skont id-dritt internazzjonali u tal-Unjoni;

- (c) L-indirizzar u l-mitigazzjoni tal-kawżi fundamentali tal-migrazzjoni irregolari u tal-ispostament furzat;
- (d) L-indirizzar tal-migrazzjoni irregolari u tal-ispostament sfurzat; it-tnaqqis tal-vulnerabbiltajiet fil-kuntest tal-migrazzjoni inkluż dawk ikkawżati mit-traffikar ta' bnedmin u mill-faċilitazzjoni ta' dhul klandestin ta' bnedmin, kif ukoll l-inklużjoni ta' miżuri ta' appoġġ biex jiproteġu vittmi ta' sfruttament u abbuż; u l-intensifikazzjoni ta' kooperazzjoni dwar ġestjoni integrata tal-fruntieri skont id-dritt internazzjonali u tal-Unjoni, id-dritt dwar id-drittijiet tal-bniedem, id-dritt umanitarju u l-istandards tal-protezzjoni tad-data;
- (e) It-tiżiħ xjentifiku, tekniku, tal-kapaċità istituzzjonali u tal-bniedem għall-ġestjoni tal-migrazzjoni, inkluż taħriġ dwar id-drittijiet tal-bniedem, appoġġ għall-proċeduri ta' pajjiżi shab ta' akkoljenza, pproċessar, ažił u ritorn; it-tiżiħ ta' kooperazzjoni transfruntiera dwar l-iskambju ta' informazzjoni f'konformità mal-istandards tal-protezzjoni tad-data u l-obbligi relatati mad-dritt għall-privatezza skont id-dritt internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem; u l-appoġġ għall-ġbir u l-użu ta' data preċiża u diżaggregata bħala bażi għal politiki bbażati fuq l-evidenza sabiex jiġu ffaċilitati l-migrazzjoni u l-mobbiltà ordnati, sikuri, regolari u responsabbli;
- (f) L-appoġġ għal politiki ta' migrazzjoni effettivi u bbażati fuq id-drittijiet tal-bniedem, fil-livelli kollha, inkluż programmi ta' protezzjoni;

- (g) Il-promozzjoni ta' kondizzjonijiet għall-faċilitazzjoni, kif xieraq, tal-migrazzjoni legali u l-mobbiltà ġestita tajjeb, filwaqt li jiġu rispettati l-kompetenzi tal-Istati Membri, u l-kuntatti bejn il-persuni, inkluż fl-edukazzjoni, ir-riċerka u l-innovazzjoni, l-iskambju kulturali u d-djalogu interkulturali, inkluż billi tingħata informazzjoni preċiża u f'waqtha, li jimmassimizza l-impatt għall-iżvilupp tal-migrazzjoni legali;
- (h) It-titjib ta' fehim komuni tar-rabta bejn il-migrazzjoni u l-iżvilupp, li jirrikonoxxi li l-migrazzjoni u l-mobbiltà ordnati, sikuri, regolari u responsabbli, il-paċi, il-governanza tajba, l-istabbiltà, it- tkabbir inklużiv u l-iżvilupp sostenibbli huma interkonnessi b'mod qawwi, u l-insewiment ta' sinerġiji f'dawn id-diversi dimensjonijiet;
- (i) L-iżgurar tal-protezzjoni u r-rispett tad-drittijiet tal-bniedem tal-migranti, ir-refuġjati, il-persuni spostati u l-persuni spostati internament kollha, inkluż dawk spostati minhabba t-tibdil fil-klima, filwaqt li tingħata attenzjoni speċjali għal gruppi vulnerabbli;
- (j) L-appoġġ għal soluzzjonijiet orjentati lejn l-iżvilupp għal persuni spostati, persuni spostati internament u l-komunitajiet ospitanti tagħhom, inkluż permezz tal-inklużjoni soċjo-ekonomika b'aċċess għas-suq tax-xogħol, impjiegi deċenti, edukazzjoni u servizzi, biex jippromwovi d-dinjità, ir-reziljenza u l-awtodipendenza ta' persuni spostati;

- (k) L-appoġġ għal involviment tad-dijaspora fil-pajjiżi ta' oriġini biex jikkontribwixxu għall-iżvilupp sostenibbli, inkluż permezz tal-involvement ta' awtoritajiet lokali u organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, filwaqt li jittiehed kont tal-potenzjal tagħhom għal investimenti, b'appoġġ għall-inizjattivi ta' solidarjetà u intraprenditorjali tagħhom;
- (l) Il-promozzjoni ta' trasferimenti ta' rimessa aktar veloċi, irħas u aktar sikuri kemm fil-pajjiżi ta' oriġini kif ukoll f'dawk riċevituri, biex b'hekk jiġi sfruttat il-potenzjal tagħhom għall-iżvilupp.

Il-kooperazzjoni f'dan il-qasam ser tiġi ġestita f'koerenza mar-regolamenti rilevanti tal-Unjoni dwar il-migrazzjoni, b'rispett sħiħ għall-prinċipju ta' koerenza tal-politiki għall-iżvilupp.

IL-PJANETA

4. Ambjent u tibdil fil-klima

- (a) It-tisħiħ tal-kapaċità xjentifika, teknika, istituzzjonali u tal-bniedem għall-ġestjoni, l-integrazzjoni u l-monitoraġġ tal-klima u tal-ambjent; it-tisħiħ tal-governanza klimatika u ambjentali reġjonali, nazzjonali u lokali, u l-faċilitazzjoni tal-aċċess għal sorsi pubbliċi u privati għat-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri, għall-ekosistemi u għall-konservazzjoni tal-bijodiversità u għall-finanzjament tal-ġlieda kontra t-tibdil fil-klima, kif ukoll għall-assigurazzjoni;

- (b) L-appoġġ għal adattament għat-tibdil fil-klima, b'enfasi speċjali fuq stati u popolazzjonijiet partikolarment vulnerabbli; l-għoti ta' kontribut għall-isforzi tas-sħab biex isegwu l-impenji tagħhom b'rabta mat-tibdil fil-klima, l-ekosistemi u l-konservazzjoni tal-bijodiversità, inkluż fil-livell lokali, skont il-Ftehim ta' Pariġi u l-Qafas ta' Sendai għat-Tnaqqis tar-Riskju ta' Diżastri. Dawk l-isforzi jinkludu l-implimentazzjoni tal-NDCs u pjanijiet ta' azzjoni rigward il-mitigazzjoni u l-adattament, inkluż sinerġiji bejn l-adattament u l-mitigazzjoni, permezz ta' inizjattivi globali bħas-Shubija dwar l-NDC, kif ukoll l-impenji tagħhom skont ftehimiet ambjentali multilaterali oħra, bħall-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Diversità Bijoloġika u l-Konvenzjoni tan-NU dwar il-Ġlieda kontra d-Deżertifikazzjoni;
- (c) L-iżvilupp u/jew it-tiżni ta' tkabbir ekoloġiku u tkabbir blu sostenibbli u ekonomija ċirkolari fis-setturi ekonomiċi kollha;

- (d) Il-promozzjoni ta' aċċess għall-enerġija sostenibbli fil-pajjiżi li qed jiżviluppaw; it-tiżiħ ta' kooperazzjoni fl-enerġija rinnovabbli sostenibbli, f'konformità sħiħa mal-oġġla standards internazzjonali inkluż għall-valutazzjoni tal-impatti ambjentali u tas-sikurezza kemm nazzjonali kif ukoll transkonfinali. Il-promozzjoni u ż-żieda ta' kooperazzjoni fir-rigward tal-effiċjenza fl-enerġija u l-produzzjoni u l-użu ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli; il-promozzjoni ta' aċċess għal servizzi tal-enerġija affidabbli, sikuri, affordabbli, nodfa u sostenibbli; l-appoġġ, b'mod partikolari għal soluzzjonijiet fuq skala żgħira, ta' grilja żgħira u dawk mhux kollegati ma' grilja, ta' valur ambjentali u ta' żvilupp għoli, u soluzzjonijiet lokali u deċentralizzati li jiżguraw aċċess għall-enerġija għal persuni li jgħixu fil-faqar u f'żoni remoti;
- (e) It-tiżiħ tal-kapaċitajiet biex jiġu integrati l-oġġettivi tas-sostenibbiltà ambjentali u tat-tibdil fil-klima, u l-insewiment tat-tkabbir ekoloġiku fl-istrategiji tal-iżvilupp nazzjonali u lokali, inkluż l-appoġġ għal kriterji tas-sostenibbiltà fl-akkwist pubbliku;
- (f) Il-promozzjoni ta' eliminazzjoni gradwali ta' sussidji għal karburanti fossili li jagħmlu ħsara lill-ambjent, swieq tal-enerġija stabbli u trasparenti u t-tnedija ta' grilji intelligenti u l-użu ta' teknoloġiji digitali għall-ġestjoni tal-enerġija sostenibbli;
- (g) Il-promozzjoni ta' responsabbiltà soċjali korporattiva, diliġenza dovuta fil-ktajjen tal-provvista, u l-applikazzjoni konsistenti tal-prinċipji ta' "approċċ prekawzjonarju" u ta' "min inigġes iħallas";

- (h) Il-promozzjoni ta' prattiki agrikoli ambjentalment sostenibbli, inkluż l-agroekologija u l-bijodiversità kif ukoll biex jissahħu l-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima u jiġu promossi r-reżiljenza ambjentali u soċjali u ekosistemi b'saħħithom;
- (i) It-titjib tan-networks u s-servizzi lokali, nazzjonali, reġjonali u kontinentali tat-trasport multimodali biex ikompli jissahħu l-opportunitajiet għal żvilupp ekonomiku u holqien tal-impjiegi sostenibbli u reżiljenti għat-tibdil fil-klima, bil-ħsieb li jsir żvilupp b'emissjonijiet baxxi ta' karbonju u reżiljenti għat-tibdil fil-klima. It-tiżiħ tal-facilitazzjoni u l-liberalizzazzjoni tat-trasport, titjib tas-sostenibbiltà, tas-sikurezza fit-toroq u tar-reżiljenza tad-dominji tat-trasport;
- (j) It-tiżiħ tal-involviment tal-awtoritajiet u l-komunitajiet lokali u l-popli indigeni fir-risponsi għat-tibdil fil-klima, fil-ġlieda kontra t-telf tal-bijodiversità u l-kriminalità marbuta mal-organizmi selvaġġi, fil-konservazzjoni ta' ekosistemi u fil-governanza sensittiva għall-konflitti ta' riżorsi naturali, inkluż permezz tat-titjib fil-ġestjoni taż-żamma tal-art u tar-riżorsi tal-ilma. Il-promozzjoni ta' żvilupp urban sostenibbli u tar-reżiljenza fiż-żoni urbani; it-tiżiħ u l-promozzjoni tal-partecipazzjoni u l-aċċess għal mekkaniżmi tal-ilmenti u ta' rimedju fil-livell nazzjonali u lokali, speċjalment għall-popli indigeni kif stabbilit fl-UNDRIP;
- (k) Il-promozzjoni tal-edukazzjoni għall-iżvilupp sostenibbli biex in-nies jingħataw is-setgħa li jittrasformaw is-soċjetà u jibnu futur sostenibbli;

- (l) Il-promozzjoni tal-konservazzjoni, il-ġestjoni u l-użu sostenibbli u sensitivi għall-konflitti u r-restawr ta' riżorsi naturali u ta' ekosistemi terrestri u mhux terrestri b'saħħithom, u t-twaqqif tat-telf tal-bijodiversità, il-protezzjoni tal-organizmi selvaġġi, inkluż il-ġlieda kontra l-kaċċa illegali u t-traffikar illeċitu ta' organizmi selvaġġa; it-tiżiħ tal-konsultazzjoni u l-promozzjoni ta' kooperazzjoni transkonfinali reġjonali u l-iżgurar ta' kunsens ħieles u infurmat minn qabel u l-partecipazzjoni effettiva ta' popli indigeni kif stabbilit fl-UNDRIP;
- (m) Il-promozzjoni tal-ġestjoni integrata, sostenibbli, partecipatorja u sensitiva għall-konflitti tar-riżorsi tal-ilma u l-kooperazzjoni transkonfinali dwar l-ilma f'konformità mad-dritt internazzjonali, li tinvolvi fejn rilevanti awtoritajiet lokali;
- (n) Il-promozzjoni tal-konservazzjoni u t-tiżiħ tal-ħażniet tal-karbonju permezz ta' ġestjoni sostenibbli tal-użu tal-art, it-tibdil fl-użu tal-art u l-forestrija, u l-ġlieda kontra d-degradazzjoni ambjentali, id-deżertifikazzjoni u d-degradazzjoni tal-art u tal-foresti, u n-nixfa, li tinvolvi fejn rilevanti awtoritajiet lokali;
- (o) Il-promozzjoni tat-tisgħir u l-protezzjoni tal-foresti naturali; it-tnaqqis tad-deforestazzjoni u l-promozzjoni tal-infurzar tal-liġi, it-tmexxija u l-kummerċ fis-settur forestali, u l-ġlieda kontra l-qtuġh illegali tas-siġar għall-injam u kontra l-kummerċ illegali tal-injam u ta' prodotti tal-injam.

L-appoġġ għal governanza aħjar u għat-tiżiħ tal-kapaċitajiet għall-ġestjoni sostenibbli tar-riżorsi naturali, inkluż permezz ta' gvernijiet subnazzjonali; l-appoġġ għan-negozjar u l-implimentazzjoni tal-ftehimiet ta' sħubija volontarja;

- (p) L-appoġġ għall-governanza tal-oċeani, inkluż il-protezzjoni, ir-restawr u l-preservazzjoni taż-żoni kostali u tal-baħar fil-forom kollha tagħhom, inkluż l-ekosistemi, il-ġlieda kontra l-iskart tal-baħar, il-ġlieda kontra s-sajd illegali, mhux irrapportat u mhux irregolat u l-protezzjoni tal-bijodiversità marittima f'konformità mal-Konvenzjoni tan-NU dwar il-Liġi tal-Baħar;
- (q) It-tiżni reġjonali għat-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri, it-tnejja u r-reżiljenza, inkluż permezz tal-investiment u permezz tal-promozzjoni ta' approċċ ibbażat fuq il-komunità u ċċentrat fuq il-persuni, b'sinergija ma' politiki u azzjonijiet ta' adattament għat-tibdil fil-klima;
- (r) Il-promozzjoni tal-effiċjenza fir-riżorsi u l-konsum u l-produzzjoni sostenibbli, b'mod partikolari tul il-katina tal-provvista kollha, lejn it-tranżizzjoni lejn ekonomija ċirkolari, inkluż billi jitrażżan l-użu ta' riżorsi naturali għall-finanzjament tal-konflitti, u billi tiġi appoġġata l-konformità tal-partijiet ikkonċernati ma' inizjattivi rilevanti; l-indirizzar tat-tniġġis, it-tnaqqis tas-sustanzi li jniġġsu l-arja, b'mod partikolari l-karbonju iswed u l-promozzjoni ta' ġestjoni tajba ta' sustanzi kimiċi u tal-iskart;
- (s) L-appoġġ għal sforzi għat-titjib tad-diversifikazzjoni ekonomika sostenibbli, il-kompetittività, il-valur miżjud lokali fil-ktajjen tal-provvista u l-kummerċ ġust, l-iżvilupp tas-settur privat b'fokus partikolari fuq it-tekabbir ekoloġiku b'emissjonijiet baxxi u reżiljenti għat-tibdil fil-klima, l-SMEs u l-kooperattivi, filwaqt li jiġu sfruttati l-benefiċċji ta' ftehimiet kummerċjali eżistenti mal-Unjoni għall-iżvilupp sostenibbli;

- (t) Il-promozzjoni tat-twettiq ta' impenji rigward il-konservazzjoni tal-bijodiversità fi ftehimiet internazzjonali;
- (u) It-titjib tal-integrazzjoni u l-integrazzjoni tal-objettivi dwar it-tibdil fil-klima u dawk ambjentali permezz ta' appoġġ għall-ħidma metodologika u ta' riċerka;
- (v) L-indirizzar tal-effetti globali u transreġjonali tat-tibdil fil-klima li għandhom impatt potenzjalment destabilizzanti fuq l-iżvilupp, il-paċi u s-sigurtà.

IL-PROSPERITÀ

5. Tkabbir ekonomiku inklużiv u sostenibbli, kif ukoll impjegi decenti

- (a) L-appoġġ lill-intraprenditorija, inkluż permezz tal-mikrofinanzjament, impjegi u impjegabbiltà decenti permezz tal-iżvilupp ta' ħiliet u kompetenzi, tal-edukazzjoni u tat-taħriġ vokazzjonali, tat-titjib tal-applikazzjoni sħiħa tal-istandards internazzjonali tax-xogħol u inkluż id-djalogu soċjali u l-ġlieda kontra t-tħaddim tat-tfal, kundizzjonijiet tax-xogħol f'ambjent tajjeb għas-saħħa, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri, pagi li jggarantixxu l-għajxien u l-ħolqien ta' opportunitajiet b'mod partikolari għaż-żgħażaġh kif ukoll għan-nisa;

- (b) L-appoġġ lill-perkorsi għall-iżvilupp nazzjonali u lokali li jimmassimizzaw l-eżiti u l-impatti soċjali pozittivi, inaqqsu r-riskju tal-eskluzjoni u l-emarginazzjoni ta' ċerti gruppi, il-promozzjoni ta' tassazzjoni u politiki pubbliċi ridistributtivi ġusti, effiċjenti u sostenibbli, u l-istabiliment u t-tiżiħ ta' sistemi ta' protezzjoni soċjali sostenibbli u skemi ta' assigurazzjoni soċjali sostenibbli; l-appoġġ għal sforzi fil-livelli nazzjonali u internazzjonali biex jiġu miġġielda l-evazzjoni tat-taxxa u r-rifuġi fiskali;
- (c) It-titjib tal-ambjent kummerċjali u tal-klima ta' investiment fil-livell lokali u dak nazzjonali, filwaqt li jinholq ambjent regolatorju li jippermetti l-iżvilupp ekonomiku u jingħata appoġġ lill-kumpanniji, b'mod partikolari lill-SMEs, inkluż negozji ġodda, kif ukoll kooperattivi, intrapriżi soċjali u l-intraprendituri nisa fl-espansjoni tan-negozju tagħhom u fil-ħolqien ta' impjiegi, u jingħata appoġġ għall-iżvilupp ta' ekonomija solidali u t-tiżiħ tal-imġiba responsabbli fin-negozju u tal-akkontabbiltà tas-settur privat;
- (d) Il-promozzjoni tal-akkontabbiltà korporattiva u ta' mekkaniżmi ta' rimedju għal ksur tad-drittijiet tal-bniedem relatati ma' attivitajiet tas-settur privat; l-appoġġ għal sforzi fil-livell lokali, reġjonali u globali biex tiġi żgurata l-konformità korporattiva mal-istandards tad-drittijiet tal-bniedem u mal-iżviluppi regolatorji, inkluż dwar diligenza dovuta obbligatorja, u ma' impenji internazzjonali dwar in-negozju u d-drittijiet tal-bniedem;

- (e) It-tiżni tas-sostenibbiltà soċjali u ambjentali, tal-inkluzività, tar-responsabbiltà soċjali korporattiva u tal-imġiba responsabbli fin-negozju, u r-rispett u l-promozzjoni tal-istandards u l-prinċipji tad-drittijiet tal-bniedem tul il-ktajjen kollha tal-valur, l-appoġġ għat-titjib tal-valur kondiviż u għall-kundizzjonijiet kummerċjali ġusti;
- (f) Iż-żieda fir-relevanza, fl-effettività u fis-sostenibbiltà tan-nefqa pubblika, inkluż permezz tal-promozzjoni tal-akkwist pubbliku sostenibbli; u l-promozzjoni ta' użu aktar strateġiku tal-finanzi pubbliċi, inkluż permezz ta' strumenti ta' taħlit biex jiġi attirat investiment addizzjonali mis-settur pubbliku u mis-settur privat;
- (g) L-għoti ta' spinta lill-potenzjal tal-bliet bħala ċentri għal tkabbir u innovazzjoni sostenibbli u inkluzivi;
- (h) Il-promozzjoni tal-koeżjoni ekonomika, soċjali u territorjali interna, li ssawwar rabtiet aktar b'saħħithom bejn iż-żoni urbani u dawk rurali u li tiffaċilita l-iżvilupp kemm tal-industriji kreattivi kif ukoll ta' settur tat-turiżmu sostenibbli bħala *leverage* għall-iżvilupp sostenibbli;
- (i) L-għoti ta' spinta u d-diversifikazzjoni tal-ktajjen tal-valur sostenibbli u inkluzivi tal-agrikoltura u tal-ikel, filwaqt li jiġu promossi s-sigurtà tal-ikel u d-diversifikazzjoni ekonomika, it-titjib tal-valur, l-integrazzjoni reġjonali, il-kompetittività u l-kummerċ ġust, u jissaħħu l-innovazzjonijiet sostenibbli, b'emissjonijiet baxxi ta' karbonju u reżiljenti għat-tibdil fil-klima;

- (j) L-iffukar fuq l-intensifikazzjoni agrikola ekoloġikament effiċjenti għal bdiewa żgħar, u b'mod partikolari n-nisa, billi jiġi pprovdut appoġġ għal politiki, strategiji u oqfsa legali nazzjonali effettivi u sostenibbli, u għal aċċess ekwu u sostenibbli għar-riżorsi, inkluż l-art u d-dritt ta' art, l-ilma, inputs agrikoli oħra u l-(mikro)kreditu, u għall-ġestjoni ta' dawn ir-riżorsi;
- (k) L-appoġġ għal parteċipazzjoni akbar tas-soċjetà ċivili, inkluż fil-livell reġjonali, u b'mod partikolari l-appoġġ lill-organizzazzjonijiet tal-bdiewa fit-tfassil tal-politika u l-programmi ta' riċerka u t-titjib tal-involvement tagħhom fl-implimentazzjoni u l-evalwazzjoni tal-programmi tal-gvern;
- (l) L-appoġġ għal ġestjoni sostenibbli tas-sajd u akkwakultura sostenibbli u l-promozzjoni tagħhom;
- (m) It-trawwim ta' aċċess universali għal enerġija affordabbli, affidabbli u sostenibbli, filwaqt li tiġi promossa ekonomija ċirkolari b'emissjonijiet baxxi ta' karbonju, reżiljenti għat-tibdil fil-klima u effiċjenti fir-riżorsi, f'konformità mal-oġġettivi tal-Ftehim ta' Pariġi u l-Aġenda 2030;
- (n) Il-promozzjoni ta' mobbiltà intelligenti, sostenibbli, inklużiv u sikura, kif ukoll it-titjib tal-konnettività tat-trasport mal-Unjoni;

- (o) Il-promozzjoni ta' konnettività diġitali aċċessibbli, affordabbli, inkluziva, affidabbli u sikura u t-tiżni tal-ekonomija diġitali; il-promozzjoni tal-litteriżmu u l-ħiliet diġitali; it-trawwim ta' intraprenditorija diġitali u l-ħolqien tal-impjiegi; il-promozzjoni tal-użu ta' teknoloġiji diġitali bħala faċilitatur għall-iżvilupp sostenibbli; l-indirizzar ta' ċibersigurtà, il-privatezza tad-data u kwistjonijiet regolatorji oħra marbuta mad-diġitalizzazzjoni;
- (p) L-iżvilupp u t-tiżni tas-swieq u tas-setturi b'tali mod li jissahħu tkabbir inkluziv, sostenibbli u reziljenti għat-tibdil fil-klima u kummerċ ġust, kif ukoll titnaqqas l-emarginazzjoni soċjo-ekonomika tal-gruppi vulnerabbli;
- (q) L-appoġġ lill-aġenda dwar l-integrazzjoni reġjonali u lil politiki kummerċjali ottimali favur żvilupp inkluziv u sostenibbli, it-tiżni tal-kapaċità tal-pajjiżi li jinnegozjaw, u l-appoġġ għall-konsolidazzjoni u l-implimentazzjoni ta' ftehimiet kummerċjali bejn l-Unjoni u s-sħab tagħha, inkluż ftehimiet olistiċi u asimmetriċi mal-pajjiżi sħab li qed jiżviluppaw, f'konformità mal-istandards dwar id-drittijiet tal-bniedem; il-promozzjoni u t-tiżni tal-multilateraliżmu, ta' kooperazzjoni ekonomika sostenibbli, kif ukoll ta' miżuri mmirati lejn il-promozzjoni u t-tiżni tar-regoli tal-Organizzazzjoni Dinjija tal-Kummerċ;
- (r) Il-promozzjoni tal-kooperazzjoni fl-oqsma tax-xjenza, it-teknoloġija u r-riċerka, id-diġitalizzazzjoni, id-data miftuħa, il-big data u l-intelliġenza artifiċjali u l-innovazzjoni, inkluż l-iżvilupp tad-diplomazija tax-xjenza;

- (s) Il-promozzjoni ta' dialogu interkulturali u diversità kulturali fil-forom kollha tagħhom, l-iżvilupp ta' artiġjanat lokali kif ukoll ta' arti kontemporanja u espressjonijiet kulturali, il-preservazzjoni u l-promozzjoni tal-wirt kulturali, l-isfruttament tal-potenzjal tal-industriji kreattivi għal żvilupp sostenibbli, soċjali u ekonomiku, u l-iżgurar kif ukoll it-tiżiħ tad-drittijiet tal-popli indigeni kif stabbilit fl-UNDRIP, u tal-komunitajiet lokali u l-partecipazzjoni effettiva tagħhom u t-tiżiħ tal-pożizzjoni tagħhom;
- (t) It-tiżiħ tal-pożizzjoni tan-nisa biex ikollhom rwol akbar fl-ekonomija u fit-teħid ta' deċiżjonijiet, inkluż fil-livell lokali;
- (u) It-titjib tal-aċċess għal impjieġ deċenti għal kulhadd f'ambjent b'saħħtu, u l-ħolqien ta' swieq tax-xogħol u politiki dwar l-impjieġ aktar inklużivi u li jiffunzjonaw sew, u li jkunu orjentati lejn impjieġ deċenti, lejn ir-rispett għad-drittijiet tal-bniedem u d-drittijiet tax-xogħol, inkluż pagi li jggarantixxu l-għajxien, għal kulhadd, speċjalment għan-nisa u ż-żgħażaġh;
- (v) Il-promozzjoni ta' aċċess għas-setturi estrattivi li jkun ġust, sostenibbli, mingħajr distorsjoni, sensitiv għall-konflitti u mhux korrott, filwaqt li jiġu rispettati d-drittijiet tal-bniedem; it-titjib tat-trasparenza, id-diligenza dovuta u r-responsabbiltà tal-investitur filwaqt li tiġi promossa l-akkontabbiltà tas-settur privat; l-applikazzjoni ta' miżuri li jakkumpanjaw lir-Regolament (UE) 2017/821 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹.

---

¹ Ir-Regolament (UE) 2017/821 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-17 ta' Mejju 2017 li jistabbilixxi obbligi tad-diligenza dovuta tal-katina tal-provvista għall-importaturi tal-Unjoni ta' landa, tantalu u tungstenu, il-minerali tagħhom, u deheb li joriġinaw minn żoni affettwati minn konflitti u ta' riskju għoli (ĠU L 130, 19.5.2017, p. 1).

IL-PAĊI

6. Paċi, stabbiltà u prevenzjoni ta' konflitti

- (a) L-għoti ta' kontribut għall-paċi, il-prevenzjoni ta' konflitti u għalhekk l-għoti ta' kontribut għall-istabbiltà permezz tat-tishiġ tar-reżiljenza ta' stati, gvernijiet subnazzjonali, soċjetajiet, komunitajiet u individwi għal pressjonijiet u xokkijiet politiċi, ekonomiċi, ambjentali, alimentari, demografici, tas-sigurtà u soċjetali, inkluż permezz tal-ġlieda kontra t-theddid ibridu u l-appoġġ għal valutazzjonijiet tar-reżiljenza mfassla biex jiġu identifikati l-kapaċitajiet lokali fis-soċjetajiet li jippermettulhom jirreżistu u jadattaw għal dawn il-pressjonijiet u x-xokkijiet u jirkupraw malajr minnhom; l-indirizzar tal-eskluzjoni politika u ekonomika u ta' kawżi fundamentali u strutturali fit-tul oħra għall-konflitti, l-insigurtà u l-instabbiltà;
- (b) Il-promozzjoni ta' kultura ta' nonvjolenza, inkluż billi jingħata appoġġ lill-educazzjoni formali informali dwar il-paċi;
- (c) L-appoġġ għall-prevenzjoni ta' konflitti, it-twissija bikrija u l-konsolidazzjoni tal-paċi permezz tal-medjazzjoni u d-djalogu, il-ġestjoni ta' kriżijiet u l-istabilizzazzjoni u r-rikostruzzjoni ta' wara konflitt, inkluż rwol imsaħħaħ għan-nisa f'dawn l-istadji kollha; il-promozzjoni, l-iffaċilitar u t-tishiġ tal-kapaċitajiet fit-tishiġ tal-fiduċja, il-medjazzjoni, id-djalogu u r-rikonċiljazzjoni, ir-relazzjonijiet tajbin ta' viċinat u miżuri oħra li jikkontribwixxu għall-prevenzjoni u r-riżoluzzjoni tal-konflitti, b'mod partikolari fir-rigward ta' tensjonijiet interkomunitarji emergenti kif ukoll miżuri ta' konċiljazzjoni bejn segmenti ta' soċjetajiet u konflitti u kriżijiet imtawla;

- (d) L-appoġġ għar-riabilitazzjoni u r-riintegrazzjoni tal-vittmi ta' konflitti armati, l-appoġġ għad-diżarm, id-demobilizzazzjoni u r-riintegrazzjoni ta' dawk li kienu kumbattenti u l-familji tagħhom fis-soċjetà u l-indirizzar tal-effetti soċjali tar-ristrutturazzjoni tal-forzi armati, inkluż il-ħtiġijiet speċifiċi tan-nisa;
- (e) It-tisħih tal-partecipazzjoni sistematika tan-nisa u ż-żgħażaġh, inkluż fit-teħid tad-deċiżjonijiet u l-implimentazzjoni tagħhom, fin-negozjati ta' paċi, fil-proċessi ta' rikonċiljazzjoni, fil-prevenzjoni ta' konflitti u fil-konsolidazzjoni tal-paċi, u l-inklużjoni tagħhom, il-partecipazzjoni ċivili u politika sinifikanti tagħhom u r-rikonnoxximent soċjali tagħhom f'konformità mal-UNSCR 1325 (2000), b'mod partikolari f'sitwazzjonijiet u f'pajjiżi fragli, b'konflitt u ta' wara konflitt, anki sabiex jiġi indirizzat l-impatt sproporzjonat tal-konflitt vjolenti fuqhom u sabiex jitqiesu aħjar il-ħtiġijiet speċjali tagħhom waqt konflitt;
- (f) Il-prevenzjoni tal-forom kollha ta' vjolenza sesswali u abbażi tal-ġeneru, inkluż l-użu tal-vjolenza sesswali bħala arma tal-gwerra;
- (g) L-appoġġ għal riforma tas-settur tas-sigurtà sensittiva għall-kwistjonijiet tal-ġeneru u għall-konflitti li tiggarrantixxi r-rispett, il-promozzjoni u t-twettiq tal-valuri fundamentali u l-prinċipji ta' governanza tajba tal-Unjoni u li tipprovdi gradwalment kapaċitajiet u strumenti ta' sigurtà aktar effettivi, demokratiċi u responsabbli għall-iżvilupp sostenibbli u l-paċi għall-individwi, is-soċjetà ċivili u l-istat;

- (h) L-appoġġ għat-tiżni tal-kapaċitajiet ta' atturi militari b'sostenn għall-iżvilupp u s-sigurtà għall-iżvilupp, f'konformità mal-Artikolu 9;
- (i) L-appoġġ għal inizjattivi ta' diżarm reġjonali u internazzjonali u għal sistemi u mekkaniżmi ta' kontroll tal-esportazzjoni tal-armi;
- (j) L-appoġġ għal inizjattivi lokali, nazzjonali, reġjonali u internazzjonali li jikkontribwixxu għas-sigurtà, l-istabbiltà u l-paċi, inkluż inizjattivi ta' diżarm u sistemi u mekkaniżmi ta' kontroll tal-esportazzjoni tal-armi, it-tneħħija tal-mini u l-azzjoni kontra l-mini kif ukoll il-kollegament ta' dawn l-inizjattivi differenti, u l-indirizzar tal-impatt soċjo-ekonomiku tal-mini kontra l-persunal, ta' mezzi splussivi attivi jew ta' fdalijiet splussivi tal-gwerra fuq il-popolazzjoni ċivili, inkluż il-ħtigijiet tan-nisa;
- (k) Il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra r-radikalizzazzjoni li twassal għall-estremiżmu vjolenti u għat-terroriżmu, kif ukoll il-protezzjoni tal-individwi minn tali theddid, inkluż permezz ta' azzjonijiet li jkunu speċifiċi għall-kuntest, sensitivi għall-kwistjonijiet tal-ġeneru u sensitivi għall-konflitti;
- (l) L-appoġġ għal tribunali lokali, nazzjonali, reġjonali u internazzjonali *ad hoc*, u għal kummissjonijiet u mekkaniżmi għall-verità u r-rikonċiljazzjoni;
- (m) Il-ġlieda kontra kull forma ta' vjolenza, korruzzjoni, kriminalità organizzata u ħasil tal-flus;

- (n) Il-promozzjoni ta' kooperazzjoni transkonfinali fir-rigward tal-ġestjoni sostenibbli, sensittiva għall-konflitti u parteċipatorja ta' riżorsi naturali kondiviżi f'konformità mad-dritt internazzjonali u dak tal-Unjoni, filwaqt li jiġu rrispettati u promossi d-drittijiet tal-bniedem tal-individwi u l-gruppi affettwati, inkluż tal-popli indigeni kif stabbilit fl-UNDRIP u tal-komunitajiet lokali;
- (o) Il-kooperazzjoni ma' pajjiżi terzi fl-użu paċifiku tal-enerġija nukleari fl-oqsma tas-saħħa, l-agrikoltura u s-sikurezza tal-ikel, filwaqt li tkun żgurata l-konformità sħiħa mal-ogħla standards internazzjonali; kif ukoll l-appoġġ lill-azzjonijiet soċjali li jindirizzaw il-konsegwenzi fuq il-popolazzjoni fil-pajjiżi l-aktar esposti għal kwalunkwe inċident radjologiku u li għandhom l-għan li jtejbu l-kundizzjonijiet tal-għajxien tagħhom; il-promozzjoni tal-ġestjoni tal-għarfien, it-taħriġ u l-edukazzjoni f'oqsma relatati man-nukleari. Fejn applikabbli, dawn l-attivitajiet għandhom ikunu koerenti ma' dawk tal-Istrument Ewropew għall-Kooperazzjoni Internazzjonali dwar is-Sikurezza Nukleari;
- (p) It-tishih tas-sigurtà u s-sikurezza marittimi sabiex ikunu possibbli oċeani bla periklu, sikuri, nodfa u ġestiti b'mod sostenibbli;
- (q) L-appoġġ għat-tishih tal-kapaċitajiet fiċ-ċibersigurtà, f'networks diġitali reżiljenti, u fil-protezzjoni u l-privatezza tad-data, f'konformità mal-istandards u l-prinċipji tad-drittijiet tal-bniedem.

IS-SHUBIJA

7. Shubija

- (a) It-tiżni tas-sjeda nazzjonali, tas-shubija u tad-djalogu kostruttiv, inkluż mas-soċjetà civili, sabiex jingħata kontribut għal aktar effettività fid-dimensjonijiet kollha tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp (b'kunsiderazzjoni speċjali għall-isfidi speċifiċi tal-LDCs u tal-pajjiżi affettwati minn konflitti u mill-fragilità, kif ukoll għall-isfidi tranżizzjonali tal-pajjiżi bi dħul medju u tal-pajjiżi li qed jiżviluppaw aktar avvanzati), filwaqt li jiġi implimentat approċċ ibbazat fuq id-drittijiet għall-kooperazzjoni għall-iżvilupp, li jiġbor fih id-drittijiet tal-bniedem kollha u jiżgura li hadd ma jithalla jibqa' lura;
- (b) L-approfondiment tad-djalogu politiku, ekonomiku, soċjali, ambjentali u kulturali bejn l-Unjoni, il-pajjiżi terzi u l-organizzazzjonijiet reġjonali u internazzjonali, kif ukoll l-għoti ta' appoġġ għall-implimentazzjoni ta' impenji bilaterali u internazzjonali;
- (c) It-trawwim ta' inkluzività u kollaborazzjoni akbar tal-atturi kollha fl-implimentazzjoni tal-kooperazzjoni għall-iżvilupp u l-politiki dwar l-azzjoni esterna, filwaqt li jsir sforz biex it-tagħlimiet meħuda jiġu kondiviżi, u l-kapaċitajiet, il-valur miżjud, l-eċċellenza u l-esperjenza jiġu mmassimizzati, biex b'hekk jissahħu l-għanijiet, il-valuri u l-interessi komuni u l-ambizzjoni ta' hidma mtejbha flimkien;

- (d) It-tiŝiħ ta' relazzjonijiet tajbin ta' vicinat, ta' integrazzjoni reġjonali, ta' konnettività msaħħa, ta' kooperazzjoni u ta' djalogu inklużiv u kostruttiv, inkluż, fost l-oħrajn, kooperazzjoni reġjonali msaħħa fil-qafas tal-Istrateġija tal-UE dwar il-konnessjoni bejn l-Ewropa u l-Asja, l-Istrateġija tal-UE għall-Asja Ċentrali, is-Shubija UE-Afrika, il-kooperazzjoni reġjonali tal-Baħar l-Iswed, il-kooperazzjoni dwar l-Artiku u d-Dimensjoni tat-Tramuntana;
- (e) L-appoġġ għall-kooperazzjoni u t-tiŝiħ tagħha minn pajjiżi u reġjuni shab ma' reġjuni ultraperiferiċi tal-vicinat tal-Unjoni u ma' pajjiżi u territorji extra-Ewropej;
- (f) Il-promozzjoni ta' ambjent abilitanti għall-organizzazzjonijiet u l-fondazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, it-tiŝiħ tal-partecipazzjoni sinifikanti, kontinwa u strutturata tagħhom fil-politiki domestiċi u dawk internazzjonali u l-kapaċità tagħhom li jwettqu r-rwoli tagħhom bħala atturi indipendenti fl-iżvilupp u l-governanza; u t-tiŝiħ ta'approċċi b'diversi partijiet ikkonċernati u ta' modi godda ta' ŝhubija mal-atturi tas-soċjetà ċivili, inkluż l-organizzazzjonijiet tad-drittijiet tan-nisa; l-appoġġ għad-demokrazija u l-espansjoni tal-ispazju ċiviku; il-promozzjoni ta' djalogu sostantiv u strukturat mal-Unjoni u l-użu u l-implimentazzjoni effettivi tal-pjanijiet direzzjonali tal-pajjiżi għall-involviment tal-Unjoni mas-soċjetà ċivili;

- (g) L-involviment mal-awtoritajiet lokali u l-appoġġ għar-rwol tagħhom bħala dawk li jfasslu l-politika u jieħdu d-deċiżjonijiet, biex tingħata spinta lill-iżvilupp lokali, inkluż lill-ambjent kummerċjali, u lil governanza mtejba, kif ukoll atturi tal-iżvilupp u l-governanza; il-promozzjoni ta' qafas regolatorju u istituzzjonali li jippermetti lill-awtoritajiet lokali jeżerċitaw il-mandat tagħhom, isaħħaħ il-parteciċipazzjoni sinifikanti, kontinwa u strutturata tagħhom fil-politiki domestiċi u internazzjonali; u t-tishiħ ta' approċċi ta' governanza b'diversi partijiet ikkonċernati u f'diversi livelli u modi ġodda ta' sħubija ma' awtoritajiet lokali;
- (h) L-involviment aktar effettiv mal-popolazzjoni, inkluż id-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem, f'pajjiżi terzi, inkluż billi jsir użu sħiħ mid-diplomazija ekonomika, kulturali u pubblika;
- (i) L-involviment ta' pajjiżi industrijalizzati u ta' pajjiżi li qed jiżviluppaw aktar avvanzati fl-implimentazzjoni tal-Aġenda 2030, beni pubbliċi u sfidi globali, inkluż fil-qasam tal-kooperazzjoni Nofsinhar-Nofsinhar u dik triangolari;
- (j) Thegħiġ ta' integrazzjoni u kooperazzjoni reġjonali b'mod orjentat lejn ir-riżultati, permezz ta' appoġġ għall-integrazzjoni reġjonali u d-djalogu;
- (k) Il-bini ta' sħubijiet mas-settur privat biex jinholqu l-impjiegi u jissahħaħ l-ghajxien f'pajjiżi sħab.

ANNEX III

OQSMA TA' INTERVENT GHALL-PROGRAMMI TEMATIĊI

1. OQSMA TA' INTERVENT GHAD-DRITTIJET TAL-BNIEDEM U D-DEMOKRAZIJA

L-Unjoni għandha tikkontribwixxi għall-avvanz tal-valuri fundamentali tad-demokrazija, l-istat tad-dritt, l-universalità, l-indivizibbiltà u l-interdipendenza tad-drittijiet tal-bniedem, ir-rispett għad-dinjità tal-bniedem, il-prinċipji tan-nondiskriminazzjoni, l-ugwaljanza u s-solidarjetà, u r-rispett għall-prinċipji tal-Karta tan-NU u tad-dritt internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem, b'mod partikolari fl-oqsma li ġejjin:

1. Ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali għal kulhadd, li jikkontribwixxi għall-bini ta' soċjetajiet li fihom ikunu prevalenti l-partecipazzjoni, it-tolleranza, in-nondiskriminazzjoni, id-dinjità tal-bniedem, l-ugwaljanza, il-gustizzja soċjali, il-gustizzja internazzjonali u l-akkontabbiltà. Dan jinkludi żewġ assi ewlenin:
  - (a) Il-monitoraġġ, il-promozzjoni u t-tishih tar-rispett u għad-drittijiet kollha tal-bniedem u l-osservanza tagħhom, sew jekk huma drittijiet ċivili u politiċi, sew jekk huma drittijiet ekonomiċi, soċjali u kulturali.

Dan għandu jinkludi, fost l-oħrajn, azzjonijiet: għall-abolizzjoni tal-piena tal-mewt, għall-promozzjoni tal-ġlieda kontra l-għajbien sfurzat, għall-prevenzjoni u l-eliminazzjoni tat-tortura, tat-trattament ħazin u ta' pjeni jew trattamenti krudili, inumani u degradanti oħra, għall-promozzjoni tal-libertà ta' espressjoni, ta' għaqda u ta' assoċjazzjoni, għal-libertà tal-ħsieb, tal-kuxjenza u tar-religjon jew tat-twemmin; għall-promozzjoni u l-protezzjoni tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tiżiħ tal-pożizzjoni tan-nisa u l-bniet fl-oqsma kollha tal-ħajja, inkluż fl-edukazzjoni, is-saħħa u dawk l-oqsma u d-drittijiet imsemmija fl-Artikolu 8(4), tal-bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja privata, tat-teħid ta' deċiżjonijiet politiċi u tal-miżuri ta' appoġġ biex tiġi eliminata kull forma ta' vjolenza kontra n-nisa u l-bniet; għall-promozzjoni u l-protezzjoni tad-drittijiet tat-tfal, tan-nisa, taż-żgħażaġħ, tal-persuni LGBTI, inkluż miżuri għad-dekriminalizzazzjoni tal-omosesswalità, tal-persuni li jagħmlu parti minn minoranzi nazzjonali jew etniċi, religjużi u lingwistiċi, tal-popli indigeni kif imsemmi fil-UNDRIP, u tal-persuni b'diżabbiltajiet, u għall-ġlieda kontra r-razziżmu, il-ksenofobija u d-diskriminazzjoni abbażi ta' kwalunkwe raġuni. Fl-ambitu speċifikat, l-assistenza tal-Unjoni għandha tindirizza b'mod partikolari l-kwistjonijiet dwar id-drittijiet tal-bniedem l-aktar sensittivi għall-kuntest, tirreaġixxi għall-ispazju li qed jiċkien tas-soċjetà ċivili attiva fil-promozzjoni u l-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, kif ukoll tiġġieled kontra sfidi emergenti u kumplessi oħra;

- (b) Il-protezzjoni u t-tisħiħ tal-pożizzjoni tad-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem fid-dinja kollha, b'mod partikolari fil-pajjiżi fejn in-nuqqas ta' rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali huwa partikolarment evidenti u sistematiku, inkluż fejn ikunu ġew introdotti miżuri restrittivi biex jiġu limitati l-azzjonijiet tagħhom u l-azzjoni tagħhom tkun kruċjali biex jissahħaħ il-qafas istituzzjonali u legali tad-drittijiet tal-bniedem. Assistenza ta' emerġenza għal żmien medju u fit-tul kif ukoll miżuri sostenibbli għandhom jingħataw lid-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem u lis-soċjetà ċivili, b'mod partikolari lid-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem u lis-soċjetà ċivili lokali, inkluż permezz ta' mekkanizmu dedikat għall-protezzjoni tad-difensuri tad-drittijiet tal-bniedem, biex dawn iwettqu l-ħidma tagħhom mingħajr xkiel.

2. L-iżvilupp, l-appoġġ, il-konsolidazzjoni u l-protezzjoni tad-demokrazija, l-indirizzar ta' kull aspekt tal-governanza demokratika, inkluż it-tiżiħ tal-pluralizmu, ir-rappreżentanza u l-akkontabbiltà politiċi, it-tiżiħ tad-demokrazija fil-livelli kollha, it-tiżiħ tal-partecipazzjoni taċ-ċittadini u tas-soċjetà ċivili, l-appoġġ lil proċessi elettorali kredibbli, inklużivi u trasparenti kif ukoll l-appoġġ lill-kapaċità taċ-ċittadini fil-monitoraġġ ta' sistemi demokratiċi u elettorali, permezz tal-appoġġ għall-organizzazzjonijiet ta' osservazzjoni elettorali taċ-ċittadini domestiċi u n-networks reġjonali tagħhom . Id-demokrazija għandha tissaħħaħ permezz tar-rispett tal-pilastri prinċipali tas-sistemi demokratiċi, tan-normi u l-prinċipji demokratiċi, ta' media ħielsa, indipendenti u pluralistika, kemm online kif ukoll offline, tal-libertà tal-internet, tal-ġlieda kontra ċ-ċensura, ta' istituzzjonijiet responsabbli għal għemilhom u inklużivi, li jinkludu parlamenti u partiti politiċi, u tal-ġlieda kontra l-korruzzjoni. L-assistenza tal-Unjoni għandha tappoġġa l-azzjoni tas-soċjetà ċivili fit-tiżiħ tal-istat tad-dritt, il-promozzjoni tal-indipendenza tal-ġudikatura u tal-legiżlatura, l-appoġġ u l-evalwazzjoni tar-riformi legali u istituzzjonali u l-implimentazzjoni tagħhom, il-monitoraġġ ta' sistemi demokratiċi u elettorali u l-promozzjoni tal-aċċess għal ġustizzja affordabbli għal kulhadd, inkluż għal mekkaniżmi effettivi u aċċessibbli tal-ilmenti u ta' rimedju fil-livell nazzjonali u lokali.

L-osservazzjoni elettorali għandha taqdi rwol sħiħ fl-appoġġ usa' għall-proċessi demokratiċi. F'dan il-kuntest, l-osservazzjoni elettorali tal-UE għandha tkompli tkun komponent ewlieni tal-programm, bħalma għandu jkun il-każ ukoll tas-segwitu għar-rakkomandazzjonijiet tal-missjonijiet ta' osservazzjoni elettorali tal-UE.

L-oqsma ta' intervent 1 u 2 għandhom jikkontribwixxu għat-tiżiħ tal-kooperazzjoni u tas-sħubija mas-soċjetà ċivili li taħdem fuq id-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija, inkluż f'sitwazzjonijiet sensittivi, u għat-trawwim ta' sinerġiji reġjonali u transreġjonali ġodda, permezz tal-kondiviżjoni tal-għarfien, inkluż il-kondiviżjoni tal-aħjar prattiki, u l-bini ta' networks fost is-soċjetà ċivili lokali u bejn is-soċjetà ċivili u korpi u mekkaniżmi rilevanti oħra tad-drittijiet tal-bniedem biex jissahħu l-kapaċitajiet tagħhom, inkluż ir-reżiljenza tagħhom, u biex tiġi żviluppata narrattiva konvinċenti dwar id-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija b'effett multiplikatur.

3. Il-promozzjoni ta' multilateralizmu effettiv u ta' sħubija strateġika, li jikkontribwixxu għat-tiżiħ tal-kapaċitajiet tal-istrumenti u l-mekkanizmi internazzjonali, reġjonali u nazzjonali fil-promozzjoni u l-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, id-demokrazija u l-istat tad-dritt. Is-Sħubiji Strateġiċi għandhom jingħataw spinta, b'attenzjoni partikolari għall-Uffiċċju tal-Kummissarju Għoli għad-Drittijiet tal-Bniedem, il-Qorti Kriminali Internazzjonali u l-mekkanizmi internazzjonali, reġjonali u nazzjonali rilevanti oħra għad-drittijiet tal-bniedem. Barra minn hekk, il-programm għandu jippromwovi l-edukazzjoni u r-riċerka dwar id-drittijiet tal-bniedem u d-demokrazija, inkluż permezz tal-Kampus Globali tad-Drittijiet tal-Bniedem.

2. OQSMA TA' INTERVENT GHALL-ORGANIZZAZZJONIJIET TAS-SOĊJETÀ ĊIVILI

1. Soċjetà ċivili inkluziva, parteċipatorja, responsabbilizzata u indipendenti u spazju demokratiku fil-pajjizi sħab
  - (a) Il-ħolqien ta' ambjent abilitanti u aċċessibbli għall-parteeċipazzjoni taċ-ċittadini u l-azzjoni tas-soċjetà ċivili, inkluż permezz ta' fondazzjonijiet bl-appoġġ lill-parteeċipazzjoni attiva tas-soċjetà ċivili fi djalogi ta' politika u l-konsolidazzjoni ta' pjattaformi ta' djalogu għall-atturi mhux statali;
  - (b) L-appoġġ lill-kapaċitajiet tal-organizzazzjonijiet u l-fondazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u t-tiħiħ tagħhom, biex huma stess jaġixxu kemm bħala atturi għall-iżvilupp kif ukoll għal governanza tajba;
  - (c) It-tiħiħ tal-kapaċitajiet tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili għall-appoġġ tagħhom ta' gruppi vulnerabbli u emarginati bl-għoti ta' servizzi soċjali bażiċi bħas-saħħa - inkluż in-nutrizzjoni, l-educazzjoni, il-protezzjoni soċjali u l-aċċess għal ilma sikur, sanità u iġjene;
  - (d) L-appoġġ u t-tiħiħ tal-pożizzjoni tal-organizzazzjonijiet tan-nisa u ta' organizzazzjonijiet rilevanti oħra li jaħdmu fuq l-ugwaljanza bejn il-ġeneri kif ukoll tan-nisa impenjati fid-difiza tad-drittijiet tal-bniedem biex ikollhom l-opportunità li jaħdmu u jkunu protetti minn theddid u vjolenza;

- (e) It-tiŝiħ tal-kapaċitajiet tan-networks, il-pjattaformi u l-alleanzi tas-soċjetà ċivili fil-pajjiżi shab;
- (f) L-għoti ta' kapaċità lis-soċjetà ċivili biex twettaq il-ħidma tagħha, permezz, fost l-oħrajn, tat-tiŝiħ tal-kapaċitajiet, tal-koordinazzjoni u t-tiŝiħ istituzzjonali tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, filwaqt li jittieħed kont tal-importanza ta' spazju abilitanti għall-azzjonijiet tagħhom u li jkollhom aċċess għal finanzjament, inkluż għall-involviment fi ħdan l-organizzazzjonijiet tagħhom u bejn tipi differenti ta' partijiet ikkonċernati. It-trawwim tad-djalogu bejn organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u l-gvernijiet dwar l-ordni pubbliku.

2. Djalogu inkluziv u miftuħ mal-atturi tas-soċjetà ċivili u bejniethom

- (a) Il-promozzjoni ta' fora ta' djalogu inkluzivi b'diversi partijiet ikkonċernati, inkluż interazzjoni u koordinazzjoni bejn iċ-ċittadini, is-soċjetà ċivili, l-awtoritajiet lokali, l-Istati Membri, il-pajjiżi shab, is-settur privat u partijiet ikkonċernati ewlenin oħra tal-iżvilupp;
- (b) Il-possibbiltà ta' kooperazzjoni u skambju ta' għarfien u esperjenza bejn u ma' atturi tas-soċjetà ċivili fil-livell domestiku u dak internazzjonali;
- (c) It-trawwim ta' kooperazzjoni u sħubiji ta' organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili ma' organizzazzjonijiet intergovernattivi internazzjonali, inkluż it-tiŝiħ tal-kapaċitajiet bil-għan li tiġi promossa u mmonitorjata l-implimentazzjoni ta' strumenti internazzjonali u reġjonali, inkluż dawk li jikkonċernaw id-drittijiet tal-bniedem, il-ġustizzja, l-istat tad-dritt u d-demokrazija;

- (d) L-iżgurar ta' djalogu sostantiv strutturat u li jibqa' għaddej u ta' shubiji mal-Unjoni.
3. Sensibilizzazzjoni, fehim, għarfien u involviment tač-čittadini Ewropej fir-rigward ta' kwistjonijiet ta' żvilupp
- (a) It-tiŝiħ tal-pożizzjoni tal-persuni biex jiżdied l-involviment tagħhom fi kwistjonijiet ta' żvilupp u l-SDGs, inkluż permezz tas-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku, il-promozzjoni ta' edukazzjoni formali, informali u mhux formali għall-iżvilupp, spečjalment fost iż-żgħażaġh, u l-promozzjoni tal-kondiviżjoni ta' għarfien bejn l-atturi rilevanti, b'enfasi fuq l-Istati Membri tal-Unjoni, il-pajjiżi kandidati u l-pajjiżi kandidati potenzjali;
  - (b) Il-mobilizzazzjoni tal-appoġġ pubbliku fl-Unjoni, fil-pajjiżi kandidati u fil-pajjiżi kandidati potenzjali għal strateġiji ta' żvilupp sostenibbli u inklużivi, inkluż it-tnaqqis tal-faqar, fil-pajjiżi shab.

3. OQSMA TA' INTERVENT GHALL-PAČI, L-ISTABBILTÀ U L-PREVENZJONI TA' KONFLITTI

1. Assistenza għall-prevenzjoni ta' konflitti, il-konsolidazzjoni tal-paċi u t-tnejn għal krizijiet

L-Unjoni għandha tipprovdi assistenza teknika u finanzjarja li tkopri appoġġ għal miżuri li huma sensittivi għall-konflitti u mmirati lejn il-bini u t-tishih tal-kapaċitajiet tas-sħab biex janalizzaw ir-riskji, jipprevjenu l-konflitti, jikkonsolidaw il-paċi u jindirizzaw il-htigijiet ta' qabel u ta' wara kriżi f'koordinazzjoni mill-qrib man-NU u organizzazzjonijiet internazzjonali, reġjonali u sottoreġjonali oħra, kif ukoll mal-Istat u ma' atturi tas-soċjetà ċivili u tal-awtoritajiet lokali, fir-rigward tal-isforzi tagħhom prinċipalment fl-oqsma li ġejjin, inkluż billi tingħata attenzjoni speċifika lill-ugwaljanza bejn il-ġeneri, l-iżgurar tal-parteciċipazzjoni effettiva u t-tishih tal-pożizzjoni tan-nisa u taż-żgħażaġh:

- (a) twissija bikrija u analiżi tar-riskju li tkun sensittiva għall-konflitti fit-tfassil tal-politika u fl-implimentazzjoni tal-politika;
- (b) il-faċilitazzjoni u t-tishih tal-kapaċitajiet fit-tishih tal-fiduċja, il-medjazzjoni, id-djalogu u miżuri ta' rikonċiljazzjoni, inkluż fil-livell komunitarju, b'attenzjoni partikolari għal tensjonijiet interkomunitarji emergenti, speċjalment bil-ħsieb għall-prevenzjoni tal-ġenoċidju u r-reati kontra l-umanità;
- (c) il-prevenzjoni ta' konflitti;

- (d) it-tiżni tal-kapaċitajiet għall-partecipazzjoni u l-iskjerament f'missjonijiet ta' stabbilizzazzjoni ċivili, taż-żamma tal-paċi u tal-konsolidazzjoni tal-paċi;
- (e) it-titjib tal-irkupru ta' wara l-konflitti kif ukoll tal-irkupru ta' wara d-diżastri b'rilevanza għas-sitwazzjoni politika u ta' sigurtà;
- (f) appoġġ għall-istabbilizzazzjoni, is-sikurezza tal-individwi u l-miżuri ta' restawr tas-sigurtà tal-bniedem, inkluż azzjoni kontra l-mini, it-tneħħija tal-mini u l-ġustizzja tranżizzjonali f'konformità ma' ftehimiet multilaterali rilevanti;
- (g) appoġġ għal azzjonijiet għall-konsolidazzjoni tal-paċi u għall-bini tal-Istat, bl-involviment, fejn ikun meħtieġ, ta' organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, stati u organizzazzjonijiet internazzjonali, kif ukoll tiżni tar-relazzjonijiet bejn l-istat u s-soċjetà;
- (h) kontribut għall-iżvilupp ulterjuri ta' dialoġu strutturali dwar kwistjonijiet tal-konsolidazzjoni tal-paċi f'diversi livelli, bejn is-soċjetà ċivili u pajjiżi sħab, u mal-Unjoni;
- (i) rispons u stat ta' thejjija għal kriżijiet;

- (j) trazzin tal-użu tar-riżorsi naturali għall-finanzjament ta' konflitti, u appoġġ biex il-partijiet ikkonċernati jkunu konformi ma' inizjattivi bħall-Iskema ta' Ċertifikazzjoni tal-Proċessi Kimberley, inkluż atti legali bħar-Regolament (UE) 2017/821, speċjalment f'dak li għandu x'jaqsam mal-implimentazzjoni ta' kontrolli domestiċi effiċjenti fuq il-produzzjoni u l-kummerċ ta' riżorsi naturali;
- (k) bini tal-kapaċitajiet tal-atturi militari b'appoġġ għall-iżvilupp u s-sigurtà għall-iżvilupp, f'konformità mal-Artikolu 9;
- (l) appoġġ għal azzjonijiet li jippromwovu l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tiżiħ tal-pożizzjoni tan-nisa, b'mod partikolari permezz tal-implimentazzjoni tal-UNSCRs 1325 (2000) u 2250 (2015) kif ukoll il-partecipazzjoni u r-rappreżentanza tan-nisa u ż-żgħażaġh fi proċessi ta' paċi formali u informali;
- (m) promozzjoni ta' kultura ta' nonvjolenza, inkluż billi jinghata appoġġ lill-educazzjoni formali informali dwar il-paċi;
- (n) appoġġ għal azzjonijiet li jsaħħu r-reżiljenza tal-istati, is-soċjetajiet, il-komunitajiet u l-individwi, inkluż valutazzjonijiet tar-reżiljenza mfasla biex jidentifikaw il-kapaċitajiet endoġeni fis-soċjetajiet li jippermettulhom jirreżistu u jadattaw għal pressjonijiet u xokkijiet u jirkupraw malajr minnhom;

- (o) appoġġ għat-tribunali kriminali internazzjonali u tribunali nazzjonali *ad hoc*, kummissjonijiet tal-verità u tar-rikonċiljazzjoni, il-ġustizzja tranżizzjonali u mekkaniżmi oħra għas-soluzzjoni legali ta' talbiet marbutin mad-drittijiet tal-bniedem u l-asserzjoni u l-aġġudikazzjoni tad-drittijiet ta' proprjetà;
- (p) appoġġ għall-miżuri biex jiġi miġġieled l-użu illegali ta' armi tan-nar, armi ħfief u ta' kalibru żgħir u l-aċċess għalihom;
- (q) appoġġ għat-trasferiment ta' kompetenzi, l-iskambju ta' informazzjoni u tal-aħjar prassi, l-istima tar-riskju jew tat-theddid, ir-riċerka u l-analizi, is-sistemi ta' twissija bikrija, it-tahriġ u t-twettiq ta' servizzi.

2. Għajjnuna fl-indirizzar ta' theddid globali u transreġjonali u theddid emergenti

L-Unjoni għandha ttiprovdi assistenza teknika u finanzjarja biex tappoġġa l-isforzi tas-sħab u l-azzjonijiet tal-Unjoni fl-indirizzar ta' theddid globali u transreġjonali u theddid emergenti, prinċipalment fl-oqsma li ġejjin:

- (a) theddid għal-liġi u l-ordni, u għas-sigurtà u s-sikurezza tal-individwi, inkluż it-terroriżmu, ir-radikalizzazzjoni li twassal għall-estremiżmu vjolenti, il-kriminalità organizzata, iċ-ċiberkriminalità, it-theddid ibridu, it-traffikar, il-kummerċ u t-tranzitu illeċiti; b'mod partikolari billi tissaħħaħ il-kapaċità tal-infurzar tal-liġi u tal-awtoritajiet ġudizzjarji u ċivili involuti fil-ġlieda kontra t-terroriżmu, il-kriminalità organizzata, inkluż iċ-ċiberkriminalità;

- (b) theddid għall-ispazji pubbliċi, infrastruttura kritika, inkluż it-trasport internazzjonali, kif ukoll it-traffiku tal-passiġġieri u tal-merkanzija, l-attivitajiet tal-enerġija u d-distribuzzjoni tal-enerġija, iċ-ċibersigurtà;
- (c) theddid għas-saħħa pubblika, inkluż epidemiji mhux mistennija b'impatt potenzjalment tranżnazzjonali;
- (d) theddid għall-istabbiltà ambjentali, theddid għas-sigurtà marittima, theddid li jkollu impatt potenzjalment destabilizzanti fuq il-paċi u s-sigurtà, li jirriżulta minn impatti tat-tibdil fil-klima;
- (e) mitigazzjoni kontra riskji, kemm jekk ikunu ta' origini intenzjonali, aċċidentali jew naturali, relatati ma' materjali kimiċi, bijoloġiċi, radjoloġiċi u nukleari, jew aġenti u riskji relatati ma' installazzjonijiet jew siti, jew fdalijiet esplożivi ta' gwerer u konflitti, b'mod partikolari fl-oqsma li ġejjin:
  - (i) appoġġ u promozzjoni tal-attivitajiet ċivili ta' riċerka bħala alternattiva għar-riċerka relatata mad-difiża;
  - (ii) tishih tal-prassi tas-sikurezza marbutin ma' faċilitajiet ċivili fejn jinhażnu jew jiġu ġestiti materjali jew aġenti sensitivi kimiċi, bijoloġiċi, radjoloġiċi u nukleari fil-kuntest ta' programmi ċivili ta' riċerka;

- (iii) appoġġ, fil-qafas tal-politiki ta' kooperazzjoni tal-Unjoni u tal-oġġettivi taġġhom, għall-istabbiliment ta' infrastruttura ċivili u għal studji ċivili rilevanti, neċessarji għaż-żarmar, ir-rimedju jew il-konverzjoni ta' faċilitajiet u siti marbutin mal-armi meta dawn jiġu ddikjarati bħala li ma għadhomx parti minn programm ta' difiża;
- (iv) tiżiħ tal-kapaċità tal-awtoritajiet ċivili kompetenti involuti fl-iżvilupp u l-infurzar tal-kontroll effettiv tat-traffikar illegali ta' materjali jew aġenti kimiċi, bijoloġiċi, radjoloġiċi u nukleari (inkluż it-tagħmir għall-produzzjoni jew il-kunsinna taġġhom);
- (v) żvilupp tal-qafas legali u tal-kapaċitajiet istituzzjonali għall-istabbiliment u l-infurzar tal-kontrolli effettivi fuq l-esportazzjoni, b'mod partikolari fuq prodotti b'użu doppju, inkluż miżuri ta' kooperazzjoni reġjonali u fir-rigward tal-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet tat-Trattat dwar il-Kummerċ tal-Armi u l-promozzjoni tal-adeżjoni miegħu;
- (vi) żvilupp ta' stat ta' thejjiġa effettiva taċ-ċivil għad-diżastri, l-ippjanar u r-rispons għal emergenzi, u l-kapaċitajiet għal miżuri ta' tindif.

Fejn applikabbli, dawn l-attivitajiet għandhom ikunu koerenti ma' dawk tal-Istrument Ewropew għall-Kooperazzjoni Internazzjonali dwar is-Sikurezza Nukleari;

- (f) bini tal-kapaċitajiet tal-atturi militari b'appoġġ għall-iżvilupp u s-sigurtà għall-iżvilupp, f'konformità mal-Artikolu 9.

Għandha tingħata prijorità lill-kooperazzjoni transreġjonali li tinvolvi żewġ pajjiżi terzi jew aktar li urew li għandhom rieda politika ċara biex jindirizzaw it-theddid imsemmi hawn fuq.

Il-miżuri għandhom ipoġġu enfasi partikolari fuq governanza tajba u għandhom ikunu f'konformità mad-dritt internazzjonali. Il-kooperazzjoni fil-ġlieda kontra t-terroriżmu tista' ssir ukoll ma' pajjiżi, reġjuni jew organizzazzjonijiet internazzjonali, reġjonali u sub-reġjonali individwali.

Fir-rigward tal-ġhajjnuna mogħtija lil awtoritajiet involuti fil-ġlieda kontra t-terroriżmu, għandha tingħata prijorità lill-miżuri ta' appoġġ li jikkonċernaw l-iżvilupp u t-tiżiħ tal-liġijiet dwar il-ġlieda kontra t-terroriżmu, l-implimentazzjoni u l-applikazzjoni tal-liġi finanzjarja, il-liġi doganali u l-liġi dwar l-immigrazzjoni, l-iżvilupp tal-proċeduri ta' infurzar tal-liġi li jkunu allinjati mal-ogħla standards internazzjonali u li jkunu f'konformità mad-dritt internazzjonali, it-tiżiħ tal-kontroll demokratiku u tal-mekkanizmi ta' superviżjoni istituzzjonali, u l-prevenzjoni ta' radikalizmu vjolenti.

Fir-rigward ta' ġhajjnuna relatata mal-problema tad-drogi, għandha tingħata attenzjoni xierqa lill-kooperazzjoni internazzjonali li għandha l-għan li tippromwovi l-aħjar prassi marbuta mat-tnaqqis fit-talba, fil-produzzjoni u fil-ħsara.

4. OQSMA TA' INTERVENT GHALL-ISFIDI GLOBALI

A. IN-NIES

1. Saħħa

- (a) Żvilupp ta' elementi kruċjali ta' sistema tas-saħħa effettiva u komprensiva, inkluż mard li jittiehed, li jistgħu jiġu indirizzati aħjar fil-livell globali biex jiġi żgurat aċċess ekwu, affordabbli, inklużiv u universali għas-servizzi tas-saħħa, inkluż dawk imsemmija fl-Artikolu 8(4);
- (b) Promozzjoni, forniment u espansjoni tas-servizzi essenzjali u tas-servizzi ta' appoġġ psikoloġiku għall-vittmi tal-vjolenza, b'mod partikolari n-nisa u t-tfal vittmi ta' stupru;
- (c) Rinforz ta' inizjattivi globali ewlenin li jippermettu kopertura universali tas-saħħa, permezz ta' tmexxija globali f'approċċ "is-saħħa fil-politiki kollha" b'kontinwità tal-kura, inkluż il-promozzjoni tas-saħħa mill-prevenzjoni sa wara t-trattament;

- (d) Indirizzar tas-sigurtà tas-saħħa globali u r-reżistenza għall-antimikrobiċi permezz ta' riċerka dwar mard li jittiehed, inkluż mard relatat mal-faqar u mard ittraskurat u li jista' jiġi evitat bit-tilqim, u tal-kontroll tiegħu, u permezz tal-għlieda kontra mediċini foloz, filwaqt li l-għarfien jissarraff fi prodotti sikuri, aċċessibbli u affordabbli (inkluż mediċini ġeneriċi) u dijanjostika u teknoloġiji relatati mas-saħħa, u permezz ta' politiki li jindirizzaw il-piż tal-mard dejjem jinbidel (mard li ma jittihidx, il-forom kollha ta' malnutrizzjoni u fatturi ta' riskju ambjentali), u billi s-swieq globali jissawru b'tali mod biex jittejjeb l-aċċess għal komoditajiet u servizzi tas-saħħa essenzjali u affordabbli, inkluż dawk imsemmija fl-Artikolu 8(4);
- (e) Appoġġ għal inizjattivi globali għall-iżvilupp ta' vaċċini sikuri, effiċjenti u affordabbli.

2. Edukazzjoni

- (a) Promozzjoni tal-ilħuq ta' għanijiet tal-edukazzjoni maqbula fil-livell internazzjonali permezz ta' sforzi globali kongunti għal edukazzjoni u taħriġ ta' kwalità aċċessibbli, inklużiv u ekwitabbli, inkluż għall-għalliema, fil-livelli kollha, għal kull età, anke f'sitwazzjonijiet ta' emerġenza u ta' krizi u billi tingħata prijorità partikolari għat-tiżni ta' sistemi tal-edukazzjoni mingħajr ħlas;

- (b) Tishih tal-għarfien, il-ħiliet u l-valuri permezz ta' sħubiji u alleanzi, inkluż appoġġ għad-data u l-analizi, ir-riċerka u l-innovazzjoni u l-iskambju ta' għarfien fil-qasam tal-edukazzjoni kif ukoll għan-networks tal-edukazzjoni, għal ċittadinanza attiva u soċjetajiet produttivi, edukati, demokratiċi, inklużivi u reżiljenti;
  - (c) Appoġġ għall-azzjonijiet globali għat-tnaqqis tad-diskriminazzjoni u l-inugwaljanzi fid-dimensjonijiet kollha, bħad-differenzi bejn il-bniet/in-nisa u s-subien/l-irġiel, u bejn gruppi differenti tas-soċjetà, biex jiġi żgurat li kulhadd ikollu opportunità ugwali biex jipparteċipa fil-ħajja ekonomika, politika, soċjali u kulturali;
  - (d) Appoġġ għall-edukazzjoni inklużiva u ta' kwalità f'ambjenti fragli;
  - (e) Appoġġ għal azzjonijiet u promozzjoni tal-kooperazzjoni fil-qasam tal-isport sabiex jikkontribwixxu għat-tishih tal-pożizzjoni tan-nisa u taż-żgħażaġh, l-individwi u l-komunitajiet.
3. Ugwaljanza bejn il-ġeneri u tishih tal-pożizzjoni tan-nisa u l-bniet
- (a) Impenn għall-avvanz tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri u t-tishih tal-pożizzjoni tal-bniet u n-nisa fl-isferi kollha; inkluż appoġġ biex jiġi stabbilit ambjent ekonomiku, politiku u soċjali aktar favorevoli għat-twettiq tad-drittijiet tal-bniet u tan-nisa li jippermettulhom jipparteċipaw bis-sħiħ fis-soċjetà, ikollhom opportunitajiet ugwali ta' tmexxija fil-ħajja soċjali, ekonomika, politika u ċivili u jkunu mutur tal-iżvilupp;

- (b) Tmexxija u appoġġ ta' sforzi globali, sħubiji u alleanzi globali favur id-drittijiet tan-nisa u l-bniet, kif stabbilit fil-Konvenzjoni tan-NU dwar l-Eliminazzjoni ta' Kull Forma ta' Diskriminazzjoni kontra n-Nisa u l-Protokoll Fakultattiv tagħha biex jiġu eliminati l-forom kollha ta' diskriminazzjoni kontra n-nisa u l-bniet, inkluż l-esklużjoni li n-nisa jbatu fl-oqsma differenti tal-ħajja privata u pubblika tagħhom bħalma huma s-suq tax-xoġhol u l-aċċess għas-servizzi soċjali u tas-saħħa;
- (c) Tmexxija u appoġġ ta' sforzi, sħubiji u alleanzi globali favur id-drittijiet tan-nisa sabiex jiġu eliminati l-forom kollha ta' vjolenza, prattiki li jagħmlu ħsara lin-nisa u lill-bniet, inkluż vjolenza fiżika, psikoloġika, sesswali u bbażata fuq il-ġeneru, mutilazzjoni ġenitali femminili, kif ukoll żwieġ furzat u bikri u tat-tfal u vjolenza u diskriminazzjoni ekonomiċi, politiċi u ta' tip ieħor, inkluż f'sitwazzjonijiet ta' kriżi kif ukoll l-esklużjoni li n-nisa jsofru f'oqsma differenti tal-ħajja privata u pubblika tagħhom;
- (d) Indirizzar tal-kawzi fundamentali tal-inugwaljanzi bejn il-ġeneri bħala mezz ta' appoġġ għall-prevenzjoni ta' konflitti u l-konsolidazzjoni tal-paċi; promozzjoni tat-tishih tal-pożizzjoni tan-nisa, inkluż fir-rwoli tagħhom bħala atturi għall-iżvilupp u bennejja tal-paċi;
- (e) Promozzjoni tal-protezzjoni u t-twettiq tad-drittijiet kollha tan-nisa u tal-bniet, inkluż dawk imsemmija fl-Artikolu 8(4);

- (f) Promozzjoni tal-protezzjoni u t-twettiq tad-drittijiet tan-nisa u l-bniet, inkluż id-drittijiet ekonomiċi, politiċi, tax-xogħol u soċjali u dawk imsemmija fl-Artikolu 8(4).

4. Tfal u Żgħażaġh

- (a) Promozzjoni tal-aċċess universali għas-servizzi kollha tas-saħħa u dawk soċjali, għat-tfal u ż-żgħażaġh, inkluż dawk l-aktar emarginati, b'enfasi fuq is-saħħa, in-nutrizzjoni, l-edukazzjoni, il-protezzjoni soċjali, u l-iżvilupp bikri tat-tfal, inkluż permezz ta' servizzi ddedikati għaż-żgħażaġh;
- (b) Promozzjoni ta' inizjattivi ġodda biex jiġu żviluppati sistemi aktar b'saħħithom ta' protezzjoni tat-tfal f'pajjiżi terzi, li jiżguraw li t-tfal jibdew haġġithom bla aħjar mod possibbli u jkunu protetti mill-vjolenza, l-abbużi u n-negliġenza fl-oqsma kollha, inkluż billi tiġi promossa t-tranzizzjoni minn indukrar istituzzjonali tat-tfal għal indukrar tat-tfal ibbażat fil-komunità;
- (c) Promozzjoni tat-tishih tal-pożizzjoni tat-tfal u ż-żgħażaġh billi jinfethu spazji għall-partecipazzjoni attiva u sinifikanti tagħhom fi kwistjonijiet li jikkonċernawhom, b'mod partikolari fil-hajja politika u fil-proċess ta' paċi u fl-isforzi ta' medjazzjoni, billi jiġu appoġġati inizjattivi ta' dialogu interkulturali fost l-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh u jiġu evitati l-emarginazzjoni u l-eskluzjoni;

- (d) Żieda fl-ghajjnuna għaż-żgħażaġh biex tgħinhom jiksbu hliet rilevanti u jaċċessaw impjiegi diċenti u ta' kwalità permezz tal-edukazzjoni, it-taħriġ vokazzjonali u tekniku, kif ukoll it-teknoloġiji digitali;
- (e) Promozzjoni tat-tishiġh tal-pożizzjoni taż-żgħażaġh u taċ-ċittadinanza responsabbli, billi jinfethu spazji għall-partecipazzjoni attiva u sinifikanti tagħhom fil-ħajja politika u fil-proċess ta' paċi u fl-isforzi ta' medjazzjoni, billi jiġu appoġġati inizzjattivi ta' djalogu interkulturali fost l-organizzazzjonijiet taż-żgħażaġh u jiġu evitati l-emarginazzjoni u l-esklużjoni;
- (f) Holqien ta' ambjent favorevoli li jipprovdi opportunitajiet ġodda u innovattivi għal involviment ċiviku taż-żgħażaġh, intraprenditorija taż-żgħażaġh u impjiegi għaż-żgħażaġh.

5. Il-migrazzjoni, l-ispostament furzat u l-mobbiltà

- (a) L-iżgurar tat-tmexxija kontinwa tal-Unjoni fit-tiswir tal-aġenda globali dwar il-governanza tal-migrazzjoni u tal-ispostament sfurzat fid-dimensjonijiet kollha tagħha, partikolarment biex tiġi ffaċilitata l-migrazzjoni ordnata, sikura, regolari u responsabbli, skont id-drittijiet tal-bniedem, id-dritt internazzjonali dwar ir-refuġjati u d-dritt umanitarju internazzjonali;
- (b) Tmexxija u appoġġ lid-djalogi ta' politika globali u transreġjonali, inkluż dwar migrazzjoni Nofsinhar-Nofsinhar, u l-iskambju u l-kooperazzjoni dwar il-migrazzjoni u ċ-ċaqliq sfurzat;

- (c) L-għoti ta' appoġġ għall-implimentazzjoni tal-impenji internazzjonali tal-Unjoni dwar il-migrazzjoni u l-ispostament sfurzati, inkluż fil-livell tan-NU;
- (d) Titjib tal-bażi globali tal-evidenza, inkluż ir-rabta bejn il-migrazzjoni u l-iżvilupp, u bidu ta' azzjonijiet ta' karattru pilota bl-għan li jiġu żviluppati approċċi operazzjonali innovattivi fil-qasam tal-migrazzjoni u taċ-ċaqliq sfurzati;
- (e) Spinta lil sħubijiet strateġiċi ma' organizzazzjonijiet internazzjonali rilevanti biex jappoġġaw il-kooperazzjoni internazzjonali u l-governanza tal-migrazzjoni skont id-drittijiet internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem u d-dritt internazzjonali dwar ir-refuġjati.

Il-kooperazzjoni f'dan il-qasam ser tiġi ġestita f'koerenza mar-regolamenti rilevanti tal-Unjoni dwar il-migrazzjoni, b'rispett sħiħ għall-prinċipju ta' koerenza tal-politiki għall-iżvilupp.

6. Xogħol diċenti, protezzjoni soċjali, inugwaljanza u inklużjoni

- (a) Formazzjoni tal-aġenda globali u appoġġ għal inizjattivi tal-integrazzjoni ta' pilastru b'saħħtu dwar l-ekwità u l-ġustizzja soċjali, f'konformità mal-valuri Ewropej;

- (b) Kontribut għall-aġenda globali dwar xogħol diċenti għal kulhadd f'ambjent san, fuq il-bażi tal-istandards tax-xogħol ewlenin tal-ILO, inkluż id-djalogu soċjali, paga li tiggarrantixxi l-għajxien u l-ġlieda kontra t-tħaddim tat-tfal, ir-responsabbiltà soċjali korporattiva, b'mod partikolari biex il-ktajjen tal-valur ikunu sostenibbli u responsabbli, u biex jittejjeb l-għarfien dwar politiki tax-xogħol effettivi, li jintegraw id-dimensjoni tal-ġeneru u jissodisfaw il-htigijiet tas-suq tax-xogħol u jippromwovu l-inklużjoni soċjo-ekonomika, inkluż l-educazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali u t-tagħlim tul il-ħajja;
- (c) appoġġ għal inizjattivi globali favur in-negozji u d-drittijiet tal-bniedem, inkluż l-akkontabbiltà ta' rendikont korporattiv għall-ksur tad-drittijiet u l-aċċess għar-rimedji;
- (d) Appoġġ għal inizjattivi globali dwar il-protezzjoni soċjali universali li jirrispettaw il-prinċipji tal-effiċjenza, is-sostenibbiltà u l-ekwità; inkluż appoġġ għall-indirizzar tal-inugwaljanza sabiex jittejjbu l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-koeżjoni soċjali, b'mod partikolari bl-istabiliment u t-titjib ta' sistemi tal-protezzjoni soċjali u skemi tas-sigurtà soċjali sostenibbli;
- (e) Kontinwità tar-riċerka u l-iżvilupp globali permezz tal-innovazzjoni soċjali li ssahha l-inklużjoni soċjali u tindirizza l-htigijiet speċifiċi u d-drittijiet tat-taqsimiet l-aktar vulnerabbli tas-soċjetà;
- (f) Promozzjoni u appoġġ għall-isforzi biex il-ħajja soċjali, politika u ekonomika ssir aktar inklużiva u biex jiġu indirizzati l-instigaturi soċjo-ekonomiċi tal-konflitti.

7. Kultura

- (a) Promozzjoni ta' inizjattivi għad-diversità kulturali, id-djalogu interkulturali u interreligjuż għal relazzjonijiet interkomunitarji paċifiċi;
- (b) Appoġġ għall-kultura bħala katalist għal żvilupp soċjali u ekonomiku sostenibbli u għar-rinforz tal-kooperazzjoni rigward il-patrimonju kulturali, u l-preservazzjoni tiegħu;
- (c) Żvilupp tal-artiġjanat lokali, bħala mezz biex jiġi ppreservat il-patrimonju kulturali lokali u jitrawwem l-iżvilupp sostenibbli;
- (d) Tishiġ tal-kooperazzjoni dwar is-salvagwardja, il-konservazzjoni u t-titjib tal-patrimonju kulturali, inkluż il-preservazzjoni ta' patrimonju kulturali partikolarment vulnerabbli, b'mod partikolari minn komunitajiet minoritarji u iżolati u popli indiġeni kif stipulat fl-UNDRIP;
- (e) L-għoti ta' appoġġ għar-ritorn ta' proprjetà kulturali lejn il-pajjiżi ta' oriġini tagħhom;
- (f) Appoġġ għall-kooperazzjoni kulturali, inkluż permezz ta' skambji, shubiji u inizjattivi oħra u rikonoxximent tal-professjonalizmu tal-awturi, l-artisti u l-operaturi kulturali u kreattivi;
- (g) Appoġġ għall-kooperazzjoni u s-shubiji fost l-organizzazzjonijiet tal-isport.

B. IL-PJANETA

1. Żgurar ta' ambjent san u indirizzar tat-tibdil fil-klima

- (a) Tishiĥ tal-klima globali u tal-governanza ambjentali, l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Pariġi, il-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Diversità Bijoloġika, il-Konvenzjoni Qafas tan-NU dwar it-Tibdil fil-Klima u l-Konvenzjoni tan-NU għall-Ġlieda kontra d-Deżertifikazzjoni u ta' ftehimiet ambjentali multilaterali oħra;
- (b) Kontribut għall-projezzjoni esterna tal-politiki ambjentali u l-politiki tal-Unjoni dwar it-tibdil fil-klima;
- (c) Integrazzjoni tal-objettivi ambjentali, il-preservazzjoni tal-ekosistemi u l-bijodiversità, it-tibdil fil-klima, it-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri u l-istat ta' thejjija fil-politiki, il-pjanijiet u l-investimenti inkluż permezz ta' għarfien u informazzjoni mtejbja;

- (d) Implimentazzjoni ta' inizjattivi internazzjonali u tal-Unjoni li jippromwovu l-adattament għat-tibdil fil-klima u l-mitigazzjoni tal-effetti tiegħu kif ukoll l-iżvilupp b'emissjonijiet baxxi li jkun reżiljenti għat-tibdil fil-klima, inkluż bl-implimentazzjoni tal-NDCs u strategiji fit-tul għal emissjonijiet baxxi u li jkunu reżiljenti għat-tibdil fil-klima, promozzjoni tat-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri, indirizzar tad-degradazzjoni ambjentali u t-twaqqif tat-telf tal-bijodiversità, promozzjoni tal-preservazzjoni u tal-użu sostenibbli u l-ġestjoni tal-ekosistema tal-art u tal-baħar u ta' riżorsi naturali rinnovabbli, inkluż l-art, l-ilma, l-oċeani, is-sajd u l-foresti, promozzjoni tat-tisgħir u protezzjoni tal-foresti naturali, indirizzar tad-deforestazzjoni, id-deżertifikazzjoni, id-degradazzjoni tal-art, il-qtugħ illegali ta' siġar għall-injam u t-traffikar ta' organiżmi selvaġġi, ġlieda kontra t-tniġġis, inkluż l-iskart fil-baħar, u żgurar ta' ambjent san, indirizzar tal-kwistjonijiet tal-klima u dawk ambjentali, inkluż iċ-ċaqliq minħabba diżastri naturali, promozzjoni tal-konsum u l-produzzjoni effiċjenti u sostenibbli tar-riżorsi, ġestjoni integrata tar-riżors tal-ilma u ġestjoni għaqlija ta' sustanzi kimiċi u tal-iskart u appoġġ għat-tranzizzjoni għal ekonomiji b'emissjonijiet baxxi, reżiljenti għat-tibdil fil-klima, ekoloġiċi u ċirkolari, kif ukoll promozzjoni tar-responsabbiltà korporattiva u ta' mġiba responsabbli fin-negozju;
- (e) Promozzjoni ta' prattiki agrikoli ambjentalment sostenibbli, li jinkludu l-agroekoloġija, sabiex jiġu protetti l-ekosistemi u l-bijodiversità u tissahħaħ ir-reżiljenza ambjentali u soċjali għat-tibdil fil-klima, b'enfasi partikolari fuq l-appoġġ għall-bdiewa żgħar, il-ħaddiema u l-artiġjani;

- (f) Implimentazzjoni ta' inizjattivi internazzjonali u tal-Unjoni li jindirizzaw it-telf tal-bijodiversità, il-promozzjoni tal-konservazzjoni, l-użu sostenibbli u l-ġestjoni tal-ekosistemi tal-art u tal-baħar u l-bijodiversità assoċjata;
- (g) Promozzjoni ta' eliminazzjoni gradwali ta' sussidji fuq karburanti fossili li huma ta' ħsara għall-ambjent, inkoraġġiment tal-adozzjoni ta' tariffi li jirriflettu l-kostijiet mill-utilitajiet tal-enerġija, u esplorazzjoni ta' alternattivi aktar kosteffettivi u li ma jagħmlux ħsara lill-klima għall-protezzjoni soċjali.

2. Enerġija Sostenibbli

- (a) Appoġġ għall-isforzi, l-impenji, is-sħubiji u l-alleanzi globali, inkluż it-tranzizzjoni lejn l-enerġija sostenibbli;
- (b) Promozzjoni tas-sigurtà tal-enerġija għal pajjiżi sħab u l-komunitajiet lokali, inkluż id-diversifikazzjoni tas-sorsi u tar-rotot, il-konsiderazzjoni ta' kwistjonijiet relatati mal-volatilità tal-prezzijiet, il-potenzjal tat-tnaqqis tal-emissjonijiet, it-titjib tas-swieq u t-trawwim tal-interkonnnessjonijiet u l-kummerċ tal-enerġija u b'mod partikolari tal-elettriku;
- (c) Inkoraġġiment lill-gvernijiet sħab biex jadottaw politika għas-settur tal-enerġija u riformi tas-suq biex jistabbilixxu ambjent li jwassal għat- tkabbir inklużiv u għal investimenti li jzidu l-aċċess għal kulhadd għal servizzi tal-enerġija li ma jagħmlux ħsara lill-klima, li jkunu affordabbli, moderni, affidabbli u sostenibbli, filwaqt li tingħata prijorità lill-enerġija rinnovabbli u l-effiċjenza fl-enerġija;

- (d) Esplorazzjoni, identifikazzjoni, integrazzjoni globali u appoġġ lil mudelli kummerċjali finanzjarjament sostenibbli b'potenzjal li jiġu skalati jew replikati li jipprovdu teknoloġiji diġitali u innovattivi permezz ta' riċerka innovattiva li tiżgura aktar effiċjenza b'mod partikolari għal approċċi decentralizzati li jipprovdu aċċess għall-enerġija permezz ta' enerġija rinnovabbli, inkluż f'żoni fejn il-kapaċità tas-suq lokali tkun limitata.

C. IL-PROSPERITÀ

1. Tkabbir sostenibbli u inklużiv, impjiegi deċenti u involviment tas-settur pubbliku
  - (a) Promozzjoni ta' investiment privat sostenibbli permezz ta' mekkaniżmi ta' finanzjament innovattivi u kondivizjoni tar-riskju;
  - (b) Titjib tal-ambjent tan-negozju u tal-klima tal-investiment, bl-iżvilupp ta' settur privat lokali responsabbli mil-lat soċjali u ekoloġiku, appoġġ biex jittejjeb id-djalogu pubbliku-privat u biex jissaħħu l-kapaċitajiet, il-kompetittività u r-reziljenza ta' SMEs u ta' negozji ġodda lokali, kif ukoll ta' kooperattivi u intrapriżi soċjali, u l-integrazzjoni tagħhom fl-ekonomija lokali, reġjonali u globali;
  - (c) Promozzjoni ta' inkluzjoni finanzjarja billi jitrawwem l-aċċess għal u l-użu effettiv tas-servizzi finanzjarji, bħall-mikrokreditu u t-tfaddil, il-mikroassicurazzjoni u t-trasferiment tal-pagamenti, mill-SMEs u l-unitajiet domestiċi, b'mod partikolari l-gruppi żvantaġġati u vulnerabbli;

- (d) Appoġġ għall-implimentazzjoni ta' politika kummerċjali tal-Unjoni u għall-ftehimiet kummerċjali, f'konformità mal-iżvilupp sostenibbli; tishih tal-kapaċitajiet tal-pajjiżi sħab fil-kummerċ u titjib tal-aċċess għas-swieq tal-pajjiżi sħab u billi tinghata spinta lill-kummerċ ġust, lill-investment b'responsabbiltà u lill-opportunitajiet ta' negozju għall-kumpanniji mill-Unjoni, filwaqt li jiġu eliminati l-ostakli għall-aċċess għas-suq u l-investment, kif ukoll bil-għan li jiġi ffaċilitat l-aċċess għal teknoloġiji li ma jagħmlux ħsara lill-klima, filwaqt li jiġi żgurat li jkun hemm kemm jista' jkun possibbli kondivizjoni tal-valur miżjud u diligenza dovuta tad-drittijiet tal-bniedem fil-ktajjen tal-provvista, b'kont meħud tal-koerenza tal-politika għall-iżvilupp;
- (e) Promozzjoni ta' taħlita ta' politika effettiva li tappoġġa d-diversifikazzjoni ekonomika, iż-żieda fil-valur u l-integrazzjoni reġjonali, u l-ekonomiji ekoloġiċi u blu sostenibbli;
- (f) Trawwim ta' aċċess għal teknoloġiji diġitali, inkluż promozzjoni tal-aċċess għall-finanzi u l-inklużjoni finanzjarja, kif ukoll il-kummerċ elettroniku;
- (g) Promozzjoni tal-konsum u l-produzzjoni sostenibbli u teknoloġiji u prattiki innovattivi b'livell baxx ta' emissjonijiet, effiċjenti fir-riżorsi, u l-ekonomija ċirkolari;

- (h) Tishiĥ tas-sostenibbiltà soċjali u ambjentali, tar-responsabbiltà soċjali korporattiva u ta' mgħiba responsabbli fin-negozju tul il-ktajjen kollha tal-valur;
- (i) Ġlieda kontra l-ħasil tal-flus, il-korruzzjoni, il-flussi finanzjarji illeċiti kif ukoll l-evażjoni u l-evitar tat-taxxa. Promozzjoni tat-tassazzjoni progressiva, il-miżuri kontra l-korruzzjoni u politiki għal inċiż pubbliku ridistributtiv;
- (j) Promozzjoni tat-tkabbir inklużiv, inkluż bil-promozzjoni u l-appoġġ għall-partecipazzjoni tan-nisa u ż-żgħażaġħ u billi jiġu identifikati u indirizzati b'mod proattiv l-emarginazzjoni ekonomika ta' gruppi speċifiċi.

2. Sigurtà alimentari u nutrizzjonali

- (a) Appoġġ u influwenza fuq strategiji, organizzazzjonijiet, mekkaniżmi u atturi internazzjonali li jniedu kwistjonijiet u oqfsa ta' politika globali maġġuri relatati mas-sigurtà alimentari u nutrizzjonali sostenibbli, tnaqqis tal-frammentazzjoni fl-arkitettura nutrizzjonali globali u kontribut għall-akkontabbiltà ta' rendikont rigward impenji internazzjonali dwar is-sigurtà alimentari, in-nutrizzjoni u l-agrikoltura sostenibbli;
- (b) Titjib tal-prodotti pubbliċi globali bil-ħsieb li jintemmu l-ġuħ u l-malnutrizzjoni; żgurar ta' aċċess ekwu għall-ikel inkluż billi tingħata għajjnuna biex tiġi indirizzata d-diskrepanza fil-finanzjament għan-nutrizzjoni, inkluż permezz ta' għodod bħan-Network Globali dwar il-Kriżijiet tal-Ikel biex tittejjeb il-kapaċità biex jingħata rispons adegwat għal kriżijiet tal-ikel u n-nutrizzjoni;

- (c) Titjib ta' sforzi transsettorjali b'mod koordinat u aċċellerat sabiex tiżdied il-kapaċità għall-produzzjoni tal-ikel lokali u reġjonali diversifikata, tiġi żgurata s-sigurtà nutrizzjonali u alimentari u l-aċċess għall-ilma tax-xorb, u tissaħħaħ ir-reżiljenza ta' dawk l-aktar vulnerabbli, b'mod partikolari fil-pajjiżi li jiffaċċjaw kriżijiet fit-tul jew rikorrenti;
- (d) Riaffermazzjoni fil-livell globali tar-rwol ċentrali tal-agrikoltura u s-sajd u l-akkwakultura sostenibbli, inkluż l-agrikoltura fuq skala żgħira, it-trobbija tal-bhejjem u l-pastoralizmu għal sigurtà alimentari akbar, għall-qerda tal-faqar, il-ħolqien tal-impjiegi, l-aċċess ekwu u sostenibbli għar-riżorsi u l-ġestjoni tagħhom, inkluż l-art u d-drittijiet tal-art, l-ilma, iż-żrieragħ b'sors miftuħ u kontributi agrikoli oħra u l-(mikro)kreditu, il-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima, ir-reżiljenza u ekosistemi sani;
- (e) Forniment ta' innovazzjonijiet permezz ta' ricerka internazzjonali u rinforz tal-għarfien u tal-għarfien espert globali, promozzjoni u tiżiħ tal-istrateġiji ta' adattament lokali u awtonomi, b'mod partikolari dawk relatati mal-mitigazzjoni u l-adattament għat-tibdil fil-klima, l-agrobiodiversità, il-ktajjen tal-valur globali u inklużivi, il-kummerċ ġust, is-sikurezza alimentari, investimenti responsabbli, il-governanza tal-art u d-dominju ta' riżorsi naturali.

D. SHUBIJET

1. Tishih tar-rwol tal-awtoritajiet lokali bhala atturi tal-izvilupp, permezz ta':
  - (a) Iz-zieda tal-kapacità istituzzjonali u operattiva tal-awtoritajiet lokali Ewropej u tal-pajjiżi shab u tan-networks u l-alleanzi tagħhom, bhala atturi tal-izvilupp u shab fit-tfassil ta' politika biex jikkontribwixxu għall-formulazzjoni, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ ta' politiki u ftehimiet b'enfasi fuq l-interessi ta' komunitajiet lokali; it-tishih tar-rwol tagħhom fis-sensibilizzazzjoni dwar ir-riforma ta' decentralizzazzjoni, u l-izvilupp lokali u urban; l-izgurar ta' djalogu dwar politika strutturat sostantiv u kontinwu fil-qasam tal-izvilupp u l-promozzjoni ta' governanza demokratika, b'mod partikolari permezz tal-Approċċ Territorjali għall-Izvilupp Lokali inkluż il-proċessi ta' decentralizzazzjoni, il-partecipazzjoni u l-akkontabbiltà;
  - (b) Żieda fl-interazzjonijiet maċ-ċittadini Ewropej dwar l-Edukazzjoni u s-Sensibilizzazzjoni dwar l-Izvilupp (inkluż il-kondiviżjoni tal-għarfien u l-involviment), b'mod partikolari b'relazzjoni mal-SDGs, inkluż fl-Unjoni u t-territorji assoċjati kif ukoll fil-pajjiżi kandidati u fil-pajjiżi kandidati potenzjali.

2. Promozzjoni ta' soċjetajiet inklużivi u inizjattivi b'diversi partijiet ikkonċernati, governanza ekonomika tajba, inkluż mobilizzazzjoni ġusta u inklużiva tad-dhul domestiku, speċjalment fil-kuntest ta' kooperazzjoni internazzjonali dwar it-taxxa bl-implimentazzjoni ta' miżuri kontra l-evitar u l-evażjoni tat-taxxa, ġestjoni trasparenti tal-finanzi pubbliċi u nefqa pubblika effettiva u inklużiva f'konformità mal-obbligi tad-drittijiet tal-bniedem u l-prinċipji ta' governanza tajba.
3. Appoġġ għall-valutazzjoni u d-dokumentazzjoni tal-progress fl-implimentazzjoni tal-prinċipji tas-sħubiji u l-effettività.

ANNEX IV

OQSMA TA' INTERVENT GĦAL AZZJONIJIET TA' RISPONS RAPIDU

1. Azzjonijiet li jikkontribwixxu għall-paċi, l-istabbiltà u l-prevenzjoni ta' konflitti f'sitwazzjonijiet ta' urġenza, ta' kriżi emergenti, waqt kriżi u wara kriżi, inkluż dawk li jistgħu jirriżultaw minn flussi migratorji u spostament sfurzat.

L-azzjonijiet ta' rispons rapidu li jissemmew fil-punt (a) tal-Artikolu 4 (4) għandhom jitfasslu biex l-Unjoni tagħti rispons effettiv, effiċjenti, integrat u sensitiv għall-konflitti fis-sitwazzjonijiet eċċezzjonali u imprevisi li ġejjin:

- (a) sitwazzjoni ta' urġenza, ta' kriżi, ta' fragilità, ta' theddid ibridu, ta' kriżi emergenti jew ta' diżastri naturali, fejn rilevanti għall-istabbiltà, il-paċi u s-sigurtà;
- (b) sitwazzjoni li ttipreżenta theddida għall-paċi, għad-demokrazija, għal-liġi u l-ordni, għall-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u għal-libertajiet fundamentali, jew għas-sigurtà u s-sikurezza ta' individwi, b'mod partikolari dawk esposti għal vjolenza sesswali u vjolenza bbażata fuq il-ġeneri f'sitwazzjonijiet ta' instabbiltà;
- (c) sitwazzjoni li thedded li jkun hemm eskalazzjoni għal konflitt armat jew għal destabilizzazzjoni severa f'pajjiż terz jew fil-pajjiżi kkonċernati.

Dawk l-azzjonijiet ta' rispons rapidu jistgħu jkopru dan li ġej:

- (a) appoġġ, permezz tal-provvista ta' għajnuna teknika u loġistika, għall-isforzi mwettqa minn organizzazzjonijiet internazzjonali, reġjonali u lokali u mill-Istat u l-atturi tas-soċjetà ċivili fil-promozzjoni tal-bini tal-fiduċja, il-medjazzjoni, id-djalogu u r-rikonċiljazzjoni, il-ġustizzja tranżizzjonali, it-tisħiħ tal-pożizzjoni tan-nisa u ż-żgħażaġh, partikolarment fir-rigward ta' tensjonijiet fil-komunità u konflitti fit-tul;
- (b) appoġġ għall-implimentazzjoni tal-UNSCRs dwar in-nisa, iż-żgħażaġh, il-paċi u s-sigurtà;
- (c) appoġġ għall-istabbiliment u l-funzjonament ta' amministrazzjonijiet interim awtorizzati f'konformità mad-dritt internazzjonali;
- (d) appoġġ għall-iżvilupp ta' istituzzjonijiet statali pluralistiċi u demokratiċi, inkluż miżuri biex jissahħah ir-rwol tan-nisa f'tali istituzzjonijiet, amministrazzjoni ċivili effettiva u sorveljanza ċivili tas-sistema tas-sigurtà, kif ukoll miżuri biex tissahħah il-kapaċità tal-awtoritajiet tal-infurzar tal-liġi u dawk ġudizzjarji involuti fil-ġlieda kontra t-terroriżmu, il-kriminalità organizzata u l-forom kollha ta' traffikar illegali;
- (e) appoġġ għat-tribunali kriminali internazzjonali u t-tribunali nazzjonali *ad hoc*, għall-kummissjonijiet tal-verità u tar-rikonċiljazzjoni, għall-ġustizzja tranżizzjonali u mekkaniżmi oħra għas-soluzzjoni legali ta' talbiet marbutin mad-drittijiet tal-bniedem u d-dikjarazzjoni u l-aġġudikazzjoni tad-drittijiet tal-proprjetà;

- (f) appoġġ għat-tiżni tal-kapaċità tal-Istat - quddiem pressjonijiet sinifikanti biex jibni, iżomm jew jirrestawra malajr il-funzjonijiet ewlenin tiegħu, u għall-koeżjoni soċjali u politika bażika;
- (g) appoġġ għal miżuri meħtieġa biex jingħata bidu għar-riabilitazzjoni u r-rikostruzzjoni ta' infrastruttura ewlenija, tad-djar, tal-bini pubbliku u tal-assi ekonomiċi, u l-kapaċità produttiva essenzjali, u miżuri oħra biex jerga' jingħata bidu għall-attività ekonomika, biex jinholqu impjiegi u biex jiġu stabbiliti l-kondizzjonijiet minimi meħtieġa għal żvilupp soċjali sostenibbli;
- (h) appoġġ għal miżuri ċivili relatati mad-demobilizzazzjoni u mar-riintegrazzjoni tal-eks kumbattenti u l-familji tagħhom fis-soċjetà ċivili, u fejn xieraq, mar-ripatrijazzjoni tagħhom, kif ukoll għal miżuri li jindirizzaw il-problema tas-soldati tfal u tal-kumbattenti nisa;
- (i) appoġġ għal miżuri biex itaffu l-effetti soċjali tar-ristrutturazzjoni tal-forzi armati;
- (j) appoġġ għal miżuri biex, fil-qafas tal-politiki tal-Unjoni dwar il-kooperazzjoni u tal-oġettivi tagħhom, jindirizzaw l-impatt soċjo-ekonomiku tal-mini tal-art kontra l-bniedem, ta' splussivi attivi jew ta' fdal esplożiv ieħor tal-gwerra fuq il-popolazzjoni ċivili. L-attivitajiet iffinanzjati taħt l-Istrument jistgħu jkopru, fost l-oħrajn, edukazzjoni dwar riskji, il-kxif u t-tneħħija ta' mini u wkoll il-qerda ta' hażniet;

- (k) appoġġ għal miżuri biex, fil-qafas tal-politiki tal-Unjoni dwar il-kooperazzjoni u tal-obiettivi tagħhom, jiġi miġġieled l-użu illegali tal-armi tan-nar, tal-armi ħfief u tal-armi ta' kalibru żgħir u l-aċċess għalihom;
- (l) appoġġ għal miżuri li jiżguraw li l-htigijiet speċifiċi tan-nisa u tat-tfal f'sitwazzjonijiet ta' kriżi u ta' konflitt, inkluż l-esponiment tagħhom għal vjolenza bbażata fuq il-ġeneru, jiġu ssodisfati b'mod adegwat;
- (m) appoġġ għar-riabilitazzjoni u r-riintegrazzjoni tal-vittmi ta' konflitt armat, inkluż il-miżuri li jindirizzaw il-htigijiet speċifiċi tan-nisa u tat-tfal;
- (n) appoġġ għal miżuri li jippromwovu u jiddefendu r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, id-demokrazija u l-istat tad-dritt, u l-istrumenti internazzjonali relatati;
- (o) appoġġ għal miżuri soċjo-ekonomiċi li jippromwovu l-aċċess ekwu għar-riżorsi naturali f'sitwazzjoni ta' kriżi jew ta' kriżi emergenti, inkluż il-konsolidazzjoni tal-paċi, u l-ġestjoni trasparenti tagħhom;
- (p) appoġġ għal miżuri biex jiġi indirizzat l-impatt potenzjali ta' ċaqliq għall-għarrieda ta' popolazzjonijiet b'rilevanza għall-qagħda politika u tas-sigurtà, inkluż miżuri li jindirizzaw il-htigijiet tal-komunitajiet li jilqgħuhom;

- (q) appoġġ għal miżuri li jippromwovu l-iżvilupp u l-organizzazzjoni tas-socjetà civili u l-partecipazzjoni tagħha fil-proċess politiku, inkluż il-miżuri li jsaħħu r-rwol tan-nisa f'tali proċessi u miżuri li jippromwovu mezzi tal-informazzjoni indipendenti, pluralista u professjonali;
- (r) appoġġ għal miżuri ta' rispons għal diżastri naturali jew diżastri kkaġunati mill-bniedem li jheddu l-istabbiltà, u għal theddid għas-saħħa pubblika marbut ma' pandemici, meta ma jkunx hemm għajnuna umanitarja u ta' protezzjoni civili mill-Unjoni jew billi jikkomplementawha;
- (s) bini tal-kapaċitajiet tal-atturi militari b'appoġġ għall-iżvilupp u s-sigurtà għall-iżvilupp, f'konformità mal-Artikolu 9.

2. Azzjonijiet li jikkontribwixxu għat-tisħiħ tar-reżiljenza u li jorbtu l-għajnuna umanitarja, l-azzjonijiet għall-iżvilupp u, fejn rilevanti, il-konsolidazzjoni tal-paċi

L-azzjonijiet ta' rispons rapidu msemmija fil-punt (b) tal-Artikolu 4(4) għandhom jitfasslu biex effettivament isaħħu r-reżiljenza u jżidu l-koordinazzjoni, il-koerenza u l-komplementarjetà bejn l-għajnuna umanitarja, l-azzjonijiet tal-iżvilupp u, fejn rilevanti, il-konsolidazzjoni tal-paċi li ma jistgħux jiġu indirizzati malajr permezz ta' programmi ġeografici u tematici.

Dawk l-azzjonijiet ta' rispons rapidu jistgħu jkopru dan li ġej:

- (a) tishih tar-reziljenza, indirizzar ta' fatturi ta' fragilità u ta' instigaturi potenzjali ta' konflitt billi jingħata appoġġ lil individwi, komunitajiet, istituzzjonijiet, u pajjiżi biex ihejju aħjar, jiffaċċjaw, jadattaw u jirkupraw malajr minn pressjonijiet u xokkijiet politiċi, ekonomiċi u soċjetali, diżastri naturali u diżastri kkawżati mill-bniedem, konflitti, pandemiji u theddid globali, inkluż permezz tal-identifikazzjoni u t-tishih tal-kapaċitajiet tagħhom; billi tissaħħaħ il-kapaċità ta' stat - quddiem pressjonijiet sinifikanti biex malajr jibni, iżomm jew jirrestawra l-funzjonijiet ewlenin tiegħu, u koeżjoni bażika soċjali u politika, kif ukoll billi jingħata appoġġ lil soċjetajiet, komunitajiet u individwi biex jiġġestixxu opportunitajiet u riskji b'mod paċifiku u li jkun sensittiv għall-konflitti, u biex jibnu, iżommu jew jirrestawraw l-għajxien tagħhom u s-servizzi soċjali quddiem pressjonijiet kbar billi jingħata appoġġ għal inizzjattivi internazzjonali u multilaterali rilevanti li jkollhom l-istess finijiet;
- (b) il-mitigazzjoni tal-effetti avversi fit-terminu qasir li jirrizultaw minn xokkijiet eżoġeni li johlqu instabbiltà makroekonomika, bl-għan li jiġu ssalvagwardjati r-riformi soċjo-ekonomiċi u n-nefqa pubblika ta' prijorità għall-iżvilupp soċjo-ekonomiku u t-tnaqqis tal-faqar;

- (c) it-tweqqi ta' riabilitazzjoni u rikostruzzjoni fit-terminu qasir biex il-vittmi ta' diżastri naturali jew ta' diżastri kkawżati mill-bniedem, ta' konflitti u ta' theddid globali jkunu jistgħu jibbenefikaw minn livell minimu ta' standards soċjo-ekonomiċi u, mill-aktar fis possibbli, johlqu l-kondizzjonijiet għat-tkompli tal-iżvilupp abbażi ta' objettivi fit-tul stabbiliti mill-pajjiżi u r-reġjuni kkonċernati u l-popolazzjonijiet affettwati; dan jinkludi l-indirizzar tal-htigijiet urġenti u immedjati li jirriżultaw mill-ispostament ta' nies u l-komunitajiet li jospitawhom wara diżastri naturali u diżastri kkawżati mill-bniedem;
- (d) assistenza għar-reġjuni, u l-istati, fil-livell nazzjonali jew lokali, jew organizzazzjonijiet rilevanti internazzjonali jew tas-soċjetà ċivili, biex jistabilixxu mekkaniżmi fit-terminu qasir għall-prevenzjoni ta' diżastri u t-tnejja għalihom, inkluż għat-tbassir u t-twissija bikrija, bil-ħsieb li jitnaqqsu l-konsegwenzi tad-diżastri;
- (e) miżuri ta' appoġġ li jhaddmu approċċi integrati b'mod partikolari billi jtejbu l-koordinazzjoni u l-applikazzjoni ta' approċċi sensittivi għall-konflitti permezz ta' atturi umanitarji, tal-iżvilupp u, fejn rilevanti, ta' konsolidazzjoni tal-paċi.

3. Azzjonijiet li jindirizzaw il-htigijiet u l-prijoritajiet tal-politika estera tal-Unjoni

L-azzjonijiet ta' rispons rapidu biex jingħata appoġġ lill-objettivi stipulati fil-punt (c) tal-Artikolu 4(4) għandhom jappoġġaw il-politika estera tal-Unjoni fi kwistjonijiet relatati mal-politika, mal-ekonomija u mas-sigurtà. Dawk l-azzjonijiet għandhom jippermettu lill-Unjoni taġixxi fejn ikun hemm interess urġenti jew imperattiv ta' politika barranija, jew inkella possibbiltà ta' opportunità biex jinkisbu l-objettivi tagħha, li jkunu jehtiegu reazzjoni rapida u ma jkunux jistgħu jigu indirizzati faċilment b'mezzi oħra.

Dawk l-azzjonijiet ta' rispons rapidu jistgħu jkopru dan li ġej:

- (a) appoġġ għall-istrateġiji ta' kooperazzjoni bilaterali, reġjonali u interreġjonali tal-Unjoni, promozzjoni tad-djalogu ta' politika u żvilupp ta' approċċi u risponsi kollettivi għal sfidi ta' tħassib globali, bħall-migrazzjoni u l-ispostament furzat, it-tibdil fil-klima u kwistjonijiet ta' sigurtà, inkluż il-medjazzjoni, u l-isfruttar ta' possibbiltajiet ta' opportunità f'dan ir-rigward;
- (b) appoġġ għall-politika kummerċjali tal-Unjoni u n-negozjar, l-implimentazzjoni u l-infurzar ta' ftehimiet kummerċjali; u għat-titjib tal-aċċess għas-swieq tal-pajjiżi sħab u biex tingħata spinta lill-opportunitajiet ta' kummerċ, investiment u negozju għall-kumpanniji tal-Unjoni, b'mod partikolari l-SMEs, filwaqt li jiġu eliminati l-ostakli għall-aċċess għas-suq u l-investiment u jiġu protetti d-drittijiet tal-proprjetà intellettuali, permezz ta' diplomazija ekonomika, kooperazzjoni kummerċjali u regolatorja, bl-adattamenti neċessarji għas-sitwazzjoni speċifika tal-pajjiż sieħeb, filwaqt li jittiehed kont tal-prinċipju tal-koerenza tal-politika għall-iżvilupp kif stabbilit fl-Artikoli 208 u 212 TFUE u l-impenji internazzjonali msemmija fl-Artikolu 3(1) ta' dan ir-Regolament;

- (c) kontributi għall-implimentazzjoni tad-dimensjoni internazzjonali tal-politiki interni tal-Unjoni bħal, fost l-oħrajn, l-ambjent, it-tibdil fil-klima, l-enerġija, ix-xjenza u l-edukazzjoni u kooperazzjoni rigward il-ġestjoni u l-governanza tal-oċeani kif ukoll appoġġ għall-konvergenza regolatorja;
- (d) promozzjoni ta' fehim u vizibbiltà wiesgħa tal-Unjoni u tar-rwol tagħha fix-xena dinjija, permezz ta' komunikazzjoni strateġika, diplomazija pubblika, kuntatti bejn in-nies, diplomazija kulturali, kooperazzjoni fi kwistjonijiet edukattivi u akkademiċi, u attivitajiet ta' sensibilizzazzjoni biex jiġu promossi l-valuri u l-interessi tal-Unjoni.

Dawk l-azzjonijiet ta' rispons rapidu għandhom jeżegwixxu politiki jew inizjattivi innovattivi, li jikkorrispondu għal htigijiet, opportunitajiet u prijoritajiet attwali jew evolventi fit-terminu qasir jew medju, inkluż bil-potenzjal li jinfirmaw azzjonijiet fil-futur taht programmi ġeografici jew tematiċi. Dawk l-azzjonijiet għandhom jiffukaw fuq l-approfondiment tar-relazzjonijiet u d-djalogu tal-Unjoni kif ukoll fuq il-bini ta' sħubiji u ta' alleanzi ma' pajjiżi ewlenin ta' interess strateġiku, speċjalment dawk l-ekonomiji emergenti u l-pajjiżi bi dhul medju li għandhom rwol dejjem aktar importanti fix-xena dinjija, fil-governanza globali, fil-politika estera, fl-ekonomija internazzjonali u fil-fora multilaterali.

ANNEX V

QQSMA TA' PRIJORITÀ TAL-OPERAZZJONIJIET TAL-EFSD+ KOPERTI MILL-GARANZIJA GĦALL-AZZJONI ESTERNA

L-operazzjonijiet tal-EFSD+ eliġibbli għall-appoġġ mill-Garanzija għall-azzjoni esterna għandhom ikunu mmirati b'mod partikolari lejn l-oqsma ta' prijorità li ġejjin:

- (a) jipprovdu finanzjament u appoġġ għall-iżvilupp tas-settur privat u dak kooperattiv li jikkonforma mal-kondizzjonijiet stipulati fl-Artikolu 209(2) tar-Regolament Finanzjarju f'konformità mal-fini tal-Artikolu 31(2) ta' dan ir-Regolament, b'enfasi partikolari fuq kumpanniji lokali u fuq SMEs, fuq il-promozzjoni tal-ħolqien ta' impjiegi diċenti abbażi tal-istandards ewlenin tal-ILO dwar ix-xogħol u fuq l-inkoraġġiment għall-kumpanniji Ewropej biex jikkontribwixxu għall-fini tal-EFSD+;
- (b) jindirizzaw il-kongestjonijiet għall-investimenti privati billi jipprovdu strumenti finanzjarji, li jistgħu jkunu ddenominati fil-munita lokali tal-pajjiż sieħeb ikkonċernat, inkluż garanziji kontra l-ewwel telf għall-portafolli, garanziji għal proġetti fis-settur pubbliku bħal garanziji għal self għal SMEs, u garanziji għal riskji speċifiċi għal proġetti ta' infrastruttura u kapital ta' riskju ieħor;
- (c) jagħtu rinforz (*leverage*) lill-finanzjament tas-settur privat, b'enfasi partikolari fuq SMEs, billi jindirizzaw kongestjonijiet u ostakli għall-investment;

- (d) isaħħu s-setturi u l-oqsma soċjo-ekonomiċi u l-infrastruttura pubblika u privata relatata u l-konnettività sostenibbli, inkluż l-enerġija rinnovabbli u sostenibbli, l-ilma u l-ġestjoni tal-ilma, it-trasport, it-teknoloġiji tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni, kif ukoll l-ambjent, l-użu sostenibbli tar-riżorsi naturali, l-agrikoltura sostenibbli u l-ekonomija blu, il-ġestjoni sostenibbli tal-foresti u r-restawr tal-pajsaġġi, l-infrastruttura soċjali, is-saħħa u l-kapital uman, sabiex jitjieb l-ambjent soċjo-ekonomiku;
- (e) jikkontribwixxu għall-azzjoni klimatika u għall-ħarsien u l-ġestjoni tal-ambjent;
- (f) jikkontribwixxu billi jippromwovu l-iżvilupp sostenibbli, biex jindirizzaw il-kawżi fundamentali soċjo-ekonomiċi speċifiċi tal-migrazzjoni irregolari u l-kawżi fundamentali tal-ispostament sfurzati, u jikkontribwixxu għar-riintegrazzjoni sostenibbli ta' migranti ritornati fil-pajjiżi ta' oriġini tagħhom, kif ukoll irawmu r-reżiljenza tal-komunitajiet ta' tranzitu u daww ospitanti, bl-attenzjoni dovuta għat-tiżni tal-istat tad-dritt, il-governanza tajba u d-drittijiet tal-bniedem.

ANNEX VI

LISTA TA' INDIKATURI EWLENIN TAL-PRESTAZZJONI

F'koerenza mal-SDGs, il-lista mhux eżawrjenti li ġejja ta' indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni għandha tintuża biex tgħin fil-kejl tal-kontribut tal-Unjoni biex jinkisbu l-oġettivi speċifiċi tal-Istrument:

- (1) Il-punteġġ tal-Istat tad-Dritt fir-rigward ta' pajjiżi li jibbenefikaw minn għajjnuna tal-Unjoni.
- (2) Proporzjon tal-popolazzjoni taħt il-linja tal-faqar internazzjonali skont is-sess, l-età, l-istatus tal-impjeg u l-pożizzjoni ġeografika (urban/rurali).
- (3) Għadd ta' nisa ta' età riproduttiva, tfajliet adoloxxenti, u tfal ta' inqas minn 5 snin li għandhom aċċess għal programmi ta' nutrizzjoni bl-appoġġ tal-Unjoni.
- (4) Għadd ta' bdiewa b'azjenda agrikola żgħira li għandhom aċċess għal interventi appoġġati mill-Unjoni bl-għan li tiżdied il-produzzjoni sostenibbli tagħhom, l-aċċess għas-swieq u/jew is-sigurtà tal-art.
- (5) Għadd ta' trabi ta' sena mlaqqma kompletament bl-appoġġ tal-Unjoni.
- (6) Għadd ta' studenti rreġistrati fl-edukazzjoni: (a) l-edukazzjoni primarja (b) l-edukazzjoni sekondarja; u għadd ta' persuni li bbenefikaw minn interventi ta' edukazzjoni u taħriġ vokazzjonali / interventi ta' żvilupp ta' hilet, ibbażati f'istituzzjoni jew fil-post tax-xogħol, appoġġati mill-Unjoni.
- (7) Emissjonijiet tal-gassijiet serra evitati (Ktons CO₂eq) bl-appoġġ tal-Unjoni.

- (8) Ekosistemi tal-baħar, tal-art u tal-ilma ħelu protetti u/jew li jinsabu taħt ġestjoni sostenibbli bl-appoġġ tal-Unjoni.
- (9) Rinforz finanzjarju (*leverage*) ta' investimenti u l-effett multiplikatur miksub.
- (10) Għadd ta' individwi li jibbenifikaw direttament minn interventi appoġġati mill-Unjoni maħsuba speċifikament biex jappoġġaw il-bini tal-paċi ċivili wara l-konflitt jew il-prevenzjoni ta' konflitti.
- (11) Għadd ta' proċessi relatati mal-prattiki tal-pajjiż sieħeb fir-rigward tal-kummerċ, l-investiment u n-negozju, jew li jippromwovu d-dimensjoni esterna tal-politiki interni tal-Unjoni jew l-interess tal-Unjoni, li ġew influwenzati.
- (12) Għadd ta' individwi b'aċċess għal sors tal-ilma tax-xorb u/jew faċilitazzjoni tas-sanità mtejjeb bl-appoġġ tal-Unjoni.
- (13) Għadd ta' migranti, refuġjati u persuni spostati internament jew individwi minn komunitajiet ospitanti protetti jew meġhuna bl-appoġġ tal-Unjoni.
- (14) Għadd ta' pajjiżi u bliet li (a) żviluppaw jew (b) implimentaw strategiji dwar it-tibdil fil-klima u/jew għat-tnaqqis tar-riskju ta' diżastri, bl-appoġġ tal-Unjoni.
- (15) Għadd ta' SMEs li japplikaw Prattika sostenibbli ta' konsum u produzzjoni bl-appoġġ tal-Unjoni.
- (16) Kapaċità tal-ġenerazzjoni ta' enerġija rinnovabbli installata (MW) bl-appoġġ tal-Unjoni.

- (17) Proporzjon ta' kooperazzjoni ffinanzjata mill-Unjoni li tippromwovi l-ugwaljanza bejn il-generi u t-tishih tal-pozizzjoni tan-nisa.
- (18) Għadd ta' vittmi ta' ksur tad-drittijiet tal-bniedem li jibbenefikaw direttament minn għajnuna ffinanzjata mill-Unjoni.
- (19) Għadd ta' inizjattivi ffinanzjati mill-Unjoni li jappoġġaw l-implimentazzjoni ta' riformi politiċi, ekonomiċi u soċjali u ftehimiet kongunti f'pajjiżi shab.

L-indikaturi kollha li jirreferu għal individwi għandhom ikunu diżaggregati, kull meta jkun possibbli, skont is-sess, b'mod partikolari biex jiġi mmonitorjat il-progress fl-ugwaljanza bejn il-generi, u skont l-età.

L-indikaturi kollha għandhom jiġu diżaggregati, kull meta jkun possibbli, skont iż-żoni ġeografiċi tal-Istrument.
